

فهرست الكتاب	جميعه	Pago	TABLE DES MATIERES
في حروف الهجاء	٩	9	L'alphabet
في الاسماء باداء التعريف	٣٤	31	Noms déterminés
في الاشياء المشاهدة	٣٥	35	Le monde visible
في حوادث الجو	٣٦	36	Des phenomenes
في العناصر الاربعة والحواس الخمسة	٣٧	37	Des éléments et des sens
في أيام الاسبوع	٣٧	37	Jours de la semaine
في أسماء الشهور والفصول	٣٨	38	Les noms des mois et des saisons
في أجزاء الجسم	٣٩	39	Parties du corps
في الفواكه	٤٢	42	Des fruits
في الاشجار	٤٣	43	Des arbres
في أدوات السفر	٤٥	45	Ustensiles de table
في الاطعمة	٤٥	45	Des repas
في أدوات المدرسة	٤٧	47	Objets classiques
في البيت وعلقائه	٤٨	48	De la maison
في الملابس	٤٩	49	Des habillements
في أرباب الصنائع والتجار	٥٠	50	Artisans et commerçants
في الخدم	٥١	51	Des domestiques
في الحيوانات	٥١	51	Des animaux
في الطيور	٥٣	53	Des oiseaux
في الحشرات	٥٥	55	Des insectes
في الصفات والخصال كثيرة الاستعمال	٥٥	55	Des qualités les plus usitées
في الاهل والاقارب	٦٠	60	Des parents

(فهرست)

صفحه

(فهرست)

در بیان حروف هجاء	۹	حروف هجاء دائر
در بیان اسمها که با ادات تعریف است	۳۴	ادات تعریفه متصل اسمی است
در بیان اشیاء و علامات که مشاهد میشود	۳۵	مشاهده اولنه بحق اشیاء دائر
در بیان حوادث جو هوا	۳۶	جو هوا یه دائر
در بیان اخشیان و حواس خمس	۳۷	عناصر اربعه ایل حواس خمس یه دائر
در بیان روزهای آذینه	۳۷	جعه کونلرینه دائر
در بیان نام ماهها و فصول چهارگانه	۳۸	آیلرک اسمیله فصول اربعه یه دائر
در بیان اجزای جسم	۳۹	جسمک اجزاسنه دائر
دائر بموده ها	۴۲	یمشله دائر
دائر بد رختها	۴۳	اناجلره دائر
دائر بادوات سفره	۴۵	سفره ادواتنه دائر
در بیان طعمات	۴۵	ما کولانه دائر
در بیان ادوات مدرسه	۴۷	مدرسه ادواتنه دائر
در بیان خانه و اشیاءش	۴۸	او و اشیاسنه دائر
دائر بلباسها	۴۹	مالبوسانه دائر
در بیان ارباب صحت و تجارت	۵۰	صنعت و تجارت اربابنه دائر
دائر بنوکر و خدمتکارها	۵۱	خدمتکارلرمدائر
دائر بمیوانات	۵۱	نحیواناتنه دائر
در بیان مرغها	۵۳	قوشلرمدائر
در بیان حشرات	۵۵	بوچکلره دائر
در بیان صفات و اخلاق که بسیار استعمال میشود	۵۵	چوقاستعمال اولان اخلاق و صفاتنه دائر
در بیان خویش و اقارب	۶۰	خصم و اقربالره دائر

صفحة	Page	
في أقسام المدينة	٦١	61 La ville et ses parties
في المعادن والاحجار الثمينه	٦٣	63 Métaux et pierres précieuses
في أنواع الارض والاحجار	٦٤	64 Des pierres. des terres, etc.
في ما يتعلق بالامراض والعوارض	٦٥	65 Accidents et maladies
في بعض العلوم والفنون	٦٦	66 Des sciences et arts
حروف ظرف وحروف عطف. مركبه	٧٠	70 Locutions adverbiales
في أسماء الاشارات	٨٢	72 Des adjectifs démonstratifs
في الصفات الملكيه	٨٨	88 Des adjectifs possessifs
في أسماء الاعداد	٩٤	94 Des adjectifs numéraux
في الصفات المهمه	١٠٠	100 Des adjectifs indéfinis
في الضمائر	١٠٤	104 Du pronom
في الضمائر الملكيه	١٣٨	138 Des pronoms possessifs
في الضمائر الموصولة	١٤٢	142 Des pronoms relatifs
في الضمائر المهمه	١٤٨	148 Des pronoms indéfinis
في الفعل	١٥٠	150 Du verbe
في ابواب التصريف	١٩٢	192 Des conjugaisons
محاورة * تتضمن بيان من تولى الحكم بمصر من عائلته محمد علي باشا الى الان	٢٠٤	204 Dialogue. l'Égypte sous le règne de la Famille Mohamed Ali pacha.
في الطلب	٢١٠	210 Pour demander
في الشكر	٢١٢	212 Pour remercier
في التصديق والانكار	٢١٢	212 Pour affirmer et nier
في الاحتمال	٢١٤	214 De la probabilité

صفیفة	
در بیان اقسام ملکات	۶۱
در بیان معدنهای سنگهای گران بها	۶۳
در بیان انواع زمین و سنگها	۶۴
در بیان بیماری و ناخوشی	۶۵
در بیان بعض علوم و فنون	۶۷
در بیان حروف طرف و جبر و عطف مرکبه	۷۱
در اسماء اشارات	۸۳
در بیان صفات ملکیه	۸۸
در بیان اسمهای حساب	۹۴
در بیان صفات مبهمه	۱۰۱
در بیان ضمایر	۱۰۵
در بیان ضمایر های ملکیه	۱۳۹
در بیان ضمایر موصوله	۱۴۳
در بیان ضمایر مبهمه	۱۴۹
در بیان فعل	۱۵۱
در بیان بابهای تصریف	۱۹۳
مخاوره در دایره بنادران خاندان بلندایوان فردوس آشیان محمد علی پاشا که تا حال در دیار مصر حکمداری نموده اند	۲۰۵
در خواص متن	۲۱۱
در شکر و سپاس	۲۱۳
در تصدیق و انکار	۲۱۳
در احتمال و امکان	۲۱۵
اقسام مملکتها دایر	
معادن و ذیقیت جواهر لزمه دایر	
انواع پر و طاشر دایر	
امراض و الامه دایر	
بعض علوم و فنونه دایر	
حروف طرف و جبر و عطف مرکبه دایر	
اسماء اشارات دایر	
صفات ملکیه دایر	
اسماء اعداد دایر	
صفات مبهمه دایر	
ضمایر لزمه دایر	
ضمایر ملکیه دایر	
ضمایر موصوله دایر	
ضمایر مبهمه دایر	
فعلات بیاتنه دایر	
تصریفات بابلیزیه دایر	
جنتمکان محمد علی پاشا که خاندان جلیل العنوان لرزیدن و تاریخچه دکن خطه مصره حکم ایده ذوات عظام و کرامه دایر	
استمکه دایر	
تشکر دایر	
تصدیق و انکار دایر	
احتمال و امکان دایر	

	صفحة	Page	
في الفرح	٢١٦	216	De la joie
في الغم والحزن	٢١٨	218	De l'affliction
في الاستشارة	٢١٨	218	Pour consulter
في الحوادث	٢٢٠	220	Des nouvelles
في السن	٢٢٢	222	De l'âge
في الساعة	٢٢٢	222	De l'heure
في الوقت والهواء	٢٢٤	224	Du temps
في الأكل	٢٢٦	226	Manger
في الشرب	٢٣٠	230	Boire
في الذهاب	٢٣٢	232	Aller
في المجي	٢٣٤	234	Venir
في التكلم	٢٣٦	236	Parler
في القول	٢٣٨	238	Dire
في المطالعة والتعلم	٢٤٠	240	Etudier, apprendre
في السؤال والجواب	٢٤٠	240	Demander et répondre
أقوال مثلية	٢٤٦	246	Locutions proverbiales
في أصحاب المناصب الجليلة	٢٦٤	264	Dignités
في المحاسن	٢٧٠	270	Conseils
في المحاكم	٢٧٢	272	Tribunaux
في العنوان والالقب إلى السلطان وأصحاب			Adresse et titre pour un Empereur, Gouverneur, et pour toutes les personnes de dignités
المناصب الجليلة مع بعض التعبيرات	٢٧٢	272	
رقاع الدعوات	٢٧٨	278	Billets d'invitation

صفحه	
۲۱۷	رفرح و شادی
۲۱۹	رفعه و اندوه
۲۱۹	در مشورت
۲۲۱	در بیان حوادث
۲۲۳	در بیان عمر
۲۲۳	در بیان ساعت
۲۲۵	در وقت و هوا
۲۲۷	در بیان خوردن
۲۳۱	در بیان نوشیدن
۲۳۳	در بیان رفتن
۲۳۵	در آمدن
۲۳۷	در سخن گفتن
۲۳۹	در سخن
۲۴۱	در مطالعه و آموختن
۲۴۱	در سؤال و جواب
۲۴۷	در ضرب امثال
۲۶۵	در بیان اصحاب جاه و مراتب
۲۷۱	در بیان مجالس
۲۷۳	در بیان محکمه
	در بیان عنوان و القاب و بعضی تعبیرات که
۲۷۳	پادشاه و ارباب مراتب و جاه نوشته میشود
۲۷۹	دعوت نامها
	فرح و سرور و دایره
	حزن و کدرد و دایره
	مشورت و دایره
	حوادث و دایره
	عمر و دایره
	ساعت و دایره
	وقت و هوا و دایره
	یکه دایره
	ایچمکه دایره
	کیتکه دایره
	کلمکه دایره
	سویلمکه دایره
	دیمکه دایره
	مطالعه و تعلیم و دایره
	سؤال و جواب و دایره
	ضرب امثال و دایره
	اصحاب مناصب و مراتب جلیله و دایره
	مجلس و دایره
	محکمه و دایره
	پادشاه و اصحاب مناصب و مراتب جلیله و دایره
	حق عنوان و القاب و بعضی تعبیرات و دایره
	دعوت تذکره و دایره

Page	مجموعه	
278	٢٧٨	جواب Réponse
278	٢٧٨	غيره Autre
278	٢٧٨	جواب Réponse
278	٢٨٨	صورة أخرى Autre
282	٢٨٢	جواب Réponse
282	٢٨٢	صورة استعناء عن الدعوة Refuser une invitation
282	٢٨٢	في طلب المواجهة Demander une entrevue
284	٢٨٤	صورة أخرى Autre
284	٢٧٤	جواب Réponse
286	٢٨٦	للاعتذار Pour s'excuser
286	٢٨٦	صورة أخرى Autre
288	٢٨٨	لاداء الشكر Pour remercier
288	٢٨٨	الى تاجر أو صناعي A un marchand· un ouvrier
288	٢٨٨	صورة أخرى Autre
290	٢٩٠	في استكتاب وصايه Pour demander des lettres de recommandation
290	٢٩٠	في التحويلات والكمبيالات وما شهما Lettre de change, billets
294	٢٩٤	في سير الملوك Sur la conduite des rois
304	٣٠٤	في فوائد الصمت Sur les avantages du silence
306	٣٠٦	في تأثير التربية Sur l'effet de l'éducation
312	٣١٢	في آداب الصحبة Sur les convenances de la société

صفحة	
جواب	۲۸۱
در صورت دیگر	۲۸۱
جواب	۲۸۱
در صورت دیگر	۲۸۱
جواب	۲۸۱
در صورت عفو طلب کردن از دعوت	۲۷۳
در دیدنی خواستن	۲۸۲
در صورت دیگر	۲۸۳
جواب	۲۸۵
پوشش خواستن	۲۸۷
در صورت دیگر	۲۸۷
شکرانه گزارشی تشکرنامه	۲۸۹
نامه بتجار یا به منت کار	۲۸۹
در صورت دیگر	۲۸۹
تاجر و یا خودارباب صنایع تذکره	۲۸۹
در توصیه نامه خواستن	۲۹۱
در تحویلات و تمسک و برات	۲۹۱
در سیرت پادشاهان	۲۹۵
در فوائد خاموشی	۳۰۵
در تاثیر تربیت	۳۰۷
در آداب صحبت	۳۱۳

كِتَابٌ

التَّحْفَةُ الْعَبَّاسِيَّةُ الْفَنِّيَّةُ

Ettuhfat-el-Abbassia bi
Madrassat-el-Aliyet Ettowfikieh

تَأَلَّفَ

Par MOHAMED MIHRY

(محمد مهري)

وهو صاحب الاقباز المخصوص من عمل جانب نقار قبال داخلية الجليله

فلا يسوغ لاحد طبع هذا الكتاب بدون اذنه

اثر

(محمد مهري)

داخلية تطارت جليله سنك امتياز مخصوصني حاترا ولغله مؤلفك ونصتي اولقسنين
ديكري طرفنسدن اشبو كتاب طبع وتمثيل اولجيه جقدر

LE CAIRE, IMPRIMERIE NATIONALE DE BOULAQ 1884

(الطبعة الاولى)

بالمطبعة الميرية ببولاق مصر المحمية

سنة ١٣٠١ هجرية

DÉDICACE

LOLANGE A DIEU ! Toutes les langues le glorifient dans un éloquent concert ; et la diversité des idiomes ne met nul obstacle dans ses rapports avec ses serviteurs.

Ce livre intitulé **Tuhfat el Abbassia lil Madrasatil alliet taufigia**, composé en quatre langues : le Français, l'Arabe, le Persan, et le Turc, est dédié à Son Altesse le prince **Abbas**, fils de S. A. **Mouhamed Tewfik** Khédive d'Egypte, protecteur des lettres et des arts, dont la justice, la science et la bonté sont connues de tous.

Puisse ce livre servir à l'instruction et au développement des qualités du prince Abbas. Tel est le vœu le plus ardent de notre cœur.

Mouhamed-Mihri

عطية الكتاب بالعربية

الحمد لله المعبود بكل لسان وان اختلف التعبير عن ذاته الاقدس باختلاف اللغات والاسماء وتفاوت بين قصاص حصرة الايضاح والبيان الذي علم بالقلم عم الانسان ما لم يعلم اختصه بالمنطق العذب الجزل والبيان المفهم الفصل فأعلى بذلك رتبته وأعلى بلطفه قيمته والصلاة والسلام على سيدنا محمد المختص من حسن البيان بالمنصب الاعلى والمظهر الاجلى وعلى آله وأصحابه ومحبيه وأحزابه (اما بعد) فيقول راجي سوابغ الاحسان من فضل مولاه الكريم المنان التقير اليه تعالى (محمد مهري) أقاض الله عليه بحال انعامه العلى والسرى لاتكمل محاسن الانسان الا بالتأمل في أخلاق العالم على اختلافها واكتساب الفضائل والالتفاف من أهلها ولا يتم ذلك الا بالرحلة والانتقال من جهة الى جهة من أقاصى وأدانى البلدان (كما قيل)

تنقل فلذات الهوى فى السقل • ورد كل صاق لا تقف عند منهل

وكما قال الطغرائى ان العلا حدثنى وهى صادقة • فيما تحدث ان العز فى النقل
فخرجت من بلدى كركوك احدى مدن عراق العرب المشهورة بولاية بغداد عام احد
وثمانين بعد المائتين والالف من الهجرة النبوية فرحلت الى الاسكندرية العلمية ذات المحاسن
الهيبة فأقت بها فى ظل ملاذ الغرباء وملجأ الفضلاء عجم الخيرات كثير المبرات المتوفى

(١ التحفة العباسية)

الى رحمة مولاه المتسم في حظائر قربه ورضاه **﴿مصطفى باشا فاضل﴾** أسبل الله عليه ثيبت احسانه المتواصل عم الحضرة الخديوية التوفيقية ونجل ذى الهمة العلية والنجدة والشجاعة المشهورة والفخر الجلى ابراهيم باشا ابن عمه اندرلة المصرية محمد على فقابلنى رحمه الله بعزى الاكرام وأقامنى في تعليم أنجاله النخام فأنت في ذلك مدة ثم أدخلنى بهمنه الى قلم الترجمة بالباب العالى فكثت به مع اتصالى بدائرته لتعليم أنجاله نحو تسع سنين ثم عينت من لدن الحضرة السلطانية قونصلًا بالدولة الايرانية فأقمت بركتها المكين وقت باعياها مدة أربع سنين ثم عدت الى الاساتذة العلية فوجدت عائلة المرحوم المشار اليه انتقلت الى الديار المصرية فتوجهت الى مصر فاصدا زيارة هذه العائلة لمالى علمهم سابقا من المحسوية ولارى بهجة الموارد النيلية بعد أن رويت من سلسيل لطائف الرومية فرحلت الى مصر شائقا وشربت من رحيق نيلها عذبا زلالا رائقا وشاهدت من لطائف أمرائها وظرائف كبرائهم ونبلائها ما يستلب اعقول لطفًا ويستل الالباب عطفًا فلذلى بها المقام وسكن لذلك الجاش وبرد له حر الاوام ولما رأيت من أهلها خواصهم وعواقمهم مزيد الرتبة فى اقتناء العلوم والمعارف والهمة العلية فى حيازة التاليم منها والطارف ولا سيما اللغات الاجنبية تعلقت همى بانشاء مؤلف مقتطف بعضه من **كثير من الكتب البهية** يشتمل على بيان أحسن اللغات الاوروباوية وهى اللغة الفرنسية واحسن اللغات الشرقية وهى اللغة العربية والفارسية والتركية رغبة فى عموم نفع أهل هذا الوطن الشريف وخدمة لانجال الجنب القويم المتيف ذى الطلعة التى تبهر الشمس بها وكلا وتخضع لهما اوجوه هيبية وجلالا حضرة من تملك الرقاب بعيم احسانه واسترق الاباء بعنوه وامتنانه

* همام له فى العز أرفع منزل * واحسانه يربو على العدو والخصر *

* خديونا الاسمى المعظم قدره * مطاع لديه فى النواهي وفى الامر *

وزير الديار المصرية وحامى حى الحوزة النيلية من هو بحمىل الشاء من جميع الانام حرى تحقيق اقدينا **﴿محمد توفيق﴾** أدام الله علينا أيامه ومكن من رقاب أعدائه حسامه وحفظ أنجاله الكرام وأشباله النخام فأطلقت زمام اليراع حتى وصل الى عاية ما أردت فجاء على أحسن ترتيب وأبدع اختراع وسميته بـ (الحفنة العباسية للمدرسة العلية التوفيقية) راجيا منه حصول النفع العيم وأن تشمل له أنظارولى أمر ناذى القلب الرحيم وقد أجدت فيه الوضع وأمعنت النظر والتحرير وان كان الانسان لا يخلو عن سهو أو تقصير وقد عرضت بضاعتى على ذوى النظر السديد الاحرار رجاء ان يصلحوا ما عثروا عليه من غلط وأن يسبلوا عليه جميل الاستار وهيا أنا ذا أشرع فى المقصود فأقول بعون الملك المعبود *

(اعلم) اتباداً فی هذا الكتاب بیان مبادئ أصول القراءة فی اللغة الفرنسية ثم بیان المفردات
ثم بیان نحو و صرف الفرنسية ثم أنواع المکملات والمخاورات والامثال المضروبة ثم أسامی
الدراوین واذن السرائر ثم کتاب أصحاب المناصب الجلیلة ثم محوالات من انواع المراسلات
والسندات ونحو ذلك مما يناسبه ثم حکایات تشتمل على نصاب بدیعة وحکم نصیحة جلیلة رقیعة
وتمامها ثم بیان اللغة الفرنسية وعلی قیامها کل من اللغة العربية والفارسية والترکیة

(دیساچہ فارسی)

* محمد انکه ندارد بدایت و پایان	* قدیم دلم یزل و شهریار هر دو جهان
* ازان زمانکه بشد خلق طینت آدم	* قیام کردی بنسب کی همه اکوان
* هر فرق که نم بینم ز روی نیساز	* بیارگاه وی آورده روی دردوران
* یکی بکعبه علیا نهاده سر بسجود	* یکی سیای صنم رو نهاده کریه کنان
* یکی (دیو) خوانده اوراد دیگری (نکری)	* یکی (اله) کوید ویرا و دیگری (یزدان)
* عرض ازین همگی نام ذات واحدست	* که هر کرده بلفظی نموده شکر بیسان
* ز نور تو نبود هیچ جا بگاه تنی	* تجلیات تو ظاهر بر محل و مکان
* نمانده هیچ کس از نور علم تو محروم	* که علم تو بدل هر کس است نسیم جان
* ز وصف ذات تو ایلم زبان (مهری) زار	* ز حکمت تو عقول جهان همه حیران
* ندانمت که چه خوانم مرا آنچه هست قوی	* بحر تو نیست پروردگار انس و جان

وصلات صلوات متواصلات کنفایس نفوس قدسیان آسایشی و مطهر و نفحات نفحات اریکات که از هزاره
شامل شالو شامش شامی شامی ساکنه عالم بالا شمول شامه مشک از فراست بران ناطق پیرای
ان هو الادیومی منزل رس فکان قاب قوسین او ادنی (المؤلفه)

* جو کرد آن فرخ عالم عزم مسراج	* بیک لمح کدشت از هفت منزل
* خطاب لم یزل را گشت منظر	* که بر عرش برین چون کرد منزل

فرمانفرمای خطه ناصوت جلوه بجای زیتسرای ملکوت محمد معطفی افضل التحابا و نیز درودنا محمد و بر آل طاهرین
 و اصحاب کزین اوباد اما بعد این حقیر خاکسار (محمد مهری) ذره مقدار که مولد و مسقط رأسش بلده کرکوک
 که یکی از شهرهای عراق عرب که خطه بغداد بهشت آباد است در سال هزار و دوصد و هشتاد و یکم تاریخ
 هجری بدار السلطنه قسطنطنیه رحلت نمود و بیارگاه معالی دستگاه عرفا پناه مرحوم منصور ختمگان خوار
 آشیان (معطفی ذصل) پاشا که عم مکرم حضرت خدیو اعظم (محمد توفیق) انغم که حالا فرمانفرمای دیار
 مراست رخت اقامت انداخت (قطعه)

<p>* آن کرمکار زمان آن فاضل فرخ شعار *</p> <p>* آن امیر ابن امیر ابن امیر نامدار *</p> <p>* بر روان انور آن داور عالی بیسار *</p>	<p>* هرزبانرا اشنا و واقف بر عسل بود *</p> <p>* هرل پرور بود و هم کان کرم بحر هم *</p> <p>* رحمت و عفو ان خلاق ازل باد ادام *</p>
---	---

پس از مدت اقامت بدرس دادن انجال کرامش مشغول شده و بمساعدت عنایت عاده جا کر پرورش
 کترین بنده را بقلم ترجمه باب عالی شرفیاب گردانید و در انجاقرین نه مال بادامی و طیفه ترجمه کرمی ملحوظ و مأمور
 و بعد از ان بمأموریت کارپردازی بافرمان والا شان ذات حضرت پادشاهی بجانب دولت ایران تعیین و هم چهار
 سال در انجا بیدان و طیفه مشغول و پس از انجام مأموره مذکوره و حسن ختام آن باستانه علیه عودت
 و بنا بمحسوبیت و غنویت دیرینه بنده که بخانه ان بلند ایوان مرحوم مشارالیه بود بار زوی زیارت عائله بزرگوارش
 از در سعادت نهوض و عازم دوار دیار مهر شده و تقاضای زمان زیارت را با قاست تحویل و تبدیل گردانید و چون
 خواص و عوام این دیار را تعلم السنه مختلفه راغب و مانل و طالب دیدم بنابران و نیز بامل و از زوی خدمتی
 نمودن بابنای وطن بترتیب و تالیف کتابی که شامل بر بهتر و لطیفترین لغت از لغات ادب و پاک لغت فرانسوی
 بود و نیز از لغات شرقیه که عربی و فارسی و ترکی باشد صرف یارای مقدرت نموده و بنام نامی میرفرخ نژاد مجتهد
 و نجلت همراه و لیمه معالی نهاد (عباس) مطرزد مزین و (تحفه العباسیه للمدرس العلیه التوفیقیه)
 تسمیه و معنون گردانید (قصیده)

* چه میر عالی نسب بختیار پاک نهاد	* چه میر کوهر کان کمال ورشد و رشاد
* چه میر مهر سپهر ذکا و دوش و شعور	* چه میر بدر درخشان آسمان نژاد
* چه میر نجل خدیو کرین روشن رای	* که دوست رونق مهر و از جهان دلشاد
* خدیو اعدل و اکرم امیر اعظم و انجم	* کبیر عارف و اناکار عهد و عباد
* زمان زمان و اماتش بزیب و زیفت و فر	* مکان زمین و اماتش بعدل و رونق و داد
* رود بامرش پویان جبال سخت و طلال	* شود بگلش کویان نهال خشک و جاد
* ایاسپاه شکو هست بجای خاین ملک	* همان کناد چو مهر بر قوم طشت عاد
* بهم فتند زهر است قلاع اهل تفاق	* چو خیر از کف حیدر یک دور و ز جاد
* صلابت تو بجای عده ای ملک فکند	* تر زلی که فلاخن بسنگ ریزه رماد
* سبیل عدل تو نازم که بر کند ز هرق	* بصحن گلشن این ملک خار چو و نساد
* ز ربط عدل تو اقلیم عالم و فضل رواج	* ز ضبط حکم تو بازار ظلم و جور کساد
* بچشم فکر بخوانی ز مبداء همه کار	* امور غیب که ثابت است در زمان معاد
* ذکر تو (مهری) دعایش ناز روی نیاز	* ز بارگاه نشاگاه جمله خلق و عباد

* بخرخ تا که مقرر بود شکوه و جلال *

* جلال و حشمت و حکمت بروز مشرر رماد *

(تنبیه)

معلوم زبان آشنایان دوران و شاکردان پر ذهن و از همان بادا که این کتاب دائر یا اصول خواندن لغات فرانسوی و تعریف و بیان مفردات و قواعد نحو صرف و انواع مکالمات و محاورات و ضروب امثال و اسامی و واوین و مجالس و محاکم و عنوان و القاب اصحاب مناصب و مراتب و صورت انواع مراسلات و مستندات و حکایات و نصیحت و پند حکم امیر است *

(ترجمه دیباج)

— — — — —

* اول خالق لم یزل خدایه *	* شکر الیه سیاس بی نهایت *
* خلّاق زمین و آسمان در *	* قیوم و قدیر و بی نشاندر *
* لا خلاق غمیره هو الله *	* سرسوره و صنی قتل هو الله *
* فرمانبری اولدی جمله عالم *	* اراد مکه اولدی خلق آدم *
* بریسی شه طوروب نیازه *	* بریسی قیام ایدوب نمازه *
* بری دخی (تکری) بری رمنان *	* بری (دیج) دیر بریده (یزدان) *
* اول خالق ذکر ایدر شب و روز *	* هربری بر آدایه دل افروز *
* هریر ده تجلیسی عیاندر *	* هر چند نظر دن اول نهاندر *
* علی دخی هر مکانه راصل *	* فیض و کرمی جویانه شامل *
* علیه تمام خلق دلشاد *	* فیضیه بتون جهان آباد *
* احسان محیط جمله ناسه *	* محروم دکل درنده کیمسه *
* فرقان شریف الیه فتوحات *	* انجیل و زبور و داخی تورات *
* تاریخ جهان و حرق دواوین *	* تفسیر و احادیث و قوانین *
* وحدانیتن بیان ایدر لر *	* کوردم او قودم که جمله یکسر *
* سبحانک الحق ما عرفناک *	* مقنده بیوردی شاه لولاک *
* و صندده کمال عجز اظهار *	* بر پرده ایده بی مختار *
* (خاقانی) و (نقعی) سخن ران *	* قانده قاله (دهری) الیه (سبحان) *
* اول بنده ناتوان و زاره *	* دهری حقیر خاکساره *
* ای خالق مهر و ماه و ماهی *	* طف نظر الیه ای الاهی *
* خنکار و خدیو شهر یاری *	* یوقدرا کاسندن اوز کداری *

و درودنا محدود اول دظهر خطاب لولاک * مسند پیرای و ما ارسلناک * حکمران ملک بخت *
 دیهیم افروز تختگاه رسالت * دظهره آرای لقد رأی من آیات ربّه الکبری * ناطقه پیرای ان هو
 الاوحی یوحی * منزل من فکان قاب قوسین او ادنی * بیت *

* خاتم و شاه رسل حسرو ملک تمکین * خاتمش راد و جهان آمده دزیر تمکین *

محمد مصطفی علیه افضل التحایا افتد من حضرت تری نه ودخی ال طاهرین واصحاب کرین نه اوله *
 (اما بعد) مولدو مسقط رأس عاجزی خطه بغداد داخاند، کرکوله ولایاتی اولوب تاریخ عجریه نک بیک
 ایکی یوز سکسان برسنه سنده در سعادته عزیمت و خدیو اعظم (محمد توفیق) انقم افتد من
 حضرت تری نه عم مکر می جنته کن فردوس آشیان (مصطفی فاضل) پاشا نک ملجا الغربا و ملاز
 العرفا اولان دائره عالیله نه التجار و مدت مدید انجبال والد تبار لرینک امر تدریس لر یله مشغول اولدیغم
 حالده مشار الیه (قطعه)

* الطاف و فضل و همی احسان و وجود و نعمی	* کالنه ارفوق العلم * هب عاله ایدی جلی *
* صنم شناسی کفه قسطاس فهم و فکر نه	* کان کرم بحر هنم ایدی انک دست و دلی *
* اول خالق موت و حیات تنسیق ساز کائنات	* ایده غریق لجسه رجعت روان فاضلی *

مساعدته عنایت عاده بنده پرور یلر یله باب عالی ترجمه او طه سی خلقا لکی سلکنه داخل و طقوز سنه
 اوراده مترجک مأموریت بنده بولنوب مؤخر ایا فرمان ذات حضرت پادشاهی شهنشاه کله دولت ایران
 جانبیه تعیین یورلشیدم و درت سنه دخی اولحوالیده اجرای حسن خدمت و ختام مأموریتله آستانه
 علیه به رجعت و عودت ایدوب مرحوم مغفورک خاندان بلند ایلر یله اولان محسویت قدیمه
 و منسویت دیرینه بند کلام اقتضای فامیلیای عالیله زیارتی واجب ذمت و منتهی عهده
 عبودیت یلرک مصره کلد کده پوره اهل یسند السنه اجنبیه تعلیمه انهمال و کثرت میل رغبت لرینی
 مشاهده ایلدیکده عمالک اسلامی نه هر بر نقطه سی نقطه نظرو هر دمک بصر قدر زرد عاجزانه مده عزیز
 و قیمتی بولمش اولغله انسانی و طه بر خدمت و جیره بولمق امیدوار و وسیله اور و پانک لغاتندن
 الک لطیف و ظریف فرانسز لغتی و لغات عمالک اسلامی نه دخی الک هر غوب و مقبول عربی و ترکی
 و فارسی لغاتی شامل اشبوکاب متعدد کسیدن اقتضای و ترجمه ز تالیف اولنوب ولی عهد خطه
 مصر رئیس (عباس) بک افندی حضرت تری نه نام زامیلر یله تدعیب و تزیین و الحقه العباسیه
 للمدرسه العلیه التوفیقیه عنوانله معنون قلندی (قصیده)

* کیمدر اومیر مسعدت اثار و بختیار	* کیمدر ایا و کوهر صدف نسل نامدار *
* کیمدر اواکابن حقیقه انساب عالی شان	* کیمدر اوا نور حسدقه نظر چشم اقتضار *
* کیمدر اونیونمال باغ نجات قزاد کیم	* عقل و ذکا و فهم و یکاستله باردار *
* برج سعادت اوزره اودر نجم تابناک	* اوج صباحت اوزره اودر بدر تابدار *
* نجل خدیو اعظم دارا مقام کیم	* عدل و عنایتله جهان شاد و پر مسار *
* اولدر عزیز مصر و عزیز جهانیان	* دارای داد پرور و جشید کامکار *

* مطاوب ملت و مختار خاص و عام
 * توفیق حق رفیق اولوب یوری دخی
 * توفیق حق رفیق اولجه نه باله و خوف
 * عصرنده کیمکه عاصی اوله عاقبت اولور
 * مقهور قهر قاهر قهار ذوالجلال
 * دست عدو ظلم ایرشمز رعیت
 * صغریانه مدحله وصفی اوداورد
 * یارب بحق عرش و دخی اسم اعظم
 * جاه و جلال و دولتی ایله مستدام
 * انجبال امجدیله وزیران صادق

مدوح شیخ و عالم و مقبول روزگار
 نخرسل محمد محبوب ککر دکار
 عصیان ایتسه بر نیجه اقوام نابکار
 اول طائی شیربانی بی شرم و تشکار
 منصور جله عالم و مطرود هر دیار
 عدلی چکوب جوانینه سورا ستوار
 زیرا که حسن خلعنه یوق (مهریا) کنار
 یارب بحق احمد مختار و چار یار
 شان و شکوه و شوکتی ایله پایدار
 ایله کمال دولت و عزله برقرار

تنبیه

مظاهر فضل بی نهایت اولان اهل نه یاه نه ان لغات و لسان مختلفه به اشنا اولان ارباب عرفانه مستور و پوشیده اولیه که اشبو کتاب فرانسز لغاتنت اصول قرائتی و مفرداتنت بیانی و قواعد دخی و صرف ایله انواع مکالمات و محاوراتی و سوال و جوابات و ضرب امثالی حاوی و اسامی دواوین و مجالس و محاسن و اصحاب مراتب جلیله نك عنوان و القاب ایله مراسلات و پولیچه و سندات و سرور قری و حکایات و نصایح حکم امیری محتویدر

اختیار

اکثر فرانسز کلمه لرینک صوت تلفظنی حرکت سزتر کجه حروفله تعریف ایتد کوج اولدی خمدن دارینه موجب سهولت اولق اوزره بر وجه آتی بعض حروفینه حرکت و علائم وضع تحریر ایشد مثلا ۱۲ حرفنک صوتنی کوسترملک ایچون عربله مخصوص قاحرفی اوزرینه اویج نقطه ایله اشارت اولمش و فرس وتر کلا ایچون دخی ایکی واو ایله کوسترلشدر مثلا حسود معناسنه اولان Envidia (آنهیو) (آن وویو) و بخیل معناسنه اولان Avaro (آفار) (آوار) کلمه لرنده اولدیغی کی و برده بعض یرده کاف فارسی کی تلفظ اولسان G: و دخی داثمازای فارسی کی اوقنان J حرفی عربیسه بولمادیغندن کاف مذکوره جیم معری ایله یازلمش وزای هر قوم دخی جیم فارسی ایله کوسترلشدر مثلا (بیولک) معناسنه اولان Granil (جران) (کران) و (سورم) معناسنه اولان J'aime (چیم) (زیم) کلمه لرنده اولدیغی مثلاً و فقهه و کسره ایله کوستریلان حرف دخی فقهه و کسره اراسنده خفیفجه اوقنور (الکم صاعمه) معناسنه اولان Arc-en-ciel (رکزه سیل) و رفع و نصبه ایله کوستریلان حرف دخی فقهه و نصبه اراسنده اوقنور (ایو) معناسنه اولان Bonté (بون تیه) کلمه لرنده اولدیغی کی و هکذا

L'ALPHABET

(حروف الهجاء)

الاسم	الاسمي	NO	NUMERICAL
.....	ا	A a	a
.....	ب	B b	be
.....	س	C c	ce
.....	د	D d	de
.....	ی	E e	e
.....	ف	F f	ef
.....	ج	G g	ga

أولاً إذا تقدم a, u, u چون سین واکبر بر حرفی
 ازین a, u, u حرفها
 تقدم نماید چون کاف
 خوانده میشود
 سین کبیدر واکر
 اوکنده بو a, u, u
 حرفلردن بر یسی
 واقع اولورسه
 کاف کی تلفظ
 اولنور

أو (') او الالف چون (ی) ویا خود (°)
 المماله ویا الف تلفظ میشود
 ی ویا (°)
 ویا خود الف کی
 تلفظ اولنور

او الجیم المصریه اذا تقدمت a, u, u چون (ز) واکر در
 مابعدش حرفی ازین حرفها
 a, u, u واقع گردد
 چون کاف فارسی تلفظ میشود
 (ز) کبیدر واکر بو a, u
 حرفلردن بر یسی
 اوکنده واقع اولورسه
 کاف فارسی کی تلفظ
 اولنور

فی الحروف الهجائية والحروف
المركبة
وانما تركيبها باعتبار الخط
لا باعتبار اللفظ وهي

در بیان عدد نسه هجائیه و مرکبه
و ترکیب حروف مرکبه باعتبار خط
است نه باعتبار لفظ (مثال)

حروف هجائیه و مرکبه یا دائر در
حروف مرکبه نه ترکیبی
تلفظ اعتباریه اولیوب خط
اعتباریه در (مثال)

Ch ش
Th ت
Ph ف

ثم ان هذه الحروف تنقسم الى
Consonnes ای حروف
تحتیقه و الی
Voyelles
ای حروف العلة و حروف
العله خمسة وهي a, e, i, o, u
ومن هذه الحروف ما يوضع
عليه حركة تسمى accent
وهي ثلاثة أنواع الاول aigu
وهذا شكله (٢) نحو bon
کرم

بسر این حرفها تقسیم میشوند
به (قنسون) یعنی بحروف صحیحیه
و به (دوایل) یعنی بحروف عله
و حروف عله پنج است که اینها اند
a, e, i, o, u و این حرفها
که برو حر که گذارند (اقسان)
نام میشود و ایشان سه نوعند
نوع اول را (ایکو) گویند
و شکلش اینست (٢) چنانچه
در کلمه (بوتی) که بمعنی سخاست

اشو حرفلر (قونسون) یعنی
حروف صحیحیه و (و وایل)
یعنی حروف عله تقسیم
اولتور و حروف علت بشدر که
بونلدر a, e, i, o, u و بو
حرفلر اوزرینه وضع اولته
حق حرکتلره (اقسان) تسمیه
اولتور و بوده اوج نوعدر
نوع اولک شکللی (٢)
بودر که (ایه کو) دیرلر سخاوت
معناسنه اولان (بوتی) کلمه
سندله اولدینی کی

الثاني grave ای رزین و هذا
شکله (١) نحو Progrès تقدم

دوم را (کراود) گویند که شکلش
اینست (١) چون (برو کری)
که بمعنی فرویش رفتن

ایکنی علامته (کراوو)
دینلور شکللی بودر (١) ایلرو
یکمک معناسنه اولان
(برو کری) کلمه سندله اولدینی کی

الثالث Causille و هو
مركب من الاثر وهذا شكله
نحو (عمر) وقد يوضع
على بعض اللفاظ دلالة على
حذف حرف في الغالب (نحو)

علامت سوم را (سیر قوفلکس)
گویند که مرکب از دو آقسان است
و شکلش () ایست چنانچه در کلمه
(آژ) که بمعنی عمر است
و اغلب بر بعض القاط دلالت بر
حذف حرف وضع میشود (مثال)

۱۲
او چندی علامته (سیر قوفلکس)
دینلور شکلی بود که () ایکی
اقساندن مرکبند (عمر) معنای سنه
اولان (آژ) کلمه سنده اولدیغی
مثال و بعض القاطده حرفک
حذفه دلالة وضع اولتور
(مثال)

فیت For
| Apôtre
فلوت Plut

عبد جن برام
حواریون حواریون
| زماره نی
دودله - قوال

ومن هذه الحروف أيضا ما تليها
علامة تسمى Apo-ple
نحو Homme الرجل
وهذا شكله () فان أصل الكلمة
le homme

و نیز ازین حرفهاست آنچه علامت
(آپوستروف) بر او وضع میشود
و شکلش () Homme مرد
که اصل کلمه le homme ایست
و دخی بوسه قارک او ز رینه
وضع اولته جق علامته
(آپوستروف) دینلور و شکلی
بوا () در که آدم معنای سنه اولان
(لوم) کلمه سنده اولدیغی
مثال و کلمه نیک اصلی (لواوم) در

وحرف يوضع تحته علامة
تسمى cedille وهذا
شكلها () كما في
Français فرنسای

و حرفیت زیر او علامت که مسمی
بـ (سیدیل) بود وضع میشود
و شکلش () ایست چنانچه در کلمه
Français فرانسیلی

و حرف التسه وضع اولته جق
علامته (سیدیل) دینلور
و شکلی بوا () در که فرانسه لی
کلمه سنده اولدیغی مثال و

وقد يوضع نقطتان على بعض
حروف العلة وهي « ا. ا. ا »
(نحو)

و گاهی دو نقطه بر بعض حروف علة
وضع میشود (مثال)

و بعض کرم حروف علتک
بعضلرینه ایکی نقطه وضع
اولتور (مثال)

شعر سولیان	شاعر	شاعر	پوایت	Poete
آدم	شام	شاعر	پوایت	Poete
بیوک بابا - دده	نیا	جد	آیون	Aient

ویقال هذه العلامة 'réma و این علامت را (تری ما) و بو علامته (تری ما) دینا اور
کونند

وقد یوضع بین اللفظین خط
یسمی Trait d'union کافی
و کاسے در بین دو لفظ خطی کہ
(تری دونیون) کونند وضع
یشود چنانچه در کلمات آتیه
و بعض وقت (تری دونیون)
تسمیه اولنسان جزکی ایکی لفظ
اراسنده وضع اولنورا آتیده کی
کلمه لرده اولدیغی کی

بایقوش	جغد - کوف	بوم	شاوان	Cha-huant
الکم صانعه	تیرازه - گان آسمان	قوس قزح	آرکان سیل	Arc-en-ciel

فی التلفظ
De la prononciation
در بیان (پرونون سیاسیون) (پرونون سیاسیون) هدا تری یعنی
یعنی تلفظ حروفات
حروفات تلفظنه

A

لنظنه لفظ الالف اذا كان فوقه
هذه العلامة () نحو
اكر این () علامت براو باشد چون
حرف الف خوانده میشود (مثال)
واکرا وزنده بو () علامت
بولنور سه الف کی تلفظ
اولنور (مثال)

خور	خمیر	عجین	پات	Pâte
زجت چکمه	آزار کشیدن	تاژی	پاتیر	Pâtir
قلم طاملا تیبسی	چکاله خامه	رشحه القلم	پاتی	Paté
اوتلاق	چراگاه	مرعی	پاتی	Pâtis

B ب

لفظه کالباء غالباً و قدیشم	لفظ او با غلب چوں با است گاهی	اکثر بایا کی صدا ویرا پسده
صوت الباء الفارسیة	نزدیک بیای فارسی صد امید	آئده کی کلمه لرده ای فارسی به
فی الکلمات الاتیه وهی	چنانچه در کلمات آتیه	تربیب صدا ویرر

آبسی	دمله	اماسی - ریشدار
سُوبِستانس	جوهر	کوپر
سُوبِستی نَوی	مبادله	مبادله کردن

جوهر دشمک

C س

لفظه کالسین اذا لم یَتَقَدَّم	اگر در پیش این حرفها	واکرا وکنده
(نحو) (مثال)	(مثال)	(مثال)

Ceci	هَذَا	این - همین
Ciseaux	مَقَص	دوکارو
Cérilé	عمی	نا بیانی
Céder	تَرَک	کنداشتن

بو - شو کوراک براقی

وَأَيْضاً إِذَا كَانَ تَحْتَهُ هَذِهِ	واگر در زیرش این علامت	واکرا وکنده (ب) اشبوع علامت
العلامة (ب) نَحْوُ	(ب) باشند چوں سمن خوانده	بولنور سه دخی سمن کی
	(مثال)	(مثال)

Garçon	غلام	بنده
Façon	اسلوب	روش - منوال
Recu	سد القبض	مقبوض نامر
Leçon	دوس	درس

قول طرز مقبوض سندس دوس

وا کر او کسده بو. a, o, u
حرفلر واقع اولورسه کاف کبی
اوقونور (مثال)

وا کر در بیش این حرفها a, o, u
واقع کر در چون کاف خوانده میشود
(مثال)

ویلفظ کالکاف اذا تقدم
حروف a, o, u (نحو)

کاتینی	خفیة	نهانی	کیزلوجه
Calump	کوتیه	بجلس خاص	انجمن مخصوص
Coan e	کومنیسه	بدهاء - شروع	آغاز کردن
Commencei	کوردیوزیه	تجسس	جویدن
Curio ale			ارامق

وقد یکتب ولا یلفظ (نحو) | در کلمات اتی نوشته کر در و تلفظ | و کلمات آتیده یازیلور و تلفظ
نمیشود (مثال) | اولنیز (مثال)

المنا	تقویم	مالنامه	تقویم
Almanach	معدة	معدة	معدة
Estomac	دخان	توتون	توتون
T bar	دلو	دلو	دلو
Bru			صوقوغه سی

د

ا کربادال کبی تلفظ اولنور
انجی او کسده حرف عات
ویا خودا بکم حرفی h واقع
اولورسه تا کبی تلفظ اولنور
(مثال)

اکثر چون دال تلفظ شود و اگر در
بیش حرف عا و یا حرف h
غیر ملفوظ باشد چون تا تلفظ میشود
(مثال)

لفظه کال دال غالباً وقد یلفظ
کالتاء اذا کان قبل حروف
العله أو حرف h غیر ملفوظ
(نحو)

Grand homme	کرانتاوم	رجل عظیم	مرد بزرگ	بیول آدم
Froid extrême	فروانتا ایکس تریم	برد عارم - شدید	سرمای سخت	غایت صوغوق
(واذا وقع آخر کلمة یکتب ولا یلفظ (نحو)	واکرور آخر کلمه واقع کرد تلفظ	و کلمه نک آخرنده واقع اولورسه		
	نمیشود (مثال)	تلفظ اولنیز (مثال)		
Grand	جران - کران	کبیر	بزرگ	بیول
Pied	پیه	رجل	پای	ایاق
Chaud	شو	مجن	گرم	صیجاق

E

لفظه غالباً كالضمة (نحو) | در اغلب چون ضمه تلفظ میشود | اکثر یا ضمه کبی تلفظ اولنور (مثال)

Je	چو - ژو	آنا	من	بن
Jeter	چوتیه - زوتیه	رجی - القا	انداختن	آتق
Jel d'eau	چدو - زبدو	فواره	فواره	فسقیه
وقد یکون کالفحة التي تشم	وگاه چون فتح که نزدیک یکسره بود	تلفظ میشود و درین حال سه	و بعض کره کسره بی اوقشر	
الکسر وله حیثه ثلاث	علامت دارد و علامت اول را	(ا قسان ت کو) کوینه سه	فححه کبی تلفظ اولور و بحالده	
علامات الاولى و یقال لها			اوج علامتی وارد بر بنی	
Accent aigu (نحو)			علامته (ا قسان ته کو) دینلور	
			(مثال)	

Sauté	سائته	صحة	تن درستی	وجود مساغلفی
Charade	شارتیه	مرجه	مرحمت	مرحمت
Café	کافیه	قهوه	قهوه	قهوه

والثانية و یقال لها | و علامت دوم را (ا قسان) | ایکنی علامته (ا قسان) | (مثال)

Accent grave (نحو) | (کراود) کوینه (مثال) | (کراوو) دینلور (مثال)

Procès	پروسیه	دعوی - قضیه	دعوا - قضیه
Succès	سوکسیه	نجاح	ظفر بولاق

والتالفة و يقال لها	علامت سوم را (اکسان سر	واو چنی علامته (اکسان
Accent circonflexe (نحو)	کون فلیکس) کویند (مثال)	سرکون فلیکس) دیناور
		(مثال)

Tête	تَت	رأس	سر	باش
Être	آثر	کون - کائن	هستی	وارلق
Gîte	جیت - زت	ماوی - مکان	جای	بر - یورد

والنطق بها في المثال الاول	وتلفظ کردن در مثال اول ضیف	ومثال اوله حرف مذکور ايله
أخف من غيره ولا يلفظ هذا	تراز دیگر است داین حرف در	نطق ایتک دیس کردن دها
الحرف في آخر الفعل (نحو)	آخر فعل تلفظ نمیشود (مثال)	خفیدرواشبو حرف فعلک
		آخونده تلفظ اولمز (مثال)

J'aime	جیم - زیم	احب	دوست دارم	سورم
Je possède	جی - زی بوسید	املك	من دارم	بنم وار
J'offre	چوفر - زوفر	اقدّم	من عرض میکنم	بن عرض ایدرم

وكذا اذا وقع آخر في غير ذلك	و نیز اگر در آخر غیر این کلمات واقع	و بونلردن بشقه دیگر کلمه نك
ولهذا يسمى الآخر قامة في	کرد و تلفظ نمیشود و ازین سبب	اخرنده واقع اولور سه دخی تلفظ
اللفاظ التي تنهي بحروف ent	او را لال تسمیه میکنند و اما در	اولمز بونك ایچون حرف ابکم
فانه يلفظ كالفتحة (نحو)	الفاظی که یاین ent حروف	تسمیه اولنور انجق حروف
	نهایت یابد چون فتح تلفظ میشود	ent ایله انتها بولان لتظارده
	(مثال)	فتحه کی او قنور (مثال)

و یلفظ فی

و در گامهای آتی تلفظ میشود | و آتیده کی کلمه تلفظ اولنور

Cerf	سَرف	ا تیل	کوزن	کیک
Chef	شَیف	رئیس	سرور	باش
Neuf	نُوف	تسعة	نه	طقوز

چ ک

اذا وقع قبل a, o, u فانه | اگر در اول او این a, o, u حرفها | اگر a, o, u حرف اول اولنده
یلفظ کالجیم المصریه ای کاف | واقع شود چون کاف فارسی خوانده | واقع اولورسه کاف فارسی
الفارسیه (نحو) | میشود (مثال) | کبی او قنور (مثال)

Gâteaux	جائو - کائو	کعکة	کاک	بورک
Gomme	جوم - کوم	صمغ	صمغ	صمغ
Guide	جید - کید	هاد - دلیل	رهنا - رهبر	قلاغوز

واذا تقدم e, i, y فیکون | و اگر در اول e, i, y این حرفها | و اگر e, i, y حرف اول اولنده
لفظه کالجیم ای زای الفارسیه | واقع گردد چون (ر) خوانده میشود | واقع اولورسه زای فارسی
(نحو) | (مثال) | کبی او قنور (مثال)

Geôher	جولیه - زولیه	مجان	پاسان زندان	حبسخانه بکچیبی
Gubier	جینه - زینه	صید	شکار	آو
Gynécée	جی - زنی سیه	یت النسوان	خانه زنان - بر سر	حرم داتره سی

واذا وقع آخر فلا یلفظ | و اگر در آخر کلمه واقع گردد خوانده | و کلمه ناک خوانده واقع اولورسه
(نحو) | نمیشود (مثال) | او قنور (مثال)

Sang	سان	دم	خون	قان
Rang	ران	درجه - منصب	پایه - جاه	مقام - رتبه
Long	لون	طویل	دراز	اوزن

فاما اذا جاء بعده حرف عله آو	ولكن اكر در آخرش حرف طه	ولكن اكر اخرنده حرف عله
حرف ا غير ملفوظ فيكون	ويا حرف ا لال واقع كرد آن	ويا خود ايكم ا حرفي واقع
لفظه كالکاف (نحو)	وقت چون کاف خوانده ميشود	اولورسه کاف کي اوقنور
	(مثال)	(مثال)

Un sang épais	اُون سَانَك پي	دم غليظ	خون کند	قويوتان
Un rang élevé	اون رَانَك ايلقييه	درجه رفيعه	بايه بلند	رتبه عالي
Un long hiver	اون لُونَك ايقيه	شتاء طويل	زمستان دراز	اوزن قيش

H ه

لفظه کالهاموقد لا يلفظ في	چون با خوانده ميشود و اما در بعض	ها کي تلفظ اولنور و لکن بعض
بعض الکلام ويسمي حينئذ	کلام خوانده نميشود و از اين سبب	کلمه لرده تلفظ اولنور و يغندن ايكم
اخر من مثال ما يلفظ فيه	ا لال تسميه کرده اند و در	ا تسميه اولنور و تلفظ
	کلمه هاي که خوانده ميشود (مثال)	اولنه جق کلمه لرده (مثال)

Hérant	هي رو	سادی	دلال	دلال
Hérisson	هي رسون	قنفذ	خار پشت	کري
Haine	هين	بغض	کينه	دشمنك

و مثال ما لا يلفظ فيه	و در کلمات که تلفظ نميشود (مثال)	و تلفظ اولنويه جق کلمه لرده
		(مثال)

Harmame	آرموني	اتفاق	همسازي با همديگر	اويغونلق
Horloge	اورولوچ - اورلوز	ساعة دقاقة	ساعت خود زن	چار ساعت
Herbe	ايرب	نبات - حشيش	گياه	اوت
Hôte	اوت	ضيف	مهمان	مسافر

وقد يكتب ولا يلفظ وان لم تكن في ابتداء الكلمة (نحو)	واکر در اول کلمه واقع نکرد تلفظ نمیشود (مثال)	واکر کلمه نیک ابتدا سندم واقع اولم از سه تلفظ اولمیز (مثال)
--	--	---

Chœur	گور	جماعة مغنين	کرده نواکران	خواتنده طاقی
Anachorète	انا گوریت	راهب	درپسند - وحدتگزین	تارک دنیا
Philosophe	فیالوزوف	فیلسوف	فیلسوف	فیلسوف

II ی

لفظه غالباً کالیا او کالکسرة (نحو)	اغلب چون یا دیا کسره تلفظ میشود (مثال)	اکثراً یا ویا خود اسره کبی تلفظ اول نور (مثال)
---------------------------------------	---	---

Ami	ای - ام	حبیب	دوست - یار	دوست - محب
Chéri	شیری	محبوب	دلپذیر	سوگلو
Nourri	نوری	ربی	پرورده	بسلخش

وقد يكون لفظه كالالف اذا تقدم ۰ خاصة (نحو)	واکر در اولش حرف ۰ باشد فقط چون الف خوانده میشود (مثال)	وما قبلنده ۰ حرفی واقع اولورسه انجق الف کبی تلفظ اول نور (مثال)
---	---	---

Boîte d'or	بوات دور	علبه من ذهب	درج زرین	التوندين قوطی
Croire	کروار	صدق - ظن	باور نمودن	ایمانق
Froid	فروا	برد - بارد	سرما	صوغوق

ج جِ ژ

لفظہ کالجیم مطردًا (نحو) | چون (ژ) خوانده میشود (مثال) | ژای فارسی کبی اوقنور (مثال)

کنج	جوان	شاب	چُون - ژُون	Jeune
اویون	بازی	لعب	چُو - ژُو	Jeu
اوروح	روزہ	صوم	چُون - ژُون	Jeûne

ك K

لفظہ کالکاف (نحو) | چون کاف خوانده میشود (مثال) | کاف کبی اوقنور (مثال)

کوشک	کاخ	قصر	کیوسک	Kiosque
قاوخی پارمق	شکافتن آبدان	شق المئانه	کس نو تو حی	Kysténtomie

ل L

لفظہ کاللام ولا یكون ملفوظا | چون لام تلفظ گردد واکن در | لام کبی تلفظ اولنور و لکن
فی هذه الكلمات الآتية وهي | کلمهای آتی تلفظ نمیشود | آتیده کی کلمہ لردہ تلفظ اولنور

آلت	آلت	آلة	اُونی	Until
سرخوش	مست	سکران	سُو	Soûl
قاش	ابرود	حاجب	سُورسی	Soured
جان سوہ جٹ	دلکش	ظریف - لطیف	جَانتی - زانتی	Gentil

وقد یکتب مضاعفا و یلفظ | و دوبار نوشته کرد و بی شده تلفظ میشود | و ایکی کر میاز یلور و غیر میشود
غیر میشود | نحو | (مثال) | تلفظ اول نور (مثال)

Imbécille	آم ییل	احق - ابله	کول	بودله
Ville	فیل - وویل	مدینه	شهر	شهر
Mille	مل	الف	هزار	بیان
Allumer	الویمه	شعله	زبان آتش	علو

وقد یکتب مضاعفا و لا یلفظ | و دوبار نوشته کرد و خوانده نمیشود | ایکی دفعه یاز یلوب تلفظ اولتخز
(نحو) | (مثال) | (مثال)

Cueillir	کویز	قطف	چیدن	قوپار مق
Ecaille	آی گای	فلس السمک	بشیر ماهی	بالق بولی
Paille	پای	تب	گاه	صمان

M م

لفظه کلیم الا اذا کان قبله | و اگر در اولش a,i,e,o, | و اگر ما قبلنده a,i,e,o,
a,i,e,o, و بعدد h أو p | و در آخرش h یا p نباشد چون | و اخرنده h و یاخرد p
خیتند یكون لفظه کالتون | میم تلفظ کرد و اگر باشد چون | بولنمزسه میم کی او قنور
(نحو) | فون خوانده میشود (مثال) | و بولندیغی حاله نون کی او قنور
(مثال)

Emhonpoint	آن بون پوان	سم بن - غلیظ الجنه	فر به - تناور	سبز - طولغونلق
Empêcher	ان پیشه	منع	بازداشتن	البقویق
Impie	ان بی	کافر	بی گیش	دینسر
Ombre	اوتبر	ظل	سایه	کولکه

وقد لا یلفظ

(نحو) | و در کلماتی که تلفظ نمیشود (مثال) | و تلفظ اولتر کلمه لردد (مثال)

Damner	دانه	تعذیب سارا الحیم	غذاب و دوزخ دادن	جهنمه قویع
Condamner	گون دانه	اصدار الحکم علیه	بر خلاف حکم گذراندن	برینک علیهنده حکم ایتمک

وقد یکتب مضاعفا ویلفظ | و دوبار نوشته گردد و خفیف تلفظ | سکرریا زیاور و خفیف تلفظ
مخففاً (نحو) | میشود (مثال) | اولور (مثال)

Pomme	پوم	تفاح	سبب	الما
Femme	فام	امراة	زن	قاری
Flamme	فلام	لهب - لسان النار	نباة آتش	شعله - علو

وقد یلفظ مشدداً فی | و در کلماتی آن مشدد تلفظ میشود | و آتیده کی کلمه لرده مشدد تلفظ
اولور

Emmener	امینه	قاد - أخذ معه	برابر گرفتن	برابر آملی
Emnagaser	ای ما جازینه - ما کازینه	تخرین	در انبار کردن	در انبار ایتمک
Emmaigrir	ای مخریر - ای مکرر	تهزیر - تحفیف	لاغر کردن	آرقلتمق

N ن

لفظه کالون و قد یکتب مضاعفاً | چور فون خوانده شود و ا کرد و بار | فون کی تلفظ اولور و مکرر
ویکون لفظه مخففاً نحو | نوشته گردد خفیف خوانده میشود | نازیلور سه خفیف او سور
(مثال)

Honneur	اؤور	شرف	ارجمندی	ناموس
Connaitre	کونی تر	عرفان	شناسیدن	طانیق
Sonnette	سونیت	جوس	ناقوس	چالک

۰

لفظه يقارب الضمة نحو | نزد يك بضمه تلفظ میشود (مثال) | ضمه به يقين تلفظ اول نور مثال

بون تبه	Bonte	طيه - جيل	خوب - نگو	اېو
مى زون	Maison	دار - بيت	خانه	او
بونيه	Bombier	نسليم - تحديب	خرشت کردن	اگر ليلك - مالى يملك

ولا يلفظ في | و در گلهای آن خوانده نمیشود و آتیده کی کلمه لرده او قمر

پان	Paon	طاوس	طاوس	طاوس قوشی
فان	Faon	رشاء	بچه کوزن	کین یا و ربسی

P ب

لفظه كالباء الفارسية نحو | چون پا خوانده میشود (مثال) | بای فارسی کبی تلفظ اول نور (مثال)

پاپیه	Papier	قرطاس - ورق	کاغذ	کاغذ
باری	Paris	باریس	پاریس	پاریس (فرانسه)
پاراچ - پاراز	Parage	نسب - نسل	نژاد	بایختی (صوی)

وقد لا يلفظ في | و درین کلمات تلفظ نمیشود و بوی کلمه لرده تلفظ اول نور

گونت	Compte	حساب	حساب	حساب
ست	Sept	سبعة	هفت	یدی
تان	Temp	وقت	کام - اوان	وقت
بوکو	Beaucoup	کثیر	بسیار	جوق

(٤ التحفة العباسية)

و انما یلفظ اذا ولی اللفظه حرف | واکر در اولش حرف علم واقع گردد | واکر اولنده حرف علمه واقع
 علمه و یلفظ ایضا فی | آن زمان نیز تلفظ میشود (مثال) | اولور سه او وقت دخی تلفظ اولنور
 (مثال)

کاپ	رأس	سر	باش	Cap
جولیب-زلیب	جلاب	نوعی از شروب	بر نوع شروب	Julep
پسوم	مزبور	زبور	زبور شریف	Psalm

Ph ف

لفظه کالفاء (نحو) | چون ف تلفظ میشود (مثال) | فاکبی تلفظ اولنور (مثال)

فارماسین	بائع الادویه	دار و فروش	اجزای	Pharmacien
فی نو مین	حادثة جویه	حادثة شکفت آور	غریب حادته	Phénomène
فراز	جله	همه	بتون	Phrase

Q ک

لفظه کالکاف (نحو) | چون کاف تلفظ میشود (مثال) | کاف کبی تلفظ اولنور (مثال)

کادریند	ذو اربع قوائم	چار پا	دوت ایاقلی	Quadrupède
کالیتیه	صفة	کنیه	لقب	Qualité
کان	لما-متی-اذا	آنکه-که	وقت-فچن	Quand
کیریل	نزاع-جدال	ستیز-اشتم	جکشمه	Querelle

ولا بد ان يكون بعده حرف //	و در آخرش همیشه حرف // واقع	ودائما آخرنده // حرفی بولندی
ولا يكون ملفوظا الا في بعض	کرد و لکن تلفظ نمیشود مکرر در	لازمدر فقط بعض کلمه لوده تلفظ
کلمات (نحو)	بعض کلمات (مثال)	اولنیز (مثال)

Equestre	ایکستر	مثال شخص علی حصان	بست مردم سوار	آتاوا آدم رسمی
Liquéfaction	لیکی فاکسیون	ذوبان - انحلال	کدامتن	اریه
Quantuple	کن توپل	خمسضعاف	نیمتا	بش قات

R ر

لفظه کالراء (نحو) | چون را تلفظ میشود (مثال) | را کی تلفظ اولنور (مثال)

Radeau	رآدو	طوف - دمت	کلمت	صال
Raconter	راکوئیته	قص - حدث	داستان گفتن	حکایه ایتمک
Récent	ریسان	جدید	نو	یکی
Remarquer	ریمارکیه	ملاحظه	مطالع	دوشنگ

ولا يلفظ في آخر المصدر (نحو) | و در آخر مصدر تلفظ نمیشود (مثال) | و مصدره آخرنده تلفظ اولنیز (مثال)

Manger	مانجیه - مانتزی	الاكل	خوردن	بیمک
Aimer	ایمیه	الحب	محبت کردن	محبت ایتمک
Se promener	سوپرومیینی	التمشي - التزه	کشت و کنار کردن	کریمک

س

لفظه کالسن غالباً (نحو) | اغلب چون سین تلفظ میشود (مثال) | اکثر سین کبی تلفظ اول نور
(مثال)

پُورسویقان	طالب	خواهنده - خواشکر	طلب ایدیحی	Poursuivant
پُروس پیر	سعید - مقبل	فرخنده	بختلو	Prosperé
پُروس پیکتوس	اعلان	بیان نامه	اعلا تمامه	Prospectus

و حیثاً کان مضاعفاً لفظه | و اگر دو بار نوشته شود نیز همیشه | و ایکی دفعه از یاور سه دخی
دائماً کالسن (نحو) | چون سین خوانده میشود (مثال) | دائماً کبی اوقنور (مثال)

پَارِسُو	کسلان	قبل	تنبل	Paresseux
اَسِرْفِي - اَسِرْوِي	استخدام	بنده شدن	قول اولوق	Asservir
اَوِيَسَان	مطیع	فرمانبردار	اطاعتلو	Obeissant
پُوسِيَر	غبار	کرد	توز	Poussière

و یلفظ کالزای اذا وقع بین | و اگر میان دو حرف سه لفظ واقع گردد آن | و اگر ایکی حرف علاوه ارا سنده واقع
حرفی علاوه (نحو) | زمان چون زی خوانده میشود (مثال) | اولور سه زی کبی اوقنور (مثال)

شُوز	شیء	چیز	نسنه	Chose
شَیز	کرسی	کرسی	کرسی	Chaise
مِیزِر	فاقة - مسکنه	بی نوابی - درماندگی	فقیرک	Misère

ولا یألف فی الصیغة الاولى	در صیغه اولی از افعال تلفظ نمیشود	وا کرفعل مخاطب اول و در صیغه صیغه
من الافعال اذا کان الفعل للمخاطب	اگر فعل برای مخاطب باشد (مثال)	اولی ده تلفظ اول نیز (مثال)

Tu Jones	تُو جُو - تُو زُو	تلعِب	بازی کنی	او بنایورسک
Tu aimes	تُو آیم	تَحِب	دوستداری	سورسک

و کذا لا یلفظ فی جمع الاسماء	و نیز در اسماء که برای جمع باشد	و دخی جمع ایچون اولان اسماء
(نحو)	تلفظ نمیشود (مثال)	تلفظ اول نیز (مثال)

Filles	فیل	بنات	دختران	قزل
Hommes	اوم	رجال	مردان	ارلر - املر
Enfants	انفان	اولاد	بچگان	جوجقلر

و کذا فی الاسم المنسوب (نحو)	و نیز در اسم منسوب خوانده نمیشود	و اسم منسوبه دخی اوقتمز
	(مثال)	(مثال)

Francais	فرانسیه	فرنساوی	فرانسوی	فرانسهلی
Anglais	انجلی - انکلی	انگلیزی	انگلیزی	انگلیزی
Maltais	مالتی	مالطی	مالطی	مالطی

T ن

لفظه کالتا غالباً	(نحو)	اغلب چون ناخوانده میشود (مثال)	اکثراً تاکی اوقتمز (مثال)
-------------------	-------	--------------------------------	---------------------------

Tableau	تابلو	صورة	مثال - نگار	تصویر
Trainer	توینیه	بر	کسیدن	چکمن
Travail	ترافای - تراوای	شغل	کار	ایش

و یکون غالباً کالسین اذا وقع	یا کرد در مابعدش از حروف عله	واکر حروف عله دن ا حرفی
قبل حرف عله i (نحو)	حرف i باشد اقلب چون سین	اوکنده کلورسه اکثر یا سین
	خوانده میشود (مثال)	کبی تلفظ اولنور (مثال)

آم یسیون	طمع - حرص	آز - طمع	طمع
دیر یکیون	ارشاد	راه نمودن	یول کوسترمک
تان تاسیون	تجارب - اغوا	آزمودن گمراه سازی	دنه مک - آزدومه

ولا یلفظ فی الفعل المرفوع	و در فعل مرفوع تلفظ نمیکردد اگر	و فعل مرفوعه تلفظ اولنور اگر
اذا کان لجمع الغائب (نحو)	برای جمع غایب باشد (مثال)	جمع غایب ایچون اولورسه (مثال)

الزیم	بمحبون	دوستدارند	سورلر
الریسواف	یقبولون	قبول میکنند	قبول ایدرلر
الرائد	بردون	پس میدهند	کیروویرلر

و كذلك فی الماضي غیر التام	و نیز در ماضی غیر تام تلفظ نمیشود	وماضی غیر تامده دخی تلفظ
اذا کان للمفرد الغائب و لجمعه (نحو)	اگر برای مفرد و جمع غایب باشد	اولنور اگر مفرد و جمع غایب
	(مثال)	ایچون اولورسه (مثال)

الای مبه	کلن یحب	دوست میداشت	سوردی
الزی مبه	کلنوا یحبون	دوست میداشتند	سورلردی

ت Th

لقطها کالتاء (نحو)	چون تا خوانده میشود (مثال)	تا کبی تلفظ اولنور (مثال)
--------------------	----------------------------	---------------------------

تئاتر	ملعب - حرم	جای بازی	اوپون بری
تی	شای	چای	چای

U و

بو حرفك عرييده ونه ده فارسيده امثال اولوب انجق ضمه دن صكره بولسان واو ساكنه يه مشاهد (مثال)	این حرف نه در عربي و نه در فارسي مقابل نه دار دو لکن مشابهت دارد بواو ساكنه كه پس از ضمّه واقع شود (مثال)	هذا الحرف ليس له في العربية ولا في الفارسية ما يقابل له وهو اشبه بالواو الساكنة المسبوقة بضمّة (نحو)
--	--	---

پرواز	پرواز	حاشیه	بورژدور	Bordure
یشلک	سبز	خضرة	فیردور و پر دوز	Verdure

ولا يلفظ مع حرف «نحو» | و با حرف «خوانده» نمیشود (مثال) | و «حرفی ایله او قنمز» (مثال)

اون بش	پانزده	خمسة عشر	كانز	Quinze
راحت	آسودگی	سكون	کیمی تود	Quiétude

وقد يكون لفظه كالواو في | و درین کلمات چون واو خوانده میشود | و بو کلمات ده واو کی او قنور

ماي	آب	ماي	آشکواتینک	Aquatique
خط استوا	مدار استوا	خط الاستواء	لیکواتور	L'équateur
درت کوشه لی	چار گوشه	مربع الزوايا	کادران جو لیر	Quadrangulare

V ف - وو

بو حرف فرنك لغتیه مخصوص اولوب واو و قا ارا سنده او قنور (مثال)	میان واو و قا تلفظ میشود و این حرف خاص است بخت فرنك (مثال)	لفظه بین الواو والفاء خاص باللغات الافرنجية (نحو)
--	--	--

باقق - باقه	تماشا - نگاه	تظر - النظر	قوار - ووار	Voir
بارداق	یاله	کاش	قیر - ویر	Verre

X کس

مرکب من حرفی الکاف	مرب است از حرف کاف و سین	کاف و سین حرف دارند مرکب در
(نحو)	(مثال)	(مثلا)

Alexandre	اَلْاِکْسَانْدَرُ	اسکندر	اسکندر
Sexe	سَکْسُ	جنس	جنس - نوع
Maxime	مَاکْسِیمُ	قاعده	قاعده

وقد یلفظ کالکاف الاعرابیه أو	و چون کاف که باز بود تلفظ میشود	وقاف ایله زادن مرکب کی
کالجیم المصبریہ مع الزای فی نحو	(مثال)	تلفظ اولنور (مثلا)

Examen	اِیْ فَرَامَر - اِیْ جَرَامَر	فحص	استیجو
Exil	اِیْ فَرِیل - اِیْ جَرِیل	فقی - ابعاد	از دیار بیرون ران
Exaucer	اِیْ فَرُو مَو یَا فَرُو سَه	استجاب	پاسخ دادن
Exhorter	اِیْ فَرُو رَی - اِیْ فَرُو رَیْه	وعظ	بند هدایت آمیز

وقد یكون کالسين (نحو)	وگاه چون سین تلفظ میشود (مثال)	و بعضا سین کی تلفظ اولنور
		(مثال)

Bruxelles	بُرُوسِیل	اسم مدینه	نام شهر رت
Soixante	سُوسَانَت	ستین	شصت
Soixante et dix	سُوسَانَت اِیْ دِیر	سبعین	هفتاد

Y ی

لفظه کالباء نحو | چون یا خوانده میشود (مثال) | یا کبی اوقنور مثلا

Paysan	بای زان	فلاح - قروی	بزرگ - دهقان	اکنچی - کویلی
Moyen	موايين	واسطه	سبب	واسطه
Paye	پای	بلدة - خطه	کشور - دیار	الکا - ولایت
Frayeur	فراپور	خوف - رعب	یم - نرس	قورقو

Z ز

لفظه کالزای نحو | چون زی خوانده میشود (مثال) | زی کبی اوقنور مثلا

Zéphur	زی فیر	نسیم - ریح صبا	باد برین - باد صبا	لطیف یل
Zèle	زبل	غیره	غیرت	جیت
Zéro	زیرو	صفر	صفر	صفر

ولا یلفظ فی (نحو) | در کلماتی آتی خوانده نمیشود | و اتیده کی کلمه لرده اوقنور (مثلا)
(مثال)

Nez	نئی	انف	یعنی	بورون
Choz	شی	عند	نزد	یان - قت
Assez	آسی	بکنفی	بس	یشور

ولا یلفظ ایضا فی الفعل اذا | و نیز خوانده نمیشود در فعلی که برای | و جمع مخاطب ایچون اولان
کان بلجم الخطاب نحو | جمع مخاطب باشد (مثال) | فعلده دخی تلفظ اولنور مثلا
(o التحفه العباسیه)

او قورسکنز	میخوانید	تقرون	قُولِزِیَه - وُولِزِیَه	Vous lisez
ترکی سویارسکنز	اداره میخوانید	تغنون	قُوشَان تَبِه	Vous chantez
اوررسکنز	میزنید	تضربون	قُوفَرَا یَبِه	Vous frappez
یازیورسکنز	ینویسید	تکتبون	قُوزَا بَکَرِ یَه	Vous écrivez

ادوات تعریفه متصل	در بیان اسمها که	فی الاءاء بادات	(Noms déterminés)
اسمایا تدمدر	بادات تعریف است	التعریف	(par l'article)

تکری	خدا - ایزد	الله	دِیُو	Dieu
براد بی	آفریننده	المخالق	لو کَرِیا نُوَر	Le créateur
حضرت عیسانک	یاران حضرت عیسی	الحواریون	لِی زَا پُوتَر	Les apôtres
رسولاری				
ملائکه	سروشها	الملائكة	لِی زَانِج - لَبَزَانَر	Les anges
روح القدس	روح القدس	روح القدس	لُویْنَتِ آسِرِی	Le saint-esprit
اقانیم ثلاثه	اقانیم ثلاثه	الثالوث المقدس	لَا سِنَت تری نی تَبِه	La sainte-trinité
حضرت عیسی	عیسی علیه السلام	المسیح	لو کَرِ بَسْت	Le christ
حضرت مریم	حضرت مریم	مریم العذراء	لَا سِنَت فیرج	La sainte vierge
پیغمبرلر	پیبران	الانبياء	لِی پُرُوفِیت	Les prophetes
اولیالر	اولیاها	الاولیا	لِی سِنَت	Les saints
شهیدلر	شهیدان	الشهداء	لِی مَار تیر	Les martyres
جنت	بهشت	الجنة	لو پارادی	Le paradis
جهنم	دوزخ	الجحیم	لَا تَقیر	L'enfer

شیطان	عزازیل - دیو	الشیطان	لو دیابل	Le diable
ابلیس	اهرمن	ابلیس	لو دیمون	Le démon

(فی الاشیا المشاهده)

Le monde visible

عرش اعظم	کر زمان - آسمان نهم	العرش - فلک الافلاک	لو فر مامان	Le firmament
کوک	آسمان	السماء	لو سیل	Le ciel
کوکر	آسمانها	السموات - الاملاک	لی سیو	Les ciens
بر	زمین	الارض	لا تیر	La terre
کون طوغیسی	خاور	الشرق	لوزیان	L orient
کون باطیسی	باختر	الغرب	لوكسیدن	L'occident
پویراز	جهت چپ آفتاب	الشمال	لونور	Le nord
جنوب جهتی	طرف راست آفتاب	الجنوب	لومیدی	Le midi
کونش	آفتاب	الشمس	لوسولای	Le soleil
ای	ماه	القمر	لا لون	La lune
یکی ای	ماه یکشنبه - ماه نو	الهلال	لوكرواسان	Le croissant
آینا و ندردی	ماه چارده شب	البدر	لا یلن لون	La pleine-lune
یلدزلر	ستاره ها	النجوم	نیزاستر	Les astres

لا لُومِيرَ	التور	فروغ	آيدنلق	La lumière
لُوبِسْكَوْرِيْتِيَه	الظلام	تاريكى	قراكلق	L'obscurité
لَا رَكَانُ سَيْلَ	قوس قزح	(تیرازه - رنگین کمان) (- گمان کردون)	الکم صاعقه - علام سما	L'arc-en-ciel
لُوبِرُويَارَ	الضباب	میخ	پوصی - سیس	La brouillard
لَا بُورُورَا سَكْ	التلقيح	کردباد	پوره	La bourrasque
لَا نِوَاچَ - لِي نُووَاژَ	السحاب	ابر	بلوت	Les nuages
لُوفَنَ - لُوَوَنَ	الريح	باد	یل - روزگار	Le vent
لَا شَالُورَ	الحَر	کرم	سجاق	La chaleur
لُوفَرُوَا	البرد	سرد	صوغق	Le froid
لَا بِلُويَ	المطر	باران	یغور	La pluie
لَا نِیچَ - لَا نِیژَ	الثلج	برف	قار	La neige
لَا کَلْبَرَ	البرق	درخش - بختونه	شمشک	L'éclair
لُوفَرُوَنِیرَ	الرعد	تندر - خردن آسمان	کوله کورلدیسی	Le tonnerre
لُورَاچَ - لُورَاژَ	الريح العاصف	کردباد	قاصرغه	L'orage
لُومْبَرَ	الظل	سایه	کولکه	L'ombre
لَا رُوزِيَه	النداء - القطر	نبیلم	چه	La rosée
لَا تَانَ بِيْرَاوُورَ	درجة الحرارة	کیفیت هوا	هوانک کیفیتی	La température
لَا تَانَ نِیْتَ	الزوابع	تندباد	کسکین فورطنه	La tempête
لُوزَ بَیْزِرَ	التسيم	باد برین	لطیف یل	Le zéphyr
لَا کَلْبِسَ دُوسُولَايَ	الكسوف	کرفتار آفتاب	کون طوتلسی	L'éclipse du soleil
لَا کَلْبِسَ دُولَاوُنَ	الخسوف	کرفتار ماه	آی طوتلسی	L'éclipse de la lune

(فی العناصر الاربعه) (در بیان اشیای) (عناصر اربعه به دایره)

لَیْرَ	الهوا	باد - روزگار	هوا - یل
لَوْفُو	النار	آتش	آتش - اود
لَو	الماء	آب	صو
لَا تَر	التراب	خاک	طبراق

(فی الحواس الخمس) (در بیان حواس خمس) (حواس خمس به دایره)

لَوْجُو - لَوْکُو	حاسة الذوق	قوة ذایقه - مزه	طات
لَوِی	حاسة السمع	قوة سامعه - شنوایی	ایشندیش
لَوْدُورَا	حاسة الشم	قوة شاممه - بویدن	قو قولق
لَوُوشِیَه	حاسة اللمس	قوة لامسه - تماس کردن	مرا یتک - طو تمق
لَاوُو - لاوُو	حاسة البصر	قوة باصره - بینش	کودیش

(Jours de la semaine) (فی آیام الاسبوع) (در بیان روزهای آذینه) (جمعه کونلرینه دایره)

دِیْمَانَشْ	یوم الاحد	روز یکشنبه	پازار کونی
لَوْنْدِی	یوم الاثنين	روز دوشنبه	پازار ایرتسی کونی
مَارْدِی	یوم الثلاثاء	روز سه شنبه	صالی کونی
مَیْرَکْرِی	یوم الاربع	روز چهارشنبه	چارشنبه کونی
چَوْدِی - زَوْدِی	یوم الخمس	روز پنجشنبه	پنجشنبه کونی
قَانْدِرْدِی	یوم الجمعة	آذینه - جمعه	جمعه کونی
سَامْدِی	یوم السبت	روز شنبه	جمعه ایرتسی

کانون ثانی	بهمن	بنار	جانویه - زانویه	Janvier
شباط	سفندار	فبرایر	فبریه - فی ووریه	Février
مارت	فروردین	مارث	مارس	Mars
نيسان	اردیبهشت	ابريل	افریل - اووریل	Avril
مایس	ایار	مایو	میه	Mai
حزیران	تیر	یونیه	چوان - زوان	Juin
تموز	مرداد	یولیه	جوییمزوییه	Juillet
اغستوس	ماه آب	اغسطس	اوت	Août
ایلول	مهر	سبتمبر	سبب تانیر	Septembre
تشرین اول	آبان	اکتوبر	اوکتوبر	Octobre
تشرین ثانی	آذر	نومبر	نوفانبر - نووانبر	Novembre
کانون اول	دی - شب افرا	دسمبر	دیسمبر	Décembre

ایلک بهار	بهار	الربیع	لوپرن تان	Le printemps
یاز	تابستان	الصیف	لی تیه	L'été
کوز - صول بهار	پاییز - غزان	الخریف	لونون	L'automne
قیش	زمستان	الشتا	لی قیف لی وویه	L'hiver

(Parties du corps) (فی اجزاء الجسم) (در بیان اجزای جسم) (جسمک اجزاسنه داتر)

La tête	لَا تَيْتْ	الرأس	سر	باش
Les cheveux	لِي شَقْو	الاشعار	موها	قبیلر
Le front	لَوْقَرُونْ	الجبهة	پیشانی	آلن
Les oreilles	لِيزُورَايْ	الاذنان	کوشها	قولاقلر
Le visage	لَوْقِزاج-لَوُووِرَاژْ	الوجه	رو	یوز
L'œil	لَوِيْ	العين	چشم	کوز
Les yeux	لِيزُوْ	العيون	چشمان-چشمها	کوزلر
Le nez	لَوِيْنَه	الانف	بینی	برون
Les paupières	لِي بُوَيِيْرْ	الخصف	پلک-بام چشم	کوزقپاغی
Les cils	لِي سِلْ	الهدب - ومش	مژهکان - مژه	کریک
La bouche	لَا بُوْشْ	الفم	دهن	اغز
La lèvre	لَا لِيْفِر-لَا لِي وُورْ	الشفة	لب	دوداق
La langue	لَا لَانْجْ - لَالَانْکْ	اللسان	زبان	دل
Les dents	لِي دَنْ	الاسنان	دندانهها	دیشلر
Les moustaches	لِي مُوسْتَاَشْ	الشوارب	سبیلها	یقلر
La barbe	لَا بَارْبْ	اللحية	ریش	صقال
La joue	لَا جُو-زُوْ	الخد - العارض	رخ-رخسار	بکاق
Le menton	لَوَمَاثُونْ	الذقن	زنج	چکه
Le cou	لَوُكُوْ	الرقبة	گردن	بیون
La gorge	لَا جُووِج-لَا کُورْژْ	الزور	کلو	بوغاز
L'épaule	لِيسُولْ	الکف	دوش	اوموز

قوتق	بغل	الابط	لَي سَبَل	L'aisselle
ارقه	بشت	الظهر	لودو	Le dos
قول	بازو	الذراع - العضد	لوبرا	Le bras
ال	دست	اليـد	لامن	La main
پارمقلر	انگشتها	الاصابع	لَي دوا	Les doigts
طرنـاقلر	ناخنها	الانـظفار	لَي زونـجل - لَي زونـكل	Les ongles
كوكس	سينه	الصدر	لانوـاترين	La poitrine
مورسه لر - ايكولر	پهلويها	الاضلاع	لَي كوت	Les côtes
پورك - كوكل	دل	القلب - القواد	لوكوز	Le cœur
قورساق	معدة	المعدة	لَي سئوما	L'estomac
قارن	شكم	البطن	لوفاتر - لووراتر	Le ventre
اشكبه	شكبه	الكروش	لا تريب	Les tripes
بغـرصقلر	رودها	المصران	لَي بوايو	Les boyaux
اود	زهره	المرارة	لا بيل	La bile
قره جـاكر	جگر	الكبد	لوفوا	Le foie
بوبركلر	كرچما - كردها	الكلاوى	لَي رون يون	Les rognons
كوبك	ناف	السرة	لونوم بـريل	Le nombril
بود - اويلق	ران	الفخذ	لاكويس	La cuisse
ديز	زانو	الركبة	لوچنو - لو زينو	Le genoux
بيجاق - بالدير	پوز	الساق	لاچانب - لا زانب	La jambe

طپوق	هره پا	الكعب	لاستراجال. لاستراكال	L'astragale
اوکجه	پاشنه - بل	العقب - مؤخر القدم	لوتالون	Le talon
ایاق	پای	الرجل	لویبیه	Le pied
جان	جان - روان	الروح	لام	L'âme
قان	خون	الدم	لوسان	Le sang
سالیار	آب دهن	الريق	لاسا لیب - سالی رو	La salive
تر	خوی	العرق	لا سواور	La sueur
کیکلر	استخوانها	العظام	لی زو	Les os
سموک	مرک - غلم	المخاط	لامورف - موروو	La morve
ات	گوشت	اللحم	لا شیر	La chair
باش پارمق	انگشت سترک	الابهام	لوپوس	Le pouce
شهادت پارمقی	انگشت شک	السبابه	لانديکس	L'index
اورته پارمق	انگشت میانه	الوسطی	لودواؤمیلو	Le doigt du milieu
آدسز پرمق - یوزک پرمقی	انگشت بی نام	البنصر	لودواؤنولیر	Le doigt annulaire
سرجه پارمق	کالوج - کابلج	الخنصر	لوتیتی دوا	Le petit doigt
پارمقلر	انگشتها	الاصابع	لی دوا	Les doigts
سکیر	پی	العصب	لونیرف	Le nerf
طمرلر	رکها	العروق	لی قین سووین	Les veines
بن	خال	خال	اون جرن دویوتیه	Un grain de beauté

Un abricot	اُون اَبْرِیْکُو	شمشه	یک زردالو	برقیسی
Une amande	اُون اَمَانْد	لوزة	یک بادام	بربادام
Une banane	اُون بَانَان	موزة	یک انجیر آدم	برموز
Une corise	اُون سِرِیز	کريرة	یک آلوبالو	برکراس
Un coing	اُون کَوَان	سفرحله	یک به	برایوا
Un chataigner	اُون شَاتِیْنِه	ابوفروة	یک شاه بلوط	برکستانه
Une datté	اُون دَات	بلحه - تمر	یک خرما	برخرما
Une figue	اُون فِیْج - فِیک	تینه	یک انجیر	برانجیر
Une grenade	اُون جَرِبَاد - کَرِبَاد	رمانه	یک انار	برنار
Une noix	اُون نُوا	جوزة - عین الجمل	یک کردکان	برجوز
Une noisette	اُون نُوَزِیْت	بندقه	یک کلوز	برفندق
Une pêche	اُون پِش	خوخه	یک شفتالو	برشفتالو
Une poire	اُون پَوَار	کتری	یک امرود	برارمود
Une pomme	اُون پُوم	تفاحه	یک سیب	برالما
Une prune	اُون پُرُون	برقوقه	یک آلو	برارینک
Une orange	اُون اَوْرَانْج - اَوْرَانْژ	برتقانه	یک نارنگ شیرین	بربرتقال
Une pastèque	اُون پَاسْتِیک	بطیخه	یک هندوانه	برقارپوز
Un melon	اُون مِلُون	شمامة - قاون	یک خربزه	برقاون
Une fraise	اُون فَرِیز	توت ارضی - شیلک	توت فرنگی	چیلک

اُونُ كُرُوزَايَ - جُرُوزَايَ	عنب الثعلب	انگور فرنگی	فرنك اوزمى	Une groseille
اُونُ زُرُوبُ - چوپچوب	عنب	عنب - شیلان	عنب	Une jujube
اُونُ مَور	توتة	توت	توت	Une mûre
اُونُ اُولِيفَ - اولیوو	زیتونه	زیتون	زیتون	Une olive
اُونُ کَرِیْت - جریوت	وشنه	الوبالوی ترش	وشنه	Une griotte

(Des arbres) (فی الاشجار) (در درختها) (اغاجلره دائر)

آرْبُوسْت	شجيرة	درخت خرد	افق اغاج	Arbusto
لَارَاسِینْ	العرق	سج - ریشه	کوک	La racine
لُوتْرُونْ	الجذل	کنده درخت	اغاجک اوچه سی	Le tronc
لَا تِیج - تیز	الجذع	تنه درخت	اغاجک کوده سی	La tige
لَا بَرَانْشْ	الغصن	نمال	فدان	La branche
لُورَامُو	القضيب	شاخ - قاق	دال - بوداق	Le rameau
لِی فُوی	الورق	برک	یابراق	Les feuilles
اُونُ پِلَانْتْ	نبات	کیاه	اوت	Une plante
اُونُ بُوْتُونْ	زد - کم	غنچه	طومورحق	Un bouton
لِی کُورْسْ	قشر الشجر	پوست درخت	اغاج قیوخی	L'écorce

Les épines
Le laurier
Le cèdre
Le sapin
Le cyprès
Le syromore
L'orme
Le chêne
Le platane
Le lilas
L'acacia
L'alizier
L'aloès
L'ébénier
L'acajou
Le genévrier
Le cassier
Le caroubier
Le saule
Le peuplier

لَي زَي بِيْن
لَو لُورِيَه
لَو سِيدْر
لَو سَاپِن
لَو سِيپَرِي
لَو سَكُومُور
لُورْم
لَو شِيْن
لَو پِلَاتَان
لَو لِيلَا
لَا كَاسِيَا
لَا لِيْزِيَّة
لَا لُؤْايس
لَي بِي نِيَّة
لَا كَاجُو - لَا كَارُو
لَو جَوِيْنَقَرِيَّة
لَو كَاسِيَّة
لَو كَارُوِيَّة
لَو سُول
لَو پُوپِل يَه

اشوال
الشجر الغار
الارز - نضار
شجر الراتينج
السرو
الجزء - تين الاحق
شجر البق - الدردار
البوط
الدلب
ليلاق
السنط
السدر
العود - الند
الابنوس
الكابلي
العرعر
شجر خيار الشنبر
شجر الخروب
الصفصاف
الحور

خار پا
دهممت
آدزين - نازون
درخت كو كنار
سرو
انجير عرب
پشه خال
درخت قونج
چنار
بهرامه - سيد مشك
بزهم
كنار
دار بوي
آبنوس
كابل
سرو ابل - سرو كوهي
درخت خيار چنبر
درخت خروب
بيسر
سپيدار

ديكنر
دقنه اغاجي
ارديح اغاجي
چام اغاجي
سرو
برفوع بيان انجيري
قره اغاج
بلاموط اغاجي
چنار
سلطاني سكوت
سنط اغاجي
عرب كراسي =
عود =
آبانوس
ماهون =
طاغ سرو
خيار شنبر اغاجي
كچي بوي نوزي =
سكود اغاجي
آق قواق

(Utensils de table) (فی أدوات السفرة) (دائر یادوات سفره) (سفره ادواتنه دائر)

بر سفره	یک سفره	سفرة - مائدة	اُونُ تَابِلُ	Une table
بر پیشگیر	یک دستار خوار	فوطه - منشفه	اُونُ سِرْفَتِ	Une serviette
بر چتال	یک منشال	شوكة	اُونُ فُورَشِتِ	Une fourchette
بر بچاق	یک کارد	سکينة	اُونُ کُوتُو	Un routeau
بر جزوه	یک قهوه دان	ابریق القهوه	اُونُ کَافِی تیر	Une cafetière
بر قاشق	یک قاشق - چمچه	ملعقة	اُونُ کُویِر	Une cuillère
بر صحن	یک صحن	صحن	اُونُ اَسِیْتِ	Une assiette
بر برداق	یک پیاله	قدح - کبابة	اُونُ قَیِر - وِوِر	Un verre
بر طبق	یک طبق	طبق	اُونُ پَلا	Une plat
بر سرکه لک	یک سرکه دان	اناء الخل	اُونُ قِیَجَرِیَر	Une vinaigrière
			- وِوِنِی کَرِیَر	
بر شکر لک	یک شکر دان	حق السكر	اُونُ سُوکَرِیَه	Un sucrier
بر تپسی	یک سین	صينية	اُونُ پَلاو	Un plateau
بر چای ابریغی	یک چای دان	ابریق الشای	اُونُ تِی یِر	Une théière

(Des repas) (فی الاطعمه) (در بیان طعامات) (ما کولانه دائر)

قهوالتی	چاشت صبح - ناهاری	الفطور	لُودِی زوَنی	Le déjeuner
			- دِیجُوَنیه	
اوبله ییکی	چاشت نیمروز	الغدا	لُودِیَنیه	Le dîner

Le souper	لُوسُوپِي	العشا	طعام شام	اخشام طعاعی
Du pain	دُو پَن	خبز - عیش	نان	اتک
Une soupe	أُرُن سُوپ	شوربة	شوربا	چوربا
De la viande	دولایاند - وویاند	اللحم	گوشت	ات
Du rôti	دُورُوپِي	کباب	کباب	کباب
Des côtelettes	دِي کُوت لَيت	اللحم المنقط - کوسنله	پهلوی گوشت بریان	قبورغه قزارتسی
Des bstecks	دِي بَيف تَک	کولبسطی	افکرپز	کولبصدی
Des gâteaux	دِي جَاو - کَاو	فطیر - لایته	انگستوا	کوزله - بورك
Des œufs	دِي زُوف	بيض	تخمهای مرغ	یمورطه لر
Du fromage	دُوفروماج - قُروماز	جبنه	بگیر	پنیر
Du lait	دُولِي	لبن	شیر	سود
Des légumes	دِي لَيجُوم - لِي کُوم	خضارات	سبزیوات	سبزهوات
Du pilau	دُو پِلاو	رز مقفل	پلاو	پلاو
Du poivre	دُو پِوافر - پِواوور	فلفل	پپیل	پیر
Du sel	دُو سِل	ملح	نمک	طوز
Des bonbons	دِي بُون بُون	ملبسات	نقلها	شکرله لر
Du sucre	دُوسُوکُر	سکر	شکر	شکر
Du miel	دُو مِیل	عسل	انکبین	بال
Du café	دُوکافی	قهوة - بن	قهوه	قهوه
Du thé	دُوتِي	شای	چای	چای
Des douceurs	دِي دُوسُور	الحلویات	شیر - غیها	طاتلیلر
Des gaufres	دِي جُوفر - کُوفر	رقاق	نان عشووش	یوفقه اتمک
De la fricassée	دولافر - کاسیه	مقلی	قاورمه	قاورمه

دولا فریتور	لحم مقلیة	بریان	قزارغه	De la friture
اُون پاتیسیری	قطیر	خمیر کاری	خورايشی	Une pâtisserie
دولا میلاس	دبس - عسل اسود	دوشاب	بکمز	De la mélasse
تیزو میلِت	عجة بیض	خایرینز	یمورطه قیغانه سی	Des omelettes
دوپواسون	سمک	ماهی	بالق	Du poisson
دی بولِت	کفته	کوفته	کوفته	Des boulettes
دوراجودا کو	یخنی	یخنی	یخنی	Du ragoût
دورونون	کلیه	کرده	بوبرک	Du rognon
اُون تورت	بقلاوة	تفشرد - بقلاوه	بقلاوه	Une tourto
دو قیرمیسِل	شعریه	ارشته - رشته	تل شهریه	Du vermicelle
دولا فولای	لحم الطیر	گوشت مرغ	قوشاقی	De la volaille

(Objets classiques) (فی أدوات المدرسة) (دربیان ادوات مدرسه) (مدرسه ادواتنه داتر)

اُون کانِف	مطوة	یک قلم تراش	برچاقی	Un canif
اُون پلوم	قلم - قلم ریشه	یک خامه	برقلم	Une plume
اُون کرایون	قلم رصاص	یک خامه اسرلی	برقور شون قلم	Un crayon
اُون ریگل - ریجل	مسطرة	یک راسته	برجدول	Une règle
اُون انکریه	دوايه - دواة	یک دوات	بردویت	Un encrier
دولانکر	حبر - مداد	مرکب	مرکب	De l'encre
دو یابی	ورق	کاغذ	کاغذ	Du papier
اُون لیفر	کتاب	یک کتاب	برکتاب	Un livre

Un cahier	اُون کائی پی	کراس - دفتر	یک دفتر	بر دفتر
Un cachet	اُون کاشی	ختم	یک مهر	بر مهر
De la craie	دولا کری	طباشیر	تباشیر	تباشیر
Une leçon	اُون لی سون	درس	یک درس	بر درس
Un élève	اُون ای لَف	تلمیذ	یک شاگرد	بر شاگرد
Un professeur	اُون پرو فیسور	معلم	یک استاد	بر خوجه
Une page	اُون پاژ - پاچ	صحیفه	یک صفحه	بر صحیفه
Un portefeuille	اُون پورت فوی	محفظة الاوراق	یک محفظة کاغذ	بر حزدان
Un pondrier	اُون پودریه	مرهله	یک ریکدان	بر دیکان
De la poudre	دولا پودر	رمل	یک ریک	قوم

(De la maison) (فی البیت وتعلقاته) (در بیان خانه و اشیاش) (او و اشیا سنهداتر)

Une maison	اُون میزون	بیت - دار	یک خانه	بر او
Une chambre	= شامبر	حجرة - اوده	یک اوطاق	بر اوطه
Une fenêtre	= فنیتر	شباك	یک پنجره	بر پنجره
Une porte	= پورت	باب	یک در	بر قپو
Une serrure	= سیرور	قفل - کالون	یک قفل	بر کلید
Une clef	= کلی - کلیه	مفتاح	یک کلید - دنگ	بر اختار
Une cuisine	= کوپزین	مطبخ	یک آشپزخانه	بر مطبخ
Une chaise	= شیز	کرسی	یک اسکیل	بر اسکله
Un chandelier	اُون شاندلیه	شمعدان	یک شمعدان	بر شمعدان
Un coffre	= کوفر	صندوق	یک صندوق	بر صندوق

بردولاب	یک دولاب	دولاب	اُون آرموار	Une armoire
بریتاق	یک رخت خواب	فرش النوم	اُون لی	Un lit
بردوشک - شلته	یک بستر	مرتبہ	ماتلا	Un matelas
براورتو - پورغان	یک زبرپوش	غطا - لحاف	اُون کوفرتور	Une couverture
برباش بصدیقی	یک بالین	مخدة النوم	اُون اوریلیہ	Un oreiller
برجینٹ	یک روپوش سریر	ناموسية	اُون موسط کیر	Une moustiquaire
یتاق چارشغلری	روپوشہارخت خواب	ملایات القرش	لی درادولی	Les draps de lit

(Des habillements) (فی الملبوسات) (دائرہ لباسها) (ملبوساتہ دائرہ)

برروبا	یک لباس	کسوة - بدله	اُون آبی	Un habit
کوملاک	یک پیراہن	قميص	اُون شو میز	Une chemise
دون	یک زیرجامہ	لباس	اُون کالسون	Un caleçon
عنتری	یک قبا	قبا	اُون قیست	Une veste
یلک	یک نیم تن	صدیری	اُون زلی چلیہ	Un gilet
پنطلون	یک پانطلون	پانطلون	اُون پانطلون	Un pantalon
سترہ	یک سترہ	سترہ	اُون ریدنجوت - ریدنگوت	Une redingote
قوندردہ لر	پاوشہا	کادر	دی سولہ	Des souliers
چورابا	چورابہا	جورابات	دی با	Des bas
الدیوانلر	دستکھا	کھوف	دی جان - کان	Des gants
بر مندیلباغلق	یک دستمال	منديل	اُون موشوار	Un mouchoir
بر ساعت	یک ساعت	ساعة	اُون موتر	Une montre

(Artisans et com-
merçants.) (فی ارباب الصنائع (در بیان ارباب صنعت (صنعت و تجارت اربابنه
والتجار) (و تجارت) (دائر)

بر بربر	یک بربر	حلاق - مزین	اُون باریه	Un barbier
بر قصاب	یک قصاب	قصاب - جزار	بوشی - بوشیه	Un boucher
بر آتکچی	یک نانوا	خباز	بولان ری بولانچیه	Un boulangier
بر قهوه چی	یک قهوه فروش	بنان بیایع القهوه	کافیتییه	Un cafetier
بر جواهرچی	یک کوهر فروش	جوهری - جواهرچی	پیرزویی بیچوینییه	Un bijoutier
بر قوندره چی	کفشگر - کفشدوز	خفاف - جزمه چی	گوردونییه	Un cordonnier
بریشچی	یک میوه فروش	فکهای	فروی تییه	Un fruitier
بر ساعتچی	ساعتگر	ساعاتی	اورلوری - اورلوجیه	Un horloger
بر کتابچی	یک کتاب فروش	کتابی	لیبری	Un libraire
بر پایی - دیوارچی	دیوارگر - لادر	بنا	ماسون	Un macon
بر دواگر	کتکار - درگر	نجار	شاربان تییه	Un charpentier
بر چلنگر	یک جلانگر	صانع الاقفال	سیروزییه	Un serrurier
بر تبار	یک مازدگان	تاجر	مارشان	Un marchand
بر کاغذچی	یک کاغذ فروش	بیاع ورق	پاپتییه	Un papetier
بر تری	یک خیاط	خیاط	تایور	Un tailleur
بر اجزای	یک دارو فروش	صانع الادویه	فارماسین	Un pharmacien

برخدمتجي	يک نوکر - خدمتکار
برخدمتکار	يک بيشکار
برخدمتجي قاري	يک زن خدمتکار
برسایس	يک غلام آخور
برآشي	يک آشپز
برقبوحي	يک دربان
برلاله	يک لاله
بردادی	يک آتون
برسودانا	يک مادرشیر
برکهايا	يک کتخدا
برکيلارجي	يک خور صلا دار
برعربيجي	يک کردونه ران
بروکیل خرج	يک وکیل خرج

برآت	يک اسب
برقصراق	يک ماديان
برقيون	يک کوسفند
برديشي قوپون	يک کوسفند ماده

خادم	اُون دوميستیک	Un domestique
خدام	سر قيتور	Un serviteur
خدامة	اُون سر قانت	Une servante
سایس	اُون پالوفر نييه	Un palefrenier
طباخ	کوي زنييه	Un cuisinier
بواب	پور نييه	Un portier
لالا - مربی	گوفرنور جو قيرنور	Un gouverneur
داده - مربيه	اُون گوفرنانت جو قيرنانت	Une gouvernante
مرضعة	نوريس	Une nourrice
کنيا - وکیل	اُون آشان دان	Un intendant
کيلارجي	ميترو ويل	Un maître d'hôtel
سواق العربيه	گوشيه	Un cochet
وکیل الخرج	سوميليه	Un sommelier

حصان - فرس	اُون شقال	Un cheval
رمكة - فرس اتی	اُون ژمان - جومن	Une jument
خروف	اُون موتون	Un mouton
نجه	اُون بريبي	Une brebis

برقوزی	یک بره	جل - رمیس	اُون اَنِو	Un agneau
برکچی	یک بز	معزه	اُون شَقَر	Une chèvre
براوغلاق	یک بزقاله	جدی	اُون شَقَرُو	Un chevreau
برارکک طای	یک کره اسب	مهر	اُون پُولَن	Un poulain
بردیشی طای	یک کره مادیان	مهره	اُون پُولِش	Une pouliche
برتسکه	یک بزتر - کسن	تیس	اُون بُول	Un bouc
بردیشی دانه	یک کوساله ماده	عجله	اُون زینیس چینیس	Une génisse
براوکوز	یک گاو	نور - بقر	اُون بُوَف	Un bœuf
برمانده	یک کامیش	جاموس	اُون بُوَقْل	Un buffle
بردانه	یک کوساله	عجل	اُون فُو	Un veau
برایتنک	یک ماده گاو	بقرة	اُون قَاش	Une vache
برمیون	یک بوزینه	فرد - سعدان	اُون سَانَر - سَانِج	Un singe
برطاوشان	یک خرکوش	ارنب	اُون لِبِفَر	Un lièvre
بردیشی جیلان	یک آهوی ماده	غزاله	اُون کَازِیل - جَازِیل	Une gazelle
بردوه	یک اشتر	جل - بعیر	اُون شَامُو	Un chameau
برهجن	یک شترباد	هجن - ناقه	اُون دَرُومَا دِر	Un dromadaire
برکدی	یک کره	هره - قطه	اُون شَا	Un chat
برصحن	یک موش	قاره	اُون رَا	Un rat
براشک - چندر	یک خرسدرازکوش	جار	اُون آن	Un âne

بر قاطر	یک اسن	بغل	أُونُ مَوْلَه	Un mulet
بر طوموز	یک کران - خوک	خنزیر	= گوشون	Un cochon
بر ارسلان	یک شیر	اسد - سبع	= لیون	Un lion
بر کوپک	یک سک	کلب	= شین	Un chien
بر قورد	یک کرک	ذئب	= لو	Un loup
بر قبلان	یک پلنگ	نمر	= تیکر - تیجر	Un tigre
بر آو	یک خرس	دب	= اوزس	Un ours
بر تلکی	یک روباه	نعلب	= رنار	Un renard
بر فیل	یک پیل	فیل	= آیلیفان	Un éléphant

(قوشلره دائر)

(در بیان مرغها)

(فی الطيور)

(Des oiseaux)

چیناق	چنگال - پنجه	المخالب	کی سیر	Les serres
آق بایا	کرکس سید	العقاب	لوفونور - وونور	Le vautour
بایقوش	جند - بلبل کنج	البوم	لو هیبو	Le hibou
صقصغان قوشی	کلار - عکک	العقعو	لانی	La pie
قره قرغه	کلاغ	الزاغ	لا گورنای	La corneille
سوکلون	تذرو	الديك البری	لوقیزان	Le faisan
بالقچین	ماهی خوار	الانکلة	لیرون	Le héron
ککاک	کبک	الجل	لا یوردی	La perdrix
ییانی کوورچین	کبوتر کوهی	منقار الدم	لورامی	Le ramier
قناریه	زرد چقو	الکاري	لوسیرن	Le serin

بر قرتال قوشی	یک کرکس	نسر	اُون اَیجَل-ایکل	Un aigle
بر بلد رچین	یک لاروده	سمانه	اُون کای	Une caille
بر اوردک	یک مرقاب	بطه	اُون کانار	Un canard
بر قرغه	یک زاغ	غراب	== گوربو	Un corbeau
بر طوغان	یک شاهین	صقر	== فوکون	Un faucon
بر قرلنقیج	یک پرستوگ	خطاف-صغورالمانه	اُون اَیرون دیل	Une hirondelle
بر چاوش قوشی	یک شانه سر-پوک	هدهد	== هوپ	Une huppe
بر قره طاوق	یک مرغابی	شحرور	اُون میرل	Un merle
بر چیلاق	یک زغن-کوشتریا	حداة-حدایه	== میلان	Un milan
بر سرچه	یک کتبخک	عصفور	== موافو	Un moineau
بر قاز	یک قاز	وزة	اُون وا	Une oie
بر طاوس	یک طاوس	طاوس-صراخ	اُون پان	Un paon
بر بیغان	یک توتک-طوطی	درة	== پیروکی	Un perroquet
بر طاوق	یک ماکیان	دجاجة	اُون پول	Une poule
بر پیل	یک فرخ-جوزه	کتکوت	اُون پوکی	Un poulet
بر خروس	یک خروس	دیک	== کوک	Un coq
بر کوورچین	یک کبوتر	حمامة	== پیچون-پزون	Un pigeon
بر بلبل	یک هزار	بلبل-عندلیب	== رومنیول	Un rossignol
بر قومری	یک موسیج	قریه	اُون نور تیریل	Une tourterelle
بر چایر قوشی	یک جکاوک	ابوالملیح	== الویت	Une alouette

Un serpent	اُون سِرین	نعبان	یک مار	بریلان
Un scorpion	سکوریون	عقرب	کز دوم - کج دوم	برعقرب
Une grenouille	اُون کری نیل	ضفدعة	یک غوک	برقور بغه
Une abeille	آبی	نحلة	یک مکس انکبین	بربال اریسی
Une guêpe	جیب گیب	ذنبور - دبور	یک کلز	بر صاروجه آری
Un sauterelle	سوقیریل	جرادة	یک لمخ	برچکرکه
Une mouche	موش	ذبابه	یک مکس	بر سنک
Un cousin	اُون کوزن	نموسة	یک پشه	بر سوری سنک
Une puce	اُون پوس	برغوث	یک کیک	بر پره
Une punaise	پونیز	بقه	یک تردک - غساک	بر تخته پی
Un ver	اُون قیر - ویر	دوده	یک کرم	بر قورت
Un pou	پو	قله	یک سپس	بر بت

(Des qualités les plus usitées)	(فی الصفات والخصال)	(دریان صفات و اخلاق)	(حقوق استعمال اولان)
	(کثیره الاستعمال)	(که بسیار استعمال میشود)	(اخلاق و صفات هداثر)

Affable	آقابل	بشوش	خوشرو	کولریوزلی
Ami	آمی	حبیب	یار	دوست
Aimable	آی مابل	محبوب	دلپسند	سوکلو
Ancien	آنسین	قدیم	کهنه	اسکی
Assidu	آسیدو	مواظب	برزیده	ایشه مقید
Attentif	آتانتیف	متنبه	آگاه	خبردار

آفَارُ - آوَارُ	بخیل	آزمند	بخیل
جَنِيهُو - زَيْنِيُو	کریم	سخی	جوانمرد
بُونُ	طیب	خوب	کوزل - ایو
کَابِلُ	لایق	سزاوار	لیاقتو
شِرُ	عزیز	دلادیز	سوکلی
سِقِلِسی وویل	بجیل الخلق	نواز شکار	طاتلوخویلو
کُوتَانُ	مبسوط	خشنود	مسرور
مِکُوتَانُ	غیر مبسوط	ناخشنود	خشنود دکل
فَاسِلُ	سهل	آسان	قولای
دَفْسِلُ	صعب	دشوار	کوج
دُوسِلُ	سهل الانطباع	خوشخو	یواش خویلو
اَن دُوسِلُ	صعب الانطباع	بدخو	خویسنز
اُوبَايسَانُ	مطیع	فرمانبر	اطاعتی
دِی زُوبَايسَانُ	عاص - عاق	نافرمان	اطاعتسنز
اَي لُو کَانُ	فصیح	زبان آور	دلباز
اَنقِیُو اَن وِیُو	حسود	رشکبر	حاسد
چَالُو - زَالُو	غیور	غبطه کار	قصقانع
فَلَانُورُ	مقلق - مداهن	لابکار	یا طاق لانی
مَانُورُ	کذاب	دروغگو	یلانی
اَي پُکْرِیتُ	مرائی	زرق و پینه	ریاکار

صد اقتلاو	صد اکتکار	صادق	فیدیل	Fidèle
دلی	دیوانه	مجنون	فو	Fou
بودله	کول - سبکفر	اجق - ابله	سو	Sot
عقللو	وانا - خردمند	عاقل	ساج - ساز	Sage
کیفلاو - شن	فرحناک - شادان	فریح - مستهيج	جی	Gai
طاسه لو - کدرلو	نمکین	محزون	تربست	Triste
ظریف	دلکش	ظریف - مطبوع	چاتیل - زاتیل	Gentil
نازل مزاج	خوشطبع	رفیق المزاج	تی لکا	Délicat
قبا - خویراد	درشتخو - بدطبع	غلیظ الطبع	کروسی	Grossier
مهارتلاو	هنرور - کاروان	ماهر - حاذق	آیل	Habile
اقباللو	بختیار - کامکار	سعيد	آورو	Heureux
بختسز	بدبخت	منکوب	مالورو	Malheureux
عفتلاو	صلاح - بش	صلاح - امین - صادق	اویئت	Honnête
آلق	فردمای	دنی	مالوئیئت	Malhonnête
پوخسول	پینوا	فقیر	پور - پوور	Pauvre
زنکین - پای	توانکر	غنی	ریش	Riche
همتسز - تنبل	کم همت	قلیل الهمة	آندولان	Indolent
حیاسز - اوتانز	بی شرم - بی آبرو	قلیل الحیا - وقیح	آن سولان	Insolant
نانکور	نمک بگرام	کنود - منکر النعمه	انجرا - آن کرا	Ingrat
ذکاوتلاو - ذهنلو	زیرک - دانشمند	ذکی - فهیم	انتیلیجان - آن	Intelligent
			تیلیزان	
کوتو	ناپکار	شریر - قبیح	میشان	Méchant

آپلق کوکلا	تواضع کننده	متواضع	مودبست	Modeste
کبرلو	خودبین - باد سر	متکبر - شامخ الاله	اورکولوس اورحولیو	Orgueilleux
اهمالچی	سپوز کار	مهمل	تخلیجان نیکی زان	Négligent
اوشنکی	پرویشکار	متوانی - کسلان	پاریسو	Paresseux
دلنجی	کدام - در پوزه کر	سائل - شحات	مندیان	Mendiant
ادبلو	مؤدب - با ادب	ادیب - مهذب	پول	Poli
قور قاق	تر - ناک - بی زهره	خواف - جبان	پورو	Peureux
تمیز	پاک - پاکیزه	نظیف - نقی	پروپر	Propre
قابلیتو	سزا - شایان	لائق - جدیر - احرا	پروپرا	Propre a
شکرایدیچی	سپاس کننده	متشکر - شاکر	ری گوئیستان	Reconnaissant
حیلہ کار	حیلہ باز - فتنه پیشه	محتال - مکار	روزبه	Rusé
صداقتلو	صداقتکار	صادق	سنسیر	Sincere
قناعت صاحب	خردمند - قناعت کننده	قانع - قنوع	سوبر	Sobre
اوتانغان	شرم منده	مستی - نوالحیا	تیمید	Timide
آلدادیچی	فریب منده	مخداع - خداع	ترومپور	Trompeur
فضیلتلو	فضیلت آف	فاضل	فیرو - وویرو	Vertueux
طوغری سوز	راستگو	صادق القول	فری - ووریه	Vrai
خرسز	دزد	سارق	قولور - وولور	Voleur
بیوک	بزرگ	کبیر	جران - کران	Grand
کوچک	خرد	صغیر	پتی	Petit
کوزل - ابو	زیبا - خوب	جیل - لطیف	بو	Beau
ظریف - دلا	دلاویز - دلدارا	ملیح - صبیح	چولی - زولی	Joli

لَیْد	Laid	ذمیم - قبیح المنظر	زشت - بدلقا	جرکین
مَوَقِیْ مَوِیَوِیَه	Mauvais	ردی	بد	فنا - کوفی
فَوْر	Fort	قوی	توانا - زورمند	قوتلو
فَیْبِل	Faible	ضعیف	ناتوان - زبون	قوتسز
مِیْجِر - مِیْکَر	Maigre	نحیف	لاغر - نزار	آرق
مَالَاذ	Malade	مریض	بیمار	کیفسز - خسته
اَفُوْجَل - آوُوْکَل	Aveugle	اعمی - ضریر	کور - نابینا	کور
مُوْیَه	Muet	اخرس - ابکم	لال - کنک	دلسز
سُوْر	Sourd	اصم - اطرش	کر - شوا	صاغر
بَوَاوُو	Boiteux	اعرج	شل - لنک	طوپال - آقسق
اَسْتَرُوْپِی	Estropié	مکسح - اقل	سقط	سقط
جَرُو - کَرُو	Gros	غلظ	ستبر - زفت	شیشمان - یوغون
جَرَا - کَرَا	Gras	سمین - مشحم	فربه	سمیز
لُوش	Louche	احول	کر چشم - چشم کشته	شاشی
بِیْج - بیک	Begue	الکن	الکنز - کج زبان	ککمه - پیه
بُوسُو	Bossu	احلب	پشت کور	قنبور
چُون - زُون	Jeune	شب - شاب	برنا - نوجوان	کنج - دلی قانلو
فِیُو - وُوْیُو	Vieux	هرم - عجوز	بیر - سال خورده	قوجه - اختیار
لُوْیْج - لُون	Long	طویل	دراز	اوزون
کُور	Court	قصیر	کوتاه	قصه
نِیْن	Nam	قزعه - ماجوج	زادخوست - کوه قد	جوجه - بودور

اُون پیر	اب - والد	یک پدر	بر بابا	Un père
اُون میمر	ام - والدۀ	یک مادر	بر انا - والدہ	Une mère
اُون کران پیر	جد	یک نیا	بر دده	Un grand père
اُون کران میمر	جدۀ	یک مادر بزرگ	بر بیولۀ والدہ	Une grand' mère
اُون فیس	ابن	یک پسر	بر اوغل	Un fils
اُون فیل	بنت	یک دختر	بر قز	Une fille
اُون پتی فیس	حفید	یک نوه - نیره	بر طورون	Un petit-fils
اُون پتیت فیل	حفیدۀ	یک دختر نوه	بر قز طورون	Une petite-fille
اُون فریر	آخ - شقیق	یک برادر	بر قزنداش	Un frère
اُون سور	آخت	یک خواهر	بر قز قزنداش	Une sœur
اُون اونسکل	عم	یک برادر پدر	بر عموجه	Un oncle
اُون تانت	خالہ	یک خواهر مادر	بر تیزہ	Une tante
اُون نیقو - نیو	ابن الاخ	یک برادر زاده	بر قزنداش اوغلی	Un neveu
اُون نیس	بنت الاخ	یک دختر برادر	بر قزنداش قزی	Une nièce
اُون کوزن	ابن الم	یک عمزاده	بر عموجه زاده	Un cousin
اُون کوزین	بنت الم	یک دختر عم	بر عموجه قزی	Une cousine
اُون بو پیر	حم	یک خسر	بر قاین پدر	Un beau-père
اُون بیل میمر	حاجہ	خناس - مادر اندر	بر قاین والدہ	Une belle-mère
اُون بو فیس	صهر	یک خسرا نکر	بر کوکی - داماد	Un beau-fils
اُون بیل فیل	دینہ	یک دختر زن	بر اوکی قز	Une belle-fille
اُون بو فریر	آخ الروجہ او الروج	یک برادر زن	بر قاین	Un beau-frère
اُون بیل سور	آخ الروجہ او الروج	یک خواهر زن	بر بالین	Une belle-sœur

بلد - مدینة	شهر	شهر	Un pays, une ville
محل مرتفع	جای بلند	یوکسک بریر	Un quartier élevé
الطریق - الدرب	راه	یول	Le chemin, la rue
الشارع	شاهراه	جاده - طریق عام	Grand chemin
عطفة - عمر	کوچه	کوچک سوقاق	Une ruelle, un passage
سكة الكروسة	راه کردونه	عربه یولی	Le chemin de voiture, La route carrossable
سهلة مظلة	جای سایه دار	کولسکه لی بریر	Une place ombragée
عمشى	آزبانہ پیادکان	یایہ فالدری	Un trottoir, une allée
السوق	بازار	چارشو	Le marché, le bazar
المینا - البحرہ	دریابند	لیمان	Le port, la marine
الجرک - کمرک	کمرک	کمرک - کومروک	La douane
البوسطة	پوستہ خانہ	پوستہ خانہ	La poste
وكالة الفابورات	وکالہ خانہ پاپورپا	وابورلک وکالتیری	L'agence
البنک العثمانی	بانک عثمانی	بانق عثمانی	La banque Ottomane
القونسلات	شہنذر خانہ	شہنذر خانہ	Le consulat
المطبعة	چاپ خانہ	مطبعہ	L'imprimerie
سرای	سرای	سرای	Un palais
فندق - دارالغربا	کار بانسرای	خان	Hôtel
دار المسافرین	مہمانسرای	مسافر خانہ - لوقنطہ	Une auberge, hôtellerie
محل التفرج	جای تماشا	سیریری	Salle de spectacle

جام عمومی	کرمایہ عمومی	حمامات عمومیہ	Des bains publics
ایبلکنخانہ	کارگاہ تار	معمل قنالہ	Une filature
صودکرمائی	آسیاب آب	طاحون ماء	Un moulin à eau
یلدکرمائی	آسیاب باد	طاحون هوا	Un moulin à vent
فرون - اوجاق	اشندان	فرن - تنور	Un four, fourneau
کرج اوجائی	تنور بچکر	اتون الکاس	Un four à chaux
اشبی دکائی	اشپرخانہ	لوکنده الاکل	Un restaurant
مغازہ	مخزن	مخزن	Un magasin
دکان	دکان	دکان	Une boutique
خستہ خانہ	بیمار خانہ - بیمارستان	مستشفى - دارالشفاء	Un hôpital
تکیہ - درگاہ	خانکاہ	خانقاه - صومعه	Un hospice
صابونخانہ	کارگاہ صابون	مصینہ	Une savonnerie
حبس خانہ	زندان	محبس	Une prison
اوہ	دشت	انحلا - الريف	La campagne
میران پری	سیرانکاه	محل التزه	La promenade
پیکار	بشمہ	عین ماء	Une fontaine
حوض - کول	آبدان - تالاب	حوض - برکہ	Un bassin
فسقیہ	فوارہ	نوفرة	Un jet d'eau
اورمان	بیشہ زار	اجہ - غابہ	Une forêt, un bois
سلخانہ	بہملاک	مذبح - مسلخ	Une boucherie, abattoir
عربہ خانہ	کردونہ خانہ	محطة العرباة	Une remise
کوی	دہ - روستا	قریہ	Un village
کویچک	دہ کدہ	ضیعة	Un hameau

(Metals et pierres précieuses)
 (في المعادن) (در بیان معدنها) (معادن و ذیقیمت)
 (والاحجار الثمينة) (و سنگهای ذیقیمت) (جواهر لره داتر)

الذهب	زر	التون	L' or
الفضة	سیم - نقره	کمش	L' argent
الذهب الابيض	زر سفید	آق التون	La platine
الرصاص	سرب	قورشون	Le plomb
النحاس	مس	باقر	Le cuivre
النسبة	توئج	برنج	Le bronze
المغناطيس	آهنربا	مقناطیس	L' aimant
الحديد	آهن	تیمور	Le fer
البولاد	پولاد	چلیک	L' acier
القزدير	سیدر روی	قلای	L' étain
التوتيا	توتیا	توتیا	Le zinc
الزئبق	زئبق - سیماب	جیوه	Le mercure
جواهر	کوهرا	جواهر	Des bijoux
الماس	الماس	الماس	Le diamant
برلانت	برلانت - نوعی از الماس	برلانت	Le brillant
الزمرد	زمرد	زمرد	L' émeraude
الياقوت	یاقوت	یاقوت	Le rubis
ياقوت الازرق	یاقوت آسمانگون	لاجوردی یاقوت	Le saphir
زبرجد هندی	زبرجد	زبرجد	La topaze
الفيروز	فیروزه - پیروزج	فیروزه	La turquoise
السیلان	سیلانه	سیلانه	Le grenat

صاری یاقوت	یاقوت زرد	یاقوت زعفرانی	L' hyacinthe
عقیق	عقیق	العقیق	L' agate
سلیمانی طاشی	سنگ سلیمانی	سلیمانی	La cornaline
لاجورد طاشی	لاژورد	حجر اللازورد	Le lapis-lazuli
انجو	مردارید	اللؤلؤ	Les perles
مرجان	بدر	المرجان	Le corail
(انواع یرو طاشلره دائر)	(دربیان انواع زمین و سنگها)	(فی انواع الارض والاجبار)	(Des pierres, des terres etc.)
کرج طاشی	سنگ کج	حجر الکس	La pierre à chaux
کرج	کج	الکس - الجص	La chaux vive
چقل طاشی	خرسنگ - شکرینه	الحصا - الصوان	Le caillou
الچی طاشی	سنگ آپک	حجر الجبس	Le gypse, pierre à plâtre
بلور طاشی	سنگ بلور	حجر البلور	Le cristal de roche
سماقی طاش	سنگ سماقی	حجر السماقی	Le porphyre
پالاندز طاشی	سنگ آتش زنه	حجر الصوان	Le granit, pierre à feu
بلکو طاشی	سنگ فسان	حجر المسن	Le grès, pierre à aiguiser
مرمر طاشی	سنگ مرمر	حجر الرخام	Le marbre
تباشیر	کل خوردنی	حجر الطباشیر	La craie
کوکرد	کوکرد	حجر الکبریت	Le soufre
تنکار	بوره	البورق	Le borax
اوزلو طپراق	کل سفید	الطفل	L' argile
کهرجله	شوره	ملح البارود	Le nitre, salpêtre
شاب	زاک - شب	الشب	L' alun

(Accidents et maladies) (فی مایة علوق بالامراض) (در بیان بیماری و ناخوشی) (امراض و الامه داتر)
(والعوارض)

کفسرک - مزاج سزاق	ناخوشی مزاج	انحراف المزاج	Une indisposition
درما سز و فون سزاک	نا توانی - بی تاب زبونی	ضعف - وهن	Une faiblesse
ساجی آغری تی	درد - رنج - آزار	وجع - ألم	Un mal; une douleur
طمر آتشی - نبض آتق	نبض - طپیدن نبض	النبس - دق البسر	Le poul; la pulsation
کوکس علی	درد سینه	وجع الصدر	Le mal de poitrine
معدة سانبجیسی	درد معده	وجع المعدة	Mal à l'estomac
هضم سزک	نا کوار ی	ثقل - عدم هضم	Une indigestion
اویقوسرک	بی خوابی	عدم النوم	L'insomnie
دترمه - استمه	لرزه - تب	قشعريرة - قفققة	Des frissons
قوصحق - قی	هراش - شکوفه	قی - استفراغ	Des vomissements
باش دوغمه	سرگردانی	اللبوخة - هدام	L'etourdissement
باغغلق	بخودی - غیبی	غشيان	Un évanouissement
قبضلق	سکم بستکی	مسك البطر - اتقباضر	La constipation
یورله سورمک - عمل	سکم داندن	حرى البطر - امهال	La diarrhée
زکام	خشام	رشح - زکام	Un rhume
یورله اوی تامه سی	تساک دل	الخفقان - حلمان القلب	La palpitation
قانه - کچیشمه	خارش	اکلان - الرعيان	La démangeaison
قورلغات - اتیران	درد ناخن - خوی درد	داحوس - دوحاس	Un panaris
چچیک علی	آبله	الجدری	La petite vérole
فرنکی علی	علت فرنکی	فرنچی - بلا - صفرا	Vérole
سکیل	تاشکل	نوء لولة	Une verrue

في بعض العلوم والفنون

DES SCIENCES ET DES ARTS

علم اللاهوت - علم الكلام (لاهوتي)	La théologie (théologien)
آداب الأخلاق (صاحب رسالة في الآداب)	La morale (moraliste)
الآداب البليان (أدبي)	La littérature (littéraire)
العلوم الرياضية	Les mathématiques
علم منطق (الطائفة من أصحاب مراعات النظم عن الخطأ والخطأ)	La logique
علم الإنشاء	Le style; la composition
علم السجع والقافية (منشئ)	La prose (prosaïque)
علم العروض	La prosodie
فن الشعر (شاعر)	La poésie (poète)
علم البديع والمعاني والبيان	La rhétorique
الفلسفة (نظم يونانية مركبة من عجب ووفاء حكمة به في عجب الحداثة)	La philosophie (philosophe)
فن الحساب	L'arithmétique
علم التاريخ (تاريخ)	L'histoire (historien)
الهندسة (مهندس)	La géométrie (géomètre)
الجغرافيه	La géographie
علم الفلكيات (فلكي)	L'astronomie (astronomique)

در بیان بعض علوم و فنون

علم عقاید - در معرفت ذات اقدس باری

علم ادب و اخلاق

در ادبیات

علوم ریاضیه

علم منطق { علمیت که دانسته میشود با وضاحت
و فساد فکر در ذهن

علم انشا

علم سجع و قافیه (اهل انشا)

علم عروض - فن شعر

فن سحر (شعر کوبنده)

علم بدیع و معانی و بیان

علم ظنی { فیلسوف بزرگان یونانی (فیلسوف)
دوست (سوف) حکمت یعنی
دوستدار حکمت

علم رقوم

علم تاریخ

علم هندسه

علم جغرافیه { علمیت که روی زمین و اقالیم
و ممالک را بیان میکند

علم فلکیات (فلک)

بعض علوم و فنون دائر

حق سبحانه و تعالی حضرت تباریکه متعلق علم عقائد
ادب و اخلاق علمی (اخلاقه دائر کتاب یا زبان محرم)

ادبیات

علوم ریاضیه

علم منطق { یا کلس ایله طوفرینشک بنق
تفریق ایدرک عقل اسانی صواب
و استقامت ایله صرف استعمال
ایتمک طریقه ارشاد و اشعار ایدر

علم انشا - کتابت فن و اصولی

علم سجع و قافیه (اهل کتابت)

علم عروض

فن شعر (شعر سویلیجی)

علم بدیع و معانی و بیان

علم فلسفه { فیلسوف یونان اساتیده (فیلسوف)
عجب و سوف { حکمت یعنی
عجب حکمت

علم حساب

علم تاریخ (مؤرخ)

علم هندسه (هندسه یا آشنا کسنه)

علم جغرافیه { ارضک سطحی و اقالیم و ممالکی
تعریف ایدر

علم فلکیات (فلکیانه آشنا کسنه)

علم النجوم - التنجيم (منجم)

علم قواعد الدنيا - علم انتظامات العالم

الجبر

علم الققه

علم الفصاحة والبلاغة (بديخ)

معرفة حفظ الصحة

علم الطبيعيات (طبيعي)

علم الكيمياء (كيمياوي)

علم الطب (طبيب)

الجراحة (جراح)

السياسة - البولتيقة

الاحكام والنوايس

الشرايع - الكوديشه - القانون

تلغراف علم الآلة الاشارية

فن البناء (معمار)

فن الطباعة (طباع)

التصوير الشمسي

L' astrologie (astrologue)

La cosmologie

L' algèbre

La jurisprudence

L' éloquence (éloquent)

L' hygiène

La physique (physicien)

La chimie (chimiste)

La médecine (médecin)

La chirurgie (chirurgien)

La politique

Le droit

Le code

Le télégraphe

L' architecture (architecte)

La typographie (typographe)

La photographie

فن اخترشناسی (اخترشناس)

علم انتظامات جهان - که از هیئت دنیا بحث میکند

علم جبر } علمیت که دانسته میشود بآن
مجهولات هدی

علم الفقه - دائر بشرع شریف بود

علم فصاحت و بلاغت (سخن آفرین)

علم معرفت حقه صحت

طبیعیات (طبیعی)

فن کیمیاگری (کیمیاگر)

فن حکمت (حکیم)

فن ریشسازی (ریشساز)

علم سیاست } متعلق باداره امور حکمرانی
و پادشاهان ملکه در عیت است

احکام دادگری

قانون نامه احکامنامه

دور نویس - تار برقی

فن بناپردازی (بناکر)

فن چاپ زنی (چاپزن)

تصویر آفتابی

علم نجوم } منجم: نجومی که تفریل و کشف
خفا اعدا سند و نشان شخص

کائناتی اداره ایدن قواعد - قوای طبیعیہ دن
بحث ایدن علم

علم جبر } علوم هندسیہ دن بر علم که مجهولات
مسدودیه انکه بیلنور

علم الفقه - شرع شریفه متعلق علم

فصاحت و بلاغت علمی (بلاغت صاحبی)

علم حفظ صحت

حکمت طبیعیہ (طبیعی)

کیمیا جیل که متعلق فن (کیمیاچی)

علم طب (حکیم)

جراح خلق علمی (جراح)

علم سیاست - اداره امور دولت و رعیت متعلق فن

احکام عدلیہ - محتاییت و عدالت

قانون احکام

تلفراف } رطاف اشاران مخصوصه ابلا
اوز ایدن غایره اتمک اصولی

یا پوصفتی (یا پوجی)

یا صمه جیلک (یا صمه چی)

فطوغرافیا

(رسام)	فن الرسم
(مصور)	فن التصوير
(نقار)	فن النقر
(حكّاء)	فن الحكّ
(آلاف)	فن الموسيقى

Le dessin	(dessinateur)
La peinture	(peintre)
La sculpture	(sculpteur)
La gravure	(graveur)
La musique	(musicien)

حروف ظروف وجرو عطف مركبة

LOCUTIONS ADVERBIALES

اولا - في ابتداء الامر - قبل كل شئ
من ذلك الوقت
اصلا
متواليا - متعاقبا
في الحال - على الفور
هنالك
على فضاوة - عند وقت الرفاه
في محل آخر - في موضع آخر - وغير ذلك
في خلال هذا الحال - عند ذلك - فوق - على
لربما - يمكن - يحتمل
اضر - ارداء - اسواء
فهو احسن - فنعم المطلوب
خلط ملط - تذر منذر - كاني ماني

D'abord
Dès lors
Du tout
De suite
Tout de suite
Là-bas
A loisir
D'ailleurs
Là-dessus
Peut-être
Tant pis
Tant mieux
Tel quel; telle quelle

فن نگارش - نگارگری	(نگارگر)	فن تصویر - رسامی	(رسام)
فن صورتگری - چهره پردازی	(صورتگر)	تصویر جیلاک	(تصویرچی)
فن کنده کاری	(کنده کار)	اویجه جیلاک	(اویجه چی)
فن حکاکی	(حکاکن)	قازیمچیلک صنعتی - حکاکان	(حکاک)
فن موسیقی	(دانشگر)	موسیقی صنعتی	(چالغیچی)

در بیان حروف طرف و جرد و عطف مرکبه

حروف نظرف و جرد و عطف مرکبه بیساننده در

در آغاز کار - پیش از هر چیز	الاول - اول امرده
در آن وقت - از آن دم	اول وقتده
در هیچ زمان	هیچ بر وقتده
بیای - پیدر پی	بری بری آردنبجه
در حال - در این دم	حالا - نمیدی - در عقب
آنجا - در آنجا	اوراده
در هنگام آرام - در اوان آسایش - وقت فراغ	بر راحه تو وقتده - بوش وقتده
در جای دیگر	بشقعه پرده - بشقه جهته
درین میان - درین اثنا - زیر - بر	بوارانقده - بواشاده - بوبابده
شاید - بلکه - باشد که	اوله که - احتمال که
بدتر - بدترین	دهاقنا
به خوش - بهتر	نه اعلا - نه ایو
هرزه مرزه - چنین چنان	صاچه ماچه - قارش مورش - شویله بویله

قليلًا قليلًا - شوية شوية

بالتدرج

كلمة ف كلمة - حرفًا

بالكلية - كليًا

بالدور - بالمناوبة

من صحيح - جدًا

على حدسوى

الآن - سريعًا

حالا

بغطة - فجأة

على الغفلة

مناسب - جائز - في وقت مناسب

في غير وقته - بلا مناسبة

يجرى مايجرى

مهما صار

منتصفا - بالنصف

ليس فقط

فيها - فنعم

لا عن بصيرة

أكثر ما يكون - وفضلًا عنه

أقل ما يكون - لا اقل

أكثر فأكثر - مضاعفًا - على المضاعف

أول بأول

Peu à peu

Petit à petit

Mot à mot

Tout à fait

Tour à tour

Tout de bon

Tout de même

Tout de suite

Tout à l'heure

Tout à coup

A l'improviste

A propos

Mal a propos

Vaille que vaille

Coute que coûte

A demi; à moitié

Non seulement

A la bonne heure

A tort et à travers

Au plus; de plus

Au moins; du moins

De plus; en plus

Au fur et à mesure

کم کم - اندک اندک
آہستہ آہستہ

سخن سخن - حرف حرف

ہمکی - ہمگی

بدود - بدوبت

براستی - درست

بریک نق

در حال - در آن - زود

پس از اندکے - یکٹ خروہ

ناکہ - نا کہان

بی خبر - نا کہانی

بہنگام - بجا - روا

نا بہنگام - نامناسب - نا بجا

ہرچہ باد آباد

ہر طور کہ باشد

بر نیم - نیمکار

نتہا

خوش - چہ خوش

نہیں شانہ و نامزاکارانہ - مناسب و نامناسب

زیادہ بر آن - فرو تر از ان

باری - هیچ نباشد

چندان چندان - زیاد زیاد

بقدر و اندازہ

آزار آزار - از بچق از بچق

پواش پواش

کلمہ بکلمہ - حرف حرف

بتون بتون - بستون

نوبتہ - نوبتہ رک

طوغریدن - کرچکدن

بر طرزہ

شمعی - حالا - چاہک

برازدن صکرہ - دمن

انسزین

خبر سز - آنسزین

نام وقتہ - یوالو - وقت مناسبہ

وقت سز - مناسب سز

نہ اولورسہ اولسون

ہرنہ و جہلہ اولورسہ

یاری بچق - نصفت اوزرہ

یا لکزدکل

نہ اعلا

مناسبتلی مناسب سز

اندن زیادہ

ہیچ اولورسہ

قات قات - کیتد کچہ زیادہ

تدریجی تدریجی - کیدہ رک

* حروف جر مركبة *

بحسب - بموجب - نظراً
لما - اذا - متى
فوق - على
مقابلة - قبال
كورة الارض بالنظر الى كورة الشمس صغيرة
كسب الاعتبار

* حروف عطف مركبة *

واقعا - في الواقع - في الحقيقة
وان يكون - ولو كان - مع هذا
كما - مثلما
بناء - على ان - بما ان - لان
بشرط ان
مالم - ان لم - فالا ان
واذا فرضنا
خوفا من - احترازاً من - حذراً من
بنوعان - بوجه ان
ولو - فولو
يعني - اي
ولذلك - ولأجل ذلك
الا ان - ما عدا ان

LOCUTIONS PRÉPOSITIVES

D'après
Quand
Par-dessus
Vis - à - vis de
La terre est petite à l'égard du soleil
Prendre faveur

LOCUTIONS CONJONCTIVES

En effet
Bien que
Ainsi que
Attendu que
Pourvu que
A moins que
Supposé que
De crainte que
De manière que
Quand même
C'est - à - dire
C'est pourquoi
Si ce n'est que

* در بیان حروف مرکب *

بحسب - بموجب

آنکه - که

بر - بالا

رو برو - پیش - در پیش

کره زمین نسبت بکره آفتاب کوچک است

اعتبار پذیرفتن - اعتبار یافتن

* در بیان حروف عطف مرکب *

راست - در حقیقت

با آنکه - اگرچه

چنانکه - چنانچه

چون - چونکه

کر - اگر

مگر که

اگر فرض کرده شود - چنین فرض کرده شویم که

ازیم آن که - برهیز از آنکه

چنینکه - آنچنانکه

هر چند - و اگرچه

یعنی

بدین سبب - برای این

مگر که

* حروف جر مرکبیه دائر *

کوره - توقیقا - اصولنجه

قبحان - وقتده - ده

اوزره - اوزرینته - اوستده

یوزیوزه - قارشوسنده - قارشیسنه

کره ارض کره شمسه نسبت کوچکدر

کسب اعتبار - اعتبار بویلق

* حروف عطف مرکبیه دائر *

کرچکدن - کرچک

هر نقدر - ایسه دخی

اولووجهله که

ته کیم - چونکه

اگر - ایسه - حالده

مکر - مکرکیم

بویله فرض اولنه - فرض ایده لم

انک قورقوسندن - صاقنه رق

شویله که - شووجهله که - بر صورتله که

اولسه ییله - حالده ییله

دیمک ایستکه

بونک ایچون - ایسته بونک ایچون

مکرکیم - مکرکه

فأذن - بناء على ذلك
وغير ذلك - ومن ثم

❖ قاعدة ❖

النعته يطابق المنعوت في التذكير والتأنيث
والأفراد والجمع سواء كان المنعوت اسما ظاهرا
أو ضميرا

❖ للأفراد المذكر والمؤنث ❖

حبيب صادق
شخص بشوش الوجه
بنت محبوبة
تلميذة مستعدة
رائحة ذكية
بستان أنيق - لطيف
مسكن لطيف
دار لطيفة
كسوة قديمة
عادة قديمة
اب طيب
ام طيبة
رجل مجنون
امرأة مجنونة
رجل عجوز - رجل شيب

Par conséquent
Au reste, du reste

RÈGLES

L'attribut s'accorde en genre et en nombre avec le nom ou le pronom qu'il qualifie.

(Singulier masculin et féminin)

Un ami fidèle
Une personne affable
Une fille aimable
Un élève capable
Une odeur agréable
Un beau jardin
Un bel appartement
Une belle maison
Un ancien habit
Une ancienne habitude
Un bon père
Une bonne mère
Un homme fou
Une femme folle
Un homme vieux

پس - بنا بران
فرازین - پس ازین

* قاعده *

در تذکیر و تائید و افراد و جمع صفت موصوف را مطابقت
میکند خواه موصوف اسم ظاهر و خواه ضمیر باشد

* برای مفرد مذکر و مؤنث *

یک دوست صداقتکار
یک مرد خوشخو
یک دختر دلپذیر
یک شاگرد مستعد
یک بوی خوش
یک باغ خوب - باصفا
یک جای خوب - باصفا
یک خانه خوب
یک لباس کهنه
عادت دیرینه - عادت قدیم
یک پدر خوب - نیکو
یک مادر خوب
یک مرد دیوانه
یک زن دیوانه
یک مرد پیر - پیرمردی

بنا علیه - اول سبیدن - اول مناسبت
بونن بشته - بوندن فضله

* قاعده *

موصوف استراسم ظاهر اولسون و استر ضمیر
اولسون تذکیر و تائید و افراد و جمع صفت
موصوف مطابقت ایتمک شرط دارد

* مفرد مذکر و مؤنث ایچون *

صداقت او بر درست
کولر یوزلو بر کسه
سوکلو بر قز
استعداد او بر شاگرد
بر کوزل قوقو
بر کوزل باغچه
کوزل بریر
کوزل براو - قوناق
براسکی رو با
اسکی بر عادت
برایه بابا
برایوانا
دلی بر آدم
دلی بر خاتون
بر قوجه آدم - اختیار آدم

رجل هرم - رجل كبير السن	Un vieil homme
امرأة عجوز	Une vieille femme
طفل صغير	Un petit enfant
بنت صغيرة	Une petite fille
رجل سعيد	Un homme heureux
امرأة ميمونة الطالع	Une femme heureuse
رجل سيء البخت	Un homme malheureux
شخص قليل البخت	Une personne malheureuse
رجل فاضل	Un homme vertueux
امرأة فاضلة	Une femme vertueuse
ملك كريم - على الهمة	Un roi généreux
ملسكة كريمة - سخية	Une reine généreuse
تلميذ مجتهد	Un élève studieux
بنت كسلانة	Une fille paresseuse
تلميذ مطيع	Un élève obéissant
رجل عاقل	Un homme sage
حبيب وفي - صادق	Un ami sincère
ابن عاق - عاص	Un fils désobéissant

من الصفات ما يتقدم على الموصوف تارة ويتأخر
عنه تارة أخرى فيستغير معنى الموصوف على حسب
تقدم الصفة أو تأخرها

Il y a des adjectifs qui changent
le sens des noms qui les précèdent ou
les suivent.

* مثال ذلك *

EXEMPLES

رجل عظيم الشأن - جليل القدر

Un grand homme

یک مرد سالخورده
 یک زن پیر - پیره زنی
 یک بچه خرد
 یک دختر خرد
 یک مرد فرخنده - فیروز بخت
 یک زن فرخنده
 یک مرد بد بخت
 یک مرد کم بخت - بی طالع
 یک مرد فضیلت آسب
 یک زن قاضیه
 یک پادشاه جوانمرد - بلند همت
 یک قزاقچه جوانمرد
 یک شاگرد کوشش کننده
 یک دختر تنبل
 یک شاگرد فرمانبر
 یک مرد خردمند
 یک دوست وفادار
 یک پسر نافرمان - سرکش

بر اختیار آدم
 بر قوجه قاری - اختیار قاری
 بر کوچک جوجق
 بر کوچک قز
 بختلو بر آدم - طالعو برار
 اقبالو بر قاری
 بخت مز بر آدم
 طالع سز بر آدم
 فضیلتو بر آدم
 فاضله بر قاری
 عالجناب بر پادشاه
 سخیه بر قزاقچه
 چالشتان بر شاگرد
 تنبل بر قز
 اطاعتو بر شاگرد
 عقلو بر آدم
 وفالو بر دوست
 اطاعت سز بر اوغلان

صفاتك بعضیاری گاه موصوفدن اولوگاه
 موصوفدن صکره وضع اولنو الکن وضعلرینه
 کوره موصوفک معنایی تغیر ایدر

* مثال *

شانلو بر یولک آدم - عالیقدر بر ذات

بعضی از صفات گاهی تقدیم و گاه تاخیر از موصوف
 میکند اما بموجب تقدیم و تاخیر اختلاف در معنای
 موصوف حاصل میشود

* مثلا *

یک مرد بزرگ - نامدار

رجل طويل القامة	Un homme grand
رجل على نيته - سليم القلب	Un bon homme
رجل طيب - اهل خير	Un homme bon
رجل صالح	Un honnête homme
رجل مؤدب - مهذب	Un homme honnête
رجل قليل العقل - قليل الحيلة	Un pauvre homme
رجل فقير	Un homme pauvre
قابلة	Une sage femme
امرأة عاقلة	Une femme sage
امرأة سمينة - ملحمة	Une grosse femme
امرأة حبيلى	Une femme grosse

❖ جمع المذكر والمؤنث ❖

(Pluriel masculin et féminin)

احباب اصدقاء	Des amis fidèles
اشخاص بشوش والوجوه	Des personnes affables
بنات محبوبات	Des filles aimables
تلامذة مستعدون	Des élèves capables
روائح زكية	Des odeurs agréables
بساتين انيقة	De beaux jardins
مساكن لطيفة	De beaux appartements
بيوت لطيفة	De belles maisons
كساوى قديمة	D'anciens habits
• عادات قديمة	D'anciennes habitudes
اباء طيبون	De bons pères

یک مرد بلند بالا — بلندقد
 یک مرد صادق — ساده دل
 یک مرد خوب — خیر خواه
 یک مرد صلاح پیشه
 یک مرد خوش منش — باادب
 یک مرد کم عقل — کم هوش
 یک مرد فقیر — مسکین
 یک ماماچه — مام ناف — پیشین
 یک زن غردمند
 یک زن فربه
 یک زن آبستن

❀ جمع مذکر باجمع مؤنث ❀

دوستان صداقتکار
 مردان خوشخو — خندارو
 دختران دلپذیر
 شاگردان مستعد
 بویهای خوش
 باغهای خوب
 جایهای خوب — ماهوای لطیف اوطاقهای خوب
 خانههای خوب — لطیف
 لباسهای کهنه
 عاداتهای دیرینه — قدیم
 پدرهای خوب

اوزون بویو بر آدم
 کرکلی صافی بر آدم
 ایو بر آدم — خیرصاحبی بر آدم
 اهل عرض و ناموس بر آدم
 اد بلو برار — بر آدم
 عقلسز بر آدم
 فقیر و مسکین بر آدم
 برابه قادین
 بر عقل و خاتون
 بر ششمان قاری
 بر کبه قاری

❀ جمع مذکر و مؤنث ❀

صداقت و دوستار
 کولر یوزلو کسنه لر
 سوکلوقزلر
 استعدادلوشا کردلر
 کوزل قوقولر
 کوزل باعچه لر
 کوزل دائره لر — بولمه لر
 کوزل اولر
 اسکی روبالر
 اسکی عادتلر
 ایو بابالر

امهات طبيبات	De bonnes mères
رجال مجانين	Des hommes fous
نساء معتوهات	Des femmes folles
اطفال صغار	De petits enfants
بنات صغيرات	De petites filles
رجال سعدا	Des hommes heureux
رجال اشقيا	Des hommes malheureux
اشخاص لاحظ لهم	Des personnes malheureuses
رجال افاضل	Des hommes vertueux
نساء فاضلات	Des femmes vertueuses
ملوك كرام	Des rois généreux
ملكات كريمات	Des reines généreuses
تلاميذ مجتهدون	Des élèves studieux
بنات كسالى	Des filles paresseuses
اولاد مطيعون	Des enfants obéissants
ابناء عصاة	Des fils désobéissants
رجال عقلا	Des hommes sages
احباب اصدقاء	Des amis sincères

* في اسماء الاشارات *

(Des adjectifs démonstratifs)

هذا هذه هؤلاء
اذا كان الموصوف اسماء مذكر امد كرام بديراً
بحرف من الحروف الساكنة أو بحرف h التي

Ce, Cet, Cetto, Ces,

On emploie (ce) devant un nom masculin singulier commençant par une

مادرهای خوب

مردان دیوانه

زنان فرتوت

بچه‌های کوچک

دختران خرد

مردان فرخنده

مردان بدکار - شقی

مردان بدبخت - بد حال

مردان فاضل - فضیلت‌آب

زندهای فضایل‌آب

پادشاهان - شهریاران سخاوتمند

قزلبچه‌های سخاوتمند

سزاگردان سعی‌گزار - کوشش‌کننده

دختران قنبل

بچه‌های فرمانبر

پسران نافرمان - غیر مطیع

مردان خردمند

دوستان صدیق‌نکار

ایوان‌نار

دلی‌آدم‌نار

بونامش‌قاری‌نار

کوچک‌چوچق‌نار

کوچک‌قزل‌نار

بخت‌لو‌آدم‌نار

کو‌نو‌آدم‌نار

بخت‌سز - اقبال‌سز‌آدم‌نار

فضیلت‌لو‌آدم‌نار

فضیلت‌لو‌قاری‌نار

کرم‌صاحب‌ناری‌پادشاه‌نار

سخاو‌ت‌لو‌قزلبچه‌نار

چالشقان‌شا‌کردار

قنبل‌قزل‌نار

اطاعت‌لو‌چوچق‌نار

اطاعت‌سز‌اوغل‌نار

عقل‌لو‌آدم‌نار

صداقت‌لو‌دوست‌نار

* اسماء اشارات ه دائر *

بو شو آنار

اگر موصوف اسم مفرد مذکر الیه ابتدا سنده

حروف ساکنه نکر بریسی و یا خودها صکی

* در اسماء اشارات *

این - همین - آنها

اگر موصوف اسم مفرد مذکر باشد و در اول او

حرفی از حرفهای ساکنه و یا خود حرف ه که چون

يتلفظ بها كالهاء العربية فإنه يشار إليه بلفظ c
التي معناها (هذا)

* مثال ذلك *

هذا البستان لطيف

هذا الصبي ذكي

هذا الكتاب مفيد

هذا الكرسي نظيف

هذا المعلم طيب

هذا الخدم أمين

هذا الملك كريم

هذا الشاعر مشهور

إذا كان اسم المشار إليه مفرداً مذكراً وفي أوله
حرف من الحروف المتحركة الصوتية أو حرف h
مهملة لفظاً فإنه يشار إليه بلفظ cet التي معناها
(هذا)

* مثال ذلك *

هذا الرجل مؤدب

هذا الحبيب صادق

هذا التلميذ مجتهد

هذا الطفل مطيع

هذه الكسوة جديدة

هذا الولد رديء

consonne ou une (h) aspirée

EXEMPLES

Ce jardin est beau

Ce garçon est intelligent

Ce livre est intéressant

Ce cahier est propre

Ce maître est bon

Ce domestique est fidèle

Ce roi est généreux

Ce poète est célèbre

On emploie (cet) devant un nom
masculin singulier commençant par une
voyelle ou une (h) muette

EXEMPLES

Cet homme est poli

Cet ami est sincère

Cet élève est studieux

Cet enfant est docile

Cet habit est neuf

Cet enfant est mauvais

با خوانده میشود واقع گردد آن وقت لفظ ce که بمعنی (این) است در اول وضع باید نمود

* مثلاً *

این باغچه خوب است
این بچه ذکی است — زیرک است
این کتاب فایده دار است
این دفتر پاک است
این معلم — این استاد خوب است
این نوکر — این خدمتکار امین است
این پادشاه جوانمرد است
این شاعر مشهور است

اگر مشار الیه اسم مفرد مذکر باشد در اول ادحرفی از حرفهای مترکه صوتیه و یا حرف ال همله لفظیه بود لفظ cel که بمعنی (این) است در اول ادوضع خواهد شد

* مثلاً *

این مرد مؤدب است
این دوست صادق است
این شاگرد کوشش کننده است
این بچه فرمان بردار است
این لباس نواست
این بچه بد است

اوقنان ل حرفی اولورسه اولنه (بو) معنا سنه اولان ce لفظی وضع اولتور

* مثلاً *

بو باغچه کوزلدر
بو اوغلان ذکارتلوردر
بو کتاب فائده لودر
بو دفتر تمیزدر
بو خوجه ایودر
بو خدمتکار امیندر
بو قرال — سلطان جوانمرددر
بو شاعر مشهوردر

مشار الیه اولان اسم مفرد مذکر ایسه وابتدا سنده حروف متحرکه صوتیه ن بری و یا خود ابکم تسمیه اولنان ل حرفی اولورسه (بو) معنا سنده اولان cel لفظی اولنه وضع اولتور

* مثلاً *

بو آدم ادب لودر
بو دوست صداقت لودر
بو شاگرد چالشقانددر
بو حوجق اطاعت لودر
بو رو بایکیدر
بو حوجق فنادر

إذا كان الاسم مفرداً مؤنثاً يشار إليه بلفظ *cette*
التي معناها هذه سواء كان في أوله حرف ساكن
أو متحرك

* مثال ذلك *

هذه الزهرة لطيفة
هذه المرأة فاضلة
هذه الحجرة كبيرة
هذه الدار قديمة
هذه الأمة متقدمة
هذا الدرس صعب
هذا الدرس سهل
هذا الشخص محبوب
هذا القلم طيب - جيد

يشار بالجمع بلفظ *ces* التي معناها (هذه) و (هؤلاء)
سواء كان جمعاً مذكراً أو مؤنثاً

* مثال *

هذه البساتين لطيفة
هؤلاء الصبيان أذكاء
هذه الكتب مفيدة
هذه الكراريس نظيفة

On emploie (*cette*) devant un nom
féminin singulier

EXEMPLES

Cette fleur est belle
Cette femme est vertueuse
Cette chambre est grande
Cette maison est ancienne
Cette nation est civilisée
Cetle leçon est difficile
Cetle leçon est facile
Cetle personne est aimable
Cetle plume est bonne

On emploie (*ces*) devant tous
les noms pluriels soit masculins soit
féminins

EXEMPLES

Ces jardins sont beaux
Ces garçons sont intelligents
Ces livres sont intéressants
Ces cahiers sont propres

اگر مشارالیه اسم مفرد مؤنث است خواه در اول
او حرف ساکن و یا خود متحرک باشد در اولش
لفظ *cette* که بمعنی (این) است وضع میشود

* مثال *

این شکوفه خوب است
این زن فضیلتاً خوب است
این حجره - اطاق بزرگ است
این خانه کهنه است
این ملت متقدم است
این درس دشوار است
این درس آسان است
این مرد دایمست
این خامه خوب است

اسم مشارالیه اگر جمع باشد خواه جمع مذکر و خواه جمع
مؤنث بود لفظ *ces* که بمعنی (اینها) است
در اول وضع میشود

* مثال *

این باغچه‌ها خوبند
این بچه‌ها زیاده‌اند
این کتابها فایده دارند
این دفترها تمیزند

اگر مشارالیه اولان اسم مفرد مؤنث ایسه و اوکنده
حرف ساکن و یا خود متحرک بولنسه (بو) (شو)
معناسنه اولان *cette* لفظی اولنه وضع اولنور

* مثلاً *

بوچیچک کوزلدیر
بوخاتون فضیله لودیر
بو او طه بیوکدر
بو او اسکیدر
بوملت متقدمدر
بودرس کوچدر
بودرس قولایدیر
بو آدم سوکلودیر
بو قلم ایودیر

اگر مشارالیه اسم جمع ایسه کرک مذکر و کرک
مؤنث اولسون اولنه (بونلر) معناسنه اولان
cos لفظی وضع اولنور

* مثلاً *

بو باغچه لر کوزلدیرلر
بو اوغلانلر ذکاوتلودیرلر
بو کتابلر فایده لودیرلر
بو دفترلر تمیزدیرلر

هؤلاء الخدام أمناء
 هؤلاء الرجال مؤدبون
 هؤلاء الاحباب اصدقاء
 هؤلاء التلاميذ مجتهدون
 هذه الازهار لطيفة
 هؤلاء البنات لطيفات - حسنا
 هؤلاء الاباء طيبون
 هؤلاء الامهات طيبات
 هذه الحجرات كبيرة
 هذه البيوت قديمة
 هذه الدروس صعبة
 هذه الدروس سهلة
 هذه الاقصة غالية
 هؤلاء الاحباب عزاز
 هؤلاء الاقلام جياد

* الضمائر *

* في الصفات الملكية للفرد المذكور *

أبي
 أبوك
 أبوه
 أبونا

ي

ك

هـ

نا

Ces domestiques sont fidèles
 Ces hommes sont polis
 Ces amis sont sincères
 Ces élèves sont studieux
 Ces fleurs sont belles
 Ces filles sont charmantes
 Ces pères sont bons
 Ces mères sont bonnes
 Ces chambres sont grandes
 Ces maisons sont anciennes
 Ces leçons sont difficiles
 Ces leçons sont faciles
 Ces chemises sont chères
 Ces amis sont chers
 Ces plumes sont bonnes

Des adjectifs possessifs masculin
 singulier.

Mon mon père
 Ton ton père
 Son son père
 Notre notre père

این نوکرها امینند - صادقند

این مردان - مردها باادبند

این دوستان صادقند

این شاگردها کوشش کننده اند

این مشکوفا نازک و خوشگلند

این دخترها خوبند - دلبرند

این پدرها خوبند

این مادرها خوبند

این ادعا قها پزکنند

این خانها گفته اند

این درصها دشوارند

این درصها آسانند

این پیراهنها کراتند

این دوستان عزیزند

این خانها خوبند

* ضمیرها *

* در بیان صفات ملکیه برای مفرد مذکر *

* ضمیرها *

* صفات ملکیه به دایره مفرد مذکر ایچون *

م با بام - پدرم

ک با بایک - پدرک

ی سی با یاسی - پدری

من با یامن - پدر من

م پدرم

ت پدرت

ش پدرش

مان پدرمان

بو خدمتکارلر امیندرلر - صادقدرلر

بو آدملر تر بیه لودرلر - ادبلودرلر

بو دوستلر صادقدرلر

بو شاگردلر چالشقاندلرلر

بو چیچکلر نازک و کوزلدلرلر

بو قزلر کوزلدلرلر - یاقیشقلیدرلر

بو بابالار ایلودرلر

بو انالار ایلودرلر

بو اوطلر یوکدرلر

بو اولر اسکیدرلر

بو درسلر کوچدرلر

بو درسلر قولایدرلر

بو کوملکلریم الودرلر

بو دوستلر عزیزدرلر

بو قللر ایلودرلر

أبوكم	كم	Votre	votre père
أبوهـم	هم	Leur	leur père
* للمفرد المؤنث *			(Féminin singulier)
أُمِّي	ي	Ma	ma mère
أُمُّكَ	كَ	Ta	ta mère
أُمُّهَا	هَا	Sa	sa mère
أُمُّنَا	نَا	Notre	notre mère
أُمُّكُمْ	كُمْ	Votre	votre mère
أُمُّهُنَّ-أُمُّهِنَّ	هُنَّ-هُنَّ	Leur	leur mère

* الجمع المذكر *			(Masculin pluriel)
أَخَوَتِي	ي	Mes	mes frères
أَخَوَاتُكَ	كَ	Tes	tes frères
أَخَوَاتُهَا	هَا	Ses	ses frères
أَخَوَاتُنَا	نَا	Nos	nos frères
أَخَوَاتُكُمْ	كُمْ	Vos	vos frères
أَخَوَاتُهُمْ	هُمْ	Leurs	leurs frères

* الجمع المؤنث *			(Féminin pluriel)
أَخَوَاتِي	ي	Mes	mes sœurs
أَخَوَاتُكَ	كَ	Tes	tes sœurs
أَخَوَاتُهَا	هَا	Ses	ses sœurs
أَخَوَاتُنَا	نَا	Nos	nos sœurs

تان پدرتان
شان پدرشان

* برای مفرد مؤنث *

م مادرم
ت مادرت
ش مادرش
مان مادرمان
تان مادرتان
شان مادرشان

* جمع مذکر *

پایم برادرهایم
پایت برادرهایت
پایش برادرهایش
پایمان برادرهایمان
پایتان برادرهایتان
پایشان برادرهایشان

* جمع مؤنث *

پایم خواهرهایم
پایت خواهرهایت
پایش خواهرهایش
پایمان خواهرهایمان
پایتان خواهرهایتان
پایشان خواهرهایشان

کز پیاکز - پدرکز
لری پیا لری - پدرلری

* مفرد مؤنث ایچون *

م انام - والدہم
لک انالک - والدہک
سی اناسی - والدہسی
من انامن - والدہمن
کز اناکز - والدہکز
لری انالری - والدہلری

* جمع مذکر *

لرم قزندا شلرم - برادرلرم
لرک قزندا شلرک - برادرلرک
لری قزندا شلرینی - برادرلری
لریمز قزندا شلریمز - برادرلریمز
لرکز قزندا شلرکز - برادرلریکز
لری قزندا شلری - برادرلری

* جمع مؤنث *

لرم قزقزندا شلرم - همشیره لرم
لرک قزقزندا شلرک - همشیره لرک
لری قزقزندا شلری - همشیره لری
لرمن قزقزندا شلرمن - همشیره لرمن

كم-كن اخواتكم- اخواتكن
هم-هن اخواتهم- اخواتهن

Vos vos sœurs
Leurs leurs sœurs

* التعليم *

أحب أبي
تحب أباك
يحب أباه
نحب آباءنا
محبون آبائكم
يحبون آباهم

J'aime mon père
Tu aimes ton père
Il aime son père
Nous aimons notre père
Vous aimez votre père
Ils aiment leur père

EXERCICES

* الزمن الحاضر *

أعز والدتي
تعز والدتك
يعز والدته
نعز والدتنا
تعزون والدتكم
يعزون والدتهم

(Présent)
Je chéris ma mère
Tu chéris ta mère
Il chérit sa mère
Nous chérissons notre mère
Vous chérissez votre mère
Ils chérissent leur mère

* الماضي التام *

أحييت أبي وأمي
أحييت أباك وأماك
أحب أباه وأمه
أحيينا آباءنا وأمننا

(Passé défini)
J'ai aimé mon père et ma mère
Tu as aimé ton père et ta mère
Il a aimé son père et sa mère
Nous avons aimé notre père et notre mère

پایتان خواهر پیتان
پایشان خواهر پایشان

* تعلیم *

پدرم را دوست دارم — عزیز دارم
پدر ترا دوستداری
پدرش را دوستدارد
پدرمان را دوستداریم
پدرتان را دوستدارید
پدرشان را دوستدارند

* صیغه ماضی *

مادر مرا دوستدارم
مادر ترا دوستداری
مادرش را دوستدارد
مادرمان را دوستداریم
مادرتان را دوستدارید
مادرشان را دوستدارند

* فعل ماضی *

پدر و مادر مرا دوست داشتم
پدر و مادر ترا دوست داشتی
پدر و مادرش را دوست داشت
پدر و مادرمان را دوست داشتیم

لرکز قزقزنداشرکز — همشیره لرکز
لری قزقزنداشری — همشیره لری

* تعلیم *

بابای منم پدر منم
بابا کی سوردک
بابا منی سور
بابا منی سورز
بابا کی سوردک
بابا لری منی سورلر

* صیغه زمان حال *

انای منم والده منم
والده کی سوردک
والده منی سور
والده منی سورز
والده کی سوردک
والده لری منی سورلر

* فعل ماضی *

بابا من ایله انای منم
بابا کی ایله انای منم
بابا منی ایله انای منم
بابا منی ایله انای منم

أحببتم آباءكم وأمهاتكم

أحبوا آبائهم وأمهاتهم

Vous avez aimé votre père et votre mère

Ils ont aimé leur père et leur mère

* فعل المضارع *

(Futur)

سأحب اخوتي واخواتي

ستحب اخوتك واخواتك

سيحب اخوته واخواته

سنحب اخوتنا واخواتنا

ستحبون اخوتكم واخواتكم

سيحبون اخوتهم واخواتهم

J'aimerai mes frères et sœurs

Tu aimeras tes frères et sœurs

Il aimera ses frères et sœurs

Nous aimerons nos frères et sœurs

Vous aimerez vos frères et sœurs

Ils aimeront leurs frères et sœurs

Des adjectifs Numéraux (في أسماء الاعداد) (در بیان اسمهای حساب) (أسماء اعداد دایره)

بر	یک	واحد	۱	1 Un
ایکی	دو	اثنان	۲	2 Deux
اوج	سه	ثلاثة	۳	3 Trois
دوت	چار	أربعة	۴	4 Quatre
بش	پنج	خمس	۵	5 Cinq
التي	شش	سنة	۶	6 Six
یدی	هفت	سبعة	۷	7 Sept
سکز	هشت	ثمانية	۸	8 Huit
طقوز	نه	تسعة	۹	9 Neuf
اون	ده	عشرة	۱۰	10 Dix
اون بر	یازده	احدى عشر	۱۱	11 Onze

پدر و مادر تان را دوست داشتید

پدر و مادر شان را دوست داشتند

بابا کز ایله آنا کزی سودیکز

بابا لر ایله آنا لرینی سودیلر

* فعل مضارع *

برادر بایم و خواهر بایم را دوست خواهیم داشت

برادر بایت و خواهر بایت را دوست خواهیم داشت

برادر بایش و خواهر بایش را دوست خواهیم داشت

برادر بایمان و خواهر بایمان را دوست خواهیم داشت

برادر بایتان و خواهر بایتان را دوست خواهیم داشت

برادر بایشان و خواهر بایشان را دوست خواهیم داشت

* فعل مضارع *

قرنداشلرمله همشیره لریمی سوه جکم

قرنداشلرکله همشیره لر یکی سوه جکسن

قرنداشلر ایلله همشیره لرینی سوه جک

قرنداشلر حزله همشیره لر حزی سوه جکزر

قرنداشلر کز ایلله همشیره لر کزی سوه جکسکز

قرنداشلر ایلله همشیره لرینی سوه جکلر در

اون ایکی	دوازده	اثنا عشر	۱۲	12 Douxe
اون اوج	سیزده	ثلاثة عشر	۱۳	13 Treize
اون درت	چهارده	أربعة عشر	۱۴	14 Quatorze
اون بېش	پانزده	خمسة عشر	۱۵	15 Quinze
اون التی	شانزده	سنة عشر	۱۶	16 Scize
اون یدی	هفده	سبعة عشر	۱۷	71 Dix-sept
اون سکز	هشده	ثمانية عشر	۱۸	18 Dix-huit
اون طقوز	نوزده	تسعة عشر	۱۹	19 Dix-neuf
یکری	بیست	عشرون	۲۰	20 Vingt
اونوز	سی	ثلاثون	۳۰	30 Trente
قرق	چهل	أربعون	۴۰	40 Quarante
الی	پنجاه	خسون	۵۰	50 Cinquante

الشمس	شفت	ستون	٦٠
شمس	هفتاد	سبعون	٧٠
سكسان	هشتاد	ثمانون	٨٠
طقسان	نود	تسعون	٩٠
پوز	صد	مائة	١٠٠
پوز بر	صد و يك	مائة و واحد	١٠١
پوزايكي	صد و دو	مائة و اثنان	١٠٢
ايكي پوز	دو صد - دويست	مائتان	٢٠٠
بش پوز	پنج صد - پانصد	خمس مائة	٥٠٠
بيك	هزار	ألف	١٠٠٠
اون ييك	ده هزار	عشرة آلاف	١٠٠٠٠
پوز ييك	صد هزار	مائة ألف	١٠٠٠٠٠
بيك كره بيك	هزاران هزار	ألف ألف	١٠٠٠٠٠٠

60 Soixante
70 Soixante-dix
80 Quatre-vingt
90 Quatre-vingt-dix
100 Cent
101 Cent-un
102 Cent-deux
200 Deux cent
500 Cinq cent
1000 Mille
10000 Dix milles
100000 Cent milles
1000000 Un million

برنجي	يكم	أول - حادي	Premier
ايكنجي	دوم	ثاني	Second
اوچنجي	سوم	ثالث	Troisième
دردنجي	چهارم	رابع	Quatrième
بشنجي	پنجم	خامس	Cinquième
الغني	ششم	سادس	Sixième
يدينجي	هفتم	سابع	Septième
سكونجي	هشتم	ثامن	Huitième
طقوزنجي	نهم	تاسع	Neuvième
اوننجي	دهم	عاشر	Dixième

اون برنجی	یازدهم	الحادی عشر	Onzième
اون ایکنجی	دوازدهم	الثانی عشر	Douzième
اون اوچنجی	سزدهم	الثالث عشر	Treizième
اون دردنچی	چهاردهم	الرابع عشر	Quatorzième
اون بشنجی	پانزدهم	الخامس عشر	Quinzième
اون التنجی	شانزدهم	السادس عشر	Seizième
اون یدنجی	هفدهم	السابع عشر	Dix-septième
اون سکزنجی	هزدهم	الثامن عشر	Dix-huitième
اون طقوزنجی	نوزدهم	التاسع عشر	Dix-neuvième
یکرمنجی	بستم	العشرون	Vingtième

برچفت	یک جفت	زوج	Une couple
برچفت	جفتی	جوز	Une paire
ایکی جفت	دو جفت	زوجان - زوجین	Doux paires
بردوزینه - بردسته	یک دسته	دوزینه - دسته	Une douzaine
یارم دوزینه - یارم دسته	نیم دسته	نصف دوزینه - دسته	Une demi-douzaine
بربیق دوزینه	یک دسته و نیم	دسته و نصف	Une douzaine et demie

* تعليم *

هل تريد - هل تطلب قلم
 اريد - اطلب قلمين
 هل تريدون ثلاثة أقلام أو أربعة
 اريد خمسة أقلام
 هل تريدون ستة أقلام أو سبعة
 لا أريد الاثمانية أقلام
 هل تطلبون ثمانية كتب أو تسعة
 أنا أطلب تسعة كتب
 أنا أعطيك عشرة كتب
 أنا طالب عشرين كتابا
 خذوا ثلاثين كتابا
 أنا أريد أربعين كتابا
 أما تطلبون أكثر من هذا القدر
 لا أطلب أكثر من ذلك
 هل تطلبون ستين قرشا أو سبعين
 أطلب خمسة وسبعين قرشا
 أنا أعطيك ثمانين قرشا
 أنا أطلب منك مائة قرش
 هاء مائة وخمسين قرشا
 اعطوني مائتين قرشا
 لا أعطيك الا مائة وستين قرشا

EXERCICES

Voulez-vous une plume ?
 Je veux deux plumes.
 Voulez-vous trois ou quatre plumes ?
 Je veux cinq plumes.
 Voulez-vous six ou sept plumes ?
 Je ne veux que huit plumes.
 Voulez-vous huit ou neuf livres ?
 Je veux neuf livres.
 Je vous en donnerai dix.
 Je demande vingt livres.
 Prenez trente livres.
 J'en veux quarante.
 N'en voulez vous pas davantage ?
 Je n'en veux pas davantage.
 Voulez-vous soixante ou soixante-dix piastres ?
 Je veux soixante-quinze piastres.
 Je vous en donnerai quatre-vingt.
 Je vous demande cent piastres.
 Voici cent cinquante piastres.
 Donnez-moi deux cents piastres ?
 Je ne vous donne que cent soixante piastres.

* تعلیم *

آیا یک خامه میخواهید
 دو خامه میخواهم
 آیا سه خامه میخواهید یا خود چهار
 پنج قلم میخواهم
 آیا شش قلم میخواهید و یا هفت
 بس هشت قلم میخواهم
 آیا هشت کتاب میخواهید یا خود نه
 من نه کتاب میخواهم
 من بشماره کتاب میدهم
 من بیست کتاب میخواهم
 سی کتاب بگیرد
 من چهل کتاب میخواهم
 آیا ازین زیاده تر میخواهید
 ازین زیاده تر میخواهم
 آیا شصت فروش میخواهید یا خود هفتاد
 هفتاد و پنج فروش میخواهم
 من بشماره شصت فروش میدهم
 من از شما صد فروش میخواهم
 اینک صد و پنجاه فروش
 دو صد فروش بمن بدهید
 جز از صد و شصت فروش بشمار میدهم

* تعلیم *

بر قلم استر میسکنز
 ایکی قلم استرم
 اوج قلمی استر سکنز یا خود درغی
 بش قلم استرم
 آلتی قلمی استر سکنز یا دیدی
 انجق سکنز قلم استرم
 سکنز کتابی استر سکنز یا خود طقوز
 بن طقوز کتاب استرم
 بن سزه اون کتاب ویریم
 بن یکری کتاب استیورم
 اونوز کتاب آلکز
 بن قرق کتاب استیورم
 بومقد اردن زیاده استر میسکنز
 بودقد اردن زیاده استم
 التمش غروشمی استر سکنز یا خود یتشمی
 یتشم بش غروش استرم
 بن سزه سکسان غروش ویریم
 بن سزدن یوز غروش استرم
 ایشته یوز الی غروش
 بکا ایکی یوز غروش ویرک
 سزه انجق یوز التمش غروش ویریم

اقترضوني ألف قرش
أنا أقترضكم خمسمائة قرش
أنا محتاج إلى ألف وخمسمائة قرش
تعارأ غدا أعطيك ما تطلبون

❖ في الصفات المهمة ❖

هينج بر	هينج بن
هب	همه
كندی - كندو	خود
هينج كسند	هينج كس
چوق	بسیار - با
براز - نیچه	چند - چندین

❖ تعلیم ❖

هل تريد أن تشتري شيئاً
أريد أن أشتري شيئاً
ماذا تريد أن تشتري
أريد أن أشتري بعض كتب
كم كتاب تريد أن تشتري
أريد أن أشتري كتب كثيرة
هل ذهبت عند أخيك أو بيت أخيك
ذهبت عندهم أراعيه
هل رأيت هؤلاء الرجال كلهم

Prêtez-moi mille piastres ?
Je vous prêterai cinq cents piastres.
J'ai besoin de mille cinq cents piastres
Venez demain je vous donnerai ce
que vous demandez.

Des adjectifs indéfinis.

لا احد	Aucun: aucune
كل	Chaque
نفس	Même
لا أحد - لا فرد	Nul: nulle
كثير - عند - متعدد - وفر	Plusieurs
بعض	Certain: certaine

EXERCICES

Voulez-vous acheter quelque chose ?
Je veux acheter quelque chose.
Que voulez-vous acheter ?
Je veux acheter quelques livres.
Combien de livres voulez-vous acheter ?
Je veux en acheter plusieurs.
Êtes-vous allé chez votre frère ?
J'y suis allé plusieurs fois.
Avez-vous vu tous ces hommes ?

هزار فروش بمن وام بدهید
من بشما پنج صد فروش وام میدهم
من هزار و پانصد فروش محتاجم
فردا بیاید آنچه میخواهید میدهم

بکایک فروش اودنج ویرک
بن سزه بشیوز فروش اودنج ویریم
بنم ییک بشیوز غروشه احتیاجم وار
یارین کاک سزک استدیک کزی ویریم

* در بیان صفات مبهمه *

* صفات مبهمه به دایره *

Quel; quelle	ما - ماذا - من - ای	چه - کدام - که	نه - قنغی - کیم
Quelque; quelques	بعض - کم	برخی - چند - پاس	برقج - برهقدار - بعض
Tel; telle	مثل هذا - مثل هذه	مانند این - چون این	بوکی - بودکلو
Tels	هكذا	چنین - همچنین	بوبله
Tout; toute	کل	همه	شب - هبسی
Tous: toutes	جميع - كافة - جملة	جمله - همه	بتون - کافه

* تعلیم *

آیا چیز بخرید یا میخواهید
چیز بخرید یا میخواهم
چه چیز خریدن میخواهید
چند کتاب بخرید یا میخواهم
چند کتاب خریدن میخواهید
بسیار کتاب خریدن میخواهم
آیا نزد برادرت و یا خانۀ برادرت رفتی
بسیار بار نزدش رفتم بسیار بار پیشش رفتم
آیا این مرد پاره ای دیده

برشی صائون الموق استرمیسکز
برشی صائون الموق استرم
نه صائون الموق استرسکز
برقاج کاب صائون الموق استرم
قاج کاب صائون الموق استرسکز
چوق کاب صائون الموق استرم
قرنداش کزلیاتته و یا خود اوینه کیندیکزی
چوق دفعه یاتته کتدم - دفعاتله یاتته کتدم
بوادمزک هبسی کوردیکزی

رأيت هؤلاء الرجال كلهم	J'ai vu tous ces hommes
هل رأيت هؤلاء النساء كلهن	Avez-vous vu toutes ces femmes ?
مارأيت كلهن	Je ne les ai pas vu toutes.
هل فهمت ماقلت لك	Avez-vous compris ce que je vous ai dit ?
انا فهمت جميع ماقلت لي	J'ai compris tout ce que vous m'avez dit.
أى كتاب تريده	Quel livre voulez-vous ?
أريد الكتاب الذى عندك	Je veux celui que vous avez.
أى درس حفظته	Quelle leçon avez-vous apprise ?
حفظت الدرس الذى أعطيته لي	J'ai appris celle que vous m'avez donnée.
من هذا الرجل	Quel est cet homme ?
هذا حبيبي	C'est mon ami.
من هذه المرأة	Quelle est cette femme ?
هذه أختي	C'est ma sœur.
من هؤلاء السادة	Quels sont ces messieurs ?
هؤلاء اخوتي	Ce sont mes frères
من هؤلاء البنات	Quelles sont ces filles ?
هؤلاء بناتي	Ce sont mes filles.
كم سنك - كم عمرك	Quel âge avez-vous ?
سني ثلاثون سنة	J'ai trente ans.
ما صنعتك - ما حرفةك	Quelle est votre profession ?
كاتبى - بايع الكتب	Je suis libraire.

این مرد باراهمه دیدم
آیا این زنهاراهمه دیدی
همه شانرا ندیدم
آیا آنچه تموگفتم فهمیدی

آنچه بمن گفتی، همه را فهمیدم

کدام کتابرا میخواهی
آن کتابی که نزد شماست میخواهم
کدام درسرا حفظ کردی
آن درس که بمن دادی حفظ کردم

این مرد کیست

این دوست من است

این زن کیست

این خواهر من است

این اقایا کیستند

اینها برادران منند

این دخترها کیستند

اینها دختران منند

چند سال عمرداری

سی سال عمردارم - عمرم سی سال است

چه صنعت داری - صنعت چیت

کتاب فروشم

بوادمرك كافه سنی كوردم
بوقاریلرك هیسنی كوردیكزی
هیسنی كورمدم
سزه سویلدیكمی اكلا دیكزی

بكاسویلدیك كرك هیسنی اكلا دم

قنغی كتاب استرسكز
یانكزده کی كتابی استرم
قنغی درسی از برلادیكز
بكاویردیك كز درسی از برلادم

بوادم كیمدر

بو بنم دوستمدر

بوقاری كیمدر

بو بنم قزقرنداشمدر

بواقندیلركیملردر

بونلر بنم قزقرنداشلرمدر

بوقزلركیملردر

بونلر بنم قزلرمدر

قاج یاشنده سكز

اوتوز یاشنده یم

صنعتكزندر

كنا بیچیم - صخافم

من أى بلاد أنت	De quel pays êtes-vous ?
أنا مصرى	Je suis Egyptien.
من أى طريق - جهة تذهب	De quel côté irons-nous ?
تذهب من الطريق التى تريدونها	Nous irons du côté que vous voudrez .
هل لك أحباب كثيرة	Avez-vous beaucoup d'amis ?
لا حبيب لى	Je n'ai aucun ami.
أليس لك معارف هنا	N'avez-vous pas de connaissances ici ?
ليس لى معرفة باحد	Je n'en ai aucune.
هل هذا محقق - صحيح	Cela est-il certain ?
بعض الناس يقولون ليس هذا صحيح	Certaines personnes disent que c'est faux.
هو أنا بنفسى - بذاتى	C'est moi-même.
هو أنتم بذاتكم	C'est vous-même.
هم بذاتهم	Ce sont eux-mêmes.
لا أحد راضى بقسمته	Nul homme n'est content de son sort

* فى الضمير *

الضمائر على خمسة أنواع وهى الضمائر الشخصية
والإشارية والملكية وأسماء الموصول والضمائر
المبهمة

Du pronom

Il y a cinq sortes de pronoms. Les pronoms personnels, les pronoms démonstratifs, les pronoms possessifs, les pronoms relatifs, et les pronoms indéfinis.

ملکت شما کجاست - کجای هستی

من مهریم

از کدام راه برویم

از راهی که میخواهید برویم

آیا بسیار دوست و احباب دارید

هیچ دوست ندارم

آیا درینجا هیچ آشنا دارید

هیچ آشنا ندارم

آیا این محقق است - راست است

بعضی ادعا میکنند این راست نیست

من خودمستم

شما خودتان هستید

آنها خودشان هستند

هیچ کس قسمت خود را ضعیف نیست

قنغی عمل کنندنسن

بن مصرالم

قنغی یولان کیدهلم

استدیککز یولان کیدرز

چوق احباب و دوستار کزواری

هیچ بر دوستم یوقدر

بوراده هیچ بر یلدیککز یوقیدر

هیچ بر یلدیکم یوقدر

بو محققمیدر - کرچکمیدر

بعضی کسنه سویلورلر بو کرچک دکدر

بن کندوم

سنز کندیکز سکنز

انلر کندولر یدرلر

هیچ کیسه کندو قسمته راضی دکدر

* در ضماثر *

ضماثر بر پنج گونه است اول ضمیر شخصی دوم اشاره

سوم ملکیه چهارم موصوله پنجم ضماثر مجرّمه است

* ضمیر لوده اثر *

ضماثر برش نوع در برنجیسی ضمیر شخصی ایکنجیسی

اشاریه اوچنجیسی ملکیه دردنجیسی موصوله

بشنجیسی ضماثر مجرّمه در

* فی بیان الضمائر الشخصیه *

(ضمیرهای متکلم)	(متکلم ضمیرلری)	1 ^{re} personne.
من	بن	Je, moi
ما	بنی - بکا	Me
ما - ما را	بز - بزى	Nous

(ضمیرهای مخاطب)	(مخاطب ضمیرلری)	2 ^{me} personne.
تو	سن	Tu, toi
ترا	سنی - سکا	Te
شما - شما را	سز - سزى	Vous

* تعلیم *

على الضمائر المتصلة الواقعة دائماً مفعولاً به وهى
(ه) (ها) (هم) (هن)

هل تحب أباك
أنا أحبه كثيراً
هل تحب أمك
أحبها من صميم قلبي
هل تحبون أخاك
نحبه كثيراً
هل ترى أخى

EXERCICES

Sur le, la, les, employés toujours
comme régime direct

Aimes-tu ton père ?

Je l'aime beaucoup.

Aimes-tu ta mère ?

Je l'aime de tout mon cœur.

Aimez-vous votre frère ?

Nous l'aimons beaucoup.

Vois-tu mon frère ?

* در بیان ضمائر شخصیه *

* ضمائر شخصیه بیائنده در *

3 ^{me} personne	(ضمائر الزائب)	(ضمیر های غائب)	(غائب ضمیری)
Il, elle	هو - هی	دی - او	او
Ils, elles	هم - هن	آنها	اندر
Lui, leur	له - لهم - لهن	اورا - انهارا	اکا - انلره
Se	.	اورا	انی
En	منه	از او	آندن
y	فیه	در او - در آنجا	اوراده - آند
Le, la	ه - ها	او - اورا	او
Les	هم - هن	ایشان - آنها	اندر

* تعلیم *

بر ضمائر متصله که همیشه مفعول به واقع میشوند اینها اند
(اورا) (انهارا) (ایشانرا)

آیا پدر ترا دوست داری
من اورا بسیار دوست دارم
آیا مادر ترا دوست داری
از دل و جان اورا دوست دارم
آیا برادر یا پیتا ترا دوست داری
اورا بسیار دوست داریم
آیا برادر مرا یعنی

* تعلیم *

ضمائر متصله او زینده دائمی مفعول به قول لایان
بونلردر (انی) (انلری)

بابا کی سور میسن
بن انی چوق سورم
والده کی سور میسن
آنی جان و کوکلدن سورم
قرنداشکری سور میسکز
آنی چوق سورز
قرنداشکی کور یوز میسن

انى أراه	Je le vois.
أما ترون أختى	Ne voyez-vous pas ma sœur ?
نحن لا نراها	Nous ne la voyons pas.
هل تعرفون هؤلاء الرجال	Connaissez-vous ces hommes ?
نحن نعرفهم	Nous les connaissons
أما تعرفون هؤلاء النسوة	Ne connaissez-vous pas ces femmes ?
نحن لا نعرفهن	Nous ne les connaissons pas.

* تعليم *

على الضم المتصلة وهى (ه) (لها) (لهم)
(لهن) الواقعة دائما مفعولا له

هل كلمت اخى
أنا كلمته - حدثته

متى كلمتموه
نحن كلمناه البارحة

هل كلمت أجبائى
أنا كلمتهم

ماذا قلت لاني
أنا ما قلت له شيئا

ماذا فعلتم لرفقاتكم
نحن ما فعلنا لهم شيئا

EXERCICES

Sur lui, leur, employés toujours
comme complément indirect.

Avez-vous parlé à mon frere ?

Je lui ai parlé.

Quand lui avez-vous parlé ?

Nous lui avons parlé hier.

Avez-vous parlé à mes amis ?

Je leur ai parlé.

Qu'avez-vous dit à mon frère ?

Je ne lui ai rien dit.

Qu'avez-vous fait à vos camarades ?

Nous ne leur avons rien fait.

من اورا میبینم
 آیا خواهر مرا میبینید
 ما اورا نمیبینیم
 آیا این ادما را میشناسید
 ما آنها را میشناسیم
 آیا این زنهارا میشناسید
 ما ایشانرا میشناسیم

بن آئی کورپورم
 قزقرنداشی کورپورمیسکز
 بزائی کورمپورز
 بوادماری پیاورمیسکز
 بزائلی پیاورز
 بو قاریاری پیاورمیسکز
 بزائلی پیلیورز

* تعلیم *

بر ضمیر های که دانا مفعول میشوند اینها اند (باد)
 و (بانها)

آیا برادرم گفتید - یا برادرم حرف ندید
 من باد گفتم - من باد حرف زدم
 کی باد گفتید
 مادر و زباد گفتیم
 آیا دوستهایم گفتید
 من با آنها گفتم
 چه گفتی برادرم
 من با آن چیزی نگفتم
 برای رفیقهایتان چه کار کردید
 ما برای آنها چیزی نکردیم

* تعلیم *

دانا مفعول به قونیلان (اکا) و (انله)
 ضمیر لرنیک اوزرینه

برادرمه سویلدیکز
 بن اکا سویلدم - بن انکله سویلدم
 نه وقت اکا سویلدیکز
 بزاکا دون سویلدیک
 دوستلرمه سویلدیکز
 بن انله سویلدم
 برادرمنه سویلدیکز
 بن اکا هیچ برشی دیدم
 ارقد اشکرز ایچون نه یاپدیکز
 بزاتلرایچون هیچ برشی یاپمدق

* تعليم *

على الضمائر المتصلة الواقعة مفعولاً به وهي (ك) و (ل) و (نا) و (كم)

هل تحبني	Me aimez-vous ?
أحبك كثيراً	Je t'aime beaucoup
هل تراني	Me voyez-vous ?
أنا أراك	Je te vois
هل تعرفونا	Nous reconnaissez-vous ?
نحن نعرفكم	Nous vous reconnaissons
هل تحبونا	Nous aimez-vous ?
نحن نحبكم	Nous vous aimons.
هل أخوك يعرفنا	Votre frère nous connaît-il ?
انه يعرفكم	Il vous connaît.
هل أختك تحبك	Votre sœur vous aime-t-elle ?
هي تحبني كما أحبا	Elle m'aime comme je l'aime.

* تعليم *

على الضمائر المتصلة الواقعة مفعولاً لاه وهي (ك) و (ل) و (نا) و (كم)

هل تريد أن تكلمني	Voulez-vous me parler ?
أنا أريد أن أكلمك	Je veux te parler
هل تكلمني	Me parlez-vous ?

EXERCICES

Sui me, te, nous, vous, employés comme régime direct.

EXERCICES

Sui me, te, nous, vous, employes comme régime indirect

* تعلیم *

برضما تر متصله که همیشه مفعول به واقع میشوند اینها اند
ما - ترا - مارا - شمارا

آیا مرا دوستداری
ترا بسیار دوستدارم
آیا مرا میشناسی
من ترا میشناسم
آیا ما را میشناسید
ما شمارا میشناسیم
آیا ما را دوستدارید
ما شمارا دوستداریم
آیا برادرت ما را میشناسد
او شمارا میشناسد
آیا خواهرت شمارا دوستدارد
چنانچه من او را دوستدارم او نیز ما را دوستدارد

* تعلیم *

مفعول به قوللائیلان - بنی - سنی - بزی - سزی
ضمیر لرنیک اوزرینه غرین

بنی سورمیسین
سنی چوق سورم
بنی کورپورمیسین
بن سنی کورپورم
برنی طانیورمیسکز
بز سزی طانورز
بزی سورمیسکز
بز سزی سورز
قرند اشکز بزی ییلوری
اومیزی ییلور
قرند اشک سنی سورمی
انی سود یکم کی اوده بنی سور

* تعلیم *

مفعول به قوللائیلان - بکا - سکا - بزه - سزه
ضمما تر متصله

بکاسویلاک استرمیسین
بن سکاسویلاک استرم
بکامی سویلیورسن

* تعلیم *

برضمیرهای متصله که مفعول به میشوند اینها هستند
بن - بنو - بنا - بشما
آیا بن گفتن میخواهی - میخواهی بن حرف بنی
من تو گفتن میخواهم
آیا بن میگوید

أنا أكلك	Je te parle.
كلني - كلوني	Parlez-moi.
لا أريد أن أكلك	Je ne veux pas te parler.
ماذا فعلت لك	Que t'ai-je fait ?
أنت أذيتني	Tu m'as fait du mal.
هل أنا أذيتكم	Vous ai-je fait du mal ?
أنتم لم تؤذونا	Vous ne nous avez pas fait du mal.
اصنع معي هذا المعروف	Faites-moi le plaisir ?
على عيني ورأسي	De tout mon cœur.
قل لي على ذلك	Dites-moi cela ?
ساقول لكم فيما بعد	Je vous le dirai plus tard.
هل تريد أن تقول لنا ذلك	Voulez-vous nous dire cela ?
أريد أن أقوله لك	Je veux vous le dire.

منه منهم فيه فيهم y, En,
إذا أريد تكرار اسم سبق ذكره في جملة يستغنى عنه
الفرنساوية عن ذكر لفظ ذلك الاسم مرة أخرى
بكلمة en

(En) (y)
Dans la langue française, dans une
phrase, au lieu de répéter le même mot
on emploie (en) en place d'un mot susdit

* تعليم *

هل عندك دراهم
عندي دراهم
هل لك اخوة

EXERCICES

Avez-vous de l'argent ?
J'en ai.
Avez-vous des frères ?

من. تو میگویم

بمن بگو - بگوید

تو گفتن نمیخواهم - ترا نخواهم گفت

تو چه کار کردم

تو بمن اذیت دادی - مرا رنجاندی

آیا من شما اذیت دادم

شما با اذیت ندادید

بمن این تگونی بکنید

بر سر چشم - بالای چشم

این را بمن بگو

این را پس شما خواهم گفت

آیا این را با خواهید گفت

من شما خواهم گفت

بن سکا سویلیورم

بکاسویله - سویلیک

سکاسویلیک استم

سکانه یابدم

سن بکا اذیت ایتدک - اذیت و پردک

بن سزه اذیت ایتدمی

سزیه اذیت ایتدیگز

بکا واپولکی ایدیگز

باش او ستنه

بونی بکاسویله

صکره بونی سزه سویلیه جکم

بونی بزه سویلیک استرمیسن

سزه سویلیک استرم

ازو - از آنها - دراد - در آنها en, y

اسمی که در جمله سبقت کرده و تکرارش لازم آید

در لغت فرانسه از بدل او کلمه en آورده اند و تکرار

نمودن اسم مذکور مستغنی شوند

انن - انلردن - انده - انلرده en, y

بر جمله مذکور سبقت ایتش بر اسم تکراری

لازم مکمله فرانسه زجده لفظیه تکرار اول محبوب

یرینه ۱۱ کلمه سیله استغنا اول نور

* تعلیم *

* تعلیم *

آیا باده - بول داری

بول دارم - باده دارم

آیا برادر یا داری - داری

باده واری

باده واردر

قرنداشلر کزواری

ليس لي - ليس لي اخوه
 هل لك اخوات
 لي - لي اخوات
 كم أخت لك
 لي اثنين - لي احيان
 هل لاختيك كتاب واحد
 ليس له - ليس له كتاب
 ليس له ورق
 ليس له - ليس له ورق
 هل تفكرت في هذه القضية
 تفكرت فيها

Je n'en ai pas
 Avez-vous des sœurs ?
 J'en ai.
 Combien de sœurs avez-vous ?
 J'en ai deux
 Votre frère a-t-il un livre ?
 Il n'en a pas
 A-t-il pas de papier ?
 Il n'en a pas.
 Avez-vous pensé à cette affaire ?
 J'y ai pensé

* قاعده *

إذا جمعت الضمائر المتصلة الواقعة دائماً مفعول به
 وهي (ني) و (هم) و (هن) في جملة واحدة مع
 ضمائر العتاب المجروزة وهي (له) و (لها) و (لهم)
 و (لهن) فإنها أي الضمائر المنصوبة تتقدم عليه
 وإن اجتمعت مع ضمائر المتكلم والمخاطب المجروزة
 وهي (لي) و (لنا) و (لك) و (لكم) فإنها
 تتأخر عنها في جميع الصيغ إلا في صيغة الأمر

REGLE

Le, la, les, employés toujours comme
 complément direct, se placent avant
 lui, le, et après me, nous, te, vous,
 employés comme complément indirect
 dans la même phrase excepté au mode
 impératif

* تطبيق *

هل عندك كتاب واحد
 عدي كتاب

APPLICATION

Avez-vous un livre ?
 J'en ai un

ندارم — برادر پاندارم

آیا خواهر پاداری

دارم — خواهر پادارم

چند خواهر داری

دو خواهر دارم

آیا برادرت یک کتاب دارد

او کتاب ندارد

آیا او کاغذ ندارد

او کاغذ ندارد

آیا در بس باب تفکر و اندیشه کردی

در او اندیشه کردم

* قاعده *

هر وقتی ضمائر متصله که دائماً مفعول به واقع میشوند که (او) و (او را) باشند اجتماع کردند در یک بعد با ضمائر مجروره نائب که (او را) و (انهارا) باشند آن زمان ضمائر منصوبه تقدم از ضمائر مجروره میکنند و اگر با ضمائر متکلم و مخاطب مجروره که (من) (با) (تو) (شما) باشند جمع شوند در همه صیغها تا غیر خواهند کرد از مکرر صیغه امر

* تطبیق *

آیا نزد تو — نزد شما یک کتاب هست

نزد من یک کتاب هست

یو قدر — قرنداشلرم یو قدر

همشیرملر کرواری

واردر — همشیره لرم واردر

قاج همشیره کرواردر

ایچی همشیره واردر

قرنداشک برکابی واری

انک کابی یو قدر

انک کاغدی یوقی

انک کاغدی یو قدر

یوقضیه مدد و شنیدکی

انده دوشندم

* قاعده *

دائماً مفعول به قولاً لایلان (آی) و (آنلری) کلمه لری ضمائر غائبین مفعول له اولان (اکا) و (انله) کلمه لر بلا رجحانده بولنور ایسه (آنی) و (آنلری) کلمه لری مقدم تونیلور و ضمائر متکلم و مخاطبین مفعول له اولان (بکا) (بزه) (سکا) (سزه) ضمیر لر یله برابر کلور ایسه امر حاضر صیغه شنیدن ماعده اسائر صیغه لرده (انی) و (آنلری) کلمه لری مفعول انصکره وضع اولنور

* تطبیق *

سزده برکاب واری

منه برکاب واردر

هل تريد أن تعطيه لي	Voulez-vous me le donner ?
أريد أن أعطيه لك	Je veux te le donner.
هل تريد أن تعطيني قلمك	Voulez-vous me donner votre plume ?
لا أريد أن أعطيكم إياه	Je ne veux pas vous la donner
أما تريد أن تعطيني كتبك	Ne voulez-vous pas me donner vos livres ?
أريد أن أعطيكم إياها	Je veux vous les donner
متى تعطيني إياها	Quand me les donnerez-vous ?
أعطيكم إياها غدا	Je vous les donnerai demain
اعطني إياها الآن	Donnez-les moi a present ?
أنا أعطيكم إياها في الحال	Je vais vous les donner tout de suite.
اعطه إياها	Donnez-les lui ?
أنا لا أعطيه إياها	Je ne les lui donne pas
هل تعطيهما لهما	Vous les donnerez-vous ?
أنا لا أعطيكم إياها	Je ne vous les donnerai pas
هل أحياكم ردوا إلي الكتب التي استععاروها منك	Vous avez vous ont-ils rendus les livres que vous leur avez prêtés ?
إنهم ردوها لي	Ils me les ont rendus
متى ردوها لي	Quand vous les ont-ils rendus ?
هم ردوها لي أمس	Ils me les ont rendu hier
هل يريدون أن يردوا إلي كتبتي	Veulent-ils me rendre les miens ?
إنهم يريدون أن يردوها إليك	Ils veulent vous les rendre
متى يردونها لي	Quand me les rendront-ils ?

آیا اورا بمن دادن میخواهی
 اورا تنو دادن میخواهم
 آیا حامد اترابن خواهی داد
 اورا تنو نخواهم داد
 آیا کتابهای ترا بمن دادن میخواهی

انهارا بشما خواهم داد
 آنها را کی بمن میدهد
 آنها را فردا بشما میدهم
 حالا انهارا بمن بده
 آنها را حالا من بشما میدهم
 آنها با د بده

من آنها را با د نمیدهم
 آیا انهارا با ما میدهد
 من آنها را شما نمیدهم
 آیا کتابها که بدو تها تان از روی عاریت داده
 بودید پس دادند

آنها را بمن پس دادند
 آنها را کی بشما پس دادند
 آنها را دیر در بمن پس دادند

آیا کتابهای مرا بمن پس دادند میخواهند
 ایشان انهارا شما پس دادند میخواهند
 آنها را کی من پس میدهد نشد

انی بکا ویرمک استرمیسن
 انی سکا ویرمک استرم
 انی قلمکی بکا ویرمک استرمیسن
 انی سزه ویرمک استرم
 کابار کری بکا ویرمک استرمیسن

انلری سزه ویرمک استرم
 انلری نه وقت بکا ویرمک
 انلری یارین سزه ویرمک
 انلری شمدی بکا ویرمک
 انلری شمدی سکا ویرمک
 انلری اکا ویر

بن انلری اکا ویرمک
 انلری بزه ویرمک
 بن انلری سزه ویرمک
 دوستلر که عاریت ویرمک
 کابار کری سزه اعاده
 ایتدیلمی

آنلری اعاده ایتدیلمی
 وقت آنلری سزه اعاده ایتدیلمی
 انلری دون بکا اعاده ایتدیلمی

نم کابار کری بکا اعاده ایتدیلمی
 انلری سزه اعاده ایتدیلمی
 وقت آنلری بکا اعاده ایتدیلمی

سردونها اليك في الاسبوع الاتي

هل تريد أن تباع له دارك

أريد أن أبيعها له

هل تريد أن تشتري لهم كتابا واحدا

أريد أن أشتري لهم كتابا واحدا

(منه) (منهم)

إذا اجتمعت كلمة en التي معناها منه و (منهم) في جملة واحدة مع الضمائر البرورة وهي (لي) و (لك) و (لنا) و (لكم) و (له) و (لها) و (لهم) و (لهن) فانها أى كلمة en تتأخر في اللفظ عنها

* تطبيق *

هل عندك دراهم

عندي دراهم

هل تريد أن تعطيني عشرة فرنكات

أريد أن أعطيك منها عشرين فرنكا

اعطه خمسة عشر فرنكا

الآن أعطيه ثلاثين فرنكا

هل تريد أن تعطيهم خبزا

أريد أن أعطيهم خبزا

هل أعطيت لأحبائك قهوة

Ils vous les rendront la semaine prochaine.

Voulez-vous lui vendre votre maison ?

Je veux la lui vendre

Voulez-vous leur acheter un livre ?

Je veux leur en acheter un.

(En)

Employe comme complément indirect. se place toujours après (te, nous, vous, lui, leur,) employés dans la même phrase comme régime indirect

APPLICATION

Avez-vous de l'argent ?

J en ai.

Voulez-vous me donner dix francs ?

Je veux t'en donner vingt

Donnez-lui quinze francs ?

Je vais lui en donner trente.

Voulez-vous leur donner du pain ?

Je veux leur en donner.

Avez-vous donné du café à vos amis ?

در هفته آینده انهارا بشما پس خواهند داد

خانه ترا باد فروختن میخواهی

باد فروختن میخواهم

آیا برای آنها یک کتاب خریدن میخواهی

برای آنها کتابی خریدن میخواهم

(از او) (از آن) (از او را) (از آنها)

هرگاه این کلمه «ا» که بمعنی (از او) و (از او را)

باشد با ضمائر مجزوره که (مرا) و (ترا) و (مارا)

و (شمارا) و (اورا) و (او را را) و (ایشانرا)

باشند در یک جمله جمع بشود نگاه این کلمه «ا» در تلفظ

تاخر از آنها میکند

* تطبیق *

آیا پول دارید - یاره دارید

پول دارم

آیا ده فرنک از او بمن خواهید داد

بیست فرنک از آن ترا خواهم داد

پانزده فرنک باویده

حالاسی فرنک باو میدهم

آیا با آنها نان میخواهید داد

با آنها نان میخواهم داد

دو ستهای قهوه دادی

کلمه چند هفته آنلری سزه اعاده ایده جک کرد

سندت قوناغکی اکا صاتق استرمیسن

انی اکا صاتق استرم

اژده بر کتاب صاوتن انق استرمیسکنز

اژده بر کتاب صاوتن انق استرم

(اندن) (انلردن)

اندن و انلردن معناسنده اولان en کلمه سی

برجملهده مفعول له قوللانیلان (بکا) (سکا)

(بزه) (سزه) (اکا) و (انلره) ضمیر لریه بولنور

ایسه دایما «ا» لفظی بوضمیر لردنصکره وضع

اولنور

* تطبیق *

اره کزواری

پارهم وارد

اندن بکا اون فرائق ویرمک استرمیسکنز

اندن یکرمی فرائق سکا ویرمک استرم

اکا اون بش فرائق ویر

شمدی اکا اون ز فرائق ویرم

انلره اعلک ویرمک استرمیسکنز

انلره اعلک ویرمک استرم

دوستلر کزه قهوه ویردیکنزی

أنا أعطيتهم قهوة
 هل أعطيتني شايًا
 أعطيتك شايًا
 متى أعطيتني شايًا
 أعطيتك شايًا في هذا الصباح
 هل أعطيتونا لبنًا
 أعطيناكم لبنًا
 أما تريد أن تعطينا مائة قرش
 أريد أن أعطيك مائتين قرش
 متى تعطينا كتبًا
 سأعطيك كتبًا غدًا
 هل أعطيت لاختك كتابًا واحدًا
 أعطيته كتابين •

Je leur en ai donné.
 M'avez-vous donné du thé ?
 Je vous en ai donné.
 Quand m'en avez-vous donné ?
 Je vous en ai donné ce matin.
 Nous avez-vous donné du lait ?
 Nous vous en avons donné.
 Ne voulez-vous pas nous donner
 cent piastres ?
 Je veux vous en donner deux cents.
 Quand nous donnerez-vous des livres ?
 Je vous en donnerai demain.
 Avez-vous donné un livre à votre frère ?
 Je lui en ai donné deux

(في استعمال الضمائر الشخصية مع حروف الجر
 والعطف)

Emploi des pronoms personnels avec
 les propositions et les conjonctions.

بيننا أول	بيننا من
سندنا أول	بيننا من
أندنا أول	بيننا من

قبلي	Avant moi
قبلك	Avant toi
قبله	Avant lui

من با تنها قهوه دادم
 آیا بمن جای دادی
 بشما جای دادم
 کی بمن جای دادی
 این صبح بشما جای دادم
 آیا با شیر دادید
 بشما شیر دادم
 آیا با صد خر و دش دادن نمیخواهید

بشما دو صد خر و دش دادن میخواهم
 کی با کتابها میدهم
 فردا بشما کتابها میدهم
 آیا پیرا درت کتابی دادی
 با دو کتاب دادم

اندر قهوه و پر دم
 بکاجای و پر دیکزی
 سکاجای و پر دم
 نه وقت بکاجای و پر دم
 بوضیاح سزمجای و پر دم
 بز مسود و پر دیکزی
 سزمسود و پر دم
 بز یوز غروش و پر دم استرمیسکنز

سزه ایکی یوز غروش و پر دم استرم
 نه وقت بز کتابلر و پر دم سکنز
 یارین سزه کتابلر و پر دم
 برادر کره بر کتاب و پر دیکزی
 اکا ایکی کتاب و پر دم

(در بیان استعمال ضمائر شخصی با حروف جر و عطف) (حروف جر و عطف ایله ضمائر شخصی به تک
 قوللا تالارینه داتر)

اندن اول	پیش از او	قبلها	Avant elle
بزدن اول	پیش از ما	قبلنا	Avant nous
سزدن اول	پیش از شما	قبلکم	Avant vous
انلردن اول	پیش از آنها	قبلهم	Avant eux

بعدی	Après moi
بعدک	Après toi
بعده	Après lui
بعدها	Après elle
بعدنا	Après nous
بعدکم	Après vous
بعدهم	Après eux

پس از من
پس از تو
پس از او
پس از او
پس از ما
پس از شما
پس از ایشان

بند نصکره
سندن صکره
اند نصکره
اند نصکره
بزدن صکره
سزدن صکره
انلردن صکره

امای	Devant moi
امامک	Devant toi
امامه	Devant lui
امانا	Devant nous
امامکم	Devant vous
امامهم	Devant eux

پیش من
پیش تو
پیش او
پیش ما
پیش شما
پیش ایشان

اوکده
اوککده
اوکنده
اوکزده
اوککزده
اوکلرنده

خلفی	Derrière moi
خلفک	Derrière toi
خلفه	Derrière lui
خلفنا	Derrière nous
خلفکم	Derrière vous
خلفهم	Derrière eux

پس من - در پس من
پس تو = تو
پس او = او
پس ما = ما
پس شما = شما
پس ایشان = شان

اردمده
اردکده
اردنده
اردنرده
اردکرده
اردلرنده

معی	با من	بنمله	Avec moi
معك	با تو	سنكله	Avec toi
معه	با او	انكله	Avec lui
معنا	با ما	بزنمله	Avec nous
معكم	با شما	سزكله	Avec vous
معهم	با آنها	انلرايله	Avec eux

بدونی - لولا آنا	بی من - اگر من نمی بودم	بن سز - بن اولییدم	Sans moi
بدونك = أنت	بی تو - اگر تو نمی بودی	سن سز = دلک	Sans toi
بدونه = هو	بی او - اگر او نمی بود	اوسز = دی	Sans lui
بدوتسا = نحن	بی ما - اگر ما نمی بودیم	بزنسز = دق	Sans nous
بدونكم = أنتم	بی شما - اگر شما نمی بودید	سز سز = دیکز	Sans vous
بدونهم = هم	بی ایشان - اگر ایشان نمی بودند	انلرسز = دیلر	Sans eux

لاجلی	برای من	بنم ایچون	Pour moi
لاجلک	برای تو	سنک ایچون	Pour toi
لاجله	برای او	انک ایچون	Pour lui
لاجلنا	برای ما	بزنم ایچون	Pour nous
لاجلکم	برای شما	سزک ایچون	Pour vous
لاجلهم	برای ایشان	انلرایچون	Pour eux

De moi	منی
De toi	منک
De lui	منه
De nous	منا
De vous	منکم
D'eux	منهم

A moi	لی
A toi	لک
A lui	له
A nous	لنا
A vous	لکم
A eux	لهم

Sur moi	علی
Sur toi	علیت
Sur lui	علیه
Sur nous	علینا
Sur vous	علیکم
Sur eux	علیهم

از من	بندن
از تو	سندن
از او	اندن
از ما	بردن
از شما	سزدن
از ایشان - از آنها	انلدن

ما	بکا
ترا	سکا
اورا	اکا
مارا	بره
شمارا	سزه
ایشانرا - آنها را	انله

بر من	بنم اوزرینه
بر تو	سند اوزریکه
بر او	اند اوزرینه
بر ما	برم اوزرینه
بر شما	سزک اوزریکه
بر ایشان - بر آنها	انلک اوزرینه

عندی - فی بیتی	نزد من - در خانه من	یا نمده - او نمده
عندک - فی بیتک	نزد تو - در خانه تو	یا نمکده - او کده
عنده - فی بیه	نزد او - در خانه او	یا نمده - او نمده
عندنا - فی بیتنا	نزد ما - در خانه ما	یا نمزده - او نمزده
عندکم - فی بیتکم	نزد شما - در خانه شما	یا نمکرده - او کرده
عندهم - فی بیتهم	نزد ایشان - در خانه ایشان	یا نلمده - او لرمده

الاأنا	جز از من - غیر از من	بندن بشقه - اوزکه
الاأنت	جز از تو = تو	سندن بشقه - اوزکه
الاهو	جز از او = او	انلن بشقه =
الانحن	جز از ما = ما	بردن بشقه =
الاأنتم	جز از شما = شما	سزدن بشقه =
الاهم	جز از ایشان = ایشان	انلردن بشقه =

رغماعنی	ازدغم من - خلافت نخواه من	بکاعنادا - بکاخلافا
رغماعنک	ازدغم تو = تو	سکاعنادا - سکا =
رغماعنه	ازدغم او = او	اکارغما - اکا =
رغماعنا	ازدغم ما = ما	برهعنادا - بره =
رغماعنکم	ازدغم شما = شما	سزهعنادا - سزه =
رغماعنهم	ازدغم ایشان = آنها	انلرهعنادا - انلره =

بڻم کي	چون من - بسان من
سڻڻ کي	چون تو تو
انک کي	چون او او
بزم کي	چون ما ما
سڙڻ کي	چون شما شما
انلڙ کي	چون ايشان آ نها

مثلي	Comme moi
مثلاڻ	Comme toi
مثله	Comme lui
مثلنا	Comme nous
مثلاڪم	Comme vous
مثلهم	Comme eux

بکايقڻ	نزدیک من
سکايقڻ	نزدیک تو
اکايقڻ	نزدیک او
بره يقڻ	نزدیک ما
سڙه يقڻ	نزدیک شما
انلڙه يقڻ	نزدیک ايشان

قريبامڻي	Près de moi
قريبامنڻ	Près de toi
قريبامنه	Près de lui
قريبامنا	Près de nous
قريبامنڪم	Près de vous
قريبامنهم	Près d'eux

بڻدن اوزاق	دور از من
سڻدن اوزاق	دور از تو
انڻدن اوزاق	دور از او
بڙدن اوزاق	دور از ما
سڙدن اوزاق	دور از شما
انلڙدن اوزاق	دور از ايشان

بعيداعڻي	Loin de moi
بعيداعڻڻ	Loin de toi
بعيداعنه	Loin de lui
بعيداعنا	Loin de nous
بعيداعنڪم	Loin de vous
بعيداعنهم	Loin d'eux

* تنبيه *

هذان الضميران وهما Moi, toi, يقعان تارة
فاعلاً أو مبتدأ نحو (أنا) و (أنت) وتارة مفعول به
نحو (نى) و (لك) وتارة مفعولاً ليه نحو (لى)
(ولك)

* امثلة *

هل فعلتم ذلك بنفسكم
فعلته أنا بنفسى
فعلته أنت بنفسك
حبنى - أحبنى
سأحبكم - أحبكم
صدقنى
أنا أصدقكم
ساعدونى - اعينونى
سأساعدكم - ساعينكم
اعطونى هذا الكتاب
سأعطيه لكم بعد أن أقرأه - لما أقرأه
أرونى هذه الكتاب
الآن أوريكم إياه
أرسلوا لى كتابى
سأرسله لكم غدا
سأخونى - اعفونى

REMARQUE

Moi, toi, s'emploient tantôt comme
sujet et tantôt comme régime direct et
indirect.

EXEMPLES

Avez-vous fait cela vous-même ?
Je l'ai fait moi-même
Tu l'as fait toi-même
Aimez-moi
Je vous aimerai
Croyez-moi
Je vous crois
Aidez-moi
Je vous aiderai
Donnez-moi ce livre
Je vous le donnerai quand je l'aurai lu
Montrez-moi ces livres
Je vais vous les montrer
Envoyez-moi mon livre
Je vous l'enverrai demain
Parlez-moi

* تنبیہ *

ضمیر پای Moi, loi, گاہ فاعل چون (من)
و (تو) و گاہ مفعول به چون (مرا) و (ترا) و گاہ
مفعول له چون (بمن) و (بتو) استعمال میشوند

* مثال *

آیا اینرا شما خودتان ساختید
اور امن خودم ساختم
انرا تو خودت ساختی
مرادوست بدار
شمارا دوست دارم - دوست خواهم داشت
مارا بادر بکن
من شمارا بادر میکنم
مارا یاری و دستگیری نماید
شمارا یاری و مساعدت میکنم
این کتابرا بمن بدهید
پس از خواندن آنرا بشما میدهم
این کتابهارا بمن نشان بدهید
حالا انهارا بشما نشان میدهم
کتابهارا بمن بفرستید - روانه کنید
فردا اورا بشما میفرستم
مرا - محبتید - مرا عفو کنید

* تنبیہ *

Moi, loi, ضمیر لری گاہ فاعل (بن) و (سن)
کبی و گاہ مفعول به (بنی) و (سنی) کبی یا خود
مفعول له (بکا) و (سکا) کبی قوللا نیاور

* مثال *

بونی سز کند یکر می باید یکر
بن آتی کندم بایدم
سن آتی کندک بایدک
بنی سوی یکر
سزی سورم - سوه جکم
بکا اینان
بن سزه اینا نیورم
بزهاردم اید یکر
سزه یاردم و مساعدت ایدم
بوکابی بکا ویر یکر
انی او قود قد نصکره سزه ویرم
بوکابری بکا کوستری یکر
شمدی انلری سزه کوستری م
کاجی بکا کوندی یکر
یارین انی سزه کوندی م
بنی عفو اید یکر

انا اسامحك - اعفو عنك	Je te pardonne
قم	Lève-toi
الآن اقوم	Je vais me lever
اسكت	Tais-toi
انا اسكت - انا ساكت	Je me tais
اعرف نفسك - قدرك	Connais-toi toi-même
يصعب على الانسان ان يعرف نفسه	Il est difficile de se connaître soi-même

* امثلة اخرى *

AUTRES EXEMPLES

اذهبوا قدامي	Allez devant moi
ساذهب معك	J'irai avec vous
لا تذهبوا بدونك	N'allez pas sans lui
ساذهب معه	J'irai avec lui
اجلسوا قريباً مني	Restez près de moi
انا اجلس بعيداً عنكم	Je resterai loin de vous
اذهبوا عنده - الى منزله	Allez chez lui
انا لا اذهب عنده	Je n'irai pas chez lui
امشوا قدامي	Marchez devant moi
انا امشي خلفكم	Je marcherai derrière vous
افعلوا مثله	Faites comme lui
انا افعل مثلكم	Je ferai comme vous
لا تفعلوا مثله	Ne faites pas comme lui

من ترا میبخشم - عفو میکنم

برخیز - باشو

حالا بر میخیزم - بایستوم

خاموش شو - خاموش باش

من خاموش هستم - خاموشم

خود را بشناس - قدر ترا بدان

دشوار است که انسان نفس خود را بشناسد

* مثالهای دیگر *

پیشم راه بروید

باتو میروم

بی او نروید

با او میروم

نزدیک من بنشینید

من از شما دور میمانم

نزدش - خانه اش بروید

من نزدش - خانه اش نمیروم

پیش من راه بروید

من در پس - در عقب شما میروم

چون او بکنید

چون شما میکنم

چون او میکند

بن سنی عفو ایدرم

قالق

شمدی قالقه جغم - قالقارم

سکوت ایت - صوص

بن سکوت ایدرم - صوصرم

کندیکی ییل - قدرکی ییل

انسان کندی نفسی بیلمسی کوجدر

* بشقه مثالار *

او کومده کیدیگز

سند ایله کیدرم

انسز کیتیمیکز

انک ایله کیدرم

بکایقین او توریگز

سزدن اوزاق او توره جغم

یاته - اوینه کیدیگز

بن یاته - قوناغنه کیتیم

اوکلده یورو ییگز

بن ارد کرده یورو رم

انک کبی یاییگز

سزک کبی پیارم

انک کبی یاییگز

آنا لا أفعل مثله بل أفعل مثلكم

Je ne ferai pas comme lui, je ferai
comme vous

لولای ماذا کنتم تعملون

Sans moi qu'auriez-vous fait ?

لولا کم لما کنا نجحنا

Sans vous nous n'aurons pas réussi

* امثلة اخرى *

AUTRES EXEMPLES

اوسز میسکز	آیا او شماید
اوبنم	آن منم — منم
اوسنس	او تو استی
اوبرز	او ما یم
اوسز سکز	او شما ید
اوانلردر	او ایشانند

هل هوانتم	Est-ce vous ?
هوآنا	C'est moi
هوانت	C'est toi
هونحن	C'est nous
هوانتم	C'est vous
هوهم	Ce sont eux

بن دکلم	من نیستم
سن دکلسن	تو نیستی
اودکلدر	او نیست
برزکاز	ما نیستیم
سزدکلسکز	شما نیستید
انلردکلدرلر	ایشان نیستند

لست آنا	Ce n'est pas moi
لست انت	Ce n'est pas toi
لیس هو	Ce n'est pas lui
لسنا نحن	Ce n'est pas nous
لستم انتم	Ce n'est pas vous
لیسوا هم	Ce n'est pas eux

من چون اونیکنم بلکه چون شما میکنم

اگر من نمی‌بودم چه میکردید

اگر شما نمی بودید ما می‌روزد و بختیار نمیشدیم

اتک کبی یا بچم سزک کبی یا به جغم

بن اولییدم نه پیاردیکز

سزا اولییدیکز بزا فلاح اولمزوق

* مثال دیگر *

* بشه مثالر *

هذالی - ملکی	C'est à moi
هذالك - ملكك	C'est à toi
هذاله - ملكه	C'est à lui
هذالنا - ملكنا	C'est à nous
هذالكم - ملككم	C'est à vous
هذالهم - ملكهم	C'est à eux

این مال من است	بوانمدر - ملکمدر
این مال توست	بوسنکدر - ملککدر
این مال اوست	بوانکدر - ملکیدر
این مال ماست	بوزمدر - ملکیمدر
این مال شماست	بوسزکدر - ملککزدر
این مال ایشان است	بوانلرکدر - ملکیریدر

هذاليس لي	Ce n'est pas à moi
هذاليس لك	Ce n'est pas à toi
هذاليس له	Ce n'est pas à lui
هذاليس لنا	Ce n'est pas à nous
هذاليس لکم	Ce n'est pas à vous
هذاليس لهم	Ce n'est pas à eux

این مال من نیست	بوبنم دکلددر
این مال تو نیست	بوسنک دکلددر
این مال او نیست	بوانک دکلددر
این مال ما نیست	بوزم دکلددر
این مال شما نیست	بوسزک دکلددر
این مال ایشان نیست	بوانلرک دکلددر

(ضمائر اشاره بیانده)	(در بیان ضمائر اشارت)	(في اسماء الإشارة)	<i>Des pronoms démonstratifs</i>
(مفرد مذکر ایچون)	(برای مفرد مذکر)	(للمفرد المذكر)	<i>Masculin singulier</i>
او - اول	او - آن	الذي	Celui
بریکی	این - این دیگر	هذا	Celui-ci
اونه کی	آن - آن دیگر	ذلك	Celui-là
(مفرد مؤنث ایچون)	(برای مفرد مؤنث)	(للمفرد المؤنث)	<i>Féminin singulier</i>
او - اول	او - آن	التي	Celle
بریکی	این - این دیگر	هذه	Celle-ci
اونه کی	آن - آن دیگر	تلك	Celle-là
(جمع مذکر ایچون)	(برای جمع مذکر)	(لجمع المذكر)	<i>Masculin pluriel</i>
انلر	آنان - آنها	الذين	Ceux
بریکیلر	اینهای دیگر	هؤلاء	Ceux-ci
اونه کیلر	آنهاهی دیگر	هؤلاء	Ceux-là
(جمع مؤنث ایچون)	(برای جمع مؤنث)	(لجمع المؤنث)	<i>Féminin pluriel</i>
انلر	آنان - آنها	اللاتي	Celles
بریکیلر	اینهای دیگر	هؤلاء	Celles-ci
اونه کیلر	آنهاهی دیگر	هؤلاء	Celles-là

<i>Des deux genres et des deux nombres</i>	(المفرد والجمع مذکرا کلان أو مؤنثا)	(برای مفرد و جمع چه ذکر باشد چه مؤنث)	(مفرد و جمع ایچون کر که مذکر و کر که مؤنث اولسون)
Ce	هذا هذ	ایس	بو - شو
Ceci	ذا ذی	این همیں	بو
Cela, ça	ذلك	آن - همان	اول

* قاعدة *

اذا لزم تکرار المضاف فی جملة
مرتين يستغنى عن إعادة لفظه
بکلمة celui ان کان مفردا
مذکرا وبکلمة celle ان کان
مفردا مؤنثا وبکلمة ceux
ان کان جمعاً مذکراً وبکلمة
celles ان کان جمعاً مؤنثاً

* قاعده *

اگر در یک جمله تکرار مضاف
دو دفعه لازم آید از بدل او اگر
مفرد مذکر باشد کلمه celui
و اگر مفرد مؤنث باشد کلمه celle
و اگر جمع مذکر باشد کلمه ceux
و اگر جمع مؤنث باشد کلمه celles
درند و از تکرار آن استغنی کرد

* قاعده *

بر جمله ده مضاف ایکی کره ذکر
اولنسی لازم کلمه ایکنی دفعه
ده تکرارینه بدل مفرد
مذکر ایسه celui کلمه سی
مفرد مؤنث ایسه celle کلمه
سی جمع مذکر ایسه ceux
کلمه سی جمع مؤنث ایسه
celles کلمه سی ایله استغنا اولنور

هل عندكم كتابي أو كتاب أخي - أو الكتاب الذي لأخي

عندي كتاب أخيكم - الذي لأخيكم

هل عندكم قلمي أو قلم رفيق

عندي قلم رفيقك

هل عندكم كتبى أو كتب أحبائى

عندي كتب أحبائكم

هل عندكم أقلامى أو أقلام أخى

عندي أقلام أخيكم

هل تريدون هذا الكتاب أو ذلك

أنا أريد هذا

أما تريدون ذلك الكتاب

لا أريد ذلك الكتاب

هل أخوكم يريد أن يأخذ هذه الكساوى أو تلك

هو يريد أن يأخذ تلك الكساوى

هل أحبائكم يريدون هذه الاقصة أو تلك الاقصة

انهم لا يريدون هذه الاقصة وانما يريدون تلك الاقصة

هل هذا ممكن

هذا ممكن

Avez-vous mon livre ou celui de mon frère ?

J'ai celui de votre frère.

Avez-vous ma plume ou celle de mon camarade ?

J'ai celle de mon camarade.

Avez-vous mes livres ou ceux de mes amis ?

J'ai ceux de vos amis.

Avez-vous mes plumes ou celles de mon frère ?

J'ai celles de votre frère.

Voulez-vous ce livre-ci ou celui-là ?

Je veux celui-ci.

Ne voulez-vous pas celui-là ?

Je ne veux pas celui-là.

Votre frère veut-il prendre ces habits-ci ou ceux-là ?

Il veut prendre ceux-là.

Vos amis veulent-ils ces chemises-ci ou celles-là ?

Il ne veulent pas celles-ci, mais ils veulent celles-là.

Cela est-il possible ?

Cela est possible.

آیا نزد شما کتاب من هست یا خود کتاب برادر من و یا کتاب
مال برادر من

نزد من کتاب برادر شما هست - کتاب برادرت هست
آیا خامه من نزد شما هست یا خود خامه رفیق من

نزد من خامه رفیق من هست

آیا نزد شما کتابهای من هست یا خود کتابهای دوستهای من

کتابهای دوستهای من نزد من هست

آیا قلمهای من نزد شما هست یا خود قلمهای برادر من

نزد من قلمهای برادرت هست

آیا این کتاب را بمنوای یا خود آن دکر را

من این را میخواهم

آیا آن دکر را میخواهید

آن دکر را میخواهم

آیا برادران این لباسها را گرفتن میخواهند یا خود دکر پارا

آن دکر لباسها را - دکر پارا گرفتن میخواهد

دوستهای من این پیراهنها را میخواهند یا خود دکر پارا

اینها را میخواهند لکن انهای دکر را میخواهند

آیا این ممکن است

این ممکن است

سزده بنم کتابی واری یوقسه برادر من کتابی
و یا خود برادر من کتابی

بنده قرنداشکنزک کتابی واری

سزده بنم قلمی واری یوقسه ارقداشکنزک قلمی

بنده ارقداشکنزک قلمی واری

سزده بنم کتابی واری یوقسه دوست من کتابی

بنده دوست من کتابی واری

سزده بنم قلمی واری یوقسه قرنداشکنزک قلمی

بنده برادر من کتابی واری

بوکتابی استیورسکنز یوقسه اوتنه کینی

بن بونی - بریکنی استم

اوتنه کینی استمیسکنز

اوتنه کینی استم

برادر من بوکسولری المق استیور یوقسه اوتنه

کیلرینی

اوتنه کی کسولری - اوتنه کیلری المق استیور

دوست من بوکسولری المق استیور یوقسه اوتنه

کیلرینی

بونلری استیورل اما اوتنه کیلرینی استیورل

بو ممکنیدر

بو ممکندر

هل اللعب احسن من تحصيل العلم
تحصيل العلم احسن من اللهو واللعب - فعل هذا
احسن من ذلك

Vaut-il mieux jouer qu'étudier ?
Il vaut mieux faire ceci que cela.

❖ في الضمائر الملكية ❖

Des pronoms possessifs

(مفرد مذکر)	(مفرد مذکر)	(للمفرد المذكر)	Masculin singulier
من مال من - چیز خودم - بنمکی	ی متاعی - بتاعی	Le mien	
تو مال تو = خودت - سنمکی	ک متاعک - بتاعک	Le tien	
او مال او = خودش - انمکی	ه متاعه - بتاعه	Le sien	
ما مال ما = خودمان - بزمکی	نا متاعنا - بتاعنا	Le nôtre	
شما مال شما = خودتان - سزکی	کم متاعکم - بتاعکم	Le vôtre	
ایشان مال ایشان = خودشان - افلرکی	هم متاعهم - بتاعهم	Le leur	

(مفرد مؤنث)	(مفرد مؤنث)	(للمفرد المؤنث)	Féminin singulier
من مال من - چیز خودم - بنمکی	ی متاعی - بتاعی	La mienne	
تو مال تو - خودت - سنمکی	ک متاعک - بتاعک	La tienne	
او مال او - خودش - انمکی	ها متاعها - بتاعها	La sienne	
ما مال ما - خودمان - بزمکی	نا متاعنا - بتاعنا	La nôtre	
شما مال شما - خودتان - سزکی	کن متاعکن - بتاعکن	La vôtre	
ایشان مال ایشان - خودشان - افلرکی	هن متاعهن - بتاعهن	La leur	

آیا بازی از تحصیل علم و معرفت بهتر است
تحصیل علم از بازی بهتر است - کار این
از دیگر بهتر است

او یتامق علم تحصیلندن ایومیدر
تحصیل علم او یتامقدن دهاپودر - بریکینک
یاپسی اونه کندن دهاپودر

* دریان ضمیرهای ملکیه *

* ضمائر ملکیه بیاننده در *

<i>Masculin pluriel</i>	(للجمع المذكر)	(برای جمع مذکر)	(جمع مذکر)
Les miens	امتعی	مالهای من - چیزهای خودم	بنمکیلر
Les tiens	امتعتک	مالهای تو = خودت	سنککیلر
Les siens	امتعته	مالهای او = خودش	انککیلر
Les nôtres	امتعتنا	مالهای ما = خودمان	برنمکیلر
Les vôtres	امتعتکم	مالهای شما = خودتان	سزککیلر
Les leurs	امتعتهم	مالهای ایشان = خودشان	انلرککیلر
<i>Féminin pluriel</i>	(للجمع المؤنث)	(برای جمع مؤنث)	(جمع مؤنث)
Les miennes	امتعی	مالهای من - چیزهای من	بنمکیلر
Les tiennes	امتعتک	مالهای تو = تو	سنککیلر
Les siennes	امتعتها	مالهای او = او	انککیلر
Les nôtres	امتعتنا	مالهای ما = ما	برنمکیلر
Les vôtres	امتعتکن	مالهای شما = شما	سزککیلر
Les leurs	امتعتن	مالهای ایشان = آنها	انلرککیلر

* امثلة *

هل عندكم كتابي أو كتاب أخي

عندي كتابكم - عندي بتاعكم

هل عندكم كراسكم أو كراس حبيبكم

أنا عندي كراسي - بتاعي عندي

هل عنده شمسيتيه أو شمسيتيه أخيه

ان عنده شمسيتيه

هل احبابكم عندهم كتابهم أو كتاب ببارهم

ان عندهم كتابهم

هل عندكم قلمكم أو قلم اختكم

ليس عندي قلمها ولكن عندي قلمي

هل عندها مشطها أو مشط امها

عندها مشطها

هل عندنا اقصدنا أو اقصة اخوتنا

عندنا اقصة اخوتنا

هل عندكم تذكاركم أو تذكار احبابكم

ان عندنا تذكارهم

EXEMPLES

Avez-vous mon livre ou celui de mon frère?

J'ai le vôtre.

Avez-vous votre cahier ou celui de votre ami?

J'ai le mien.

A-t-il son parasol ou celui de son frère?

Il a le sien.

Vos amis ont-ils leur livre ou celui de leur voisin?

Ils ont le leur.

Avez-vous votre plume ou celle de votre sœur?

Je n'ai pas la sienne mais j'ai la mienne.

A-t-elle son peigne ou celui de sa mère?

Elle a le sien.

Avons-nous nos chemises ou celles de nos frères?

Nous avons celles de nos frères.

Vous avez vos billets ou ceux de vos amis?

Nous avons les leurs.

* مثال *

آیا کتاب من نزد شما هست یا خود کتاب برادر من

نزد من کتاب شما هست - مال شما هست
آیا نزد شما دفتر خودتان هست یا خود دفتر دوستهایتان

نزد من دفتر خودم هست
آیا نزدش چتر خودش هست یا خود چتر برادرش
نزدش چتر خودش هست
آیا نزد دوستهایتان کتابهای خودشان هست
یا کتابهای همسایه‌شان

نزدشان کتابهای خودشان هست
آیا نزد شما قلم خودتان هست یا خود قلم خواهرتان

نزد من قلم او نیست لکن قلم خودم هست
آیا نزد او شانه خودش هست یا خود شانه مادرش
نزد او شانه خودش هست

آیا نزد ما پیراهنهای ما هست یا خود پیراهنهای برادرمان
هست

نزد شما تذکره‌هایت‌شان هست یا خود تذکره‌های
دوستهایتان هست
نزد ما تذکره‌های ایشان هست

* مثال *

سزده بنم گنجی وار یوقسه قرنداشمک گنجی

بنده سزله گنجی وار - سز که کی وار
سزده دفتر گنجی وار یوقسه دوست سزله دفتر می

بنده دفترم وار - یا بنده کی بنمدر
یا بنده کنده شمسیه سیمی وار یوقسه برادر نکچی
یا بنده کنده شمسیه سی وار
دوست سزله یا بنده کنده گنجی وار یوقسه
قومشور نکچی

یا بنده کنده گنجی وار
سزده قلم گنجی وار یوقسه قرنداشمک قلم می

بنده انک قلمی یوق لکن بنده بنمکی وار
یا بنده کنده طراغی وار یوقسه والد سنجکی
یا بنده کنده طراغی وار
بزده کومل کار می وار یوقسه قرنداشمک گنجی

سزده تذکره گنجی وار یوقسه دوست سزله گنجی

بزده انک کی وار - بزده انک تذکره گنجی وار

* فی الضمائر الموصولة *

(مفرد مذکر)	(مفرد مذکر)
که - قنغی	که - کدام
که - اندن	که - از او
که - اکا	که - باد
(مفرد مؤنث)	(مفرد مؤنث)
که - قنغی	که - کدام
که - اندن	که - از او
که - اکا	که - باد

Des pronoms relatifs

(مفرد مذکر)	Masculin singulier
الذی - ای	Lequel
الذی منه	Duquel
الذی له	Auquel
(مفرد مؤنث)	Féminin singulier
التي - ای	Laquelle
التي منها	De laquelle
التي لها	A laquelle

* للفرد والجمع مذکراکان أو مؤنثا *

Des deux genres et des deux nombres

کیم	که
نه - کیم	چه - که

من	Qui
ما - من	Que

* مثال *

هل عندكم کتابی أو کتاب ابی

کتابکم لیس عندی

ای کتاب عندکم

عندی کتاب آیکم

آلیس عندکم مسطرقی

هی لیست عندی

EXEMPLES

Avez-vous mon livre ou celui de mon père ?

Je n'ai pas le vôtre.

Lequel avez-vous ?

J'ai celui de votre père.

N'avez-vous pas ma règle ?

Je ne l'ai pas.

* در بیان ضمائر موصوله *

* ضمائر موصوله بیان شده در *

(جمع مذکر)	(جمع مذکر)	(جمع مذکر)	<i>Masculin pluriel</i>
که قنغیلر	که کدامها	الذین هم - آیهم	Lesquels
که انلردن	که از آنها از ایشان	الذین منهم	Desquels
که انلره	که بانها بایشان	الذین لهم	Auxquels
(جمع مؤنث)	(جمع مؤنث)	(جمع مؤنث)	<i>Féminin pluriel</i>
که قنغیلر	که کدامها	اللاتی هن - آیتهن	Lesquelles
که انلردن	که از آنها از ایشان	اللاتی منهن	Desquelles
که انلره	که بانها بایشان	اللاتی لهن	Auxquelles
(مفرد ایله جمع ایچون کرکه مذکر و کرکه مؤنث اولسون)		{ برای مفرد و جمع خواه مذکر باشد و خواه مؤنث }	

نه	چه	ما	Quoi
که اندن - که انلردن	که از او - که از آنها	الذی منه - الاتی منها - الذین منهم - الاتی منهن	Dont

* مثال *

سزده بنم کتابمی وار یوخسه بابامک کتابیی
 کابکیزینده دکلدر
 سزده قنغی کتاب زارددر
 بنده بابا کرکه کتابی وار
 بنم جدول سزده دکلمیدر
 او بنده دکلدر

* مثال *

آیا نزد شما کتاب من هست یا خود کتاب پدرم
 کتاب شما نزد من نیست
 نزد شما کدام کتاب هست
 نزد من کتاب پدرتان هست
 آیا خط کش من نزد شما نیست
 او نزد من نیست

أى مسطرة عندكم
 عندى مسطرة أبى
 هل أيوكم عنده كتبى أو كتب حبيبي
 لا عنده كتبكم ولا كتب حبيبيكم
 أى كتب عنده
 عنده كتبى
 من قال لكم ذلك
 انتم الذين قلتمولى
 من فعل هذا
 هو الذى فعله - الفاعل له
 من الذى تفتشون عليه
 أنا افتش على حبيبي
 ماذا تفعلون
 لا أفعل شيئاً
 ماذا فعلتم
 أنا كتبت درسى
 ماذا يفعل اخوكم
 هو يحفظ درسه
 ماذا يصنع احبا بكم
 انهم يطالعون دروسهم
 هل تعرفون الرجل الذى اعرفه
 لا اعرف الرجل الذى تعرفونه

Quelle règle avez-vous ?

J'ai celle de mon père.

Votre père a-t-il mes livres ou ceux de mon ami ?

Il n'a ni les vôtres ni ceux de votre ami.

Quels livres a-t-il ?

Il a les siens.

Qui vous a dit cela ?

C'est vous qui me l'avez dit.

Qui a fait cela ?

C'est lui qui l'a fait.

Qui cherchez-vous ?

Je cherche mon ami.

Que faites-vous ?

Je ne fais rien.

Qu'avez-vous fait ?

J'ai écrit ma leçon.

Que fait votre frère ?

Il apprend sa leçon.

Que font vos amis ?

Ils étudient leurs leçons.

Connaissez-vous l'homme que je connais ?

Je ne connais pas celui que vous connaissez.

نزد شما کدام خط کشش هست

نزد من خط کشش بدرم هست

نزد پدر شما کتابهای من هست یا خود کتابهای دو ستم

نزد او نه کتابهای شما هست و نه کتابهای دوستان

نزد او کدام کتابها هست

نزد او کتابهای خودش هست

اینرا که شما گفت

شما اینرا بمن گفتید

این را که کرد

او کرد - آن کار دوست

کرامتجوید

دوسترا میجویم

چه میکند

هیچ چیز نمیکنم

چه کردید

در سمرافونستم

برادران چه میکند

درش را حفظ میکند

دوستانهای شما چه کار میکنند

در سهایشان را مطالعه میکنند

آیا مردی که میشناسم میشناسید

مردی که میشناسی نمیشناسم

سزده قننی جدول وارد

بنده بیایم: جدولی وارد

بایا کرده بنم کتابری واریو قسه دوستک کتابری

انده نهنزک کتابریکزو ارونه ده دوستک کتابری

انده قننی کتابرو وارد

یا تنده کنندی کتابری وارد

بونی کیم سزه سویلدی

سز بونی بکاسویلدیکز

بونی کیم یاپدی

اویاپدی - انی یاپان اودر

کیمی اراپورسکز

دوستی اراپورم

نه یاپپورسکز

هیچ برشی یاپپورم

نه یاپپدیکز

درسمی یازدم

قرنداشکزنه یاپپور

درسنی از برلیور

دوستلر کزنه یاپپورلر

درسلرخی مطالعه ایدپورلر

ییلدیکم ادی ییلورمیسکز

ییلدیکز ادی ییلپورم

أى الرجل تعرفونه
 اعرف الذى لا تعرفونه
 هل رأيتم المرأة التى رأيتموها
 ما رأيتم التى رأيتموها
 أى امرأة رأيتموها
 رأيتم التى رأيتموها
 اما رأيتم التلامذة الذين رأيتمهم
 ما رأيتم التلامذة الذين رأيتمهم
 هل ترون الرجل الذى حدثكم عنه
 أنا أراه
 اما ترون المرأة التى كلمتكم عنها
 أنا لا أراها
 هل رأيتم التلامذة الذين حدثكم عنهم
 ما رأيتم الذين حدثتموني عنهم
 هل رأيتم النساء اللاتى حدثكم عنهن
 ما رأيتم اللاتى حدثتموني عنهن
 ما الذى تتكلمون فى شأنه
 انا تتكلم فى شأن هذه القضية
 أى شئ تتفكرون فيه
 انا تفكر فى هذه المادة

Lequel connaissez-vous ?
 Je connais celui que vous ne connaissez pas.
 Avez-vous vu la femme que j'ai vue ?
 Je n'ai pas vu celle que vous avez vue.
 Laquelle avez-vous vu ?
 J'ai vu celle que votre frère a vue.
 N'avez-vous pas vu les élèves que j'ai vus ?
 Je n'ai pas vu ceux que vous avez vus.
 Voyez-vous l'homme dont je vous ai parlé ?
 Je le vois.
 Ne voyez-vous pas la femme dont je vous ai parlé ?
 Je ne la vois pas.
 Avez-vous vu les élèves dont je vous ai parlé ?
 Je ne les ai pas vus.
 Avez-vous vu les femmes dont je vous ai parlé ?
 Je n'ai pas vu celles dont vous m'avez parlé.
 De quoi parlez-vous ?
 Nous parlons de cette affaire.
 A quoi pensez-vous ?
 Nous pensons à cette affaire.

که ام مرد را یشتا سید
 مردی که نمیشنا سید یشتا سم
 آیا ان زنی که من دیدم دیدید
 زنی که شما دیدید ندیدم
 که ام زن را دیدید
 زنی که برادرت دید آنرا دیدم
 آیا سا کرد پای که دیدم دیدید
 سا کرد پای که شما دیدید ندیدم
 مردی که شما گفتم می بینید

من اورا می بینم
 زنی که بتو گفته بودم می بینید

من انرا نمی بینم
 سا کرد پای که شما گفته بودم دیدید

سا کرد پای که بمن گفته بودید ندیدم
 آیا زنهای که شما گفته بودم دیدید

زنهای که بمن گفته بودید ندیدم
 در چه باب حرف میزنید

مادرین ماده حرف میزنیم - گفتگو میکنیم
 چه چیز اندیشه میکنید - چه فکر میکنید
 من درین کیفیت تفکر و اندیشه میکنم

قنچی ادی یاورسکنز
 بیلدیکسکنز ادی یاورم

بنم کوردیکم خاتونی کوردیکز می
 کوردیکسکنز خاتونی کورمدم

قنچی خاتونی کوردیکز

قرنذاشکنز کوردیکی خاتونی کوردم
 کوردیکم شا کردلری کوردیکز می

سزک کوردیکسکنز شا کردلری کورمدم
 سزه سویلدیکم ادی کورپورمیسکنز

بن آتی کورپورم
 سزه سویلدیکم قاری بی کورپورمیسکنز

بن آتی کورمپورم
 سزه سویلدیکم شا کردلری کوردیکز می

بکاسویلدیکسکنز شا کردلری کورمدم
 سزه سویلدیکم قاری یاری کوردیکز می

بکاسویلدیکسکنز قاری یاری کورمدم
 ندن بحث ایدپورسکنز - ندن طولای سویلپورسکنز

بوقضیه دن طولای سویلپورز

نهده دوشینورسکنز

بن بوماده دوشینورم

* في الضمائر المبهمة *

او - انذر	او - آنها - ايشان
هر كس - هر كس	هر كس - هر يك
بشقه - مي	ديكر
هيچ - بر كسه	مسج - كس

* تعليم *

ماذا يقال - ماذا يقولون

يقال ان الصلح قد حصل

هل يليق أخذ ما للغير

لا يليق أخذ ما للغير

هل ترون احدا

لا أرى احدا

هل يوجد احد هنا

لا يوجد احد هنا

هل احد يبحث عني

ان شخصا يبحث عنكم

من الذي يبحث عني

لا احد يبحث عنكم

هل تنظرون احدا

نحن منتظرون شخصا

من الذي تنتظرونه

Des pronoms indéfinis

هو - هم - الناس	On
كل واحد	Chacun
الغير - آخر	Autrui
لا أحدا	Personne

EXERCICES

Que dit-on ?

On dit que la paix a eu lieu.

Est-il bien de prendre les choses d'autrui ?

Il n'est pas bien de prendre les choses d'autrui.

Voyez-vous quelqu'un ?

Je ne vois personne.

Y a-t-il quelqu'un ici ?

Il n'y a personne ici.

Quelqu'un me cherche-t-il ?

Quelqu'un vous cherche.

Qui me cherche ?

Personne ne vous cherche.

Attendez-vous quelqu'un ?

Nous attendons quelqu'un.

Qui attendez-vous ?

* در بیان ضمائر مبهمه *

* ضمائر مبهمه بیان شده در *

هر که - هر آنکس که - هر آنکه	هر کیم که	Quiconque	کل من - ای من
یکی از ان - بعض	انردن بری	Quelqu'un	احد من - بعض
هر دو	ایکسی	L'un, l'autre	کلاهما
یکی و دیگری - هر دو را	بری و دیگری	L'un et l'autre	کل منهما - الواحد والآخر

* تعلیم *

* تعلیم *

نهدنیور - نهدپورلر	چه گویند - چه میگویند
بارشق اولش دنیور - دیورلر	میگویند صلح شد
دیگرک مالنی الموقلا یقیمدر - ایومیدر	آیا مال دیگر را گرفتن شایسته است
دیگرک مالنی الموقلا یق دکلدر - ایودکلدر	مال دیگر را گرفتن شایان نیست - خوب نیست
کیسه بی کورپور میسکز	آیا کسی را ببینید
کیسه بی کور میورم	کس را نمی بینم
بوراده کیسه واری	آیا در اینجا کسی پیدا میشود - کس هست
بوراده هیچ بر کیسه یوقدر	در اینجا کسی نیست
کیسه بی اراپوری - استیوری	آیا کسی مرا میجوید - میخواهد
بر یسی سنی اراپور	یک مرد شمارا میجوید
کیم بی اراپور - استیور	آیا کیست مرا میجوید - مرا میخواهد
کیسه سنی ارامیور - استیور	هیچ کس شمارا نمیجوید - نمیخواهد
کیسه بی بکلپور میسکز	آیا کسی را فتنه میزند
بر یسی بکلپور	فتنه مردی هستم - مرد مرا فتنه میزند
کیمی بکلپور سکز	کرا فتنه میزند

نحن منتظرون حبيبنا	Nous attendons notre ami.
هل تريدون ان تفعلوا شيئاً	Voulez-vous faire quelque chose ?
لا تريدان تفعل شيئاً	Nous ne voulons rien faire.
من راضى بقسمته	Qui est content de son sort ?
لا احدا راضى بقسمته	Personne n'est content de son sort.
من الذى لا يعجبه عقله	Qui est mécontent de son esprit ?
لا احدا لا يعجبه عقله	Nul n'est mécontent de son esprit.
هل اخوكم عنده ختمى أو ختم حبيبى	Votre frère a-t-il mon cachet ou celui de mon ami ?
لا عنده ختمكم ولا ختم حبيبكم	Il n'a ni l'un ni l'autre.
هل تريدون ان تقرأوا أو تكتبوا	Voulez-vous lire ou écrire ?
نريدان نفعل هذا وذاك	Nous voulons faire l'un et l'autre.
هل تعرفون كل الرجال الذين رأيتوهم البارحة	Connaissez-vous tous les hommes que vous avez vus hier ?
نحن نعرف بعضهم	Nous en connaissons quelques-uns.
هل تعرفون جميع هؤلاء النسوة	Connaissez-vous toutes ces femmes ?
نحن لا نعرف كلهن بل نعرف بعضهن	Nous ne les connaissons pas toutes, mais nous en connaissons quelques-unes.
كل شخص له رأى - له نظير	Chacun à sa manière de voir.
كل من لا يحفظ درسه يعاقب	Donc quiconque n'apprend pas sa leçon sera puni.

❖ فى الفعل ❖

الفعل كلمة من على ان وجودها واخذت

Il y a

Le verbe est un mot qui exprime l'action.

ما فتنه دوستمان هستیم
 آیا میخواهید که چیزی بکنید
 چیزی کردن میخواهم
 کیست قسمت خود را ضعیف
 کس قسمت خود را ضعیف نیست
 کیست که عقل خود را نپسندد
 کس نیست که عقل خود را نپسندد
 آیا نزد برادر است هر من هست یا خود هر دوستم
 نزد او نه هر شما هست و نه هر دوست شما
 آیا خواندن میخواهید یا نوشتن
 هر دو را کردن میخواهم یعنی این را و آن را میخواهم
 آیا مردمان که دیر زدید به همشان را میشناسید
 بعضی را میشناسیم
 آیا همه این زنها را میشناسید
 ما همه شان را میشناسیم اما بعضی را میشناسیم
 هر کس را می دارد
 هر که در شهر آباد نکند معاقت میشود

* در بیان فعل *

فعل کلمه است که دلالت بوجود و یا بحدث میکند

دوستی بکلیورز
 برشی یا یق استر میسکز
 برشی یا یق استر میورز
 کیم قسمته را خیدر
 کیمه قسمته را ضعیف دکلدر
 کنای عقلی بکنیان کیمدر
 کنای عقلی بکنز کیمه یوقدر
 قرند اشکرک یا تنده بنم مهر می واریوقسه دوستم کیمی
 یا تنده نه سزک مهر کروارنه دوستم کزکی
 او قومتمی استر سکز یوقسه یازمقی
 ایکی سنی یا یق استر یزعی هم یونی و هم انی استرم
 دون کورد یک کز ادملرک هسنی بیاور میسکز
 بعضی را بیاورز
 یوقاریلرک هسنی طانور میسکز
 بزاتلرک هسنی طانیرلکن بعضی را بیاورز
 هر کس را بی وار
 هر کیمکه در سنی او کر غزالته مجازات اولنور

* فعلك بیاننده در *

فعل بر کلمه در که وجود و یا خود حده دلالت ایدر

الفاعل ما وقع منه الحدث الدال عليه الفعل

والفاعل يكون في الغالب اسما ظاهرا أو ضميرا
أو مصدرا

الفاعل يتقدم الفعل عادة

الفاعل اذا كان ضميرا ووقع في جملة استفهامية
يوضع بعد الفعل مباشرة في الازمنة البسيطة وبين
الفعل المساعد واسم المفعول في الازمنة المركبة

المفعول كلمة يقع على الحدث الدال عليه الفعل

المفعول على قسمين الاول يسمى مفعول به نحو
(احب اخي) الثاني يسمى مفعولا له أو اليه نحو (أنا
ذاهب الى باريس) ويسمى هذا في العربية جارا
ومجرورا

اذا كان المفعول اسما ظاهرا وضع بعد الفعل

اذا كان المفعول ضميرا يوضع قبل الفعل الا في
صيغة الامر الحاضر

يوجد في كل فعل خمس صيغات وهي

الاول الصيغة الاخبارية

الثاني الصيغة الشرطية

الثالث الصيغة الطلبية أو الامرية

Le sujet est le terme qui fait l'action exprimée par le verbe.

Le sujet est le plus souvent représenté par un nom ou par un pronom ou par un infinitif.

Le sujet se place ordinairement avant le verbe.

Dans les phrases interrogatives les pronoms employés comme sujet se placent, dans les temps simples, immédiatement après le verbe et dans les temps composés entre l'auxiliaire et le participe passé.

Le complément d'un verbe est le mot qui complète le sens exprimé par ce verbe.

Il y a deux sortes de complément, le complément (direct) comme (j'aime mon frère) et le complément indirect comme (je vais à Paris).

Le complément exprimé par un nom se place après le verbe.

Le complément exprimé par un pronom se place devant le verbe, excepté au mode de l'impératif.

Il y a cinq modes dans les verbes, ce sont:

L'indicatif

Le conditionnel

L'impératif

فاعل آنسکه از وجهی صادر شود که فعل دلالت بر او کند

و فاعل اکثر یا یک اسم ظاهر و یا یک ضمیر و یا یک مصدر می شود

فاعل فعل را تقدم مینماید

فاعل اگر ضمیر باشد و در یک جمله است تمامیه واقع گردد در از منتهای پس از فعل و در از منتهای مرکب میان فعل مساعد و اسم مفعول وضع می شود

مفعول کلمه ایست که حدی که فعل دلالت بر آن میکند بر او واقع شود

مفعول بر دو قسم است قسم اول مفعول به چون (برادر مرادوست دارم) قسم دوم مفعول له و یا مفعول الیه میگویند چون (من بیارسم میردم) و این در عربی جار و مجرور تسمیه می شود

مفعول اگر اسم ظاهر باشد پس از فعل وضع می شود مفعول اگر ضمیر باشد قبل از فعل وضع می شود الا در صیغه امر حاضر نباشد

در هر فعل پنج صیغه موجود است که اینها اند

نخستین	صورت اخباریه است
دوم	صورت شرطیه است
سوم	صورت طلبیه است و یا امریه

فاعل فعلک دلالت ایتدیکی حدثک صانعیدر

و فاعل اکثر یا بر اسم ظاهر و یا خود بر ضمیر و یا بر مصدر اولور

فاعل عادتده فعله تقدم ایدر

فاعل ضمیر اولوب بر جمله استفهامیه ده واقع اولور ایسه از منتهای بسیطه ده فعلک اخرنده و از منتهای مرکب ده فعل مساعد ایله اسم مفعولک اراستده وضع اولنور

مفعول بر کلمه در که فعلک دلالت ایتدیکی حدثک اوزرینه واقع اوله

مفعول ایکی نوع اوزره اولوب بر نحیسی مفعول به تسمیه اولنور (قرنداشمی سورم) کبی ایکنجیسی مفعول له و یا الیه دنیلور (بن پارسه کیدپورم) کبی و عربیده بو کاجار و مجرور تسمیه اولنور

مفعول اسم ظاهر ایسه فعلدن صکره وضع اولنور مفعول ضمیر اولور ایسه امر حاضر صیغه سسندن ماعدافعلدن اول وضع اولنور

هر بر فعلده بش صیغه بولنور که بولنوردر

برنجیسی صورت اخباریه در

ایکنجیسی صورت شرطیه در

اوپنجیسی صورت طلبیه و یا خود امریه در

الرابع الصيغة الانشائية
الخامس الصيغة المصدرية

يوجد في كل فعل ثلاثة أزمنة وهي

الاول الحال
الثاني الماضي
الثالث الاستقبال

أزمنة الفعل تنقسم الى قسمين اصلية ومشتقة

أما الأزمنة الأصلية فهي التي تصاغ منها الأزمنة
المشتقة وهي خمسة حال الصيغة المصدرية واسم
الفاعل واسم المفعول وزمان الحال والماضي التام
من الصيغة الخبرية

والأزمنة المشتقة هي التي تصاغ من الأزمنة
الأصلية

وتنقسم أيضا أزمنة الفعل الى قسمين بسيطة
ومركبة

فالأزمنة البسيطة هي التي لا تحتاج الى مساعدة
زمن من أزمنة فعل المالك وهو *أكون* ولأمن
أزمنة فعل الكينونة وهو *كان*

Le subjonctif

L'infinitif

Il y a trois temps dans les verbes, ce
sont :

Le présent

Le passé

Le futur

Les temps se divisent en temps primi-
tifs et en temps dérivés.

Les temps primitifs sont ceux qui
forment les temps dérivés. ils sont au
nombre de cinq, savoir: le présent de
l'Infinitif, le participe présent, le parti-
cipe passé, le présent et le passé défini
de l'Indicatif

Les temps dérivés sont ceux qui sont
formés des temps primitifs.

Les temps se divisent aussi en temps
simples et en temps composés

Les temps simples sont ceux qui
n'empruntent aucun des temps du ver-
be avoir ou du verbe être

چهارم صورت انشائی است
پنجم صورت مصدریه است

در هر فعل سه زمان موجود است که اینها اند

یکم زمان حال
دوم زمان ماضی یعنی زمان گذشته
سوم زمان استقبال یعنی زمان آینده

زمانهای فعل بر دو قسم است قسم اول اصلی و قسم دوم مشتق است

زمانهای اصلی کدامند
آنها هستند که از منته مشتق از آنها صادر شود و آنها پنج
نوعند یکم مصدر حالی دوم اسم فاعل سوم اسم
مفعول چهارم صیغه اخباریه زمان حال پنجم صیغه
اخباریه زمان ماضی تام است

از منته مشتق آنها هستند که از از منته اصلی صادر بشوند

در زمانهای فعل نیز بر دو نوع تقسیم میشوند
یکم بسیط و دوم مرکب است

از منته بسیط آنست که بمساعده زمن از از منته
فعل مالک شدن که avoir باشد و نیز بمساعده
از منته فعل کینونت être که بمعنی بودن است
احتیاج نداشته باشد

در پنجیمی صورت انشائی در
بشچیمی صورت مصدریه در

هر فعل ده اوج زمان موجود در که بونلر در

بر پنجیمی زمان حال
ایکنجیمی زمان ماضی یعنی یکمش زمان
اوپنجیمی زمان استقبال یعنی کله جک زمان
فعلک زمانلری ایکی قسمه تقسیم اولنور بریسی
اصلی و دیکری مشتق در

اصلی اولان زمانلر قنغیدر لر اصلی اولان زمانلر
شونلر در که از منته مشتق اولدن صادر اولور و اولریش
نوعدر بر پنجیمی مصدر زمان حال ایکنجیمی اسم
فاعل اوپنجیمی اسم مفعول در پنجیمی صیغه
اخباریه نلک زمان حالی بشچیمی صیغه اخباریه
ماضی تامدر

از منته مشتق اولر در که از منته اصلیه دن صادر اولور لر

و فعلک زمانلری دخی ایکی قسمه تقسیم اولنور
بر پنجیمی بسیط و دیکری مرکبدر

و از منته بسیطه شودر که مالک اولق معنا سنده اولان
Avoir و برده اولق معنا سنده اولان Être
فعللر نلک زمانلری مساعدلرینه احتیاجی اولیه

والازمنة المركبة هي التي يحتاج تركيبها الى
مساعدة زمن من ازمان فعل الماك والكنونة
المذكورين

لا (اداة تنفي)

يوضع لفظ ne في الجمل المنفية قبل الفعل ولفظ
pas بعده وذلك في الازمنة البسيطة نحو (أنا
لا أحب)

وأما في الازمنة المركبة فيوضع ni قبل فعل
المساعدة ولفظ pas بعده نحو (أنا لم أحب)

وإذا تكرر لفظ ni التي معناها (لا) يستغنى عن
ذكر لفظ pas نحو (لا أخ لي ولا اخت)

وإذا وقع في جملة منفية لفظ rien الذي معناه
(لا شيء) يستغنى أيضاً عن ذكر pas نحو (لا أملك
شيئاً)

Les temps composés sont ceux dans
la composition desquels il entre un des
temps du verbe avoir ou du verbe être.

(Ne pas)

Dans les phrases négatives la négation
(ne) se place dans les temps simples
avant le verbe et le mot (pas) se met
après; comme (je n'aime pas).

Dans les temps composés la négation
(ne) se place avant l'auxiliaire et (pas)
se met après comme (je n'ai pas aimé).

Quand on répète la négation (ni) on
suprime le mot (pas) comme (je n'ai
ni frère ni sœur).

Dans les phrases négatives le mot
(rien) remplace (pas) comme (je n'ai
rien) et non (je n'ai pas rien).

و از منته مرکبه آنست که ترکیبش بمساعده زمن
از منته فعل مالک شدن که avoir است و نیز
بمساعده فعل کینونت که être است احتیاج
داشته باشد

نه (ادات نفی)

در جمله نفی لفظ ne پیش از فعل و لفظ pas پس
از فعل وضع میشود و اینها در از منته بسیطه چون
(من دوست نمیدارم)

و اما در از منته مرکبه لفظ ne پیش از فعل مساعد
و لفظ pas پس از فعل مساعد وضع میشود چون
(من دوست ندارم)

و لفظ ni که بمعنی (نه) است اگر در کلامی تکرار
شود آن زمان لفظ pas حذف میشود چنانچه در عبارت
(نه برادر دارم و نه خواهر)

و لفظ rien که بمعنی (هیچ چیز) است اگر در جمله
منفی واقع گردد نیز لفظ pas حذف خواهد شد
چون (هیچ چیز را مالک نیستم)

مرکب اولان زمانه ترکیب کننده مالک اولی معنا
سند اولان Avoir و اولی معنا سند اولان
Être فعلی زمانه ترکیب کننده مساعد
اولی

نه (ادات نفی)

جمله منقیده ne لفظی فعلی اول و pas
لفظی فعلی نصره وضع اولی و بوده از منته بسیطه
ده (بن سویم) کبی

ولکن از منته مرکبه نه لفظی فعل مساعد
دن اول و pas لفظی فعل مساعد نصره
وضع اولی (بن سویم) عبارت سند اولی
مثال

(نه) معنا سند اولان ni لفظی که بر جمله
تکرار اولی و ایسه pas لفظی اول زمان حذف
اولی (نه فرزنداشم و ارونه هم شیرم) عبارت
اولی مثال

جمله منقیده (هیچ برشی) معنا سند اولان
rien لفظی بولنور ایسه pas لفظی دخی
حذف اولی و ایسه کیم (هیچ برشته مالک دکام) عبارت
سند اولی کبی

يستعمل فعل الملك وهو avoir وفعل الكينونة وهو être في تركيب الأزمنة المركبة من جميع الأفعال ولذا يسميان الفعلين المساعدين -
(تنبيه) فعل avoir لا يفيد الملك إلا إذا كان مصاحبا اسما فإذا دخل في تركيب زمن الأزمنة الأفعال الآخر دل على مضي ذلك الزمن

(تصريف فعل الملك بالأسماء)
(الصيغة الاخبارية في الحال مثبتا)

لي عندي معي املاك مشمشة
لك عندك لوزة
له عنده موزة
لنا عندنا سفرجل
لكم عندكم كزبرة
لهم عندهم تينة

(منفيا)

ليس لي ليس عندي لست أملك تفاحة
ليس لك كزبرة
ليس له موزة
ليس لنا برقوق
ليس لكم فستقة
ليس لهم برتقالة

Les deux verbes (avoir) et (être) servent à former les temps composés de tous les autres verbes; on les appelle pour cette raison verbes auxiliaires

Le verbe (avoir) conjugué avec des noms

Indicatif présent positivement

J'ai un abricot
Tu as une amande
Il a une banane
Nous avons un coing
Vous avez une cerise
Ils ont une figue

Négativement

Je n'ai pas une pomme
Tu n'ai pas une poire
Il n'a pas une pêche
Nous n'avons pas une prune
Vous n'avez pas une pistache
Ils n'ont pas une orange

از بسکه فعل ملک که avoir باشد و فعل کینونت که être است در ترکیب ازمنه مرکبه بر کافه افعال داخل میشوند و اینها را فعل مساعد تسمیه کرده اند (تنبیه) فعل avoir افاده ملکیت نمیکند مگر با اسمی برابر باشد و اگر داخل ترکیب زمان ازمنه افعال دیگر شود آن وقت دلالت بر گذشته آن زمان میکند

* در بیان تعریف فعل ملکیت با اسم *

* بیان صیغه اخباریه در زمان حال مثبت *

من یک زرد آلودارم - نزد من یک زرد آلود هست

تو یک بادام داری

او یک انجیر آدم دارد

مایک به داریم

شما یک آلودا دارید

آنها یک انجیر دارند

* در صورت منفی *

من سببی ندارم - نزد من یک سبب نیست

تو یک اهرود نداری

او یک شفتالوند دارد

مایک آلوده نداریم

شما یک بسته ندارید

آنها یک پرتقال ندارند

مالک اولق معنا سنده اولان avoir و اولق معنا سنده اولان être فعللری کافه افعال ازمنه مرکبه لرینک ترکیبده داخل اولق سببیه فعل مساعد تسمیه اولندیلر (تنبیه) avoir فعلی انجیق بر اسمیه مصاحب اولدیغی حالده ملکیت معنا سنن افاده ایدر و بشقه افعالک زمانلرندن بر یسنده داخل اولور سه اولوقت زمانک ماضی اولدیغنه دلالت ایدر

(اسم الیه مالک اولق فعلنک تصریفی بیاتمددر)

(صیغه اخباریه حالیه مثبت صورتیه)

بنم بر قیسم وار - بنده - یاغده بر قیسی وار

سنک بر بادامک وار

انک بر موزی وار

بزم بر ایوان وار

سنک بر کراز کزلک وار

انلرک بر انجیری وار

(منفی صورتیه)

بنم بر المام یوق بر المایه مالک دکلم

سنک بر ارمودک یوقدر

انک بر شفتالوسی یوقدر

بزم بر اریکمز یوقدر

سنک بر فستقکزی یوقدر

انلرک بر پرتقالی یوقدر

(استفهاما)

هل لي هل معي هل عندي هل أملك رمانة
هل لك جوزة
هل له بندقة
هل لنا أبو فروة
هل لكم مشملة - يسيم
هل لهم بلح

(استفهاما ونقيا)

أليس لي - عندي - معي - أملك بطيخا
أليس لك ليمونه
أليس له عنب
أليس لنا زيتون
أليس لكم توت
أليس لهم شيلك

* الماضي الناقص *

كان لي - عندي - معي ورق - كنت أملك ورقا
كان لك حبر
كان له دواة
كان لنا قلم
كان لكم كتاب
كانت لهم مطوة

Interrogativement

Ai-je une grenade ?
As-tu une noix ?
A-t-il une noisette ?
Avons-nous une chataigne ?
Avez-vous une nêlle ?
Ont-ils des dattes ?

Interrogativement et négativement

N'ai-je pas de pastèque ?
N'as-tu pas de citron ?
N'a-t-il pas de raisin ?
N'avons-nous pas d'olives ?
N'avez-vous pas de mûres ?
N'ont-ils pas de fraises ?

Imparfait

J'avais du papier.
Tu avais de l'encre.
Il avait un encrier.
Nous avions une plume.
Vous aviez un livre.
Ils avaient un canif.

* در صورت استفهام *

آیا نزد من یک نار هست - نار را مالکم
 آیا تو یک کردگان داری
 آیا او یک جلوه دارد
 آیا ما یک شاهسلطه داریم
 آیا شما یک ازکیل دارید
 آیا آنها خرمادارند

* در صورت استفهام و نفی *

آیا من هندوانه ندارم
 آیا تو لیون نداری
 آیا او انگور ندارد
 آیا ما نه تنون نداریم
 آیا شما دوست ندارید
 آیا ایشان توتی ارضی ندارند

* ماضی ناقص یعنی حکایت حال در ماضی *

من کاغذ داشته بودم - نزد - پیش من کاغذ بود
 تو مرکب داشته بودی
 او یک دوات داشته بود
 ما یک قلم داشته بودیم
 شما یک کتاب داشته بودید
 ایشان یک قلمزاش داشته بودند

* استفهام صورتیه *

بنده - یاغده بر نارواری - بر نار مالکیم
 سنک بر جوزک واری
 انک بر فندغی واری
 بزم بر کستانه هن واری
 سزک بر موشمله کز واری
 انلرک خرمالری وارمیدر

* نفی و استفهام صورتیه *

بنم قارپوزم یوقی - بنده - یاغده قارپوز یوقی
 سنک لیونک یوقیدر
 آنک اوزمی یوقیدر
 بزم زیتونغز یوقیدر
 سزک دوستکزی یوقیدر
 انلرک چلکلی یوقیدر

* ماضی ناقص یعنی ماضیده حال حکایه سی *

بنم کاغذم وارایدی - بنده - یاغده کاغذ وارایدی
 سنک مرکب وارایدی
 انک بردواتی وارایدی
 بزم بر قلمز وارایدی
 سزک بر کتابکزی وارایدی
 انلرک بر قلمزاش وارایدی

* الماضي المحدود أو التام *

أنا ملكت حصانا

أنت ملكت فرسا

هو ملك مهورا

نحن ملكنا حمارا

أنتم ملكتم جملا

هم ملكوا ناقة

* الماضي الغير تام *

قد ملكت خروفا في السنة الماضية

قد ملكت بقرة في الشهر الماضي

قد ملكت عجلا في الاسبوع الماضي

قد ملكنا عزا أول أمس

قد ملكتم كرسي البارحة

قد ملكوا دولابا في هذه الصباح

* نفي *

لم أملك سفرة - مائدة

لم تملك صندوقا

لم يملك امرأة

لم نملك موسى

لم تملكوا منديلا

لم يملكوا مشطا

Passé défini

J'eus un cheval

Tu eus une jument.

Il eût un poulain

Nous eûmes un âne

Vous eûtes un chameau

Ils eurent une brébis.

Passé indéfini

J'ai eu un mouton l'année dernière

Tu as eu une vache le mois dernière

Il a eu un veau la semaine passé

Nous avons eu une chène avant hier

Vous avez eu une chaise hier

Ils ont eu une armoire ce matin

Négativement

Je n'ai pas eu une table

Tu n'ai pas eu un coffre

Il n'a pas eu un miroir

Nous n'avons pas eu un rasoir

Vous n'avez pas eu un mouchoir

Elles n'ont pas eu un peigne

* ماضی محدود و یا تام *

من صاحب اسبی شدم - اسب را مالک شدم
صاحب یک مادیان شدم
صاحب یک کره اسب شدم
صاحب یک خر شدم
صاحب یک شتر شدم
صاحب یک کوسفتن ماده شدم

* ماضی غیر تام *

پارسال صاحب یک کوسفتن شدم
در ماه گذشته صاحب یک ماده گاو شدم
هفته گذشته صاحب یک گاو شدم
پری روز صاحب یک بز شدم
دیروز صاحب یک اسکیل شدم
این صبح صاحب یک دولاب شدم

* در صورت نفی *

صاحب یک سفره نشدم
صاحب یک صندوق نشدم
صاحب یک آینه نشدم
صاحب یک کزک نشدم
صاحب یک دستمال نشدم
صاحب یک شانه نشدم

* ماضی محدود و یا خود تام *

بن بر آن مالک اولدم
بر قسراغه مالک اولدم
بر طایه مالک اولدم
بر اشکه مالک اولدم
بر دویه مالک اولدم
بر دیشی قیونیه مالک اولدم

* ماضی غیر تام *

کچن سنه بر قیونیه مالک اولدم
کچن آیده بر اینکه مالک اولدم
کچن هفته بر طایه مالک اولدم
اولکی کون بر یکی به مالک اولدم
دون بر اسکمله به مالک اولدم
بوصباح بر دولا به مالک اولدم

* منفی صورتیله *

بر سفره به مالک اولدم
بر صندوق به مالک اولدم
بر آینه به مالک اولدم
بر استره به مالک اولدم
بر مندیله مالک اولدم
بر طراغه مالک اولدم

* استقهما *

هل ملكت ديكاً
هل ملكت دجاجة
هل ملك حمامة
هل ملك طيخة
هل ملكتم أوزاً
هل ملكوا كركياً

* نفي واستقهما *

أما ملكت يغاناً
أما ملكت عندليباً
أما ملك شحروراً
أما ملك طيخة - قرياً
أما ملكتم سمانة
أما ملكوا طيراً

* الماضي السابق على ماضٍ آخر *

لما امتلكت الدراهم انفقتهما على الفقراء
لما امتلكت الدراهم نسيت أحيابك
لما صار ذا ثروة نسي أحيابه
لما امتلكن الدراهم اشتريتا عربة

Interrogativement

Ai-je eu un coq ?
As-tu eu une poule ?
A-t-il eu un pigeon ?
Avons-nous eu un canard ?
Avez-vous eu un oie ?
Ont-ils eu un grue ?

(*Interrog-Négativement*)

N'ai-je pas eu un perroquet ?
N'as-tu pas eu un rossignol ?
N'a-t-il pas eu un merle ?
N'avons-nous pas eu une tourterelle ?
N'avez-vous pas eu une caille ?
N'ont-ils pas eu un oiseau ?

Passé antérieur

Quand j'eus eu de l'argent je le distribuai aux pauvres.
Quand tu eus de l'argent tu oublias tes amis.
Quand il eut eu de l'argent il oubliâ ses amis.
Quand nous eûmes eu de l'argent nous achetâmes une voiture.

* در صورت استقام *

آیا مالک یک خروس شدم
 آیا مالک یک ماکیان شدم
 آیا مالک یک کبوتر شدم
 آیا مالک یک مراقب شدم
 آیا مالک یک غاژ شدم
 آیا مالک یک کلک شدم

* در صورت نفی و استقام *

آیا صاحب یک طوطی شدم
 آیا صاحب یک هزار شدم
 آیا صاحب یک تیره شدم
 آیا صاحب یک مویچه شدم
 آیا صاحب یک لاروده شدم
 آیا صاحب یک مرغ شدم

* تقدم ماضی بر ماضی دیگر *

وقتی که صاحب پاره شدم بفقیرها توزیع نمودم
 وقتی که صاحب پاره شدم دوستهای ترا فراموش کردی
 وقتی که توانگر و صاحب ثروت و سامان شد دوستهای ترا
 فراموش نمود
 وقتی که صاحب پول شدم یک کرد و ده خریدیم

* استفهام صورتیه *

برخرو سه مالک اولدمی
 برطاو غه مالک اولدمی
 برکو کرچینه مالک اولدمی
 برآورد که مالک اولدمی
 برقاز مالک اولدیکز می
 برطورنه به مالک اولدیلری

* نفی و استفهام صورتیه *

برپیغانه مالک اولدمی
 بربلبله مالک اولدمی
 برقره طاو غه مالک اولدمی
 برقری به مالک اولدمی
 بربلدرچینه مالک اولدیکز می
 برقوشه مالک اولدیلری

* دیگر ماضیه تقدم ایدن ماضی *

پاره به مالک اولدیم و قنده فقر الره تقسیم و توزیع
 ایتدم
 پاره به مالک اولدیم و قنده دوستلریکی اونوتدک
 ثروت و دولته مالک اولدیم و قنده دوستلرینی
 اونوتدی
 پاره به مالک اولدیم و قنده بر به صاون آلاق

لما قبلت عليكم الدنيا - لما اغتنمتم استكبرتم

لما زادت اموالهم زاد بخلهم

* الماضي الاتم *

كنت ملكت بطلونا

كنت ملكت رباط رقبه

كان ملك ستره

كاملنا كفوفنا

كنتم ملككم كادرا

كانو ملكوا جواربا

* المستقبل البسيط أو المطلق *

سأملك ساعة - سيكون لي ساعة

ستملك كوستيكا

سيملك ختما

ستملك حزاما

ستكون أقصة

سيملكون سراويل

* المستقبل السابق *

أكون ملكت بستانا

تكون ملكت سراية

Quand vous eûtes eu de la fortune vous devîntes orgueilleux

Quand ils eurent eu beaucoup de biens ils devinrent plus avares

Plus-que-parfait

J'avais eu un pantalon

Tu avais eu une cravate

Il avait eu une redingotte

Nous avions eu des gants

Vous aviez eu des souliers

Ils avaient eu des bas

Futur simple

J'aurai une montre

Tu auras une chaine

Il aura un cachet

Nous aurons une ceinture

Vous aurez des chemises

Ils auront des caleçons

Futur antérieur

J'aurai eu un jardin

Tu auras eu un palais

دقتی که توانگر گشتید متکبر شدید

دقتی که مال و دولتشان بسیار شد زیاده خیس
و طمعکار شدند

* ماضی اتم *

صاحب یک بانظون شده بودم
صاحب یک کرد بنمذ شده بودی
صاحب یک ستره شده بود
صاحب دستکشها شده بودیم
صاحب قنذر پاشه شده بودید
صاحب چور بها شده بودند

* مستقبل البیض یعنی زمان آئنده *

صاحب یک ساعت خواهم شد - ساقیر مالک می شوم
صاحب یک ساعت بند می شوی - مالک زنجیر کی می شوی
صاحب یک مهر می شود
صاحب یک کمر بند می شویم
صاحب میرا پنهان می شوید
صاحب زیر جامها می شوند

* مستقبل گذشته *

صاحب یک باغ شده می شوم
صاحب یک برای شده می شوی

زنکین اولاد یغکز و قنده کبر لو اولاد یکز

مال و دولتری چوق اولاد یغی و قنده دها بنجیل
و خسیس اولاد یلر

* ماضی اتم *

بر بنظونه مالک اولمش ایدم
بر بیون باغنه مالک اولمش ایدک
بر ستره به مالک اولمشیدی
الساوانلره مالک اولمش ایدلک
قوندلرله مالک اولمشیدیکز
چور ابلره مالک اولمشیدیلر

* مستقبل بسیط یعنی کله جا زمان *

بر ساعته مالک اولم بچم - بر ساعت اوله جق
بر کوستکه مالک اولم بچسک
بر مهره مالک اولم بچق
بر قوشاغه مالک اولم بچز
کومل کله مالک اولم بچسکز
دونلره مالک اولم بچقلر

* مستقبل سابق *

بر باغچه به مالک اولمش اولورم
بر سراه مالک اولورسک

يكون ملك بيتا - دارا
 نكون ملكا فضية - دراهم
 تكونون ملكتم ذهبا
 يكونون ملكوا نحاسا

* الشرطي الحال *

لو كانت لي دراهم لكان لي بيت - لو ملكت دراهما
 لملك بيتا
 لو كانت لك دراهم لكانت لك خيل
 لو كانت له دراهم لكانت له عربة
 لو امتلكت دراهما لامتلكنا بيتانا
 لو كانت لكم دراهم لكثرت أحيابكم
 لو لم يكن لهم دراهم لما كانت لهم كتب

* صيغة الشرطي الماضي *

لو كان لي بخت لكنت ارتفعت رتبة
 لو كان لك بخت لكنت ارتفعت درجة - نلت
 منصبا
 لو كان امتلك دراهما لكان امتلك عربة
 لو كان لنا أموال لكثرت أحيابنا

Il aura eu une maison
 Nous aurons eu de l'argent
 Vous aurez eu de l'or
 Ils auront eu du cuivre

Conditionnel présent

Si j'avais de l'argent, j'aurais une maison.
 Si tu avais de l'argent, tu aurais des chevaux.
 S'il avait de l'argent, il aurait une voiture
 Si nous avions de l'argent nous aurions un jardin.
 Si vous aviez de l'argent vous auriez beaucoup d'amis.
 S'ils n'avaient de l'argent ils n'auraient des livres.

Conditionnel passé

Si j'avais eu de la chance j'aurais eu un grade.
 Si tu avais eu de la chance tu aurais eu un avancement.
 S'il avait eu de l'argent il aurait eu une voiture.
 Si nous avions eu de la fortune nous aurions eu beaucoup d'amis.

صاحب یک خانه شده میشود
صاحب سیم - پاره شده میشود
صاحب زر شده میشود
صاحب مس شده میشوند

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر پول میداشتم خانه ام میشد - اگر پول را مالک
بودم خانه را مالک میشدم
اگر پوست میبود اسبها میداشتی
اگر پاره اش میبود کرده میداشت
اگر صاحب پاره میبودیم مالک یک باغ میشدیم
اگر پاره اتان میبود بسیار دوستها میداشتید
اگر پاره اشان نمیبود کتابها نمیداشتند

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر بخت و طالع میداشتم نائل یک رتبه میشدم
اگر اقبال میداشتی نائل یک منصب و جاه میشدی
اگر پولش میبود صاحب کرده میشد
اگر صاحب ثروت و سامان میبودیم دوستهایمان
بسیار میشد

برقوناغه مالک اولمش اولور
کومشه - پاره به مالک اولمش اولورز
التونه مالک اولمش اولورسکز
باقرم مالک اولمش اولورلر

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر پاره م اولیدی قوناغم اولوردی - پاره یم
مالک اولیدم اوم اولوردی
اگر پاره ل اولیدی آتارک اولوردی
اگر پاره سی اولیدی عربی سی اولوردی
اگر پاره به مالک اولیدق بر باغچه به مالک اولوردق
اگر پاره کز اولیدی چوق دوستر کز اولوردی
اگر پارملری اولییدی کابلری اولمزدی

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر طالع و اقبال اولمش اولیدی بر رتبه به نائل
اولمش اولوردم
اگر اقبالک اولمش اولیدی بر منصبه نائل اولمش
اولوردل
اگر پارسی اولمش اولیدی بر عربی به مالک اولمش
اولوردی
اگر دولت صاحبی اولمش اولیدق چوق دوستره
مالک اولوردق

لو كنتم املاكتم دراهم الكنتم املاكتم خيلا

لو لم يكونوا ذو ثروة لما كانت لهم احياب

* أمر حاضر *

لا تملك خبزا

لتملك جبينا

أملكوا سكرا

٢٠ الصيغة الانشائية الحالية *

ان أبي يريد ان أملك قمحا

ان تملك شعيرا

أن يملك فولا

ان تملك عدسا

ان تملكون ذرة

ان يملكوا أرزا

* الماضي الناقص *

أبي كان يريد لو كنت أملك بصلا

لو كنت تملك جررا

لو كان يملك خسا

لو كانت تملك خيارا

لو كنتم تملكون بادنجانا

لو كانوا يملكون قمرعا

Si vous aviez eu de l'argent vous auriez eu des chevaux.

S'ils n'avaient pas eu d'argent, ils n'auraient pas eu d'amis.

Impératif

Aie du pain.

Ayons du fromage.

Ayez du sucre.

Subjonctif présent

Mon père veut que j'aie du blé.

Que tu aies de l'orge.

Qu'il ait des fèves.

Que nous ayons des lentilles.

Que vous ayez du maïs.

Qu'ils aient du riz.

Imparfait

Mon père voulait que j'eusse des oignons

Que tu eusses des carottes.

Qu'il eût des laitues.

Que nous eussions des concombres.

Que vous eussiez des milangènes.

Qu'ils eussent des courges

اگر صاحب پول بودید مالک اسپها میشدید

اگر توانگر نمی بودند دوستهایشان نمیشد

* امر حاضر *

صاحب نان بشو

صاحب غیر بشویم

صاحب شکر بشوید

* صیغه انشائیة حالیه *

پدرم میخواهد که مالک کندم بشوم

پدرم میخواهد که مالک جو بشوی

پدرم میخواهد که مالک بقله بشود

پدرم میخواهد که مالک مرغجک بشویم

پدرم میخواهد که مالک کندم مصری بشوید

پدرم میخواهد که مالک پرنج بشوند

* ماضی ناقص *

پدرم میخواسته که مالک یاز میشدم

اگر مالک کزر میشدی

اگر مالک کاهو میشد

اگر مالک خیار میشدیم

اگر مالک بادنجان میشدید

اگر مالک کدو میشدند

اگر پاره به مالک اولمش اولیدی کنز آتله مالک اولمش
اولوردی کنز

اگر دولت صاحبی اولمشم اولیدی لر دوستاری
اولمشم اولوردی

* امر حاضر *

اتمکه مالک اول

پنیره مالک اولهلم

شکره مالک اولکنز

* صیغه انشائیة حالیه *

بابام استرکه بغدادیه مالک اولهیم

» » اریه به مالک اولهسن

» » بقله به مالک اوله

» » مرغجک مالک اولهلم

» » مصر بغدادی سنه مالک اولهسکنز

» » پرنج به مالک اوله لر

* ماضی ناقص *

بابام استردی که صوغانه مالک اولیدم

اگر هاوجه مالک اولیدک

اگر ماروله مالک اولیدی

اگر خیار مالک اولیدق

اگر بطلجانه مالک اولیدی کنز

اگر قباغه مالک اولیدی لر

* الماضى الانشائيه *

ليتنى ملكت خرفشا
 ليتك ملكت فصوليا
 ليتهم ملك بطاطسا
 ليتنا ملكنا اسباخ - اسفناج
 ليتكم ملكتم كرنا
 ليتهم ملكوا قرنيطا - قنيط

* الماضى الاتم *

كان أبى يودان لو كنت ملكت ملحا

لو كنت ملكت فلفلا
 لو كان ملك كرفسا
 لو كنا ملكنا قوما
 لو كنتم ملكتم بقدونس
 لو كانوا ملكوا سمنا

* تصريح فعل الكينونة بالصفات *

* الاخبار فى الحال مثبتا *

أنا مبسوط - راضى

أنت مسرور

هو محبوب

هى جميلة

نحن أحمبا

Passé

Que j'ai eu des artichauts.
 Que tu aies eu des haricots.
 Qu'il ait eu des pommes de terre.
 Que nous ayons eu des épinards.
 Que vous ayez eu des choux.
 Qu'ils aient eu des choux-fleurs.

Plus-que-parfait

Mon père voudrait que j'eusse eu du sel.

Que tu eusses eu du poivre.
 Qu'il eût eu du céleri.
 Que nous eussions eu de l'ail.
 Que vous eussiez eu du persil.
 Qu'ils eussent eu du beurre.

*Le verbe Être conjugué avec des adjectifs**Indicatif présent positivement*

Je suis content.

Tu es bien aise.

Il est aimable.

Elle est belle.

Nous sommes amis.

* ماضی انشائیہ *

کاشکی مالک کثیرستان میشدم
 کاشکی مالک فاصولیا میشدی
 کاشکی مالک سبب زمین میشد
 کاشکی مالک اسباج - شومین میشدیم
 کاشکی مالک کلم میشدید
 کاشکی مالک کلم رومی میشدند

* ماضی اتم *

بدرم ارز و خواهمش می نمود اگر صاحب نمک
 شده بودم

اگر صاحب فلفل شده بودی
 اگر مالک کرب شده بود
 اگر مالک سیر شده بودیم
 اگر مالک مقدونس شده بودید
 اگر مالک روغن شده بودند

* در بیان تصریفات فعل کینونت بهفات *

* صیغه اخباریه حالیه مثبتہ *

من خوشنود و شادانم

تو خوشنودی

او دلبر است - دلجو است

او زیبا و خوشکل است

ما یار و دوستیم

* ماضی انشائیہ *

کاشکی برانکار مالک اولیدم
 کاشکی فاصولیا به مالک اولمش اولیدک
 کاشکی بر الماسنه یعنی بتانه به مالک اولیدی
 کاشکی اسبناغه مالک اولیدق
 کاشکی لهانه به مالک اولیدیگز
 کاشکی قرنیطه مالک اولیدیذر

* ماضی اتم *

بایام ارز و لردی اگر طوزه مالک اولاش اولیدم

اگر پیره مالک اولاش اولیدک
 اگر کرویزه مالک اولمش اولیدی
 اگر صارم ساغه مالک اولمش اولیدق
 اگر ماد نوسه مالک اولمش اولیدیگز
 اگر یاغه مالک اولمش اولیدیذر

* صفات ایله اولوق فعله تک تصریفی بیاتده در

* صیغه اخباریه حالیه مثبت صورتله *

بن مسرور و مبسوطم

سن مسرور سن

اوسوکلودر

او کوزل و یا قشقاودر

بزدوستز

أنتم عاقلون

هم طيبون

هن طبيبات

* تقيا *

أنا لست مبسوطة

أنت لست مسرورا.

هو ليس جميلا

هي ليست جميلة

نحن لسنا أحياءا

أنتم لستم عقلا

هم ليسوا طيبين

هن لسن طبيبات

* استقهما *

هل أنا غني

هل أنت فقير

هل هو بخيل

هل نحن مسرفون

هل أنتم مؤدبون

هل هم غير مؤدبين

* نضيا واستقهما *

أأست غنيا

أأست فقيرا

Vous êtes sages.

Ils sont bons.

Elles sont bonnes.

Négativement

Je ne suis pas content.

Tu n'es pas bien aise.

Il n'est pas beau.

Elle n'est pas belle.

Nous ne sommes pas amis.

Vous n'êtes pas sages.

Ils ne sont pas bons.

Elles ne sont pas bonnes.

Interrogativement

Suis-je riche?

Es-tu pauvre?

Est-il avare?

Sommes-nous prodigues?

Êtes-vous polis?

Sont-ils impolis?

Interrog - Négativement

Ne suis-je pas riche?

N'es-tu pas pauvre?

شما دانا و ماقلید
آنها خوب نیستند
آنها خوب نیستند

✽ در صورت نفی ✽

من خوشنود نیستم
تو خوشنود نیستی
او زیبا و قشنگ نیست
او زیبا و خوب نیست
ما یار و دوست نیستیم
شما دانا و ماقل نیستید
آنها خوب نیستند
آنها خوب نیستند

✽ در صورت استفهام ✽

آیا من توانگر هستم
آیا تویی نوا و فقیر هستی
آیا او بخیل است
آیا ما مسرفیم
آیا شما ادب دارید
آیا آنها ادیب نیستند - آیا آنها بی ادبند

✽ در صورت نفی و استفهام ✽

آیا من توانگر نیستم
آیا تویی نوا و فقیر نیستی

منز عقال و سکر
انرا پودر لر
انرا پودر لر

✽ نفی صورتیله ✽

بن مسرور دکلیم
سن مسرور دکلسن
او کوزل دکلدر
او کوزل دکلدر
بزدوست و احباب دکلز
منز عقال و دکل سکر
انرا پود دکلدر لر
انرا پود دکلدر لر

✽ استفهام صورتیله ✽

بن زن کینیم
سن فقیر میسن
او بخیل میدر
بز اسراف اید یچی میز
سزاد بلو میسکر
انرا دب سز میدر لر

✽ نفی و استفهام صورتیله ✽

بن زن کین دکلیم
سن فقیر دکل سن

اليس بخيلا
السناسرفين
الستم مؤدين
اليسوا غير مؤدين

* حكاية الحال في الماضي *

أنا كنت مجتهدا
أنت كنت كسلانا
هو كان سعيدا
نحن كنا سيء البخت
أنتم كنتم فضلا
هم كانوا أكراما

* الماضي التام *

أنا صرت مريضا - مرضت
أنت صرت قويا
هو صار ضعيفا - ضعف
نحن صرنا متواضعين - تواضعنا
أنتم صرتم متكبرين - تكبرتم
هو صار صاحب شجاعة

* الماضي الغير تام *

أنا كنت مطيعا
أنت كنت عاصيا
هو كان صغيرا

N'est-il pas avare ?
Ne sommes-nous pas prodigues ?
N'êtes-vous pas polis ?
Ne sont-ils pas impolis ?

Imparfait

J'étais studieux.
Tu étais paresseux.
Il était heureux.
Nous étions malheureux.
Vous étiez vertueux.
Ils étaient généreux.

Passé défini

Je fus malade.
Tu fus fort.
Il fut faible.
Nous fûmes modestes.
Vous fûtes orgueilleux,
Ils furent courageux.

Passé indéfini

J'ai été obéissant.
Tu as été désobéissant.
Il a été petit.

آیا اد بخیل نیست
 آیا ما مسرف نیستیم
 آیا شما مؤدب نیستید
 آیا آنها بی ادب نیستند

✽ حکایت حال در زمان ماضی ✽

من کوشش کننده بودم
 تو قلیل بودی
 او فرخنده بود
 ما بی بخت بودیم
 شما فاضل بودید
 آنها جو انمرد بودند

✽ ماضی تام ✽

من بیمار و ناخوش شدم
 تو توانا سندی
 او ناتوان شد
 ما متواضع شدیم
 شما متکبر شدید
 آنها شجاع شدند

✽ ماضی غیر تام ✽

من فرمانبردار بودم - مطیع بودم
 تو فرمانبردار نبودی
 او خرد و کوچک بود

او بخیل دکلمیدر
 بز مسرف دکلمیز
 سز ادبلاود کلمیسکرز
 اقلر ادب سزد کلمیدرلر

✽ ماضیه حال حکایه سی ✽

بن چالشقان ایدم
 سن قلیل ایدک
 او سعادتلاوایدی
 بز طالعسز و بختسز ایدک
 سز فضیلتلاوایدیکز
 انلر جو انمرد ایدیلر

✽ ماضی تام ✽

بن کیفسز اولدم
 سن قوتلاو اولدک
 او ضعیف اولدی
 بز متواضع اولدق
 سز کبرلو اولدیکز
 انلر شجاع تلو اولدیلر

✽ ماضی غیر تام ✽

بن اطاعتلاو ایدم
 سن اطاعتسز ایدک
 او کوچک ایدی

فحن كنا كبارا
انتم كنتم اصدقاء
هم لم يكونوا اصدقاء

* نفي *

انا لم اكن غير مستعد
لم تكن مستعدا
لم يكن متعلقا
لم تكن كذابين
لم تكونوا امراةيين
لم يكونوا حسادا

* استفهام *

هل كنت ماهرا
هل كنت غشيا
هل كان فقيرا
هل كنا اصحاب ثروة
هل كنتم كسالى
هل كانوا قباحا

* نفي واستفهام *

أما كنت ماهرا
أما كنت غشيا
أما كان فقيرا
أما كنا اصحاب ثروة

Nous avons été grands.

Vous avez été fidèles.

Ils ont été infidèles.

Négativement

Je n'ai pas été incapable.

Tu n'as pas été capable.

Il n'a pas été flatteur.

Nous n'avons pas été menteurs.

Vous n'avez pas été hypocrites.

Ils n'ont pas été envieux.

Interrogativement

Ai-je été habile?

As-tu été malhabile?

A-t-il été indigent?

Avons-nous été opulents?

Avez-vous été indolents?

Ont-ils été insolents?

Interrog-Négativement

N'ai-je pas été habile?

N'as-tu pas été malhabile?

N'a-t-il pas été indigent?

N'avons-nous pas été opulents?

ما بزرگ بودیم
شما صادق بودید
آنها صادق نبودند

✽ در صورت نفی ✽

من بی استعداد و غیر قابل نبودم
تو مستعد نبودى
او جابلو کس نبود
ما دروغ گو نبودیم
شما ریاکار نبودید
آنها حسود نبودند

✽ در صورت استفهام ✽

آیا من ماهر بودم
آیا تو غشیم بودى
آیا او فقیر بود
آیا ما صاحب دوات و ثروت بودیم
آیا شما تنبل بودید
آیا آنها بی ادب بودند

✽ در صورت نفی و استفهام ✽

آیا من ماهر نبودم
آیا تو غشیم نبودى
آیا او بی‌نوا نبود
آیا ما صاحب دوات نبودیم

بزییوک ایدک
سز صداقتلوااید یکنز
انلر صداقتسزاید یلر

✽ نفی صورتیه ✽

بن استعدادسزدکل ایدم
سن استعدادلودکل ایدک
اویلتاقلنجی دکل ایدی
بزیلانجی دکل ایدک
سزریا کار دکل ایدیکنز
انلر حسداایدیجی دکل ایدیلر

✽ استفهام صورتیه ✽

بن مهارتلاومیدم
سن عجمی میدک
اوفقیرمیدی
بزنروت صاحبی ایدک
سز تنبلی ایدیکنز
انلر ادب سزمیدیلر

✽ نفی و استفهام صورتلریه ✽

بن مهارتلاود کلیدم
سن عجمی دکلیدک
اوز کورد دکلیدی
بزمال صاحبی دکلیدک

أما كنتم كسالى
أما كانوا أقجا

* الماضى الناقص *

لما كنت شابا كنت أنت هرما
لما كنت أنت شابا كنت أنا شيخا
لما كان قويا كنت أنت ضعيفا
لما كنا فرحين كنتم متكدرين
لما كنتم متكدرين كنا فرحين
لما كانوا مبسوطين كانت اخواتهم غريمب وطات

الماضى التام

أنا كنت صرت عالما
أنت كنت صرت جاهلا
هو كان صار متشكرا
نحن كنا صرنا أصحاب قناعة
أنتم كنتم صرتم أرباب غيرة
هم كانوا صاروا مجتهدين

* المستقبل البسيط *

أنا أصبح حكما - طبيا
أنت تصبح راحا
هو يصير أجازيا - بايع الادوية

N'avez-vous pas été paresseux ?

N'ont-ils pas été insolents ?

Passé antérieur

Quand j'eus été jeune tu fus vieux

Quand tu eus été jeune je fus vieux

Quand il eut été fort tu fus faible

Quand nous eûmes été gais, vous fûtes tristes

Quand vous eûtes été tristes nous fûmes gais

Quand ils eurent été contents, leurs sœurs furent mécontentes

Plus-que-parfait

J'avais été savant.

Tu avais été ignorant.

Il avait été reconnaissant.

Nous avions été sobres.

Vous aviez été zélés.

Ils avaient été assidus.

Futur simple

Je serai médecin.

Tu seras chirurgien.

Il sera pharmacien.

آیا شما تنبل نبودید
آیا آنها بی ادب نبودند

* ماضی ناقص *

وقتی که من جوان بودم قوی بودی
وقتی که تو جوان بودی من می بودم
وقتی که او زور و توان داشت تو ضیف و ناتوان بودی
وقتی که ما خشنود بودیم شما غمناک بودید
وقتی که شما غمناک و مکرر بودید ما خشنود بودیم
وقتی که آنها خشنود بودند خواهی پایشان خشنود نبودند

* ماضی تام *

من عالم شده بودم
تو جاهل شده بودی
او شکر گذار شده بود
ما صاحب قناعت شده بودیم
شما صاحب غیرت شده بودید
آنها کوشش کننده شده بودند

* مستقبل بسیط *

من پزشک می شوم — حکیم می شوم
تو ریش ساز می شوی — جراح می شوی
او دارو فروش می شود

سز تنبل د کلید یکنز
انلر ادب سزد کلید لرز

* ماضی ناقص *

بن کنج اولدیغم وقتده سن اختیار ایدک
سن کنج اولدیغنت وقتده بن اختیار ایدم
او قوتلوا اولدیغنی وقتده سن قوتسز وضعیف ایدک
بز فرحلاوا اولدیغمز وقتده سز کدرلوا ایدیکز
سز کدرلوا اولدیغکز وقتده بز فرحلاوا ایدک
انلر مسرور اولدقلری وقتده قز قز نند اشلری مسرور
دکل ایدیلر

* ضی تام *

بن عالم اولمشدم
سن جاهل اولمشدک
او متشکر اولمشدی
بز قناعت صاحبی اولدیدک
سز غیرتلاوا اولدیدیکز
انلرچ اشقان اولدیدیلر

* مستقبل بسیط *

بن حکیم اولورم
سن جراح اولورسن
او اجراحی اولور

نحن نصير كتبا
أنتم تصيرون ضباطا
هم يصيرون عسكريا

* المستقبل المقدم *

أنا أكون صرت ميرألاي
أنت تكون صرت قائم مقام
هو يكون صار بيكاشي
نحن نكون صرنا يوزباشية
أنتم تكونون صرتم چاويشيه
هم يكونون صاروا أونباشيه

* الصيغة الشرطية الحالية *

لو كانت لي دراهم لصرت مبسوطا جدا
لو كانت لك دراهم لصرت سعيدا جدا
لو كان له دراهم لصار كريما جدا
لو كنا في فرنسا لصرنا متدينين
لو كنتم بالآستانة العلية لصرتم مؤدبين
لو كانوا عقلا لما كانوا فقرا

* الصيغة الشرطية الماضية *

لو كنت غنيا لصرت مبسوطا
لو كنت صاحب معارف لصرت محترما

Nous serons écrivains.

Vous serez officiers.

Ils seront soldats.

Futur antérieur

J'aurai été colonel.

Tu auras été lieutenant colonel.

Il aura été commandant.

Nous aurons été capitaines.

Nous aurez été sergents.

Ils auront été caporaux.

Conditionnel présent

Si j'avais de l'argent je serais très-content.

Si tu avais de l'argent tu serais très-heureux

S'il avait de l'argent il serait très-généreux.

Si nous étions en France nous serions civilisés.

Si vous étiez à Constantinople vous seriez polis.

S'ils étaient sages ils ne seraient pas pauvres

Conditionnel passé

Si j'avais été riche j'aurais été content.

Si tu avais été instruit tu aurais été estimé.

ما کاتب می‌شویم
شما سر کرده می‌شوی
آنها سر باز می‌شوند

* مستقبل مقدم *

من میر پنج شده می‌شوم
تو سر قیاب شده می‌شوی
او سر هتک شده می‌شود
ما سلطان شده می‌شویم
شما نقیب سر باز شده می‌شوید
ایشان ده باشی شده می‌شوند

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر من پول می‌داشتم خیلی خوشتر می‌شدم
اگر تو پول می‌داشتی بی‌زار فرخنده می‌شدی
اگر او پول می‌داشت بسیار جوانتر می‌شد
اگر در فرانسه می‌بودیم متمدن می‌شدیم
اگر در اسلامبول می‌بودید ادیب می‌شدید
اگر آنها قاتل می‌بودند بی‌فروغ می‌شدند

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر تو آنکه می‌بودم خوشتر می‌شدم
اگر صاحب معرفت و دانش می‌بودی مکرم
و معتبر می‌شدی

بز کاتب اوله جغز
سز ضابط اوله جقسکز
انلر عسکر اوله جقلردر

* مستقبل مقدم *

بن میر آ لای اولمش اولورم
سن قائم مقام اولمش اولورسن
او بیگاشی اولمش اولور
بز پوزباشی اولمش اولورز
سز چاووش اولمش اولورسکز
انلر اونباشی اولمش اولورلر

* صیغه شرطیه حالیه *

اگر بنم پاره م اولیدی چوق مسرور اولوردم
اگر سندن پاره م اولیدی چوق سعادت صاحبی
اولوردک
اگر آنک پارمی اولیدی چوق جوانمرد اولوردی
اگر فرانسه ده اولسیدق متمدن اولوردق
اگر در سعادت ده اولیدی کز ادب اولوردی کز
اگر انلر عقلو اولسیدیلر فقیر اولزدیلر

* صیغه شرطیه ماضیه *

اگر زنکین اولمش اولیدم مسرور اولوردم
اگر معرفتو اولمش اولیدک معتبر و محترم اولوردک

لو كان غنيا صار كريما

لو كنا كراما لصرنا محبوبين

لو كنتم معنا البارحة لابتهجتم سرورا

لو كانوا تعلموا العلوم الطبية لكانوا صاروا أطبا

* أمر حاضر *

كن صادقا

لنكن أصدقاء - مخلصين

كونوا أحياء

* الصيغة الانشائية الحالية *

أبى يريد أن أكون نجيبا

أن تكون مستحقا

أن يكون صاحب معارف

أن نكون أحياء

أن تكونوا مشهورين

أن لا يكونوا جاهلين

* الماضى الناقص *

أبى كان يود أن لو كنت عادلا - منصفاً

لو كنت صادقا - وفيا

لو كان متنبها

لو كنا أذكياء

S'il avait été riche, il aurait été généreux.

Si nous avions été généreux, nous aurions été aimés.

Si vous aviez été hier avec nous vous auriez été enchantés.

S'ils avaient appris la médecine ils auraient été médecins.

Impératif

Sois fidèle

Soyons intimes

Soyez amis

Subjonctif présent

Mou père veut que je sois habile

Que tu sois digne

Qu'il soit instruit

Que nous soyons amis

Que vous soyez célèbres

Qu'ils ne soient pas ignorants

Imparfait

Mon père désirait que je fusse juste.

Que tu fusses sincère.

Qu'il fût attentif.

Que nous fussions intelligents.

اگر تو فکر میبودی با فرد میشد
اگر چو آن فرد میبودیم دلپسند میشدیم
اگر دیروز با ما برابر میبودید خشنود میشدید
اگر علوم طبابترا تحصیل میکردند طبیب میشدند

* امر حاضر *

صادق شو
صادق شویم
دوست بشوید

* صیغه انشائیة ماضیه *

پدرم میخواهد که گزیده و نجیب شوم
که مستحق شوی
که صاحب هنر و معارف شود
که دوست و یار شویم
که مشهور شوید
که جاهل و نادان نشوند

* ماضی ناقص *

پدرم ارزومیکرد که عادل و منصف میبودم
که صادق میبودی
که مدقق و خردمندان میبود
که تیز فہم و ذکی میبودیم

اگر زنکین اولمش اولیدی جوانمردا ولوردی
اگر چو آنمردا اولمش اولیدی سوبلش اولوردی
اگر دون بزمه برابر اولمش اولیدی کز مسرور اولوردی
اگر علوم طبیعہ بی تحصیل ایلش اولیدی یار طبیب
اولمش اولوردی

* امر حاضر *

صداقتا و اول
صادق اوله لم
دوست اولکنز

* صیغه انشائیة حالیہ *

با بام استر که بنجا بتلا و اوله ایم
که مستحق اوله سن
که معرفتلا و اوله
که دوست اوله لم
که مشهور اوله سکنز
که جاهل اوله لر

* ماضی ناقص *

با بام ارزولردی که عدالتا و منصف اولیدم
که صادقتا و وفادار اولیدک
که دقتلا و اولیدی
که ذکا و تلا و اولیدی

لو كنتم فصحاء
لو كانوا حاضرين

« الماضي للصيغة الانشائية »

ليتني صرت شهيدا - هماما
ليتك صرت متيقظا - متنبها
ليته صار عاقلا - حازما
ليتنا صرنا متنبصين
ليتكم صرتم شاكرين
ليتهم صاروا محسنين

« الماضي الاتم »

أبى كان يود أن لو كنت - صرت - هماما
لو كنت - صرت - استاذا
لو كان - صار - دكتورا - مدرسا
لو كنا - صرنا - تربيين
لو كنتم - صرتم - مهندسين
لو كانوا - صاروا - خطباء

« مكاملة على فعل المالك »

هل لكم كتب
لي كتب
كم كتب لكم
لي ثلاثة كتب - عندي منها ثلاثة

Que vous fussiez éloquents.
Qu'ils fussent présents.

Passé

Que j'ai été vaillant.
Que tu aies été vigilant.
Qu'il ait été prudent.
Que nous ayons été prévoyants.
Que vous ayez été reconnaissants.
Qu'ils aient été bienfaisants.

Plus-que-parfait

Mon père aurait désiré que j'eusse été professeur.
Que tu eusses été précepteur.
Qu'il eût été docteur.
Que nous eussions été traducteurs,
Que vous eussiez été ingénieurs.
Qu'ils eussent été orateurs.

(Conversations sur le verbe avoir)

Avez-vous des livres ?
J'en ai.
Combien de livres avez-vous ?
J'en ai trois.

که زبان آور و فصیح میبود
که حاضر میبودند

* صیغه انشائیة ماضیه *

کاشکی دلیر و شجاع شده میبودم
کاشکی بیدار شده میبودی
کاشکی عاقل شده بود
کاشکی اهل بینا و بصیرت شده بودیم
کاشکی شکر گزار شده بودید
کاشکی نیکی کننده شده میبودند

* ماضی اتم *

بدرم ارز و میکرد که استاد میشدم
که استاد میشدی
که حکیم و مدرس میشد
که مترجم میشدیم
که مهندس میشدید
که واعظ میشدند

* مکالمه بر فعل مالک شدن *

آیا کتابها دارید
کتابها داریم
چند کتاب دارید
سه کتاب دارم

که فصیح اولید یکنز
که حاضر اولید یار

* صیغه انشائیة ماضیه *

کاشکی یکیت اولمش اولهیم
کاشکی اویانق اولمش اولهسن
کاشکی عقلو اولمش اوله
کاشکی اهل بصیرت اولمش اولهلم
کاشکی متشکر اولمش اولهسکنز
کاشکی محسن اولمش اوله لر

* ماضی اتم *

بابام اورد زورلردی که خواجه اولمش اولیدم
که استاد اولمش اولیدن
که دوکتور و حکیم اولمش اولیدی
که مترجم اولمش اولیدق
که مهندس اولمش اولید یکنز
که واعظ اولمش اولید یار

* مالک اولمق فعلنک اوزرینه مکالمه *

کتابلر کزواری
کتابلر منو وارد
قاج کما بکنزو وارد
اوج کتایم وارد

أمالكم أقلام	N'avez-vous pas de plumes ?
ليس لنا أقلام	Nous n'en avons pas ?
هل كان عندكم ورق البارحة	Aviez-vous du papier hier ?
كان عندي منه كثير	J'en avais beaucoup.
أما كان لكم أقلام رصاص	N'avez-vous pas de crayons ?
لم يكن لنا أقلام رصاص	Nous n'en avions pas.
هل رزقتم أولادا	Avez-vous eu des enfants ?
رزقنا ثلاثة أولاد	Nous en avons eu trois.
هل ملكتم دراهما كثيرة	Avez-vous eu beaucoup d'argent ?
ملكتم دراهما قليلة	J'en ai eu peu.
كم قرش ملكتم	Combien de piastres avez-vous eu ?
ملكتم ثلاثين قرشا	J'en ai eu trente.
هل ملكتم ثلاثين قرشا أو أربعين	Avez-vous eu trente ou quarante piastres
ملكتم ثلاثين قرشا فقط	J'ai eu trente piastres seulement.
هل ملكتم خيلا كثيرة	Avez-vous eu beaucoup de chevaux ?
لم نملك خيلا كثيرة	Nous n'en avons pas eu beaucoup.
كم حصان ملكتم	Combien de chevaux avez-vous eu ?
ملكنا خمسين حصانا	Nous en avons eu cinquante.
أما ملكتم عربة - أما كنتم لكم عربة	N'avez-vous pas eu une voiture ?
لم نكن عربة - ما كنتم عربة	Nous n'en avons pas eu.
هل تحصلون على ورق غدا	Aurez-vous du papier demain ?
سأحصل على ورق غدا	J'en aurai demain.
أما تملكون دراهما غدا	N'aurez-vous pas d'argent demain ?

آیا خاهاندارید

خاهانداریم

آیا دیروز نزد شما کاغذ بود

نزد من بسیار کاغذ بود

آیا شما قلمهای معدنی نداشتید

قلمهای اسمرتی نداشتیم

آیا صاحب فرزندها شدید

صاحب سه فرزند شدیم

آیا مالک پول بسیار شدید

مالک پول کم شدم

مالک چند فروش شدید

مالک سی فروش شدم

آیا مالک سی فروش شدید یا خود چهل

مالک سی فروش شدم بس

آیا مالک بسیار اسپهاسدید

مالک بسیار اسپهاس شدیم

مالک چند اسپهاسدید

مالک پنجاه اسپهاس شدیم

آیا مالک کرده نشدید

مالک کالسه - کرده - ارا به شدیم

فردا نزد شما کاغذ پیدا میشود - صاحب کاغذ میشود

فردا کاغذ میشود

آیا فردا پوتان نمیشود - صاحب پول نمیشود

قلمرکز یوقی

قلمرکز یوقدر

دون سزده کاغذ وار میدی

بنده جوق کاغذ وار میدی

قورشون قلمرکز یوقیدی

قورشون قلمرکز یوغیدی

چوبخکزا ولدیمی

اوج چوبخکزا ولدی

جوق پاره به مالک اولدیگری

از پاره به مالک اولدم

قاج غروشه مالک اولدیگر

اوتوز غروشه مالک اولدم

اوتوز غروشه می مالک اولدیگری یوقسه قرق غروشه می

انجق اوتوز غروشه مالک اولدم

جوق آتله مالک اولدیگری

جوق آتله مالک اولدم

قاج آتله مالک اولدیگر

اللی آتله مالک اولدم

عربیه به مالک اولدیگری

عربیه به مالک اولدم

یارین کاغذ کز اولور می

یارین کاغذ کز اولور

یارین پاره کز اولمیه جقی - پاره به مالک اولمز میسکز

ستحصل على شيء منها - على الدراهم بعد بكره

Nous en aurons après-demain.

هل أخوكم له كسوة جديدة

Votre frère a-t-il un habit neuf ?

له كساوى كثيرة

Il en a plusieurs.

كم كسوة له

Combien d'habits a-t-il ?

له خمس كساوى

Il en a cinq.

أما لا ييكم أولاد آخر

Votre père n'a-t-il pas d'autres enfants ?

ليس له أطفال آخر - ليس له أولاد آخر

Il n'en a pas d'autres.

هل جيبكم مالك قاموسيا

Votre ami a-t-il eu un dictionnaire ?

انه مالك قاموسيا

Il en a eu un.

هل ملك كتباجيدة

A-t-il eu de bons livres ?

انه ملك كتباجيدة

Il en a eu de bons.

أما ملك ورد للمكاتيب

N'a-t-il pas eu de papier à lettre ?

لم يملك ورقا للمكاتيب

Il n'en a pas eu.

هل عنكم مئة خرفان - أغنام

Votre oncle a-t-il eu des moutons ?

هو ملك غنما كثيرة

Il en a eu beaucoup.

كم خروف ملك

Combien de moutons a-t-il eu ?

ملك خمسة عشر خروفا

Il en a eu quinze.

هل يملك ساعة

Aura-t-il une montre ?

سيملك ساعة

Il en aura une.

متى يملكها

Quand l'aura-t-il ?

سيملكها غدا أو بعد غد

Il l'aura demain ou après-demain.

هل أحبابكم عندهم - أولهم دراهم

Vos amis ont-ils de l'argent ?

عندهم دراهم كثيرة

Ils en ont beaucoup.

پس فردا مالک پول میشود
آیا برادرت لباس نو دارد

بسیار لباسها دارد

چند لباس دارد

پنج لباس دارد

آیا پدرتان پسرهای دکرندارد

پسرهای دکرندارد

آیا دوست شما مالک یک قاموس شد

مالک قاموسی شد

آیا مالک کتابهای خوب شد

صاحب کتابهای خوب شد

آیا صاحب کاغذنامه شده

مالک کاغذنامه شده

آیا عثمان مالک کوسفندها شد

او مالک بسیار کوسفندها شد

مالک چند کوسفند شد

مالک پانزده کوسفند شد

آیا مالک یک ساعت میشود

صاحب یک ساعت میشود - ساعت را مالک میشود

کی صاحب میشود

فردا و یا پس فردا او را مالک میشود

آیا نزد دوستانهای شما پول هست

نزد ایشان بسیار پول هست - بسیار پول دارند

او بر کون پاره من اوله حق - پاره به مالک اولورز

قرنداشکرک یکی روبه سی واری

چوق روبه سی وارد

قاج روبه سی وارد

بش روبه سی وار

بابا کرک بشقه چوققاری یوقیدر

بشقه اولادی یوقدر

دوستکز بر قاموسه مالک اولدی

بر قاموسه مالک اولدی

ایوگا بلره مالک اولدی

ایوگا بلره مالک اولدی

پوسته کاغذینه مالک اولماش می

پوسته کاغذینه مالک اولماش

عموجه کر قیوه! به مالک اولدی

چوق قیونلره مالک اولدی

قاج قیونه مالک اولدی

اون بش قیونلره مالک اولدی

بر ساعت مالک اولور می

بر ساعت مالک اولور

نه وقت مالک اوله حق

یارین یا خود او بر کون اکا مالک اوله حق

دوستلر کرک یاتنده - دوستلر کرده پاره واری

انلرک یاتنده - انلرده چوق پاره وارد

ليس لهم بيوت
ليس لهم بيوت
هل كان لهم أحياء
لما كانوا أغنيا كان لهم أحياء كثيرون

هل سيكون فرشاً - أثاثاً للبيت
سيكون فرشاً - أثاثاً للبيت
هل عندنا واحة

هل عندكم شيئاً منها
أي نوع من الفواكه عندنا
عندكم تفاح وبرقوق وكثير

أليس عندنا قهوه
عندكم قهوه وشاي
هل عندنا كثير منها
عندكم كثير منها
هل يكون لنا أحياء
سيكون لكم أحياء
متى يكون لنا أحياء
متى اغتنيتم كثيراً أحياءكم

❖ في أبواب التصريف ❖

أبواب التصريف أربعة عند الفرنسيين وتعرف
بأواخر مصادرها

N'ont-ils pas de maisons ?

Ils n'en ont pas.

Avaienl-ils des amis ?

Quart ils étaient riches ils en avaient beaucoup.

Auront-ils des meubles ?

Ils en auront.

Avons-nous des fruits ?

Vous en avez ?

Quelle espèce de fruits avons-nous ?

Vous avez des pommes, des prunes et des poires.

N'avons-nous pas de café ?

Vous avez du café et du thé.

En avons-nous beaucoup ?

Vous en avez beaucoup.

Aurons-nous des amis ?

Vous en aurez.

Quand aurons-nous des amis ?

Quand vous serez riche vous en aurez beaucoup.

Des conjugaisons

Il y a quatre conjugaisons que l'on distingue par la terminaison du présent de l'Infinitif

آیا آنها خانه دارند

خانه ندارند

آیا آنها دوستان دارند

وقتی که تو نگر بودند بسیار دوستان داشت

آیا صاحب فرشته‌ها می‌شوند

صاحب فرشته‌ها می‌شوند

آیا نزد ما میوه‌ها هست — میوه‌ها داریم

آیا میوه‌ها دارد

نزد ما که ام‌نوع و چه گونه میوه هست

نزد شما سیب و آلو و امرود هست

آیا نزد ما قهوه نیست

نزد شما قهوه و چای هست

آیا نزد ما از آنها بسیار هست

نزد شما از آنها بسیار هست

آیا دوستان یاران می‌شود

دوستان یاران می‌شود

چه وقت دوستان یاران می‌شود

وقتی که تو نگر شدی دوستان یاران بسیار می‌شود

❀ در بیان ابواب تعریف ❀

ابواب تعریف در لغت فرانسیز بر چهار نوع است
و مصدرها بحروف اخرشان از یکدیگر فرق و تمیز می‌شود

انلرک اولری یوقیدر

اولری یوقدر

انلرک دوستلری وارمیدر

زنکین اولدقلری وقتده چوق دوستلری واریدی

مفروشات — موبلیات مالک اوله بقلری

مفروشات مالک اوله بقلردر

بزده عیشلرواری

بیزده میوه لر وارمیدر

بزده نه درلومیه وارددر

سزده الما واریک وارمود وارددر

بزده قهوه یوقی

سزده قهوه و چای وارددر

انلردن بزده چوق واری

انلردن سزده چوق وارددر

دوستلر من اوله جقمی

دوستلر کز اوله جق

نه وقت دوستلر من اولور

زنکین اولدیغ کز وقتده چوق دوستلر کز اولور

❀ تصریفک بابلری بیاتده در ❀

فرانسیزجه ده تصریفک بابلری درت نوع اوزره اولوب
مصدر اخرلری ایله برلرندن فرق و تمیز اولنور

الباب الاول ينتهى فى المصدر بلفظ er نحو
Aimer ومعناه (الحب)

الباب الثانى ينتهى فيه المصدر بلفظ ir نحو
Finir أى (التقيم)

الباب الثالث ينتهى فيه المصدر بلفظ oir نحو
Recevoir أى (الاخذ والقبول)

الباب الرابع ينتهى فيه المصدر بلفظ re نحو
Rendre أى (الرد والاعادة)

(فى الافعال الكثيرة الاستعمال)

(مصدر تصريف الباب الاول)

La première conjugaison a le présent
de l'Infinitif terminé en (er) comme
Aimer.

La seconde a le présent de l'Infinitif
terminé en (ir) comme Finir.

La troisième a le présent de l'Infinitif
terminé en (oir) comme Recevoir.

La quatrième a le présent de l'Infinitif
en (re) comme Rendre.

Des verbes les plus usités

Première conjugaison

مصدر باب یکم لفظ er اینتهایا بد چون Aimer
یعنی (مهربانی)

مصدر باب دوم لفظ ir اینتهایا بد چون Finir
یعنی (تمام کردن)

مصدر باب سوم لفظ oir اینتهایا بد چون Recevoir
یعنی (گرفتن و قبول کردن)

مصدر باب چهارم لفظ re اینتهایا بد چون Rendre
یعنی (رد کردن و پس دادن)

* دایره فعلهای که بسیار استعمال میشود *

* تعریف مصدرهای باب یکم *

برنجی بابک مصدری er لفظیه منتهی اولوب
سومك معناسنده اولان Aimer کبیدر

ایکنجی بابک مصدری ir لفظیه منتهی اولوب
(تورمك) معناسنده اولان Finir کبیدر

اوچنجی بابک مصدری oir لفظیه منتهی اولوب
(آخذ و قبول) معناسنده اولان Recevoir کبیدر

دودنجی بابک مصدری re لفظیه منتهی اولوب
(رد و اعاده ایتمك) معناسنده اولان Rendre
کبیدر

(چوق قوللانیلان افعاله دایره)

(برنجی بابک مصدرلر نیک تصریفی)

قبول ایتک	پذیردفتن - بیواژ کردن	القبول	Accepter
صاوتون الموق	خریدن	الاشتراء	Acheter
بتورمک - تماملق	سپردن - بانجام رسانیدن	التقیم - التکمیل	Achever
سومک - کوکل ویرمک	دل اویختن - مهربانی	الحب - تعلیق القلب	Aimer
کیتک	رفتن	الذهاب	Aller
یاقلق	افروختن - افروزدن	التولیع - التثعيل	Allumer
کتورمک	اوردن	الجلب	Apporter
یاقلشوق	نزدیک شدن	التقرب	Approcher (s')
طورمق	استادن	الوقوف	Arrêter (s')
واصل اولوق	رسیدن	الوصول	Arriver
اسمن	خمیازه کشیدن	التثاؤب	Bailler
صاقلوق - کیزان	پنهان کردن - نهفتن	الاخفاء	Cacher
مهرمان	مهر کردن - مهر زدن	الختم - التمهیر	Cacheter
قیرمق	شکستن	الکسر	Casser
دکشدیرمک	بدل کردن	التغییر - التبدیل	Changer
ترکی چاغرمق - ایرلامق	سراییدن - ترانه کردن	الغنا - النغم	Chanter
قوغوق	میردن راندن - بدر کردن	الطرد - الدفع	Chasser
صایمق	شمردن	العد - الحساب	Compter
کسمک	بریدن	القطع	Couper
یاتمق	خوابیدن	النوم	Coucher (se)
توکورمک	تف کردن	البصق	Cracher
یرتمق	دریدن	التمزيق	Déchirer
قهوه الی ایتک	چاشت خوردن	الافطار	Déjeuner

الطلب - الاستدعا	Demander
الاقامة - السكنه	Demeurer
الرغبة - الابتغاء	Désirer
الغدا	Dîner
الاعطا	Donner
الاصغاء	Écouter
الاستعمال	Employer
التعليم	Enseigner
الدخول	Entrer
الارسال - الابعاث	Envoyer
التعشم - التوقع	Espérer
التجربة	Essayer
المسح	Essuyer
الايقاظ	Eveiller
الاستيقاظ	Eveiller (s')
الغلق - السد	Fermer
الضرب	Frapper
الذوق	Gôter
اللبس	Habiller (s')
خلع اللباس - ثياب	Deshabiller (s')
الدعوة	Inviter
اللعب	Jouer
التك	Laisser
خواستن - درخواستن	استمك - ديلك
نشستن - اقامت كردن	اونورمك
خواستن - ارزويدن - پزيران	كوكل استمك - ارزولك
داشتن - نيمه روز يا فداي شام	ايلن ويا اقسام يمكني يمك
دادن	ويرمك
شنيدن - گوش دادن	دكلان - قولاق ويرمك
بكار بردن	قوللانمق
اموزيدن - اموزن	اوكرنك
در آمدن	كيرمك
فرستادن - روانه كردن	كوندرمك
اميد داشتن - پيوسيدن	اومك - مامول ايتك
از مودن	صنهمك - تجريبه ايتك
ماييدن - ساييدن	سيلك
از خواب بيدار كردن	اوياندرمق
بستن - بنديدن	اويانمق
بستن - بنديدن	قيانمق
زدن	اورمق
چشيدن	طانمق
پوشيدن	كبنك
جامه بر كرفتن	صويونمق اوره به يي جقارنمق
دعوت كردن	دعوت ايتك
بازيدن	اويانمق
كذاشته	براقمق

لaver	الغسل - التّغسيل	شستن - شویدن	بومق - یا بقیق
Lever (se)	القیام	برخاستن - یا شدن	قالقیق - ایاغه قالقیق
Louer	المدح	ستودن - ستایش	مدح ایتمک - ثنا ایتمک
Louer	الایجار	باجاره دادن - کرایه دادن	کرایه ویرمک
Manger	الاکل - التناول	خوردن	یمک
Marcher	المشی	رفتن - روانه شدن	پورمک
Monter	الصعود - العروج	بر آمدن - بالا رفتن	یوقارو چیقق
Monter	الركوب	سوار شدن	بتمک
Montrer	الاراءة	نشان دادن	کوسترمک
Nettoyer	التنظيف - التطهير	پاکی - پاک ساختن	تمیزلک - تمیزلک
Oublier	النسيان	فراموشیدن	اونوتق
Pardonner	العفو	آمرزیدن	عفوایتمک
Parler	الكلام	کفتن	سویلک
Passer	المروء - العبور	گذشتن - گذر کردن	پچمک
Payei	الاداء	ادا کردن - گزاریدن	اوده مک - ادا ایتمک
Prononcer	التلفظ	سخن راندن	سوزسویلک
Penser	التفكر - التّخيل	اندیشه کردن	دوشتمک
Pleurer	البكاء	گریستن - گریه کردن	اغلامق
Prier	الرجا	درخواست کردن	رجا ایتمک
Supplier	التضرع - الالتماس	نیازیدن - نیاز کردن	بالوارمق
Porter	الحمل	بار کردن	پوکلمک
Porter	النقل	نقل کردن	کوبچرمک
Promener (se)	التفصيح	گشت و گذار کردن	کرتمک - کرتمک

Regarder	النظر	نگریدن - نگریستن	باقی
Remercier	التشکر	سپاسیدن	تشکرايتك
Répéter	التكرار	باز نمودن	تكرارلق
Respecter	الاحترام - التجبيل	آزرمیدن - محترم داشتن	حرمات ايتك
Rester	البقاء	ماندن	قالق
Retourner	الرجوع	پس گردیدن - بازگشتن	دوئك - كيرو دوئك
Sauter	الوثب - النط	برجستن - جهیدن	صجرامق - اتلق
Souhaiter	التمنى	تمنى کردن	تمنى ايتك
Souper	العشاء	شام خوردن	اخشام طعامنى ايتك
Respirer	التنفس	تنفس کردن - نفس کشیدن	تنفس ايتك
Tuer	القتل	كشتن	اولدرمك
Tomber	الوقوع	افتادن	دوشمك
Travailler	الشغل	كار کردن	ايشلك
Tromper	الغش	فريفتن	الدائق
Trouver	الوجود	يافتن	بولق
Visiter	الزيارة	زيارت کردن	زيارت ايتك
Voler	السرقه	دزدیدن	چالمق - سرفت ايتك
Voler	الطيران	پريدن	اوچق
Voyager	السياحة	سياحت نمودن	سياحت ايتك
Deuxième conjugai- son.	(تصرف مصادر الباب الثانى)	(تصرف مصدر باب دوم)	(ايكتمى بابك مصدر لرئيك تصرفي)
Accomplir	الايفاء - الاجراء	بجا آوردن - بكار آوردن	يربته - خپرهمله كتمودك
Affaiblir	الاضعاف	زبون نمودن	ضعيفلا تقي

الاخبار	خبر دادن	خبر ویرمک	Avertir
الكذب	دروغ گفتن	یلان سويلك	Mentir
الموت	مردن	اولك	Mourir
الفتح	وا کردن - باز کردن	اچق	Ouvrir
السفر - العزم	براه شدن - عزم راه کردن	یوله چیتق	Partir
المجازاة - جزاء سوء العمل	كوشمال دادن - تادیب نمودن	مجازات ایتك	Punir
الاداء	بجا آوردن - ادا کردن	ادا ایتك	Remplir
الملى	پر کردن - انباشتن	طول دیرمق	Remplir
الشم - الاستشمام	بویدن - انبوسیدن	قو قلق	Sentir
الحس - الدرك	حس کردن - دریافتن	طویق	Sentir
الخروج	بیرون شدن	چیتق	Sortir
البناء	بنا کردن	بنا ایتك	Bâtir
المعزة - محبة بعلاقة القلب	دل بستن - عزیز داشتن	جان دن سومك	Chérir
الاختاب	گزیدن	سپمك	Choisir
الرضا	راضی شدن - تن دادن	راضی اولق	Consentir
الجرى - الركض	دویدن - تازیدن	قوشمق	Courir
التغطية - السر	پوشانیدن	اررتك	Couvrir
النوم	خوابیدن	او یومق - یاتق	Dormir
الطاعة - الانقياد	فرمانبری نمودن - رام شدن	اطاعات ایتك	Obéir
التتميم - الاكمال	تمام کردن - پایان رسانیدن	تورمك	Finir
الهروب	گریختن - بای میجیدن	قاجق	Fuir
الخدمة	فوکری - پرستاری کردن	خدمت ایتك	Servir (se)
المسك - القبض	گرفتن - داشتن	داووق - اندز	Tenir

الجي	آمدن	کملک	Venir
العود - الرجعة	باز آمدن - باز گشتن	تکرار کملک - مودت ایتلک	Revenir
التوفق	شیاستگی داشتن - سزایدن	اویغون کملک	Convenir
الاتفاق	همزمان بودن - اتفاق کردن	اویوشمق - سوز بر لکی ایتلک	Convenir
الظفر	دسترس شدن ظفر باب گشتن	ظفر بولمق	Parvenir
الوصول	رسیدن - واصل شدن	یتشمک - واصل اولمق	Parvenir
(تصريف مصادر الباب الثالث)	(تعريف مصدرهای باب سوم)	(اویچخی بابک مصدر لرینک تصریفی)	Troisième conjugaison
اللمح - التشخص	چشم رساییدن - از دور دیدن	کورمک - اوزاقلدن کورمک	Apercevoir
الجلوس - القعود	نشستن	اوتورمق	Asseoir
الادراك - الفهم	دریافتن - فهمیدن	اکلامق	Concevoir
الوجوب	واجب شدن - بودن	واجب اولمق	Devoir
الدين	قرض داشتن - وام داشتن	بورجلو اولمق	Devoir
اللزوم	بایستن - لازم بودن	لازم اولمق	Falloir
الايجاب	اقتضا داشتن	ایجاب ایتلک	Falloir
المطر	باریدن	یاغمور یاغمق	Pleuvoir
الاقدار	توانائی - توانستن	قادر اولمق	Pouvoir
التلقي	دوچار شدن - گرفتار شدن	اوغرامق	Pecevoir
العلم - المعرفة	دانستن - دانستن	بیلک	Savoir
المقدار	ارزیدن - ارزش داشتن	دکک	Valoir
التطير - الرؤية	دیدن	کورمک	Voir
الادارة - الاهي	فرمودن	پیورمق	Vouloir

(در دینی بابك مصدر لرینك تصريفی)	(تصريف مصدر باب چهارم)	(تصريف مصادر الباب الرابع)	Quatrième conju- gaison.
اوكرتك	آموزانیدن	التعليم	Apprendre
اوكرنگ	آموزتن - آموزیدن	التعلم	Apprendre
بكلماك	ياستن - مظر شدن	الانتظار	Attendre
بتشك	رسیدن - در پی رسیدن	اللقاء - التابع	Atteindre
اكلامق	در یافتن	الفهم	Comprendre
قورقق	ترسیدن - هراسیدن	الخوف	Craindre
ايك	فرو آمدن - فرو شدن	التزول	Descendre
ايشتمك	شنیدن - گوش کردن	السماع	Etendre
سوتلدمك	خاموش کردن	الطفي	Eteindre
بيتمق	خراب کردن - ویران نمودن	الهدم - التخريب	Détruire
ياپو ياپق	بنا کردن	البناء	Construire
او قومق	خواندن	القراءة	Lire
يازمق	نوشتن	الكتابة	Ecrire
كولمك	خندیدن	الضحك	Rire
ديك - سويلك	كفتن	القول	Dire
جواب رد ايله قابله ايتك	علاقولي نمودن	المناقضة - التعريض	Contredire
مقدم خبر ویرمك	پیش از وقوع خبر دادن	انباء الامور قبل الوقوع	Prédire
لعت او قومق	دشنام کردن	اللعن	Maudire
فصل ايتك	در قفا عي كفتن - غیبت نمودن	الاعتياب	Médire
المق	كرفتن	الاخذ	Prendre
كيرو ویرمك	پس دادن - باز دادن	الاعادة	Rendre
اودمك	بجا آوردن	التأدية	Rendre

نشر	Répandre	پاشیدن - افشاندن	سرچش - اشاعه ایتمک
الاجابة - اعطاء الجواب	Répandre	پاسخ دادن - میوانیدن	جواب ویرمک
البيع	Vendre	فروختن	صاتق
العض - القوس	Mordre	کزیدن	اصرمق
الاضاعة	Perdre	کم کردن - ضایع نمودن	غائب ایتمک
الضرب	Battre	زدن	اورمق
الولادة	Naître	زاییدن	طوغمق
الظهور	Paraître	پدید آمدن - سرزدن	کورنگک - ظهور ایتمک
الغياب	Disparaître	ناپدید گشتن - ناپدید شدن	غائب اولمق
الوضع	Mettre	نهادن	قویمق
الوعد	Promettre	عهد - پیمان کردن	سوزویرمک - وعده ایتمک
المعرفة	Connaitre	آگاه بودن	بیلک
التعرف	Reconnaitre	شناختن - شناسیدن	طانیق - تشخیص ایتمک
الترجمة	Traduire	پیکوه کردن - ترجمه نمودن	ترجمه ایتمک
التعليم	Instruire	آموزانیدن	اوکرنگک
التعلم	Instruire (s')	آموزش	اوکرنگک
الارتكاب	Commettre	ارتکاب کردن	ارتکاب ایتمک
العمر - التعیش	Vivre	زیستن - زندگانی داشتن	یشامق
الغلبة	Vaincre	فبردستی - غالب شدن	یکمک - غالب کلک
برئ - برر المتهوم	Absoudre	رستن - معذور داشتن	تبریه - شرطاً کجی قارمق
الشرب	Boire	نوشیدن - آشامیدن	ایچمک
السد	Clôre	بستن - بندیدن	قیامق - بعلک
الخياطة	Coudre	دوزختن	دیکمک
النحو - نما	Croire	بالیدن - برومند شدن	بیومک - ارتقی

محادثة

﴿تضمن بيان من تولى الحكم بصر من عائلة
محمد علي باشا الى الآن﴾

أسعد الله صباحكم يا حيدر شناسي بك

كيف حالكم - كيف صحتكم -

كيف أحوالكم يا عزيزي - يا حيي
لله مزيد الحمد في غاية الصحة بخير - شكر الله فضلكم

هل تداوم على التوجه للمدرسة

نعم كل يوم اروح الى المدرسة

تداوم على التوجه الى أي مدرسة

ادوم على التوجه الى المدرسة العلمية التوفيقية

ما تقرأون في هذه المدرسة

نقرأ اللغة العربية والتركية والفارسية والافكليزية
والفرنساوية

هل تجتهدون في تحصيل العلوم والمعارف التي هي
اشرف واحسن من كافة الاشياء المعنى بها في الدنيا
وانفس من جواهر المعادن التي لا يمكن تقويمها

DIALOGUE

L'Egypte sous le règne de la Famille
Mohamed Ali Pcha.

Bonjour Haider Chunasi bey.

Comment vous portez-vous ? Comment
allez-vous ? Comment va votre santé ?

Comment ça va-t-il cher ami ?

Très bien, grâce à Dieu, je vous re-
mercie.

Allez-vous à l'école ?

Oui je vais toujours à l'école.

A quelle école allez-vous ?

Je vais à l'école Aliet Tefsikieh.

Qu'est-ce que vous y étudiez ?

Nous étudions l'Arabe, le Turc, le
Persan, l'Anglais et le Français.

Vous appliquez-vous à l'étude des
sciences et connaissances qui sont les
meilleures choses recherchées dans le
monde et qui sont plus précieuses que
les pierreries ?

(مجاوره دائر بنام داران خانده ان بلند ايوان فردوس
آشيان محمد علي پاشا كه تا حال در ديار مصر
حكمداري نموده اند)

سلام عليكم حيدر شناسي بك - صحت بخير باد مير
روشن ضمير

احوال شما چه طور است - كيف شما چه طور است -
دماغ شما چاغ است - مزاج شريف چه گونه است
احوال شما خوب است دوست عزيز مهربان من
بسيار خوب است الله الحمد از مرحمت شما - از لطف
شما - از دعای شما

آيا بدبستان دوام مينمايي - دوام ميكني
بلي هر روز بدبستان ميردم
بگدام مدرسه دوام ميكني
بمدرسه عليه توفيقه دوام ميكنم
درين مدرسه چه ميخوانند

درين مدرسه سنت عربي و تركي و فارسي و انگليزي
و فرانسوي ميخوانند

بتحصيل علم دانش كه اشرف و بهترين همه اشياء
جهان و گهربهائي كان امكان است سعی و كوشش
و جهد و درزش مينمايي

جنتم كان محمد علي پاشا كه خاندان جليل
العنوان لرندن بوتاريخه د كين خطه مصره
حكما اين ذاوت عظام و كرامه دائر مجاوره

صباح شريف سكر خير اولسون حيدر شناسي بك

كيف عاليكزنصلدر - مزاج معالي امتزاجكزن
ايوميدر

احوال عاليكزن ايوميدر عزيزم

جدا اولسون بك ايويم - دعای عاليلري بر كاتيله
بك اعلايم

مكتبه دوام ايد پورميسكزن
اوت هر كون مكتبه دوام ايد پورم
قنئي مكتبه دوام ايد پورسكزن
مدرسه عليه توفيقه به دوام ايد پورم
بومدرسه ددنه او قورلر

بومدرسه عربی و ترکی و فارسی و انگلیزی
و فرانسوی او قودرلر

دينانك كافة اشياء معتنابها و اشرف و ابها
و كان امكانك جوهری بهاسی اولان علم و معارف
تحصيله چالش پورميسكزن

انا نجتهد في تحصيلها عملا بقول الشاعر
تعلم يا فتى فالجهل عار * ولا يرضى به الا حمار

كم عمر سعادتكم يا بك

انا ولدت في ٢٦ شهر رمضان سنة ١٢٩٥ هجرى
الا ان خمسة سنين وثمانية اشهر *
جمادى الاخر سنة ١٣٠١

ما اسم ابيك

اسمه اجد رشدي بك

ابن من ابوك

ابى نجل المرحوم المغفور له مصطفى فاضل پاشا

ابن من مصطفى فاضل پاشا

ابن المرحوم المغفور له ابراهيم پاشا

ابن من ابراهيم پاشا

ابن عماد الدولة المصرية ساكن الفردوس محمد
على پاشا

محمد على پاشا كم سنة تولى الحكم في مصر

في سنة ١٢١٩ هجرية قتل الدولة عليا واستمر
حكمه اربعة واربعين سنة وكسورا

من تولى مصر بعد ولاية محمد على

Je le sais et c'est pour cela que j'étu-
die plutôt les sciences qu'autre chose,
car une personne ignorante ressemble
à un objet inutile.

Quel âge avez-vous mon Bey ?

Je suis né l'an de l'Hégire 1295 et
par conséquent, j'ai aujourd'hui 5 ans
et 8 mois.

Votre père comment s'appelle-t-il ?

Il s'appelle Ahmed Ruchdi Bey.

Fils de qui est-il ?

Il est fils de feu Moustafa Fazil Pacha.

Moustafa l'azil Pacha fils de qui est-il ?

Il est fils de feu Ibrahim Pacha.

Ibrahim Pacha de qui est-il fils ?

Fils de feu Mohamed Aly Pacha le ré-
formateur de l'Egypte.

Mohamed Aly combien de temps
gouverna-t-il l'Egypte ?

Mohamed Aly fut nommé vice-roi
d'Egypte en l'an 1219, il gouverna 44
ans et plus.

Après Mohamed Aly qui gouverna
l'Egypte ?

بسیار کوشش و در زش می‌نمایم. تحصیل علم و دانش
زیرا کس خرمه‌ی جهل و نادانی را قبول نمی‌کند مگر
خر بار بر

عمر شما چند است — عمرت چند است

در تاریخ ۱۲۹۵ هجری ۲۶ شهر رمضان قدم نهاده
کهواره شهود شده حالا عزم پنج سال و هشت ماه است

نام پدرت چیست — پدرت چه نام دارد

نامش احمد رندی است

پدرت بزرگ است

بزرگه‌ست آشیان و فردوس مکان مصطفی فاضل
پاشا است

مصطفی فاضل پاشا بزرگ است

بزرگ فردوس آشیان ابراهیم پاشا است

ابراهیم پاشا بزرگ است

بزرگ ترقیات بخشای دیار مهر خنمکان فردوس
آشیان محمد علی پاشا است

محمد علی چند سال در مهر حکمرانی نمود

در تاریخ ۱۲۱۹ هجری حکمدار مهر شد چهل

و چهار سال و کسور حکمرانی نمود

بس از محمد علی که حکمدار شد

علم و معارف تحصیل نه زیاده سیاه چالش و روم زیرا
منقاف جهل و نادانی بی کیمسه قبول ایتز انجق
خر لا یعقل

قاج پاشنده سکنز

فی ۲۳ شهر رمضان ۱۲۹۵ سنه هجری دار
دنیا به کلوب شمدی یاشم پیش سنه و سکنز ایدر

پدر عالی کزک آدی ندر

ادی احمد رندی در

بابا کیمک او غلیدر

الله غریق بله رحمت و غنوده بستر خاله مغفرت
ایلسون هر حوم مصطفی فاضل پاشانک او غلیدر

مصطفی فاضل پاشا کیمک او غلیدر

جنتمکان ابراهیم پاشانک او غلیدر

ابراهیم پاشا کیمک او غلیدر

بانی مبانی ترقیات خطه مصر محمد علی پاشانک
او غلیدر

محمد علی قاج سنه مصرده والیک ایلدی

۱۲۱۹ تاریخنده مصره والی اولوب قرق درت

سنه و کسور والیک ایلدی

محمد علی پاشا دنسکره کیم والی اولدی

تولى ابنه ابراهيم پاشا في حال حياته

كم سنة حكم ابراهيم پاشا

حكم احدى عشر شهرا

من تولى بعد انتقال ابراهيم پاشا الى رحمة ربه الكريم

تولى عباس پاشا

ابن من عباس پاشا

عباس پاشا ابن المرحوم طوسون پاشا حفيد محمد
على پاشا

كم سنة حكم عباس پاشا

خمس سنين وكسورا

بعد انتقال عباس پاشا من تولى مصر

في سنة ١٢٧٢ هجرية تولى عمه المرحوم محمد سعيد پاشا

كم سنة حكم سعيد پاشا

سبع سنوات وكسورا

من تولى بعد انتقال سعيد پاشا

في ٢٨ رجب سنة ١٢٧٩ هجرية تولى

اسماعيل پاشا نجل المرحوم ابراهيم پاشا

كم سنة جلس على كرسى الخديوية

Après Mohamed Aly, Ibrahim Pacha prit le gouvernement de l'Egypte pendant que son père Mohamed Aly vivait.

Ibrahim Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Il gouverna 11 mois .

Après la mort d'Ibrahim Pacha qui gouverna l'Egypte ?

Abas Pacha gouverna l'Egypte.

Abas fils de qui est-il ?

Abas Pacha est fils de feu Toussoun Pacha, petit-fils de Mohamed Aly.

Abas Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Abas Pacha gouverna 5 ans et plus.

Après la mort d'Abas qui gouverna ?

Son oncle feu Saïd Pacha gouverna en l'an 1272.

Saïd Pacha combien de temps gouverna-t-il ?

Il gouverna 7 ans et plus.

Après Saïd Pacha qui gouverna ?

Après Saïd Pacha, Ismaïl Pacha fut nommé vice-roi d'Egypte en l'an 1279.

Combien de temps Ismaïl régna-t-il en Egypte ?

محمد علی در حال حیات بود پسرش ابراهیم پاشا
حکمدار مهر شد

ابراهیم پاشا چند سال حکمداری نمود

یازده ماه حکمداری نمود

پس از ابراهیم پاشا که حاکم شد

عباس پاشا حاکم شد

عباس پاشا پسر کبدت

عباس پاشا پسر طوسون پاشا بنیره محمد علی پاشا است

عباس پاشا چند سال حکمداری نمود

پنج سال و کسور حکم نمود

پس از عباس پاشا که حاکم شد

در تاریخ ۱۲۷۲ هجری عمویش محمد سعید پاشا حاکم شد

سعید پاشا چند سال حکمداری نمود

هفت سال و کسور

پس از سعید پاشا که حاکم شد

در تاریخ ۱۲۷۹ هجری ۲۸ شهر رجب پسر

مرحوم ابراهیم پاشا اسمعیل پاشا ذیاب افزای کرسی

خدپویت شد

اسمعیل پاشا چند سال حکمداری نمود

محمد علی پاشا حال حیاتند و ایکن او علی ابراهیم پاشا
مصره والی اولدی

ابراهیم پاشا قاج سنه والیک ایلدی

اون برآی والیک ایلدی

ابراهیم پاشا دنصکره کیم والی اولدی

عباس پاشا والی اولدی

عباس پاشا کیمک اوغلیدر

مرحوم طوسون پاشانک اوغلی محمد علی پاشانک
طوونیدر

عباس پاشا قاج سنه والیک ایتدی

بش سنه و کسور

عباس پاشانک اتقالندنصکره کیم والی اولدی

۱۲۷۲ سنه هجری محمد سعید پاشا والی اولدی

سعید پاشا قاج سنه والیک ایتدی

بدی سنه و کسور

سعید پاشا دنصکره کیم والی اولدی

۲۸ شهر رجب سنه ۱۲۷۹ تاریخ هجری

ابراهیم پاشانک اوغلی اسماعیل پاشا جالس کرسی

خدپویت اولدی

اسماعیل پاشا قاج سنه کرسی خدپویتده بولندی

سبع عشرة سنة

من جلس على كرسى الخديوية بعد

بعد انقضاء الجناح المعظم الميجل المتعظم - بماعيل
باشا جلس في حله حضرة مولى الموالى وصاحب
القدر العالى افندينا (محمد توفيق) انالى على كرسى
الخديوية فى اليوم السابع من شهر رجب سنة ١٢٩٦

قد سرنا و سرنا من شرحين كثير من حضرتك
فهنا انك سرت عارفا معرفة تامة بحياة نسبت
العالى الظاهر الشهير و بتاريخ ولايات اجدادك
التيخام على التحرير . استودعتم الله يا بك
ان شاء الله تشرف برؤيتكم و بمشاهدة جوى
طلعتكم

(فى الطلب)

ان لى حاجة اليكم

أنا مستعد لخدمتكم - أنا فى خدمتكم

لى اليكم رجاء

أنا مني لخدمتكم وقضاء حاجتكم

هل تسكرمون على بفرخ ورق من احسانكم

بغاية الممنونة

متوا على بهذا العناية

على العين والرأس

تكونون قد منتم على منة عظيمة

Il régna Égypte 17 ans et plus.

Après Ismaïl Pacha qui fut nommé
vice-roi d'Égypte.

Après la chute d'Ismaïl Pacha son fils
Mohamed Tewfik monta sur le trône
l'an 1296 Il régna encore.

Je suis enchanté de votre profonde
connaissance, de votre honorable pa-
renté et de l'histoire de vos respec-
tables aïeux. Adieu mon Bey, Au
plaisir de vous revoir.

Pour demander

J'ai une grâce à vous demander.

Je suis à votre service.

J'ai une prière à vous faire.

Je suis à vous rendre mes services.

Auriez-vous la bonté de me donner
une feuille de papier ?

Avec grand plaisir.

Accordez-moi cette faveur.

De tout mon cœur.

Vous me rendriez un grand service.

هفته سال حکم راند
پس از مشارالیه که خدیو شد

پس از اتصال آن داور مکرم فرزند ارجمندش
(محمد توفیق) معظم و مفتخ که حالا فرمانفرمای دیار مصر است
در تاریخ ۱۲۹۶ هجری هفتم شهر رجب المرجب رونق
ارای اریکه خدیویت شد

از جناب سرکار بسیار مسرور و خشنود شدم بسیک
انساب واجداد نامدار و الایار ترا بدهی اظهار و مدت
حکمداریت انرا از روی تاریخ بیان و تذکار فرمودید -
میر روشن ضمیر - حالا خدا حافظ انشا الله پس ازین
نیز شرفیاب خدمت شده بیدینی دیدار انوار جناب
سرکار تنویر دیده ابتهاج و مسار خواهیم نمود

❀ در خواستن ❀

من از شما یک رجا دارم
من در خدمتتان آماده ام
از شما یک رجا دارم - رجا میکنم
من حاضر و آماده خدمت شما هستم
آیا یک طبق کاغذ بمن کرم میکنید

بکمال خشنودی

این عنایت را بمن بکنید

بالای چشم - از جان و دل

در حق من یک عنایت بزرگ کرده میشوید

اونیدی سینه حکم سوردی
مشارالیه دن صکره کیم خدیو اولدی

مشارالیه حضرتلرینک انفصالند نصکره
فی ۷ رجب سنه ۱۲۹۶ تاریخته نجل معالی
مجدوالاری (محمد توفیق) معظم و مفتخ افتند من
حضرتلری زینت افزای کرسی خدیویت اولدی

اجساد اده مالی ایجاد و انساب فرخنده نصاب
والالرینت مدت حکمداریلرینه دائر تاریخنا
ویردیکر مناسباتدن طولایی فوق العاده ممنون
و مخطوط اولدم - شمدیلک الله اصمیر لاق بکم -
انشا الله ملاقات عالیلریلرینه مشرف و دیدار لامع
الانوار والالریلر مسرور اولورز

(استمکه دائر)

سزه بر رجام واردر
خدمتکزه حاضر م
سزه بر رجا ایدرم
خدمتکزه حاضر و آماده م
بنده کزه بر طبقه کاغذ احسان ایدرم بیکر

کمال ممنونیتله

بو عنایتی بکا ایدیکر

باش اوستنه - جان و کوکلدن

بکابر بیولک عنایت ایتش اولور سکر

(في الشكر)

أنا أشكر فضلكم كثيرا
أنا أشكركم على ما تفضلتم به علي من اللطاف
والمكارم

أنا شاكر كثيرا احساناتكم الجليلة
أنا ممنون جدا من حسن الطافكم
أنا ممنون لكم كثيرا
لا شيء يوجب التشكر
أنا كلفكم مشقة عظيمة - كلفتم خاطركم
لامشقة في ذلك

اني خجل منكم لما جعلتكم من المشقة

لا تذكروا ذلك
أنا صرت ممنونا كثيرا من تفضلكم علي باللطاف
والمكارم السنية
ان لطفكم وكرمكم في غاية

* في التصديق والانكار *

هل هذا صحيح - حقيقي
هذا صحيح - حقيقي
أليس هذا صحيحا
هذا ليس صحيحا
هل ذلك محقق

Puor remercier

Je vous remercie infiniment.

Je vous remercie beaucoup de la bonté
que vous avez eue pour moi.

Je suis bien reconnaissant à votre bonté.

Je suis bien sensible à votre bonté.

Je vous suis bien obligé.

Il n'y a pas de quoi.

Je vous donne bien de la peine.

Ce n'est rien.

Je suis honteux de la peine que je vous
donne.

Ne parlez pas de cela.

Je suis extrêmement obligé de la bonté
que vous me témoignez.

Vous avez beaucoup de bonté

Pour affirmer et nier.

Cela est-il vrai ?

Cela est vrai.

Cela n'est-il pas vrai ?

Cela n'est pas vrai.

Cela est-il certain ?

* در شکر و سپاس *

من شمارا بسیار شکر میکنم
 بنا بر آنکه از منس والتفات که در حق من فرمودید شمارا
 بسیار شکر میکنم
 من خیلی شکرانه گذار لطف بزرگانه شما هستم
 من بسیار خوشنود لطف و کرم شما هستم
 من از شما بسیار ممنوم - از مراحم سرکار خوشنودم
 چیزی که باعث شکر باشد نیست
 من شمارا بسیار زحمت دادم
 درین زحمتی نیست
 از زحمتی که بشما دادم فرمیده ام مراحم سرکار بنده را
 مستغرق بحالت میکند

این را مگویید
 از لطف و کرمی که در حق حقیر شایان فرمودید خیلی
 خوشنود شدم
 لطف و کرمتان بی اندازه است

* در تصدیق و انکار *

آیا این راست است - صحیح است
 این صحیح است
 آیا این راست نیست
 این راست نیست - صحیح نیست
 آیا این محقق است

* تشکره دائره *

بن سزده جوق تشکر ایدرم
 حق عاجزانه مده ارزان بیوریلان لطف و کرم
 لازمه تشکرینی ایفا ایدرم
 عنایات و احسانات جلیله کزه جوق متشکر
 بن لطف و کرم کردن زیاده سیله ممنونم
 بن سزده جوق ممنونم
 تشکره موجب برشی پوقدر
 بن سزده جوق زحمت و یردم
 بونده زحمت پوقدر
 سزده پوقدر زحمت و یردیکه بدن محجوبم

بونی سوبلیکز
 حقه ارزان و شایان بیوریلان الطاف و مکارم
 سنبه کردن جوق مسرور و ممنون اولدم
 اطف و کرم کردن درجه نهایتده در

* تصدیق و انکار دائره *

بوکر چکمددر - صحیحمددر
 کر چکدر - صحیحدر
 بو صحیح دکلمدر
 بو صحیح دکلددر
 بو محققدر

ذلك محقق جدا.	Cela est bien certain.
اليس ذلك محققا	Cela n'est-il pas certain ?
ليس ذلك محققا	Cela n'est pas certain.
هل هذا باطل	Cela est-il faux ?
هذا باطل - لأصله	Cela est faux.
هذا كذب - اقترأ	C'est un mensonge.
أهذا الامر مثبت	Ce fait est-il certain ?
هذا الامر مثبت	Ce fait est certain.
هل تصدقون بذلك	Le croyez-vous ?
أنا أصدق ذلك	Je le crois bien.
هل أنتم متحققون مما تقولون	Êtes-vous sûr de ce que vous dites ?
أنا متحقق جدا	J'en suis bien sûr.

* في الاحتمال *

De la probabilité

هل هذا محتمل	Cela est-il probable ?
هذا محتمل	Cela est probable.
أليس هذا محتملا	Cela n'est-il pas probable ?
هذا ليس محتملا	Cela n'est pas probable.
هل ذلك ممكن	Cela est-il possible ?
ذلك ممكن - جائز	Cela est possible.
أما هذا ممكن	Cela n'est-il pas possible ?
هذا غير ممكن	Cela n'est pas possible.
هذا مستحيل	C'est impossible

این محقق است

آیا این محقق نیست

این محقق نیست

آیا این بیهوده است - باطل است

این بیهوده است - اصل ندارد

این دروغ است - بهتافت

آیا این امر مشبوت است

این امر مشبوت است

آیا باین باور میکنید - اینرا باور میکنید

من باین باور میکنم - اینرا باور میکنم

آیا آنچه میگوید محقق میدانید

من محقق میدانم

* در احتمال و امکان *

آیا این احتمال دارد - امکان دارد

احتمال دارد

آیا این ممکن نیست - امکان ندارد

این ممکن نیست - امکان ندارد

آیا این ممکن است

این ممکن است - جائز است

آیا این ممکن نیست

این ممکن نیست

غیر ممکن است

بویک صحیحدر - محققدر

بومحقق دکلیدر

بومحقق دکلدر

بویهوده و نافله دکلیدر

بونافلهدر

بویلاندر - اصلسزشیدر

بوکیفیت موثوقیدر

بوکیفیت منبوتدر - موثوقدر

بوکاینانور میسکز

بنبوکاینانورم

دیدیککزی محقق ییاور میسکز

بنپن محقق ییاورم

* احتمال و امکاندائر *

بونك احتمالی وارمیدر - بومحتملمیدر

احتمالی وارددر - محتملدر

بومحتمل دکلیدر

بومحتمل دکلدر

بوممکنیدر - جائزمیدر

بوممکنیدر - جائزدر

بوممکن دکلیدر

بوممکن دکلدر

بوغیرممکنیدر - بومستحیلدر

هل يتأتى ذلك

قد يتأتى ذلك

أليس ذلك ممكنا

ليس ذلك ممكنا

أنا متعجب من ذلك

أنا لا أستغرب من ذلك

أليس ذلك غريبا

هذا أمر غريب

هذا شيء بسيط جدا

هذا أمر طبيعي

(في الفرح)

هل أنتم مبسوطون

أنا مبسوط جدا

ألستم مبسطين مني

أنا مبسوط منكم كثيرا - أنا راضى عنكم

هل أنتم مبسوطون من ذلك

أنا مبسوط من ذلك جدا

حصل لي سرور من ذلك

لقد سررتني ذلك كثيرا

فرح قلبي من ذلك

انبسط من ذلك غاية الانبساط

اني ابتهجت سرورا بذلك

Cela se peut-il ?

Cela se peut.

Cela ne se peut-il pas ?

Cela ne se peut pas.

Cela m'étonne ?

Cela ne m'étonne pas.

Cela n'est-il pas surprenant ?

Cela est bien surprenant.

C'est bien simple.

C'est bien naturel.

De la joie.

Êtes-vous content ?

Je suis très content.

N'êtes-vous pas content de moi ?

Je suis bien content de vous.

Êtes-vous content de cela ?

J'en suis bien content.

J'en suis bien aise.

J'en ai éprouvé un grand plaisir.

J'en suis charmé.

J'en ai bien de la joie.

J'en suis enchanté.

آیا این می‌دود

گاه این می‌نود

آیا این امکان ندارد - آیا این ممکن نیست

این امکان ندارد - این ممکن نیست

من ازین تعجب میکنم - من متعجبم ازین

من ازین تعجب ندارم - تعجب نمیکنم

آیا این عجیب نیست

این امر عجیب است - این امر بهت عجیب

این چیز بهت سهل و بی تکلف

این امر بهت فطری - بیهوشی

* در فرح و شادی *

آیا شما خشنودید

من بسیار خشنودم

آیا از من خشنود می‌تید

من از شما بسیار خشنود و راضی

آیا شما ازین خشنودید

من ازین بسیار خشنودم

ازین خشنود شدم - ازین شادمان شدم

ازین خیلی خشنود شدم - این مرا بسیار مسرور کرد

ازین دل شاد شدم - دل شاد شدم ازین

ازین بسیار خشنود شدم

این خیلی خوشم آمد - خیلی خشنود شدم ازین

پراوله می‌لوری

پراوله می‌لور

پوند امکانی یوقیدر

پوند امکانی یوقدر

بن پوکا تعجب اید پورم

بن پوکا تعجب ایتام

پوغریب دکمیدر

پوعجیب برشید

پوعادی برشید

پو امر طبیعیدر - خلقیدر

فرح و سرور و دایر *

مز مسرور میسکز

بن جوق مسرورم

بندن خشنود دکمیسکز

مزدن جوق خشنود و راضی

بوندن خشنود میسکز - مسرور میسکز

بوندن جوق خشنودم - مسرورم

بوندن مسرور اولدم

بوندن جوق خط ایتدم - پو بنی بان مخطوط ایلدی

بوندن کو کلام مسرور اولدی

بوندن پک سوندنم

بوندن زیاده سیله خوشلندم

حصل لي من ذلك سرور لا يحصى .
Cela m'a causé un grand plaisir.
لقد حصل لي من ذلك غاية السرور .
Cela m'a fait le plus grand plaisir.

في الغم وخرن .

De l'affliction.

هل أنتم مغومون - هل صعب عليكم
Etes-vous fâché ?
أنا مغوم جدا - صعب علي جدا
Je suis bien fâché.
لماذا أنتم مغومون
Pourquoi êtes-vous fâché ?
لان كتابي ضاع مني
Parce que j'ai perdu mon livre.

هل غمك ذلك
Etes-vous fâché de cela ?

غمي ذلك كثيرا - شق علي جدا
J'en suis bien fâché.

أنا حزين جدا - أنا مغوم كثيرا
Je suis bien triste.

أنا متكدر جدا
Je suis très affligé.

أنا في غاية الكدر
Je suis désolé.

هذا شئ موجب للكدر
Cela est bien fâcheux.

هذا شئ محزن جدا
Cela est bien triste.

هذا ليس مقبولا
Cela n'est pas agréable

هذا شئ كريه جدا
C'est une chose très désagréable

في الاستشارة .

Pour consulter.

ما التدبير - ما العمل
Que faire ?

ماذا أفعل - ماذا أفعل
Que dois-je faire ?

ماذا نصنع - ماذا نفعل
Que devons-nous faire.

ما الطريقة أو الخطة - كيف يكون الحال
Quel parti à prendre ?

مرا ازین خشنودی بی نهایت حاصل شد
من ازین بحد فرحناک و شادان شدم

در غصه و اندوه *

آیا شما نمکین هستید - رنجید
بسیار غمناک هستم - رنجناکم
چرا نمکین هستید

چونکه کتاب مرا کم کردم - کتابم از من ضایع شد
آیا غمت است - ازین مغموم و اندوهناکی
این مرا بسیار غمکین ساخت

من خیلی غصه دارم - اندوهناکم
من بسیار مکدرم - محزونم

من غایت کدر دارم - در غایت کدر هستم
این پیر زیست باعث کدورت - بادی اندوه است
این چیز زیست بسیار حزن افزا
این مقبول و پسند نیست
این پیر زیست بسیار بد

در مشورت *

تدبیر چیست - چه باید کرد
چه کنم - چه کار کنم
چه کنیم - چه کار کنیم
چه راه باید گرفت - چه تدبیر کنیم

بودن نهایت سز و سرور و اولاد
بودن جد سز و فرح و لذت

حزن و کدره دائر *

طار غمیسکز - کوسکنیسکز - کوجند بکزی
پن طار غم - پن کوجنکم
نیچون مکدر سکز

کتاب ضایع اولاد نیچون
کوجند بکزی بوی - کر و در دل بوی
بوی چوق مکدر ایتدی

بن پن طاسه لویم
بن پن کدر لویم - مکدرم

غایت کدرم واردر
بو کدره و جب برشیدر
بو پن حزنلی برشیدر
بو مقبول دکادر
بو پن قنار شیدر

« مشورنه دائر » *

تدبیر ندر - نه ایتلی
نه ایدیم - نه یاپیم
نه ایدلم - نه یاپلم

نه پول اتخاذ ایدلم - نه تدبیر ایدلم - حال فعل اولوز

ماذا نعمل - ماذا نعمل	Que ferons nous ?
تخبرت في أمرى كثيرا	Je suis bien embarrassé.
لا أدري ماذا أصنع	Je ne sais que faire.
لا أدري كيف أصنع	Je ne sais comment faire
أنا وقعت في حيرة عظيمة	Je suis dans un grand embarras
هذا أمر مشكل - يقع في الحيرة	Cela est bien embarrassant.
ما رأيكم في ذلك الأمر	Qu'en dites-vous ?
ماذا ترون في ذلك - ما ملحوظكم فيه	Qu'en pensez-vous ?
أنا مطابق لرأيكم - أنا أرى كما ترون	J'y pense comme vous.
قولوا لي رأيكم	Dites-moi votre avis.
أشور عليكم أن لا تفعلوا ذلك	Je vous conseille de ne pas faire cela.

٧ في الحوادث

Des nouvelles

ما الخبر	Qu'est-ce qu'il y a de nouveau ?
لا شيء من الأخبار	Il n'y a rien de nouveau.
ما الخبر - ما الحوادث	Quelle nouvelle y a-t-il ?
لا يوجد شيء مثير من الأخبار	Il n'y a rien d'intéressant.
هل يوجد خبر جديد	Y a-t-il quelque chose de nouveau ?
لا يوجد خبر جديد أصلا	Il n'y a rien absolument.
هل تعرفون شيئا من الحوادث	Savez-vous quelque chose de nouveau ?
لا أعرف شيئا من الحوادث	Je ne sais rien de nouveau
من سمع شيئا - هل سمعتم شيئا	Avez-vous entendu quelque chose ?
ما سمعتم شيئا - ما سمعتم شيئا	Je n'ai rien entendu du

چه کار کنیم - چه کار باید کرد
 در امر خود بسیار حیران شدم - داله شدم
 نمیدانم چه کار کنم
 نمیدانم چه گونه کنم
 من در حیرت بزرگ افتاده ام
 این کاریست بسیار دشوار (انسان) را در حیرت می اندازد
 درین امر راجعتان بجدت
 درین چه فکر و اندیشه میکنید
 چون شما ملاحظه میکنم - رایم چون رای شماست
 رای و اندیشه اتان بمن بگویید
 شمار انصاف و پند میدهم اینرا بکنید

* در بیان حوادث *

از تو چه خبر هست - خبر چیست
 از تو هیچ خبری نیست
 خبر چیست - چه خبر هست
 هیچ خبری مفید نیست - قاید منذ خبری نیست
 آیا یک خبر تو هست - از تو خبری هست
 اصلاً خبری تازه نیست
 آیا از حوادث تو چیزی میدانی
 از حوادث تو چیزی نمیدانم
 آیا چیزی شنیدید - خبری شنیدید
 چیزی نشنیدم - خبری نشنیدم

نمیدانم - نه یابم
 بک شام شدم
 نمیباه چغنی بیلیم
 بیلیم فصل ایدم
 بن بر بولک حیرته دوشدم
 بولک شکل برایشدر - بو (انسانی) حیره دوشور
 بو خصوصه رأیکزنذر
 بونده نه فکر و ملاحظه ایدر سکنز
 سکنز کی ملاحظه ایدرم - بنده سکنز کی دوشنورم
 رأی و افکار کی بکاسو بلیکنز
 سکنز بیعت ایدرم بونی یا بیکزنز

* حوادثه دائر *

یکیدن نه وار - نه خبر
 یکیدن بر خبر یوقدر
 نه خبر وار
 هیچ بر فایده لو خبر یوقدر
 یکیدن بر حوادث واری
 یکیدن هیچ بر خبر یوقدر
 یکی حوالتدن بر شیئی یلور میسکنز
 یکی حوالتدن بر شیئی بیلیم
 بر خبر - بر حوادث اشتد بکزی
 بر شیئی ایشدم

هل سمعتم بذلك

Avez-vous entendu parler de cela ?

سمعت به - بلغني ذلك

J'en ai entendu parler.

أما سمعتم بذلك - لم تسمعوا بذلك

N'avez-vous pas entendu parler de cela ?

لم أسمع به - ما سمعت به

Je n'en ai pas entendu parler

في السن

De l'âge

ما سنكم - كم عمركم

Quel âge avez-vous ?

عمرى اثنتى عشر سنة

J'ai douze ans.

كم عمر أخيك

Quel âge a votre frère ?

عمره عشرة سنين

Il est âgé de dix ans.

كم عمر والدكم

Quel âge a votre père ?

سنة ثلاثون سنة

Il a trente ans.

أنتم أصبى منى - اصغرونى

Vous êtes plus jeune que moi.

أنا أكبر منكم سنا

Je suis plus âgé que vous.

لستم أكبر منى سنا

Vous n'êtes pas plus âgé que moi.

أنا أصبى منكم - أنا أصغر منكم سنا

Je suis plus jeune que vous.

أنتم أصغرونى سنا

Vous êtes moins âgé que moi.

عمرنا واحد تقريبا

Vous sommes à peu près du même âge.

يظهر أنك أكبر من أخيك

Vous paraissez plus âgé que votre frère

هو أكبر منى سنا

Il est plus âgé que moi

في الساعة *

De l'heure

كم الساعة

Quelle heure est-il ?

الساعة واحدة تقريبا

Il est près d'une heure

آیا اینرا شنیدید

اینرا شنیدم

آیا اینرا نشنیدید

اینرا نشنیدم

* در میان عمر *

عمر شما چند است - عمرت چند است

دوازده ساله ام - عمرم ده ازده سال است

برادرت چند سال عمر دارد - چند ساله است

عمرش ده سال است - ده ساله است

عمر پدرتان چند سال است - پدر شما چند ساله است

سی سال عمر دارد - سی ساله است

شما از من جوانتری

من در عمر از شما بزرگترم

شما در عمر از من بزرگتر نیستید

من از شما کوچکترم - در عمر از شما کوچکترم

شما در عمر از من کوچکتر هستید

تقریباً عمرمان یک است

معلوم میشود که شما از برادران بزرگتر هستید

او در سال از من بزرگتر است

* در میان ساعت *

ساعت چند است

ساعت نزدیک یک است

یونی ایشتمدیگری

یونی ایشتم - مسموعم اولدی

یونی ایشتمدیگری

یونی ایشتمدم - مسموعم اولدی

« عمرو یا شه داتر » *

قاج یا شنده سکز

اون ایکی یا شنده بم

قرنداشکز قاج یا شنده در

اون یا شنده در

بابا کز قاج یا شنده در

او تو ز یا شنده در

سز بندن کو چکسکز

بن سز دن یا شلو یه

سز بندن یا شلو دکل سکز

بن سز دن کتجم - یا شجه سز دن کو چکم

یا شدم بندن کو چکسکز

یا شمز بر کبدر - تقریباً بر یا شده بز

قرنداشکز دن یا شلو کورینور سکز

اون بندن یا شلو در

« ساعته داتر » *

ساعت قاجدر

ساعت بره یقیندر

الساعة مجاوزت الواحدة	Il est une heure passée.
الساعة واحدة وربع	Il est une heure un quart.
الساعة واحدة ونصف	Il est une heure et demie.
الساعة اثنتان الاربع	Il est deux heures moins un quart.
الساعة اثنتان الا عشرة دقائق	Il est deux heures moins dix minutes.
لم تَم الساعة اثنين	Il n'est pas encore deux heures.
الساعة فاتت ثلاثة	Il est trois heures passées.
الساعة ثلاثة الا عشر من دقيقة	Il est trois heures moins vingt minutes.
الساعة ثلاثة ونصف	Il est trois heures et demie.
الساعة قد قاربت الرابعه	Il est près de quatre heures.
أذن الظهر	Il est midi.
لم يؤذن الظهر	Il n'est pas encore midi.
اتصف الليل	Il est minuit.
هل فات الوقت	Est-il tard ?
فات الوقت	Il est tard.
ما فات الوقت	Il n'est pas encore tard.

* في الوقت والهواء .

De temps.

كيف الوقت - كيف الهواء	Quel temps fait-il ?
الوقت لطيف - الهواء لطيف	Il fait beau temps.
الهواء رديء	Il fait mauvais temps.
هل الهواء لطيف	Fait-il beau ?
الهواء لطيف - معتدل	Il fait beau

ساعت از يك گذشت
 ساعت از يك چاريك گذشته
 ساعت يك و نيم است
 ساعت بدو چاريك ميخواهد
 ساعت بدوده دقيقه ميخواهد
 ساعت هنوز دو نشده
 ساعت از سه گذشته
 ساعت بسيارست دقيقه ميخواهد
 ساعت سه و نيم است
 ساعت نزديك چهار است
 اذان ظهر خوانده شد - بانك نيمروز خوانده شد
 بانك نيمروز هنوز نخوانده است
 نيمه شب شد
 آيا وقت گذشته
 وقت گذشته
 هنوز وقت نگذشته

✽ در وقت و هوا ✽

هوا چه گونه است - وقت چه گونه است
 وقت خوب است - هوا لطيف است
 هوا بد است
 آيا هوا خوب است
 هوا لطيف است - معتدل است

ساعت بري كجدي
 ساعت بري چاريك كجپور
 ساعت بري چقدر
 ساعت ايكي به چاريك استر
 ساعت ايكي به اون دقيقه استر
 ساعت ها ايكي اولدي
 ساعت اوچي كجدي
 ساعت اوچه يكرمي دقيقه وار
 ساعت اوچ چقدر
 ساعت درده ي قلا شيور
 اويله او قوندي
 اويله ها او قوندي
 كيجه يار يسي اولدي
 وقت كجدي
 وقت كجدي
 وقت ها كجدي

✽ وقت و هوا به دائر ✽

وقت نصلدر - هوا نصلدر
 وقت كوزلدر - هوا كوزلدر
 هوا فنادر - ثقيلدر
 هوا كوزليدر
 هوا كوزلدر - معتدلدر

هل الهواء حار	Fait-il chaud ?
الهواء حار جدا	Il fait treschaud.
هل الهواء بارد	Fait-il froid ?
الهواء بارد	Il fait froid.
هل الهواء حاراً أو بارداً	Fait-il chaud ou froid ?
الهواء معتدل لا حار ولا بارد	Il ne fait ni chaud ni froid.
حالة الجو تشعر بالمطر	Il fait un temps pluvieux.
سقط	Il va pleuvoir.
انها تمطر	Il pleut.
انها تمطر ثلجا	Il neige.
البرق يومض	Il y a des éclairs.
الرعد يصلصل	Il tonne.
الجو مظلم	Il fait sombre.
دخل الليل	Il fait nuit
القمر مشرق	Il fait clair de lune.
هل أشرق الشمس	Le soleil s'est-il levé ?
أشرق الشمس	Le soleil s'est levé
هل غربت الشمس	Le soleil s'est-il couché ?
غربت الشمس	Le soleil s'est couché.
في الأكل *	<i>Manger</i>
هل أنت جيعان	Avez-vous faim ?
أنا جيعان	J'ai faim

آیا هوا گرم است
 هوا بسیار گرم است
 آیا هوا سرد است - آیا هوا خنک است
 هوا سرد است
 آیا هوا گرم است و یا سرد است
 هوا معتدل است - نه گرم است و نه سرد
 هوا حالت باران دارد
 باران خواهد بارید
 باران میبارد
 برف میبارد
 برق میزند - درختش میزند
 رعد میزد
 هوا تاریک است
 شب شد
 ماهتاب است
 آیا آفتاب طلوع کرد - برآمد
 آفتاب برآمد - طلوع کرد
 آیا آفتاب فروشد
 آفتاب فروشد - مغرب شد

✽ در میان خوردن ✽

آیا شما گرسنه‌اید
 گرسنه‌ام

هوا صیبا می‌بارد
 هوا بک صیبا می‌بارد
 هوا صوغ می‌بارد
 هوا صوغ می‌بارد
 هوا صیبا می‌بارد یا خود صوغ می‌بارد
 هوا معتدل است نه صیبا می‌بارد نه صوغ می‌بارد
 یغور هوایی وارد
 یغور یاغ می‌بارد
 یغور یاغ می‌بارد
 قار یاغ می‌بارد
 شمشل یاغ می‌بارد
 کول کور می‌بارد
 اورتیلق قرا کل قدر
 کیجه اولدی
 ماهتاب در - ماهتاب وارد
 کونش طوغدی - چیقدی
 کونش طوغدی - چیقدی
 کونش باتدی
 کونش باتدی - اخشام اولدی

✽ بیکه داتر ✽

اجیکز - قازنکز آجیدر
 اجم - قازنم آجیدر

هل لكم اشتها للطعام
 لي اشتها عزائد للطعام
 هل تريدون أن تأكلوا
 أريد أن أكل
 ماذا تشتهي نفسك من الطعام
 نفسي تشتهي أكل السمك
 كم وجبة تأكلوا في اليوم
 أنا أكل وجبتين في اليوم
 متى تأكلون
 أنا أكل متى جعت
 هل أكلت - هل أكلتم
 ما أكلت إلى الآن
 أما تناولتم شيئا في هذا اليوم
 ما تناولت شيئا في يومى
 هل أكل أخوك
 هو أكل
 هل أكل أحبابكم
 أكلوا منذ برهة
 هل أفطرت
 أنا أفطرت
 أما أفطرت إلى الآن
 ما أفطرت إلى الآن
 هل تريدون أن تشطروا لأن

Avez-vous appétit ?
 J'ai grand appétit.
 Voulez-vous manger ?
 Je veux manger.
 Que voulez-vous manger ?
 Je veux manger du poisson.
 Combien de fois mangez-vous par jour ?
 Je mange deux fois par jour.
 Quand mangerez-vous ?
 Quand j'aurai faim je mangerai,
 Avez-vous mangé ?
 Je n'ai pas encore mangé.
 N'avez-vous pas mangé aujourd'hui ?
 Je n'ai rien mangé aujourd'hui.
 Votre frère a-t-il mangé ?
 Il a mangé.
 Vos amis ont-ils mangé ?
 Ils ont déjà mangé.
 Avez-vous déjeuné ?
 J'ai déjeuné.
 N'avez-vous pas encore déjeuné ?
 Je n'ai pas encore déjeuné.
 Voulez-vous déjeuner à présent ?

آیا روزی طعام دارید - اشتها دارید

طعام از یاده اشتها دارم - زیاده از روزی طعام دارم

آیا بطعام خوردن میل دارید - طعام را میل دارید

بخوردن میل دارم - بطعام میل دارم

تفست بجه طعام میل دارد

نفسم ماهی میخواهد - ماهی خوردن میخواهد

در روز چند بار طعام میخواهد

در روز دوبار - دو دفعه طعام میخواهم

کی خوردید - کی طعام میخواهید

وقتی که گرسنه شدم بخورم

آیا طعام خوردید - طعام کردید

هنوز نخوردم - هنوز طعام نکردم

آیا امروز چیزی نخوردید

امروز هیچ چیز نخوردم

آیا برادرت طعام خورد - طعام کرد

او خورد - او طعام کرد

آیا دوستهای شما طعام خوردند

کلی پیش طعام خوردند - طعام کردند

آیا نیم چاشت خوردید - ناهاری کردید

من نیم چاشت خوردم - ناهاری کردم

آیا تا حال نیم چاشت نخوردید - ناهاری نخوردید

هنوز ناهاری نخوردم - ناهاری نکردم

آیا حالا ناهاری خوردن میخواهید

یکه اشتها گزوا ری

یکه چوق اشتها واردر

طعام ایتمک استرمیسکز - طعامه ملسکز واری

طعام ایتمک اسرم - طعامه سیلم وار

جائکزه طعام استیور

جائمالق استیور

کونده قاج کره طعام ایدیورسکز

کونده ایکی کره یرم

نه وقت یرسکز

اجق دینم وقتده یرم

طعام ایندی بکزی

شمدی یقدر طعام ایتمدم

بو کون برشی یر بکزی

بو کون هیچ برشی یرلم

قرنداشکز طعام یردیمی - طعام ایندی

او یردی - طعام ایندی

دوستلر کز طعام ایندی لری

دمن طعام ایندی لری

قهوه الی ایندی بکزی

قهوه الی ایندم

قهوه الی دها ایندی بکزی

دها قهوه الی ایندم

شمدی قهوه الی ایتمک استرمیسکز

لا أريد أن أفطر الآن	Je ne veux pas déjeuner à présent.
هل تغديتم	Avez-vous diné ?
ما تغديت الى الآن	Je n'ai pas encore diné.
متى تغدون	Quand dinerez-vous ?
التغدي بعد نصف ساعة	Je dînerai dans une demie heure.
هل تريدون أن تعشوا	Voulez-vous souper ?
أريد أن أتعشى	Je veux souper.
هل تعشيتم عشاء جيداً	Avez-vous bien soupé ?
تعشيت عشاء جيداً	J'ai bien soupé.

* في الشرب *

Boire

هل أنت - انتم عطاش	Avez-vous soif ?
أنا عطشان جيداً - عطشت جيداً	J'ai grand soif.
ألستم عطشا	N'avez-vous pas soif ?
لست عطشانا	Je n'ai pas soif.
هل أنتم جوع أو عطاش	Avez-vous faim ou soif ?
ما أنا جائع ولا عطشان	Je n'ai ni faim ni soif.
هل تريدون أن تشربوا	Voulez-vous boire ?
أريد أن أشرب	Je veux boire.
ماذا تريدون أن تشربوا	Que voulez-vous boire ?
أريد أن أشرب ماء	Je veux boire de l'eau.
هل تريدون كوباً من الماء	Voulez-vous un verre d'eau ?
ناولني كوباً من الماء	Donnez-moi un verre d'eau

حالانهارى خوردن نميخواهم
آيانهار خوردید - هداى نهار کردید

تاحال نهار نخورده ام - هنوز هداى نهار نکرده ام
کى نهار ميخوريد

پس از نيم ساعت نهار ميخورم

آيا مبنوا پيد شام بخوريد

شام خوردن ميخواهم

آيا خوب شام خوردید - شام کردید

خوب شام کردم - خوب شام خوردم

* در بيان نوشيدن *

آيا شما تشنه ايد

من بيار تشنه ام

آيا تشنه نميتيد

تشنه نيستم

آيا شما گرسنه هستيد يا خود تشنه

من نه گرسنه ام نه تشنه

آيا نوشيدن ميخواهيد

نوشيدن ميخواهم

چه چيز نوشيدن ميخواهيد

آب نوشيدن ميخواهم

آيا يك ياله آب نوشيدن ميخواهيد

يك ياله آب بمن بده

شعدي قهوه اتى ايتك استقام

اوبله طعامنى ايتديكزى

دها اربله - دهاقوشلق طعامنى ايتدم

نه وقت اوبله طعامنى ايتدوسكر

يارم ساعتدن نصكره ايدرم

اخشام طعامنى ايتك استرميسكز

اخشام طعامنى ايتك استرم

اخشام ايو طعام ايتديكزى

اخشام ايو طعام ايتدم

* ايچمكه دائر *

صوسزميسكز

بن بك صوسزم

صوسزدكليسكز

صوسزدكلم

اچيسكز يا خود صوسزميسكز

نه اجم نه صوسزم

ايچمك استرميسكز

ايچمك استرم

نه ايچمك استرسكز

صوايچمك استرم

بر برداق صوايچمك استرميسكز

بر برداق صوو پر بكا

هل تريدون أن تشربوا فنجاناً قهوة
أريد أن أتناول فنجاناً قهوة
هل تشربون شايًا كل صباح
أنا لا أشرب شايًا وإنما أشرب قهوة
هل تريدون تناولوا قدحاً من النبيذ
شكر الله فضلكم لا أشرب نبيذ

• في الذهاب •

إلى أين تذهبون
أذهب إلى البيت
إلى أين تذهبون الآن
أنا ذاهب عند أخي - إلى منزل أخي
إلى أين تذهبون مسرعين هكذا
أنا ذاهب إلى المدرسة
هل ذهبت إلى المدرسة أمس
ذهبت إليها
أما ذهبت إلى المدرسة أمس
ما ذهبت إليها
متى تذهبون إلى التزهة
أذهب غداً
هل يذهب أخوكم إلى المدرسة
يذهب إليها كل يوم
هل ذهب إلى المدرسة اليوم

Voulez-vous prendre une tasse de café?
Je veux prendre une tasse de café.
Prenez-vous du thé chaque matin?
Je ne prends pas de thé, mais je prends du café.
Voulez-vous prendre un verre de vin?
Merci je ne prends pas de vin.

Aller

Où allez-vous?
Je vais chez-moi.
Où allez-vous présentement?
Je vais chez mon frère.
Où allez-vous si vite?
Je vais à l'école.
Êtes-vous allé à l'école hier?
J'y suis allé.
N'êtes-vous pas allé à l'école hier?
Je n'y suis pas allé.
Quand irez-vous à la promenade?
J'irai demain.
Votre frère va-t-il à l'école?
Il y va tous les jours.
Est-il allé aujourd'hui à l'école?

آیا یک فحان قهوه نوشیدن میخواهید
 یک فحان قهوه نوشیدن میخواهم
 آیا هر صبح - هر بامداد چای بنوشید - بنورید
 من چای بنورم اما قهوه بنورم - بنوشم
 آیا یک پیاله می را خوردن میل دارید
 تشکر میکنم بنده شراب بنورم - می بنخورم

* در میان رفتن *

بکجا میرود - بکجا میرید
 بکجا میروم
 حالا بکجا میرود
 من بنزد برادرم - بکجا برادرم میروم
 باین زودی بکجا میرود
 من بمدرسه - بدبستان میروم
 آیا دیروز بدبستان رفتید
 بآنجا رفتم
 آیا دیروز بدبستان نرفتید
 بآنجا نرفتم
 کی بتفرج و گشت و گذار میرود
 فردا میروم
 آیا برادران بدبستان میروند
 هر روز بآنجا میروند
 آیا امروز بدبستان رفت

برقذبان قهوه ایچمک استرمیسکز
 برقذبان قهوه ایچمک استرم
 هر صبح چای ایچپور میسکز
 بن چای ایچپورم لکن قهوه ایچپورم
 بر قدح شراب ایچمک استرمیسکز
 تشکر ایدرم بنده کر شراب ایچم

* کیتکه داتر *

نزه به کیدپورسکز
 او به کیدپورم
 شمدی نزه به کیدرسکز
 قرنداشمک یاتنه - قوناغنه کیدپورم
 بوبله چایق نزه به کیدپورسکز
 مدرسه به - مکتبه کیدپورم
 دون مکتبه کیندیگز می
 اورا به کیتدم
 دون مکتبه کیتدیگز می
 اورا به کیتدم - مکتبه کیتدم
 نه وقت سیر و گزینمه به کیدرسکز
 یارین کیدرم
 قرنداشکر مکتبه کیدپور می
 هر کون اورا به کیدپور
 بو کون مکتبه کیتدی می

ذهب إليها	Il y est allé.
أما ذهب إلى المدرسة أم لا؟	N'est-il pas allé à l'école hier ?
سأذهب إليها	Il n'y est pas allé.
هل ذهب أحباؤكم إلى الدكان - " "	Vous amis, est-il allés au jardin ?
مادعوا إليه	Il n'y sont pas allés .
أتريدون الذهاب؟	Voulez-vous y aller ?
أريد الذهاب	Je veux m'en aller
اذهب - اذهبوا	Allez-vous en
علاً نأذهب	Je m'en vais
لنذهب معاً	Allons ensemble
أسرع - هيا	Allons vite

في المجيء ،

leur

من أين أنتم آتون - تجيئون	Par où venez-vous ?
أنا آت من البيت	Je vien de chez moi.
من أين تأتون الآن	De où venez-vous présentement ?
أنا آت من المدرسة	Je viens de l'école.
هل تريدون المجيء معي	Voulez-vous venir avec moi ?
أريد أن أذهب معكم	Je veux aller avec vous.
لماذا لم تحضروا البارحة	Pourquoi n'êtes-vous pas venu hier ?
لأنني لم أجد وقتاً	Parce que je n'ai pas eu de temps.
هل تحضرون غداً	Vendrez-vous demain ?
إذا وجدت وقتاً حضرت غداً	J'y irai demain si j'avais du temps.

با نجا رفت - بمدرسه رفت
 آیا دیروز بمدرسه رفت
 با نجا رفت
 آیا دو سہایتان باغ رفتند
 با نجا رفتند
 آیا رفتن می خواهید
 رفتن میخواہم
 برد - برد
 اینک میروم
 برابر - با یکدیگر برویم
 زود شو

* در آمدن *

شما از کجای می آید
 من از خانہ می آیم
 حالا از کجای می آید
 من از مدرسه می آیم - از دبستان می آیم
 آیا با من برابر آمدن میخواہید
 با شما برابر رفتن خواہم
 چرا دیروز نیامدی
 بسکہ وقت نیاتم - چونکہ وقت نداشتہ
 آیا فردای می آید
 اگر وقت بیایم فردای می آیم

مدرسه بہ کشتی
 دون مدرسه بہ کشتی
 اورا بہ کشتی
 دوستان کر باغچہ بہ کشتی
 اورا بہ کشتی
 کتک استرمیسکز
 کتک استرم
 کت - کت
 ایستہ کت
 برابر - برابر
 ہایدی - چاق اول

* کلمہ دائر *

سز زدن کلورسکز
 اودن کلورم
 سندی زدن کلورسکز
 مدرسہ دن کلورم - مکتب دن کلورم
 بگلہ برابر کتک استرمیسکز
 سز گلہ برابر کتک استرم
 دون نیچون کلدیکز
 چونکہ وقت بولدم
 یارین کلورمیسکز
 وقت بولورسہم یارین کلورم

هل حضر أخوكم

ما حضر الى الآن

متى يحضر

يحضر بعد غدا

أما حضر أحيابكم الآن

ما حضروا الى الآن

أما يجيئون

يجيئون في الشهر الآتي

هل قدم أبوكم

ما قدم الى الآن

هل عاد أخوكم

انه قد عاد بالصحّة والسلامة

* في التكلم *

هل تعرفون التكلم باللغة الفرنسية

لا أعرف التكلم بالفرنساوى

هل تتكلمون باللغة الفرنسية

انى أتكلم بالفرنساوى

أما تتكلمون باللسان الفرنسية

أنا لا أتكلم بها

هل تتكلمون باللغة الفرنسية أو الانكليزية

لا أتكلم باللغة الفرنسية وانما أتكلم بالانكليزية

هل تريدون أن تتكلموا

Votre frère est-il venu ?

Il n'est pas encore venu.

Quand viendra-t-il ?

Il viendra après-demain.

Vos amis ne sont-ils pas encore venus ?

Il ne sont pas encore venus.

Quand viendront-ils ?

Ils viendront le mois prochain.

Votre père est-il arrivé ?

Il n'est pas encore arrivé.

Votre frère est-il revenu ?

Il est revenu sain et sauf.

Parler.

Savez-vous parler le français ?

Je ne sais pas parler le français.

Parlez-vous français ?

Je parle français.

Ne parlez-vous pas le français ?

Je ne le parle pas.

Parlez-vous le français ou l'anglais ?

Je ne parle pas le français, mais je parle l'anglais.

Voulez-vous me parler ?

آیا برادر تان آمد

هنوز نیساده

کی می آید

پس فردا می آید

آیا دوستان تان هنوز نیامده

نا حال نیساده اند

کی می آیند

در ماه آینده می آیند

آیا برادر تان آمد

نا حال نیامده است

آیا برادر تان عودت کرد - باز آمد

او بسلامت و تندرستی عودت کرد

* در سخن گفتن *

آیا فرانسه حرف میزنید - میدانید - گفتگو کنید

زبان فرانسه را نمیدانم

آیا بلغت فرانسه حرف میزنید

بفرانسه حرف میزنم

آیا بزبان فرانسه حرف نمیزنید

من بفرانسه حرف نمیزنم

آیا بلغت فرانسه حرف میزنید و یا انگلیز

بلغت فرانسه حرف نمیزنم اما با انگلیز حرف میزنم

آیا با من حرف زدن میخواهید

فرزند اشکز کلدی

دها کلدی

نه وقت کلور

اوپر کون کلور

دوستان کردها کلدی ای

دها کلدیلر

نه وقت کلورلر

کامبخت آید کلبورلر

بابا کز کلدی

شمعی به قدر کلامشدر

فرزند اشکز عودت ایتدی

صحت و سلامتی عودت ایتدی

* سویلکه دایر *

فرانسزجه قونش یاور میسکز

فرانسز قونش منی بیلم

فرانسزجه تکلم ایدر میسکز

فرانسزجه تکلم ایدرم

فرانسزجه قونش میسکز

بن فرانسزجه قونش من

فرانسزجه می تکلم ایدر سکز یا خود انگلیزجه می

فرانسزجه تکلم ایتیم لکن انگلیزجه تکلم ایدرم

بکاسویلک استر میسکز

أريد أن أكلكم	Je veux vous parler.
هل تحدثتم مع أخي	Avez-vous parlé à mon frère ?
تحدثت معه	Je lui ai parlé.
هل تحدثتم مع أحيائي	Avez-vous parlé à mes amis ?
كلتهم - تحدثت معهم	Je leur ai parlé.
أجهر وأبالكلام	Parlez haut
اخفضوا صوتكم	Parlez bas.
كلني - كلوني	Parlez-moi.
كلنا - كلونا	Parlez-nous
كله - كلوه	Parlez-lui.
كلوهم	Parlez-leur.
تكلموا قليلا	Parlez peu.
لا تتكلموا كثيرا	Ne parlez pas beaucoup
اسكتوا - اصمتوا	Taisez-vous

* في القول *

Dire.

ماذا تقولون	Que dites-vous ?
لا أقول شيئا	Je ne dis rien
ماذا قلتم	Qu'avez-vous dit ?
لم أقول شيئا	Je n'ai rien dit.
ماذا قلتم لأخي	Qu'avez-vous dit à mon frère ?
قلت له أن ينتظرني غدا	J'ai lui ai dit de m'attendre demain.
ماذا يقول	Que dit-il ?

بشما حرف زدیم: نواهم - گفتن: نواهم
 آیا با برادریم گفتگو کردید
 یا او گفتگو کردم
 آیا با دوستهایم گفتگو کردید
 با ایشان گفتگو کردم
 بلند بگو - بلند حرف بزنید
 آهسته حرف بزنید
 بمن بگو - بمن حرف بزنید
 با بگو - با بگو - بگو
 با او بگو - با او بگو - بگو
 با ایشان بگو - با او با بگو - بگو
 کم حرف بزنید - کم بگو - بگو
 بسیار بگو - بگو
 خاموش شوید - خاموش باشید

* در سخن *

چه میگوید
 چیزی نمیگویم
 چه گفتید
 چیزی نگفتم
 برادریم چه گفتید
 گفتیم که فردا منتظر من باشد
 چه میگوید

منزه سویاک استرم
 قرنداشمه سویلشد یکنری
 انکله سویلشدم
 دوستلرم له سویلشد یکنری
 انزله سویلشدم
 پوکسک سویلکنز
 پواش سویلکنز
 بکا سویله - سویلک
 برز سویله - سویلک
 اکا سویله - سویلک
 انزله سویلکنز
 از سویلک
 چوق سویلکنز
 سکوت ایدکز

* دیکه دایر *

نهد پورسکز
 برشی دیورم
 نه دید یکنز
 برشی دیدم
 قرنداشمه نه دید یکنز
 یارین بنی بکسون دیدم
 نه پور

يقول انه ينتظركم

ماذا قال لكم

قال لي أن اذهب الى منزله

قولوا لي - خبروني

قولوا له - خبروه

لا تقولوا له شيئاً - لا تخبروه بشئ

لا تخبروا أحداً بذلك

* في المطالعة والتعلم *

هل طالعتم درسكم

طالعتهم جيداً

أما طالعتم درسكم

ما طالعتهم

هل حفظتم درسكم

حفظته

أما حفظتم درسكم

لم أحفظه الى الآن

متى تحفظون درسكم

سأحفظه غداً

* في السؤال والجواب *

هل تريدون أن تشتروا كتاباً

أريد أن أشتري كتاباً

هل تريدون أن تبيعوا كتابكم

Il dit qu'il vous attendra.

Que vous a-t-il dit ?

Il m'a dit d'aller chez lui.

Dites-moi

Dites-lui

Ne lui dites rien.

N'en dites rien à personne.

Etudier, apprendre

Avez-vous étudié votre leçon ?

Je l'ai bien étudiée.

N'avez-vous pas étudié votre leçon ?

Je ne l'ai pas étudiée.

Avez-vous appris votre leçon ?

Je l'ai apprise.

N'avez-vous pas appris votre leçon ?

Je ne l'ai pas encore apprise.

Quand apprendrez-vous votre leçon ?

Je l'apprendrai demain.

Demander et répondre

Voulez-vous acheter un livre ?

Je veux en acheter un.

Voulez-vous vendre votre livre ?

میکوید که غنچه شما میشود
 شمارا چه گفت - چه گفت بشما
 بمن گفت که نماند آتش بروم
 بمن بگوید - بمن خبر بد دهید
 باد بگوید - اورا خبر بد دهید
 اورا چیزی مگوید - اورا خبر بد دهید
 اینرا بکس مگوید -

* در مطالعه و اموختن *

آیا درست است مطالعه کردید
 خوب مطالعه کردم
 آیا درست است مطالعه نکردید
 اورا مطالعه نکردم
 آیا درست است احفظ کردید
 اورا احفظ کردم
 آیا درست است احفظ نکردید
 تا حال احفظ نکرده ام
 کی درست است احفظ میکنید
 فردا احفظ میکنم

* در سؤال و جواب *

آیا کتابی خریدن میخواهید
 یک کتاب خریدن میخواهم
 آیا کتاب را فروختن میخواهید

سزی بکلیه جگه دیور
 سزه نه دیدی
 قوناغنه کیده یم دیدی
 بکاسویلیکنز - خبرویریکنز
 اکاسویلیکنز
 اکا برشی سویلیکنز - خبرویریکنز
 بونی کیمسه به سویلیکنز

* مطالعه و تعلیمه دائر *

درسکزی مطالعه ابتدایکزی
 ایوم مطالعه ایتم
 درسکزی مطالعه ابتدایکزی
 انی مطالعه ایتم
 درسکزی از برلایکزی
 انی از برلایم
 درسکزی از برلایکزی
 انی ده از برلایم
 نه وقت درسکزی از برلایکزی
 یارین از برلایم - اکرنورم

* سؤال و جوابه دائر *

برکتاب صائون المی استرمیسکنز
 برکتاب صائون المی استرم
 کتابکزی صائون المی استرمیسکنز

أريد أن أسعه	Je veux le vendre.
هل تريدون الذهاب إلى السوق	Voulez-vous aller au marché ?
أريد أن أذهب إليه	Je veux y aller.
هل تريدون أن تقرأوا درسكم	Voulez-vous lire votre leçon ?
أريد أن أقرأه	Je veux la lire.
هل تريدون أن تكتبوا مکتوباً	Voulez-vous écrire une lettre ?
أريد أن أكتب مکتوباً	Je veux en écrire une.
هل تريدون أن تطالعوا درسكم	Voulez-vous étudier votre leçon ?
نريد أن نطالعه	Nous voulons l'étudier.
هل تريدون أن تسمعوا درسكم	Voulez-vous réciter votre leçon ?
نريد أن نسمعه	Nous voulons la réciter.
هل تريدون أن تخرجوا	Voulez-vous sortir ?
نريد أن نخرج	Nous voulons sortir
هل تريدون أن تدخلوا	Voulez-vous entrer ?
نريد أن ندخل	Nous voulons entrer.
هل تريدون أن تنزلوا	Voulez-vous descendre ?
نريد أن ننزل	Nous voulons descendre.
هل تريدون أن تصعدوا	Voulez-vous monter ?
نريد أن نصعد	Nous voulons monter.
أريدون أن يركبوا حصانا	Voulez-vous monter à cheval ?
أريد أن أركب حصانا	Je veux monter à cheval.
هل تريدون التوجه ماشين	Voulez-vous aller à pied ?
أريد أن أتوجه ماشياً	Je veux aller à pied.

انرا فروختن میخواهم
 آیا به بازار رفتن میخواهید
 میخواهم با آنجا بروم
 آیا در ستانرا خواندن میخواهید
 خواندن میخواهم
 آیا میخواهید نامه بنویسید
 میخواهم نامه بنویسم
 آیا در ستانرا مطالعه کردن میخواهید
 انرا مطالعه کردن میخواهم
 آیا میخواهید که در ستانرا بشویند
 میخواهم که انرا بکوش برسانیم
 آیا بیرون رفتن میخواهید
 میخواهم که بیرون برویم
 آیا باندرون رفتن میخواهید
 میخواهم داخل بشویم
 آیا به پایین آمدن میخواهید
 پایین شدن میخواهم
 آیا به بالا رفتن میخواهید
 به بالا رفتن میخواهم
 آیا سوار اسب شدن میخواهید
 میخواهم سوار اسب بشوم
 آیا پیاده رفتن میخواهید
 پیاده رفتن میخواهم

انی صائق استرم
 چارشویه کیتک استرمیسکز
 چارشویه کیتک استرم
 درسکزی او قومق استرمیسکز
 او قومق استرم
 برمکتوب یازمق استرمیسکز
 برمکتوب یازمق استرم
 درسکزی مطالعه ایتمک استرمیسکز
 آنی مطالعه ایتمک استرز
 درسکزی دکلمک استرمیسکز
 انی دکلمک استرز
 دیشاری حقیق استرمیسکز
 حقیق استرز
 ایجرو کیرمک استرمیسکز
 کیرمک استرز
 اشاغی اینمک استرمیسکز
 اشاغی اینمک استرز
 یوقاری حقیق استرمیسکز
 یوقاری حقیق استرز
 آته بنمک استرمیسکز
 آته بنمک استرم
 بیان کیتک استرمیسکز
 بیان کیتک استرم

هل ترغبون في اللعب
 نرغب في اللعب
 هل تريدون الرحيل
 نريد الرحيل
 هل ترغبون في البقاء
 نرغب في البقاء
 أريدون أن يجلسوا
 نريد أن نجلس
 هل تريدون أن تبروا لي قلم
 أريد أن أبري لكم قلم
 هل تريدون أن تعيروني مطوتكم
 أريد أن أعيركم أياها
 هل تريدون أن تعطوني فرخ ورق
 أريد أن أعطيكم فرخا
 أماريدون أن تغنوا
 لا أريد أن أغني
 أماريدون أن تفسح
 لا أريد أن أفسح في هذا اليوم
 ماذا تريدون أن تفعلوا
 أريد أن أقرأ درسي
 هل حبيبك يريد أن يخرج
 يريد أن يخرج

Voulez-vous jouer ?
 Nous voulons jouer.
 Voulez-vous partir ?
 Nous voulons partir.
 Voulez-vous rester ?
 Nous voulons rester.
 Voulez-vous vous asseoir ?
 Nous voulons nous asseoir.
 Voulez-vous me tailler une plume ?
 Je veux vous en tailler une.
 Voulez-vous me prêter votre canif ?
 Je veux vous le prêter.
 Voulez-vous me donner une feuille de papier ?
 Je veux vous en donner une.
 Ne voulez-vous pas chanter ?
 Je ne veux pas chanter.
 Ne voulez-vous pas vous promener ?
 Je ne veux pas me promener aujourd'hui.
 Que voulez-vous faire ?
 Je veux lire ma leçon.
 Votre ami veut-il sortir ?
 Il veut sortir.

آیا خواشس بازی کردن دارید

خواشس بازی داریم

آیا میل رفتن دارید

میل رفتن داریم

آیا خواشس ماندن دارید

خواشس ماندن داریم

آیا نشستن میخواهید

نشستن میخواهیم

آیا برای من یک قلم بريدن میخواهید

برای شما یک قلم بريدن میخواهیم

آیا قلمراشتر ابعاريت بمن میدهد

انرا ابعاريت شما دادن میخواهیم

آیا یک طبق کاغذ بمن میدهد

منخواهیم شما یک طبق کاغذ بدهیم

آیا آواز خواندن - مقام خواندنرا نميخواهید

نميخواهیم آواز بخوانم

آیا بسر رفتن نميخواهید

امروز بسر رفتن نميخواهیم

چه ميخواهید بکنید

در صمرا ميخواهیم بخوانم

آیا دوستان يرون رفتن ميخواهد

ميخواهد يرون رفتن

اوينامغه رغبتكز واري

اوينامغه رعبتكز وار

كيتككه هرامكز واري

كيتككه هرامكز وار

قالغه استككز واري

قالغه استككز وارد

اوتورمق استرميسكز

اوتورمق استرز

بنده كزه بر قلم كسك استرميسكز

سزه بر قلم كسك استرم

چاقيكزي عار يته بكاو يرمك استرميسكز

اني عار يته سزه ويرمك استرم

بكاو يربه كاغذ ويرمك استرميسكز

سزه بر طبقه كاغذ ويرمك استرم

تركي چاغرمق استرميسكز

تركي چاغرمق استمام

سير و تماشابه چيقيق استرميسكز

بوكون سير چيقيق استمام

نه يايق استرسكز

درسي او قومق استرم

دوستكز چيقيق استري

چيقيق استر

* أقوال مثلية *

المعرفة كنز لا يفنى - ليس لسلطان العلم زوال
 * عن النبي صلى الله عليه وسلم العلماء مورثة الأنبياء *
 ويقال العلم خير من المال لان العلم يحرسك وأنت
 تحرس المال والعلم حاكم والمال محكوم عليه
 للعالم خير من الحياة كلها للجاهل * قال النبي صلى الله عليه وسلم لا خير فيمن لم يكن عالماً أو متعلماً *

Locutions proverbiales.

La connaissance d'un homme est un trésor inépuisable.

﴿شعر﴾

* العلم زين وتشريف لصاحبه * فاطلب هديت فنون العلم والآداب *
 * ككم سيد بطل أباؤه نجيب * كانوا الرؤس فأسي بعدهم ذنباً *
 * ومقرف حامل الآباء ذى أدب * نال المعالي بالآداب والرتباً *
 * العلم ككنز وذخر لا فناء له * نعم القرين إذا ما صاحب صحباً *
 * قد يجمع المال شخص ثم يحرقه * عما قليل فيلقى الذل والحرباً *
 * وجامع العلم مغبوط به أبداً * ولا يحاذر منه القوت والسلباً *
 * يا جامع العلم نعم الذخر تجمعه * لاتعدلن به داراً ولا ذهباً *

﴿غبره﴾

* العلم فيه جلالة ومهابة * والعلم أنفع من كنوز الجواهر *
 * تفنى الكنوز على الزمان وصرفه * والعلم يبقى دائماً في العصر *

﴿شعر﴾

* من عاشر الأشراف عاش مشرفاً *
 * ومن عاشر الأتذال عاش ذليلاً *

﴿ربز﴾

* رقت للنفس شعار الجهل *
 * في صحبة الجاهل إذا العقل *

Le commerce des gens honorables procure l'honneur, celui des hommes méprisables attire le mépris.

(در ضرب امثال)

(مؤلفه)

- * کنز لایقنی بود علم و کمال *
- * پادشاه علم را نبود زوال *
- * جامل نادان ندارد اعتبار *
- * کر کند با جاه و دانش افتخار *
- * جاهل را افتد ز کاخ جاه و مال *
- * حال او گردد تباہ و پر ملال *
- * علم و عرفان دولت یابنده است *
- * چشمه فضل و هنر زاینده است *
- * اهل دانش (هریا) دهر مکان *
- * قدر او بالاتر است از آسمان *
- * غم نباید خورد از اهل هنر *
- * کبیر اش خالی بود از سیم و زر *
- * جسم او کبیر و عقلش چو هراست *
- * سبزه اش کان کمال و کوهر است *

(مؤلفه)

- * هر که با اشرف اینترش کند یابد شرف *
- * در کند با اهل دون الفت شود او نیز دون *

(معدی)

- * رقم بر خود بنادانی کشیدنی *
- * که نادانرا صحبت برگزیدی *

(در ضرب امثال)

(ترجمه)

- * جاود اندر دوات علم و کمال *
- * پادشاه علم ایچون یوقدر زوال *
- * افتخار ایلر سه جاهل جاه ایله *
- * قالماز اما جاه دائم جاهله *
- * جاهل معزول اولور چی اعتبار *
- * اهل علم قدری اولور برقرار *
- * علم و عرفان دولت یابنده در *
- * چشمه فضل و هنر زاینده در *
- * قانده و ارسه صدر عالی قدر اولور *
- * آسمان قدره روشن بدر اولور *
- * غم دکلد رکیسه سی اولسه تهی *
- * عالم معنی نک اولدر چون شهی *
- * کندی اولمش ز رکیبی کامل عیار *
- * جمله عالم ایلر آ که اعتبار *

(مؤلفه)

- * اهل شرفله الفت ایدنلر شرف بولور *
- * الحقریه الفت ایدنلر دنی اولور *

(مثنوی)

- * سن ایتلک جهلکی کویا که تصریح *
- * چو ایتلک صحبت نادانی ترجیح *

* أفادني العالم بالنصيحه *
 * بأن وصل جاهل فضيحه *
 * ان كنت قطبا عدت كالجار *
 * أو جاهلا ذهت كالانمار *

﴿شعر﴾

* عن المرء لا تسال وسل عن قرينه *
 * فكل قرين بالمقارن يقتدى *

﴿ملوثه﴾

* فلا تنظر الى أبواب شخص *
 * ولو لبس الحرير القرد قرد *

* لا سيف مثل الحق * ولا عون مثل الصدق * العدل
 * استثمار دائم والجور استئصال منقطع *

﴿شعر﴾

* كل سلطان يرجو قوة ملكه *
 * لا يعمل فهو الاذى في سلكه *
 * لازم للحاكم العدل لكي *
 * يفرح العالم ولا يستدعي شئ *
 * ان تبع قصد المطامر ذا الملك *
 * لا يجد نفعا بعسكر مذ سلك *

Dis-moi qui tu hantes, je te dirais qui
tu es.

Un singe habillé de soie est toujours
un singe.

Il n'y a de meilleure arme que la jus-
tice, ni de meilleure aide que la fran-
chise.

طلب کردم ز داناتی کی بیز *
 مرا گفتسا که باناداں میبوی *
 که کرداتای عمری خریاشی *
 و اگر نادانی ایلمه تربیاشی *

(ملوفه)

میرس از مرد پیرس از نامشیش *
 کند زیر ابقارن اقتدا بر بمقرنش *

(ملوفه)

منکر بلباس زر نگار نادان *
 بوزینه بود عمر بر پوشد اربوزینه *

(ملوفه)

نما بچو عدل بود سیف در نیام انام *
 نما بچو صدق بود دستبر در آیام *

(نسخه عشار)

هر که را فرجهان داری بود *
 میل ادسوی کم ازاری بود *
 عدل باید پادشاهانرا داد *
 تازه دشر عالمی کردند شاد *
 که کند آهنگ ظمی بادشاه *
 سود نکند مرد را خیل و سپاه *

دیدم بر عاقله ایت با که بر پند *
 دیدی بجاهل لریه ایت پیود *
 اگر علامه ایست خراولورسین *
 و اگر نادان ایسه بدتر اولورسین *

(ملوفه)

کشیدن ایتسه سوال همدم و قربانی صور *
 اویار مقارن زیر اقرین و همدمنه *

(ملوفه)

زیب و زرنادانه نظر ایتسه که ذیرا *
 میونینه میوندرا کر کیسه حریر و خارا *

(ملوفه)

نه عدل کی سیف اولور جهاندهنده *
 طوغریک کی سا که دستگیر و معین *

(ترجمه)

کمیده کیم فترجهان داری اوله *
 صنعتی آنک کم ازاری اوله *
 پادشاه اولدر که عدل و داد ایده *
 عالمی آباد خلقی شاد ایده *
 ظلمه کراهنک ایدرسه پادشاه *
 فایده قیلزرا کاخیل و سپاه *

تاج المرء التواضع - التواضع زيادة في الشرف

(شعر)

ان تكن تهوى التواضع ديدنا *

* كنت محبوب الخلائق ذاسنا

ألف صاحب ولاعدو واحد (شعر)

كل من أعداؤه صارت كثير *

* يلتقي في عينه كدرا حسير

--- ◆ ---

ما يعرف الصديق * الا في وقت الضيق

(شعر)

ليس الصديق الذي في اليسر يطيب في *

* شرح الوداد ويسدى حسن صحبته

ان الصديق الذي يعنوا باخذيد *

* للخل في عجزه حسما لحيرته

◆

لاراحة بدون تعب ولاورد بدون شوك

La modestie rehausse le prix des belles qualités.

Mille amis c'est peu, un ennemi c'est beaucoup.

On ne connaît les amis que dans l'adversité.

Nul plaisir sans peine: point de roses sans épines.

(مؤلفه)

* تواضع دهر مرد را زیب و فر *

* تواضع بود مرد را تاج سر *

(بند عطار)

* که تواضع پیشه گیری ای جوان *

* دوست دارندت همه خلق جهان *

(سعدی)

* دوستی را هزار دوست کم است *

* دشمنی را یکی بود بسیار *

(بند عطار)

* هر کرا بسیار باشد دشمنش *

* خیره کرد هر دو چشم روشنش *

(مؤلفه)

* روز سختی بشود جانا * سان *

* یار نیکو گیت و دوست مهربان *

(سعدی)

* دوست شمارا نگه در نعمت زند *

* لاف باری و برادر خواندگی *

* دوست آن باشد که گیرد دست دوست *

* در پریشان حالی و در ماندگی *

(مؤلفه)

* در دار دهر و گلشن دوران ای پسر *

* بی رنج نیست راحت و بیچار نیست کل *

(مؤلفه)

* تواضع و زیر آئینه عز و شان *

* تواضع اولور تاج فرق شهان *

(بیت)

* کل تواضع پیشه قیل ای نوجوان *

* دوست اولسون دیر ایسک خلق جهان *

دوست ییک ایسه آزد در دشمن بر ایسه چو قدر

(بیت)

* هر کین کیم دشمنی بسیار در *

* راحتی یوق دنیادن بیزا در *

(مؤلفه)

* قره کونده اولور سکا تحقیق *

* یار مشفق ایله رفیق صدیق *

(ترجمه مؤلفه)

* دوست صایه اولکه نعمتده ایده *

* عرض اخلاصیه ابراز و داد *

* دوست اولدر کیم قره کونده سنی *

* دستگیر لکله ایده مسرور و شاد *

(مؤلفه)

* گلشن دهر و دخی دائره دورانده *

* کل دیکتسز اوله مزه میده جفا سز راحت *

اعمل خيرا وارمه في البحر فان جهله السمك
يعلمه الله

النار ولا العار

(شعر)

كل من لم يحوقدرا ساميا

ليس حيا بل كتيب باليا

الحساد يموتون والحسد لا يزول - قال عز وجل
ومن شر حاسد اذا حسد - قال عليه السلام اعظم
الذنوب عند الله الحسد والحاسد مضاد لنعمة الله
خارج عن امر الله تارك لعهد الله (شعر)

ان ترد في الكون انك لاتهم

لاتمكن تحسد أحد ولى نعم

من لم يحسن الى نفسه لم يحسن الى غيره

في العجلة الندامة وفي التأني السلامة - من تأني
نال ما أنى

(شعر)

وقل من حدة في أمر يحاوله

واستعمل الصبر الا فاز بالفر

Faits le bien et jette-le à la mer; si les
poissons l'ignorent, Dieu le saura.

L'honneur est plus précieux que la
vie; mieux vaut le feu que la honte,
- Plutôt le feu que le déshonneur.

Les envieux mourront, mais jamais
l'envie

Celui qui ne fait pas de bien a soi-même
ne le fait pas aux autres

Mieux vaut bonne attente que mauvai-
se hâte

(ملوفه)

* نگوئی کن یخ و یمن یمنان *

* اگر ماهی نداند داند ایزد *

حرکت به از نیک است - نابودن به از دامن آلودن

- آب روان جان شیرین عزیزتر است

(ملوفه)

* سوختن جسم و جان در آتش *

* بهتر از زندگی بسد نامی *

(ملوفه)

* باشد فوت ماسد ان لکن *

* حسد هرگز نمیشود زائل *

(بسد عطار)

* تانباشی در جهان اندوهگین *

* از حسد در روزگار کس مبین *

(ملوفه)

* کسی که نفس خودش خیر نیست *

* ندارد همی خیر بر دیگر *

در شتاب پشیمانی پیدا است و در آهستگی سلامت

(ملوفه)

* آهسته رود اصل شود سر منزل مقصود را *

* سبک ندامت میرسد برای مرد تیزرو *

اولک ایت دکزه آت بالق بلز سه خالق باور

موت ناموس سز لکدن اودر - انسانک دامن
عقی جاکبیر زالت بد نام لکه آوده اولمقدن ایسه
اولسی ده اخیر لودر

(ملوفه)

* یانمق آتش ایچسده اولادر *

- نام بدله جهاده قالمقدن

(ملوفه)

* فوت اولور دنیا ده کیم مرد حسود *

* زائل اولمز دهرده لکن حسد

(ترجه)

* کردیلرسک اولماق اندوهگین *

- قاج حسددن اولمه هرگز عیب بین

(ملوفه)

* کندینه خبری اولیان بر شخص *

- اوله من داخی دیکره خبری

عجله نك صوکی ندامت و قانینك صوکی سلامتدر

(یت)

* یتشور منزل مقصودینه آهسته کیدن *

* تیز رفتار اوله نك پائینه دامن طولاشور *

الحديد يكون دقه عند حبه - الفرص تمر مرة
السحاب * (شعر) *

قد يدرك المتأني بعض حاجته *
وقد يكون مع المستعجل الزلل *
وربما فات قوما جل أمرهم *
من التأني وكان الخزم لو عسوا *

الليلة حبل نلد المنايا * (شعر) *
الليالي من الزمان حبال *
منقلات يلدن كل عجيبة *

سلامة الانسان في حفظ اللسان * (شعر) *
احفظ لسانك ان جلست بمجلس *
وزن الكلام ولا تكن مهذارا
ما ان ندمت على السكوت مرة *
لكن ندمت على الكلام مرارا

الحلم والطف ينجزان الشغل أكثر من الشدة

(شعر)

فلاطف الشدة والخطب الخطير *
فالسيف لا يقطع في لين الحرير *
باللطف واللين لذي عذب الكلام *
تجبر بالشعرة فيلاذا اعتلام *

Il faut battre le fer pendant qu'il est
chaud.

La nuit porte conseil.

Il vaut mieux se taire que de parler
mal à propos.

Plus fait douceur que violence.

آهنگر امداد امکه کرم است باید گوشت

(مؤلفه)

فوت فرصت نمکند اصل خود *

* ابرو دش آید و زیر اگزرد *

(مؤلفه)

خود بر فردا تو غم ای جوان *

* شب آبتن است از قداغ زمان *

سلامت انسان در نگ داشتن زبان است

(مؤلفه)

حفظ لسان نما جو نشستی ب مجلسی *

* چون مرد هرزه گو تو مگو کفتهای خام *

* یک بار از سکوت پشیمان نکشم و لیکن *

* بسیار بار نادم کستم من از کلام *

(مؤلفه)

علم و ترمیرا تو بنمای پسر *

* علم پند بیشتر کار از غضب *

(سعدی)

اطافت کن انجا که عینی ستیز *

* بنسرد قز غرم را تیغ نیز *

* شیرین زبانی و لطف و خوشی *

* توانی که بیلی بموی کسی *

دعوی قیوغن ایکن دو که لیدر

(مؤلفه)

فرستی فوت ایله زیر اسحاب آسا کچر *

* فرستی فوت ایله دانشوران روز کار *

(بیت)

آبتن صفا و کدر در لیلال هب *

* کون طوغمدن مشبه شبیدن نلر طوغر *

انسانک سلامتی حفظ لسانده در

(مؤلفه)

سوزک طارت یاوه کولکده بولجه *

* اگر عالمده استرسک سلامت *

* سکوتدن اولدم بر کره نادم *

* کلامدن کوردم اما چوق ندامت *

(مؤلفه)

حلم و عیشا قلق جهانده دائما *

* حدت و شدتدن افزون ایش کورر *

(ترجمه)

سن ملایم اول قچن کوردلک عدو ایله مستیز *

* کیم حریر نری کسمز اورسه لر شمشیر قیز *

* طلمود یله لطف ایدوب چون اوله سین شیرین منغر *

* برفیل ایله حکمکه قدر اولور سین فیل من *

أَهْنِ دِرْهَمَكَ وَلَا تَهِنْ نَفْسَكَ ﴿شعر﴾

نَهْنِ دِرْهَمَنَا فِي صَوْنِ سَوْدَدِنَا .

١ : قَدْ صَانَ عَرْضَ الْهَمَنِ هَانِ دِرْهَمِهِ

عِنْدَ الْإِمْتِحَانِ يَكْرُمُ الْمُرَاوِيهَانَ ﴿شعر﴾

كُلُّ مَنْ يَدْعِي بِمَا لَيْسَ فِيهِ *

* كَذِبَتْهُ شَوَاهِدُ الْإِمْتِحَانِ

يَرَى فِي عَيْنِ جِيرَانِهِ تَبَنَةً وَلَا يَرَى فِي عَيْنِهِ عَمُودًا

﴿تظم﴾

مَنْ غَفَلَ عَنْ عَيْبِهِ فِي ذِي الدِّيَارِ *

* يَتَّبِعُ التَّفَقُّشَ عَنْ عَيْبِ الْجَارِ

مَنْ أَبْصَرَ عْيُوبَ نَفْسِهِ اشْتَغَلَ عَنْ عَيْبِ غَيْرِهِ

﴿شعر﴾

كُلُّ شَخْصٍ يَنْظُرُ الْعَيْبَ بِهِ *

* زَادَ جَهْدًا رُوحَهُ فِي أَدَبِهِ

لَهُ عَيُونٌ أَكْبَرُ مِنْ بَطْنِهِ

الْوَلَدُ يَرِثُ صِنْعَ أَبِيهِ - الْوَالِدُ عَلَى سِرِّ أَبِيهِ

Estimez votre personne, mais méprisez votre argent.

A l'œuvre on connaît l'artisan.

Il voit une paille dans l'œil de son prochain et il ne voit pas une poutre dans le sien.

Quiconque voit ses propres défauts ne s'occupe pas de ceux d'autrui.

Il a les yeux plus grands que le ventre.

Le fils hérite du métier de son père.

(لؤلؤه)

ایکداری در جهان مجددمی عقل سلیم *
 * پادشاه است تزییل کن خود را مکن خوار و لنیم

(لؤلؤه)

مرد در امتحان شود معلوم *
 * که امانت شود و یا مکرم
 در چشم همسایه پره گاهی را میبیند در چشم خودش
 شاه تیر را نمی بیند

(نشد عطار)

حب خود را لم نفیند در جهان *
 * باشد اندر جستن حب کسان
 هر که حب خود را یمند بیب و کران نمیگرد

(بیت)

نکته منعی بیت حب کس نفهیدن که بیت *
 * میکنند فیهید کی تعلیم نادانان را

(لؤلؤه)

ویدۀ اهل بر طبع سیر نمیشود مگر *
 * از شکش بزرگتر و چشم عرص دارد او

(لؤلؤه)

مفتی دوران دیر فتوی بفرزند زمان *
 * وارث سرپر کرد و پسر اندر جهان

(لؤلؤه)

وارایسه کرسنده عقل و فهم و فتر *
 * آنچه کی ایله حقیر و کند یکی ایتمه رزیل

(لؤلؤه)

میدان امتحانه اولور (مهریا) عیان *
 * اهل هنر له بی هنرک قلد و قیتی
 قومشومنک کوزنده صمانی کورر کندینک کننده
 هر تکی کور من

(بیت)

کندی عین کور میوب اول بدکان *
 * غیر یار عینی کوز لر هر زمان
 کندی عینی کورن بشقه سنک عینه باقار

(بیت)

چشم انصاف کی کامله میزان اولمز *
 * کشی نقصانی بملک کی عرفان اولمز

(بیت)

اهل طبعک کوزلری طوعز *
 * قارتسدن بیوک کوزلری واردر

(لؤلؤه)

مفتی عصر ویر دقتوی جهان اولادینه *
 * وارث اولور کیم اوغل باباسنک صنعتینه

عند البطون تضيع العقول
الكلام واحد عند أهل الشرف
لكل مقام مقال

النجاة في الصدق (شعر)
في الاستقامة عند مولانا الرضا *

* ماضل سالك نهجها ربع الهدى

الجنس مع الجنس - ان الطيور على أشباهها تقع

جواب الحق السكوت (شعر)
اذ انطق السفيه فلا تجبه *

* نفي من اجابته السكوت

بالصبر وطول الزمان يتوصل الى مراده الانسان

مادام الرأس موجودا لا ينقص له طربوش الذي
شق الاشداق تكفل لها بالارزاق
العارف تكفيه الإشارة

لا تلاقى الجبال مع بعضها بعض وانما الرجال
يلاقى بعضهم بعضا

من حفر بئرا لآخيه فانه يقع فيه - من ينوى
النسر يلتقيه

Ventre affamé n'a point d'oreilles.

L'homme de mérite connaît le mérite.

Toute parole à son temps et tout bon
mot à sa place.

Par la droiture tu as été sauvé.

Qui se ressemble, s'assemble.

A sottise demande point de réponse.

Avec du temps et de la patience on
vient à bout de tout.

Il ne manque pas de chapeaux à qui a
bonne tête.

A bon entendeur demi mot.

Les montagnes ne se rencontrent pas,
mais les hommes se rencontrent.

A qui mal veut, mal arrive.

شکم کرسنه کوش ندارد

قول مردان جان دارد

هر سخن وقتی دهر نکته مکان دارد

براستی رستی (سعدی)

راستی موجب رضای خداست *

* کس ندیدم که کم شد از ره راست

~~~~~

(سعدی)

* کبوتر با کبوتر باز با باز *

* کند باجنس با باجنس پرواز

~~~~~

(مولفه)

* نباشد نزد اهل عقل و دانش *

* به از خاموشی ابله را جواب

~~~~~

بزمان و صبر دست رس بر همه چیز میشود

تا بود صبر برد باشد کلاه

مار قانرا اشاره کافیت

کوه بکوه نمیرسد آدم با آدم میرسد

هر که در حق برادر خود چاه کند اول خودش در افتد

اجتش بطنك قولای اولماز

اهل ناموسده سوز بر در

هر سوزك وقتی وار و هر نکته نكیری

(بیت)

* اولور الله راضی طوغری قولدن *

* کم اولمش کورمدم بن طوغری پولدن

~~~~~

(بیت)

* باغده (هر قوش مانند یله اوچار) اما چه سود *

* دلبر طوطی منش زاغ ایله الفت کوستر

~~~~~

(مصرع)

سکوت ایتك کبی نادانه عالمده جواب اولماز

زمان و صبر ایله هر شیئه دسترس اولنور

کله صاغ اولنجه دنیا ده کلاه اکسک دکل

عارف اولنه یارم کله کافیدر

طاع طامغه قاوشمز انسان انسانه قاوشور

ال ایهون قیوقازان ال ابتدا کدی دوشور

حسن الذكر والتناخير من الغنا

(شعر)

ان حسن الاسم يختلف صاحبه *

* ان يمت فالاسم حى فاسببه

من نقل اليك فقد نقل عنك (شعر)

وجميع من عاب السوى لك خائن *

* يسدى عيوبك للسوى ان غابا

الحساب بالمثل والحب بالقنطار

نحن في التفكير والله في التقدير

الماء ينقر الصخرة الصبار شحمة قطرة قطرة

رأس الحكمة مخافة الله

العلم في الصغر كالنقش في الحجر - التعليم في الصغر

كالنقش على الحجر

لم يضع من مالك ما علمك

السكوت اقرار

القناعة كنز لا يفنى - قال الله تعالى فلتحيينه

حياة طيبة هي القناعة (شعر)

ان كان لا يغنيك ما يكفيك *

* فكل ما في الارض لا يغنيك

مجد التاجر في كيسه ومجد العالم في كراريسه

Bonne renommée vaut mieux que ceinture dorée.

Celui qui fait des rapports sur le compte des autres, fait aux autres des rapports sur son compte.

Les bons comptes font les bons amis.

L'homme propose et Dieu dispose.

Goutte à goutte l'eau perce la pierre.

La crainte de Dieu est le principe de la sagesse.

Ce qu'on apprend jeune se grave dans la mémoire.

L'argent que vous coûte une leçon n'est pas de l'argent perdu.

Qui ne dit mot consent.

Contentement passe richesse.

La gloire du négociant est dans sa bourse, celle du savant dans ses cahiers.

نام نیکو از توانگری بهتر است

(ملفوظ)

هر که ارد سخن غیر تو *

* برد از توبه کر نیز سخن

(سعدی)

هر که عیب دگران میشن تو اور دشمن *

* بی گمان عیب تو میشن دگران خواهی برد

یاری یاریست حساب حساب

ز مایه میرا زیزدان تقدیر

قطره آب چکیده چکیده سنگ سخت را سوراخ میکند

(ملفوظ)

از خداوند ازل دائم ترس *

* رأس حکمت از خدا ترسیدن است

اموختن علم در بجه کی چون نقش بر سنگ باقی میماند

پولی که برای اموختن علم و معرفت صرف شود بضایع
نمیرود

سکوت از اقرار است

قناعت تو کنج جادوان دان (سعدی)

* ای قناعت تو انکرم کردان

* که درای تو هیچ نعمت نیست

نرف تاجر در کیسه اش است و نرف عالم

در کتابش

ذکر جیل ایله یاد اولق غنادن دها اولادر

التعینی سویلین سنککنی ده سویار

(بیت)

اللک عینی هر کم سکا بر برکتور *

* شبهه سز غیره سنک عیبکی دانی کوتور

دوستلق قنطار له آلهش ویرش منقال ایله

بزدن تدبیر جناب رب قدیردن تقدیر

صودامله به دامله به قتی طاشی دله

(ملفوظ)

هر زمان ایله خوف الهدن *

* رأس حکمت مخافة الله

چو بقلقه تحصیل اولنان علم طاشده اولان
نقش کبی باقی قالور

علم و معرفت او کرنگ ایچون صرف اولنان اقبه
ضایع اولور

سکوت اقرار دندر

قناعت تو کمتر خزینه در (بیت)

* جیفه دنیا دکل کر کس کبی مطلوب عز *

* بر بلوک عنقال ز قاف قناعت بکلرز

تاجرک مجد و شرفی کیسه سنده درو عالم شرفی
کتابنده

ظن العاقل خير من يقين الجاهل

الحق يعاود ولا يعلى عليه

الحق مر

الردى ردى كلما جلوته صدى

(شعر)

إذا كان أصل الجوهر الصفو قابلا *

* يؤثر فيه حسن تربية الصقل

وأما حديد ذاب من خبث الصدا *

* فهذا محال الصقل في مدرك العقل

من زرع المعروف حصدا الشكر

بيض اليوم أحسن من دجاجة الغدا

الحياء أفضل من المال

الحيل تعود على فاعلها

يجرب إبليس في ذنبه

الحصان الهدية لا ينظر للجامة

المحتال لا يقدر يعمل الحيلة مع ذى الحيل

لم يكن متكبرا أكثر من اعتنى بعد الفقر

La conjecture d'un sage vaut mieux que la certitude d'un fou.

La raison du plus fort est toujours la meilleure

Toute vérité n'est pas bonne à dire; la vérité est amère.

A laver la tête d'un âne (ou d'un tigre) on perd sa lessive.

Celui qui sème de bienfaits recolle.

L'œuf d'aujourd'hui vaut mieux que la poule de demain.

Ma peau est plus proche de moi que ma chemise.

La tricherie revient à son maître

Il tire le diable par la queue.

A cheval donné on ne regarde pas à la bride.

Fin contre fin ne fait pas bonne doubleure.

Il n'y a rien qui soit plus orgueilleux qu'un riche qui a été pauvre.

(ملوفه)

ظن و شك اهل عقل و عرفان *
 بهتر بود از يقين نادان *
 حق دائما عاليست
 حرف حق تلخ است

(سحدي)

ز به اصل نيكي عايد اميد *
 كه ز نكي بشتن نكرد و سفيد *

(وله)

چون بود اصل كوهري قابل *
 تربيت را در و اثر باشد *
 هسيح ميقبل نگوئد اند كرد *
 اهنى را كه بد كهر باشد *
 هر كسى آن در و عاقبت كار كه گشت
 تخم مرغ امروز بهتر است از ماكيان فردا
 زندگانى از مال و ملك بهتر است

حيله بازي را جع بنحو شود
 هر از بل را از دشمن ميكند
 اسبي كه ميشكش باسد بلكامش نظر نميشود
 حيله بازي حيله باز را بازي تواند داد
 از كدالي توان نكر شده مگر تربيت

عاقبت ظن و شبهه سى جاهالك يقينندن اولادر

اقوانك ادعاسى دائما اعلادر

حق سوزا جيدر

قاره يومقوله اعارماز اصلا

(قطعه)

قابل فيض اولور سه بر جوهر *
 تربيت ايتسه اولور انه اثر *
 ايلز هيچ بر جلا تاثير *
 دمورك اصلى اولسه بد كوهر *
 نه اكر سلك آنى بيچير سن
 بوكونكى عمو رطه يارنكى طاوقدن ايو در
 حيات مالندن دها ايو در

دوباره جيلق صاحبنه عائد اولور
 شيطاني قويرو غندن چكر
 بخشش اولان آتاك ديز كيننه باقلماز
 حيله كار حيله كاره ايو جه ايكي يوز ليلىك ايده هنر
 دلني ايكن ز نكيتلنخش اولانندن زياده متكبر پوقدر

كل شيء له دواء إلا الموت

من يأكل وز السلطان يرجع ريشه ولو بعد مائة عام

عند العطاء أحباب وعند الطلب أعداء

القمام يقول كل الناس في يده أمير

من يجري خلف أرنيين لا يمسك إلا واحد منها

نج الكلاب لا يضر بالحساب - بالقمر

(شعر)

تريد العلم ثم تنام ليلًا *

* ينقضى العمر في طلب المحال

(في أصحاب المناصب الجليلة)

الملك - السلطان

أمير - خديو * ابن الملك

ملك ابن ملك

ملك مطلق

ملك مقيد - حاكم دار أو والي

الصدر الأعظم * وهو الوزير المقوض النائب
عن الحضرة السلطانية وجميع الوزراء التابعين له

Il y a remède à tout, hors à la mort.

Qui mange l'oie du roi cent ans après
en rend les plumes.

Amis au prêter, ennemis au rendre.

Chacun est maître chez soi, dit le char-
bonnier.

Qui poursuit deux lievres à la fois n'en
prend aucun.

Aboier après la lune.

C'est au prix de longues veilles qu'on
acquiert la gloire.

Dignités.

Empereur.

Roi, Prince.

Roi héréditaire.

Roi absolu.

Roi constitutionnel; Vice-roi.

Grand-vizir.

جز از مرگ هر درو دارد و در

هر که قاز پادشاه بخورد بعد از صد سال بر پایش را

پس باید داد

در وقت عطا دوست است و در هنگام طلب دشمن

ز کال فروش گوید هر کس در خانه خود اقا است

هر که در پی دوغر کوش و دو یکش را نیکبرد

(مؤلفه)

کر کند نادان دانا را چاره قهر و ذم *

* ناید از لاییدن سگ ماه تابان را زیان

(مؤلفه)

علم را هر که طلب کرده و خواهد همه شب *

* عمر ضایع کند او در طلب امر محال

(در بیان اصحاب باده و مراتب)

شاه - پادشاه - شهریار

دور - نواب * شاهزاده

حکمرانی را گویند که جد بجد حکمدار باشد

حکمران مستقل

حکومت مقید * حکمدار را گویند که حکومت در تابع باشد

وزیر کل - صدراعظم * وکیل مفوض و نائب

پادشاه است و همه وزراء تابع اویند

اجلدن بشقه هر شینک علاجی وار

پادشاهک قازین یین یوزیلدن صکره تویرینه
کیرو ویرر

عطا وقتنده دوستدرو طلب وقتنده دشمن

کورچی سویلر هر کس کندی خانه سنده آغادر

ایکی طاوشانی بردن قوغه لیان هیچ بریسنی طونه من

(مؤلفه)

ماه منیره قارشو طوروب عوعوایتسه کلب *

* کلز ضیاء ماهه بکم ذره جه خلل

(مؤلفه)

عمرنی ضایع ایدرامر محال ایچون اوار *

* طالب علم اولوبنه کیجه لرا و یقوا ویر

~~~~~

(اصحاب مناصب و مراتب جلیله بهد اثر)

خنکار - پادشاه - سلطان

خدپو * پادشاهزاده

اباعن جد حکمران اولان برقرال

صورت مطلقه ایله حکومت ایدن برقرال

حکومت مقیده - حکومت مشروطه صاحبی
برقرال

صدراعظم * پادشاهک وکیل مفوض و مطلق

اولوب جلدوزرا کاتبعدر

(۳۴ الحقه العباسیه)

وزير الخارجية * وظيفته النظر في جميع
المصالح والامور السياسية الخارجية بين دولته
وبين الدول الاجنبية

وزير الداخلية : وظيفته ادارة الداخلية وتعيين
مأمور الملكية بمقتضى الارادة السلطانية الى
الولايات

وزير المالية * وظيفته النظر في خزينة أموال
الحكومة وبمعرفته صرف المعاشات والمرتبات
العسكرية والملكية وغيرها

ناظر المعارف العمومية * مأموريته ادارة
المكاتب والمدارس والتأمل من الكتب والرسائل
والمنع من اشهار وطبع ما اشتمل على شيء ينافي
الديانة ومكارم الاخلاق وأما في مصرف المنع
من اشهار ذلك منوط بنظارة الداخلية

ناظر الاوقاف * نظارته على أوقاف خيريته
وأهليه وحل المشكلات بين أرباب الاستحقاق
على حسب شروط الواقف التحري كالوقف على
المساجد والعلماء والفقراء والاهل على الذرية

مأمور الضبطية * مأموريته أسية البلد من
السارقين والمتشاجرين وأهل الفتن والفساد
والاصوص وقطاع الطريق ونحوهم

Ministre des Affaires Étrangères.

Ministre de l'Intérieur.

Ministre des Finances.

Ministre de l'Instruction publique.

Ministre des Wakfs.

Préfet de Police.

وزیر امور خارجه و نظارت کند بر جملة امور سیاسی
و مصالح که میان دول اجنبیه و دولت قبیله خود
جریان نماید

داخلیه ناظرى و مصالح داخلیه نظارت کند و نیز
باقضای امر و اراده پادشاه مأمورین ملکیه را بولایتهای
تعیین نماید

مستوفی المالک و خزینة حکومت را نظارت نماید
و مواجبات و مرتبات سرباز و ماهیه مأمورین ملکیه
و غیره بمعرفت او صرف خواهند شد

وزیر علوم و امور است بادره مدارس
و دبستانها و نیز نظارت کند بکتب و رسائل و اگر
منافی دیانت و مضراخلاق چیزها شامل بود او را
از چاپ و انتشار منع مینماید لکن در این امر منع وجه
رخصت چاپ نمودن در مضر فایده نظارت داخلیه است

وزیر اوقاف و امور است بادره اوقاف خیری
و اهل و نیز میان ارباب استحقاق مشکلاتی که واقع گردد
بنا بر شروط واقف عمل و تسویه مینماید و وقف خیری
آنستکه بمساجد و علمای و مساکین و فقرا شده باشد
وقف اهل بدزیت

کلاتر و امور است بمحافظه و وقایع کردن مملکت را
از دزد و دزدین و راهزنی و راهزنی و شر و فساد

خارجیه ناظرى * دولت متبوعه سیله دول
اجنبیه میاتند جریان ایدن جمله مصالح و امور
سیاسیه به نظارت ایدر

داخلیه ناظرى * داخلیه نك اداره سنه و اراده
پادشاهی اقتضاسنجه مأمورین ملکیه نك ولایته
نصب و تعیینه نظارت ایدر

مالیه ناظرى * خزینة حکومت و عسکری
و ملکی مأمورینك معاشات و مرتبات و مصارفات
سائر به نظارت ایدر

معارف ناظرى * مکتبها و اداره سنه و پرده
هر نوع کتب و رسائله باقوب دیانت منافی و مکارم
اخلاقه مضرا نده برشی کور رسه نشر و طبعی
منع ایلم کلکه مأموردر فقط اشبو منع ماده سنی
و یا خود رخصت طبعی مصرده داخلیه نظارت نه
عائد در

اوقاف ناظرى * خیریه و اهل یسه و فقره
نظارت ایدر ارباب استحقاق میاتند بر مشکلات
و وقوعنده واقف شر و طعی موجب سنجه حل و تسویه
ایدر وقف خیری شود که مساجد شریف و علمایه
و مساکین و فقرایه و وقف اهلی دخی یا لکزا و اولاد
واقربایه وقف اولاد

ضبطیه ناظرى * مملکتی سارق و اهل فساد
وقتن و اشرار دین و قایه و محافظه ایتم کلکه مأموردر

ناظر أو أمين الكمرل * وظيفته أخذ عوايد
على البضاعة التجارية التي تصدر من ...
وترد إلى البلاد الداخلية والخارجية
ناظر الأمور النافعة أو الاشتغال العمومية *
مأموريته النظر في عمل الطرقات والقناطر
ونحوها من الأبنية العمومية
سفير كبير * رسول من ملك إلى آخر

Directeur des Douanes.

Ministère des travaux publics.

Ambassadeur.

قنصل * قنصل جنرال

Consul. Consul général.

وكيل القنصل

Vice-consul.

كاتب المعية السفارة

Attaché à l'ambassade.

ترجمان السفارة

Interprète de l'ambassade.

تشرى فاقى الخارجية

Introduiteur des ambassadeurs.

سر تشرى فاقى

Grand-Maitre des cérémonies.

﴿ في ضباط العسكرية ﴾

Dignitaires Militaires.

أمير الجيش أو رئيس الجيش * تحت أمره
وقوماء دانيته جميع العساكر السلطانية وادارتهم

Ministre de la Guerre.

مشير الأوردو * وهو يحكم على ٣٠٠٠٠٠ نفر

Maréchal.

فریق

Général de division.

= ٤٠٠٠

* أميرلوا

Général de brigade.

= ٢٠٠٠

* أميرالای

Colonel.

= ٠١٠٠

* سيكاشی

Chef de bataillon.

امین کرک * مأمور است باخذ کردن رسوم از متاع
و کالای تجاری که از ممالک اجنبی و داخلی وارد شود

ناظم الملک * مأمور است بساختن راهها و پل و عموم
بنایانی که اعمال میشود

فرستاده بزرگ * مأمور است که از جانب پادشاهی پیادشاه
و در فرستاده باشد

کارپرداز * کارپرداز اول

وکیل کارپرداز

کاتب محبت سفارت

ترجمان سفارت

تشریفات خارجه

ایش اخاسی باشی - سر تشریفات

(در بیسان سرکردهای سرباز)

سپهسالار * همه سرباز شاه تابع امر و حکم او است
و بجملة اداره ایشان نظارت نماید

امیر تومان بر ۳۰۰۰۰ نفر حکم نماید
میر پنج

مرتیب اول بر ۴۰۰۰ =

مرتیب دوم بر ۲۰۰۰ =

سرهنگ بر ۱۰۰۰ =

رسومات - کرک ناظری * ممالک اجنبیه
و داخلی سه دن و رو دایند متاع و اقشده دن رسم
آلغه مأمور در

نافعه ناظری * عموم پوللرک تسویه سنه و کوپری
و این پوللرک اعمالنه نظارت ایدر

پولک ایلیجی * ردولته دن آخر بردولته ارسال
اولئان مأمور

شهیندر * باش شهیندر

شهیندر و کیلی

سفارت محبت کاتبی

سفارت ترجمانی

خارجیه تشریفات تجیسی

باش تشریفات تجی

(ضابطان عسکری به دائر)

سر عسکر * جمله عساکر شاهانه زیر قومانده
سند و بولنوب هر بر اداره لرینه نظارت ایدر

اوردومشیری ۳۰۰۰۰ نفره قومانده ایدر
فریق

لوا ۴۰۰۰ =

میرالای ۲۰۰۰ =

پیک باشی ۱۰۰۰ =

Un capitaine

Un sergent-major.

Un lieutenant.

Conseils.

Conseil privé des Ministres.

Parlement ou Sénat

Conseil de la Justice

يوزباشي * وهو يحكم على ١٠٠ تقرا

باشجاويش

ملازم

في المجالس

مجلس الوكلاء أو المجلس الخصوصي * وهو
مركب من شيخ الاسلام وسائر الوزراء وبعض
أعيان المتوظفين تحت رئاسة الصدر فإذا عرضت
أزمة مهمة فللسدر عقد هذا المجلس تعرض من
جميع النوازل السياسية المهمة

پارلمنتو - مجلس المبعوثان - مجلس نواب الامه
وهو مركب من الذوات المنتخبين من طرف الملة
وفي عمالك الاجنبية يجتمع هذا المجلس مرة في كل
سنة ويستمر خمسة أو ستة شهور وتشرع في كراتهم
كل يوم بواسطة الجرايد

مجلس العدليه * وهو مركب من أكبر
المتوظفين وأعيان المملكة وينقسم على ثلاثة
أقسام * فأمورية القسم الاول النظر في الامور
الملكية السياسية * والقسم الثاني تهذيب
القوانين وشرح مشكلاتها * والقسم الثالث
التأمل والحكم فيما يحدث من الجنايات ونحوها

سلطان
یا در اول
وکیل باشی

(در مجالس)

مجلس وکلا * مرکب بود از شیخ الاسلام و وزراء
و بعض ذوات کرام از اصحاب مواجب و در زیر
ریاست صدر اعظم منعقد شود و هرگاه مصلحتی مهم
بصدر اعظم روی بدید این انجمن را عقد نماید و جمله امر مهم
سیاست را باین مجلس حواله کند

پارلمنتو - مجلس ملت * مجتمع است از ذواتی که
از جانب ملت منتخب شده و در ممالک اجنبیه این
مجلس هر سال منعقد گردد و پنج شش ماه دوام نماید
و درین مدت جمله مصالح دولت و ملت را در موقع
بحث و مذاکره در آورند و هر روز مذاکره که جریان
نماید بواسطه روزنامهها نشر و اعلان کنند

مجلس دیوانخانه عدلیه * مرکب از مأمورین کرام
و اعیان مملکت است و به سه قسم متقسم است
(نخستین قسم) بامور سیاست ملکیه و (قسم دوم)
بتنظیم و ترتیب قوانین و ادول مشکلات و (قسم سوم)
بجانیات و مانند این هر دعوائی که صادر شود نظر نموده
حکم نماید

یوزباشی
باش چاوش
ملازم

(مجلسار مدائن)

مجلس خاص وکلا * صدر اعظمک تحت
ریاستنده اوله رق شیخ الاسلام و سائر وزراء اهل
اصحاب و ظائفدن بعض ذواتدن مرکب اولوب
صدر اعظمه مهم بر مصلحت ظهورنده بو مجلسی
عقد ایلر و جمله امور مهمه سیاسیه بی بو مجلسه
حواله ایدر

ملت مجلسی * ملت طرفندن منتخب ذواتدن
مرکبدر ممالک اجنبیه ده هرسنه بو مجلس کشاد
اولنور ویش الی مامدوام ایدوب حکومت و مملکت
جمله مصالحی موقع مذاکره به وضعله مدت
ختامنه دکین جریان ایدن مذاکرات یومیه
جریدهلر واسطه سیله نشر و اعلان قلنور

مجلس احکام عدلیه * مأمورین کرام و اعیان
مملکتدن مرکب اولوب اویچ قسمه منقسمدر
(قسم اول) ملکیه به متعلق امور سیاسته
(قسم ثانی) قوانین جدیدنه تک تنظیم ترتیبه
مشکلاتک حطنه (قسم ثالث) واقع اولان
جانیاته و بویکا مماثل دعوا لره باقوب
حکم ایدر

مجلس الصحة * وهو مركب من الاطباء للتظفر
في صحة العموم

﴿في المحاكم﴾

المحكمة الشرعية
المحكمة الرومانية أو الرهبانية
محكمة الدرجة الاولى أو الابتدائية
محكمة الاستئناف أو ديوان الاستئناف
مجلس تمييز الحقوق
المحكمة النظامية أو القانونية
محكمة الجنايات
المحكمة الجزائية
ديوان المحاكمات العسكرية

﴿في العنوان واللقاب الى السلطان واصحاب﴾
﴿المناصب الجليلة مع بعض التعبيرات﴾

﴿الى ملك﴾

العنوان واللقب * مولانا والشوكة والعظمة
السلطان الاعظم * والخاتمان الانعم
* أجل الخواصين العظام * وقطب
فلك السلاطين الكرام * ذو المقامر
التي شهر بفضلها الخاص والعام *
والمآثر التي ترتفع على الثريا وتكاثر
الغمام * اسكندر الاوان * وباسط
بساط الامن والايمان *

Conseil sanitaire

Tribunaux

Cour religieuse Musulmane.

• Ecclésiastique.

Tribunal de Première Instance.

Cour d'Appel.

Tribunal de Deuxième Instance.

• Civil.

Cour d'Assises.

• Criminelle.

• Militaire.

*Adresse et titre pour un Empereur,
un Gouverneur, et pour toutes les
personnes de dignités.*

A un Souverain.

Adresse : A Sa Majesté l'Empereur (ou
Roi) de.

دیوان اطباء * مرکب از مأمورین حکما است
و بمقتضای صحت عموم اهالی را نظارت نماید

(در بیان محکما)

محکمه شرعی

محکمه روحانی

محکمه درجه اول

دیوان استیناف

محکمه تمیز حقوق

محکمه قانون و نظام

محکمه جنایات

محکمه جزائیه

دیوان محاکمات سر باز

(در بیان عنوان و القاب و بعضی تعبیرات)

(که پادشاه و ارباب مراتب و جاه نوشته میشود)

(پادشاه)

عنوان و لقب * با علیحضرت کیوان رفعت

خورشیدرایت * شمس فلک تاجداری *

هر افق شهر یاری * بر ازنده دیمیم صاحب

کلای * شقه طراز لوازم شاهنشاهی

* پادشاه عالم پناه * دارا درگاه ...

مجلس صحنیه * مأمورین اطباقان سر کبدر
عموم اهالی بنگ حفظ صحنه نظارت ایدر

(محکمه لزمه دائر)

محکمه شرعی

محکمه روحانی

محکمه ابتدائیه

محکمه استیناف

مجلس تمیز حقوق

محکمه نظامیه

محکمه جنایات - مجلس جنایات

محکمه جزائیه

دیوان محاکمات عسکریه

(پادشاه و اصحاب مناصب و مراتب جلیله به یازده)

(حق عنوان و القاب به بعضی تعبیراته دائر)

(پادشاه)

عنوان * مهر ضیا کسرت فلک جهانبانی * مطلع

فلق الصبح شهامت سلطانی * حرز

الامانی ارباب آمال * سبع المثانی

کتاب جاه و جلال * سبب آسایش عالم

* و باعث اقتضار کافه امم * بدر منیر

آسمان دولت * وغره غرای اوج

سلطنت * ولی النعم عالم * و شهنشاه

سلیمان حشم ...

غيره * السلطان الاعظم * والخاقان الانخم *
 ناشر لواء العدل على رؤس الامم *
 وضام تمليل السيف على سرير القلم *
 وعاقده ألوية فنون العلم والفضل *
 وشاهر بوارق سيوف الحلم والعدل *
 المالك لرق العليا * ونقر ملوكة بني
 الدينار معدن العدل والفضل واليمن
 والامان * الممثل قوله تعالى ان
 الله يأمر بالعدل والاحسان *
 الخاتمة * اني بكل احترام وجزيل العبودية *
 يا ولانا ذوالعظمة الملوكية جلالات ذات الشوكة
 أنزل العباد الطاييع الادين
 فلان

الى الوزير الاعظم

العنوان * الوزير الاعظم * والمشير الانخم *
 والستور الاكرم * ومدبر أمور بجهور
 الامم * الجامع مرتبتي العلم والعلم
 * والخاتمة فضيلتي السيف والقلم *
 سيد الوزراء الافاضل * جامع اسباب
 الحلم والفضائل * طراز المملكة
 الملكية * سيف الدولة السلطانية *
 ولسان صولة الخاقانية * مؤسس
 قواعد الاقبال برأيه الصائب *
 ومشيد اركان الصولة والاجلال بفكره
 الثاقب * صاحب العز والاجلال *
 صاحب الانبال والاقبال *

Titre: Sire,

Conclusion: Je suis avec le plus profond respect.

Sire, de Votre Majesté, le très humble, très obéissant, et très fidèle sujet.
 N. N.

A Son Altesse le grand Vizir d'État.

Adresse et Titre: A Son altesse le Grand-Vizir.

در صورت دیگر * علیحضرت کردون حشمت قدر قدرت
 زهره جرج سلطنت و کامکاری * دوره
 درج عظمت و شهر یاری * خسر و اعظم
 * خدیو انجم حشم * جمشید جا * داراب
 و سگاه * وارث تاج و تخت
 شاهنشاه اعظم بالاستقلال کل ممالک . .
 خاتم * بحضور اقدس علیحضرت شاهنشاه عالمپناه
 معروض میشود * و یا باستان فلک پاسبان
 علیحضرت پادشاه قدر قدرت تقدیم نماید
 کمترین چاکر فرمانبردار

فلان

(بوزیر کل)

عنوان و لقب * جناب جلالت و نبالت نصایب * محبت
 و فحمت انتصاب * کفایت و کفالت مآب *
 مسند نشین ایوان وزارت کبری * و بالا کزین
 محفل صدارت عظمی * مشید ارکان دولت
 العلیه . . و ممد بساط السلطنة السلطانیة *
 برانزده و سادة علیای دوات و اقبال *
 فزانده لواای سپهر اعتلای سعادت و اجلال
 پادشاهی * ارسطورای دانش پذیر *
 و مشیر مشتری تدبیر * آفتاب نظیر *
 وزیر اعظم * و دستور مکرم . . .

لقب * شوکتلو مهابتلو قدرتلو کرامتو عظمتلو
 پادشاهمزافتدمن حضرتلری
 خاتمه * مبارک و محترم خاکبای مکارم احتوای
 شاهانه - خاکبای املبخشای شهنشاهی
 - خاکبای املروای خلافتپناهی -
 خاکبای معدلتخیای شهریار یارینه *
 (یاخود) ملجاء و پناه عالمیان اولان سده
 سنیه (ویا) عتیه کواکب کوکبه
 وسده سنیه سیماسر تبه حضرت شاهانه به
 کمال تضرع و ابتهاال الیه تقدیم عرضحال
 چاکری به اجتسار قلندی اولبابده
 و هر حالده امر و فرمان پادشاه عالمپناه
 افتدمن کدر چاکر کینه لری
 فلان

(صدر اعظمه)

عنوان * وزیر معالیسمیرا رسطوتدبیر * رونق
 افزای مسند وزارت کبری * و پیرایه
 بخشای مقام جلیل صدرات عظمی *
 موشکاف غوامض امور * و مدار
 انحلال معضلات جمهور * مشید
 ارکان دولت قوی شوکت ابد مدت *
 و تنظیم و تنسیق ساز مصالح مالت و ملت *
 وزیر اعظم و مقنن . . .

اللقب * حضرة دولتان مقامتان الوزير
المكرم والمعظم

الخاتمة * أتشرف بأن أكون بمجزيل الاحترام
مولاي الوزير المعظم والمنعم ...
لدولتكم (الخ)

﴿إلى وزير المعارف﴾

العنوان * إلى ذي الدولة الوزير ... الانعم
ناظر المعارف العمومية

لقب * حضرة ذي الدولة الوزير الانعم

الخاتمة * أتشرف بأن أكون بمجزيل
الاحترام ...

مولاي الوزير الانعم ... لدولتكم

(الخ)

﴿إلى والي﴾

العنوان * إلى ذي الدولة سيدي ... الانعم
والى ولاية ...

اللقب * سيدي ذو الدولة والى الانعم

الخاتمة * (كما رأيت قبله)

Son altesse le Grand-Vizir

Conclusion: J'ai l'honneur d'être avec
une respectueuse considération etc.

Au Ministre de l'instruction publique.

Adresse: A Son Excellence, le Minis-
tre de l'instruction publique

Titre: Monseigneur le Ministre.

Conclusion: J'ai l'honneur d'être
avec une respectueuse considération,
Monsieur le Ministre, de Votre Excel-
lence etc.

A un Gouverneur

Adresse: A Son Excellence Monsieur.
le Gouverneur de.

Titre: Monsieur le Gouverneur.

Conclusion: Veuillez agréer etc.

در صورت دیگر حضرت ارسطو فطرت والا منزلت
جلالتآب فحامت نصاب وزیر اعظم
... ادام الله جلاله رابعه از ...

خاتمه * بنظر فیض منظر جناب جلالت و فحامت
نصاب وزیر کل شرف افتخار پذیرد -
بمضور جناب جلالتآب فحامت نصاب
مشرف گردد (الخ)

(به وزیر علوم)

عنوان * بجناب مستطاب جلالتآب اجل اکرم ...
وزیر علوم عمومی

لقب * جناب مستطاب جلالتآب فحامت نصاب
سعادت اکتساب اجل اکرم افخم ...
خاتمه * بخدمت ذی سعادت (دیا) بنظر معارف
پرور جناب مستطاب فحامت نصاب ...
مشرف گردد (الخ)

(به والی دیا حاکم)

عنوان * بجناب ... والی والا شان ... ولایت

لقب * جناب مستطاب فحامت نصاب جلالتآب ...
خاتمه * (جنابچه سابقا ذکر شد)

لقب * دولتو فحامتو حضرتاری

خاتمه * حضور معالی و وفور حضرت صدر
اعظمی * حضور معالی نشور حضرت
صدرا تپناهی لرینه عرض و تقدیم *
خاکبای و کالتپناهی لرینه تقدیم عریضه
چاکری به ابتدار قلندی اولیابده
(الخ)

(معارف ناظرینه)

عنوان * معارف عمومی ناظرینه

لقب * دولتو آفندم حضرتاری و یا خود
سعادتو آفندم حضرتاری

خاتمه * ذات محاسن صفات سامی لرینه و یا خود
حضور معارف نشور داورا لرینه تقدیم
عریضه چاکری به ابتدار قلندی اولیابده
(الخ)

(والی به)

عنوان * فلان ولایت جلیله نا والی و لاشانی
... حضرت لرینه

لقب * دولتو آفندم حضرتاری
خاتمه * (بالاده ذکر اولند یعنی مثالو)

﴿إلى سفير﴾

العنوان * لسعادة السيد فلان سفير دولة ...
الفيخيمة في ...

اللقب * سيدى سفير المتفهم ...

الخاتمة * تعطف بقبول ... (الخ)

﴿إلى قونسلاوس جنرال﴾

العنوان * الى صاحب السعادة السيد فلان
قنصل جنرال الدولة الفيخيمة في ...

اللقب * سيدى القنصل العموى (الخ)

﴿عنوان على ظهر المكاتب﴾

جناب الخواجه ... تاجر ... فى الشارع
القلا فى نمرة ١٥

فى مصر

لجناب الخواجه فلان المحترم
فى الاستانة

﴿رفاع الدعوات﴾

جناب الحبيب الاعز الاكرم فلان
غيب سؤال خاطر كم العزيز نرجو أن تشر فواء نرنا
يوم الاربع القادم الساعة الخامسة مع حضرة
قرينتكم المصونة للغداء عند رفيقكم هذا وبذلك
تزيدونى من احسانكم

A un Ambassadeur.

Adresse: A Son Excellence, Monsieur
l'Ambassadeur de Sa majesté l'Em-
pereur de.

Titre: Monsieur l'Ambassadeur

Conclusion: veuillez agréer etc.

A un Consul général

Adresse: A Son Excellence, Monsieur
le Consul Général de.

Titre: Monsieur le Consul Général etc.

Adresse.

Monsieur
Négociant de
Rue N°. 45
au Cairo

Monsieur:

Constantinople.

Billets d'invitations

M. et Mme. G. prient M. et Mme.
B. de vouloir bien venir dîner avec
eux, mercredi prochain à cinq heures,
et leur présentent leurs meilleurs com-
pliments.

(سفیر)

عنوان ✽ بجناب جلالتآب ... سفیر فلان
دولت نخیمه در فلان ولایت .

لقب ✽ جناب اصالت نصاب جلالتآب ...
خاتمه ✽ سزاوار قبول فرماید (الخ)

(بجنرال قونسوس یعنی بکارپرداز اول)

عنوان ✽ بجناب مستطاب اصالتآب جنرال قونسوس
فلان دولت نخیمه در فلان ولایت

لقب ✽ عالیجاه مجدت و نجات همراه قونسوس
جنرال (الخ)

(عنوان بر پشت نوشتجات)

در محروسه مصر

بجناب ... تاجر ...

در کوچه ۱۵ نمره مقیم ...

در اسلامبول ...

بجناب ... میرزا ... رسیده باد

(دعوت نامها)

دوست عزیز بزرگوارم فلان

بعد از سوال خاطر عزیز را میگویم که روز چهارشنبه

ساعت از پنج با حرم محترمه تان برای تناول غذا

منزل داعی را مشرف فرمایند که باعث ممنونی

و شادمانی بنده خواهد شد بانی پهای تو خواهیم

(سفیر)

عنوان ✽ فلان دولت نخیمه سنک ... مقیم
سفیر ... حضرتلرینه

لقب ✽ اصالتلو سفیر ... حضرتلری
خاتمه ✽ قبوله شایان بیورمق باینده (الخ)

(بجنرال قونسوس یعنی باش شهبندره)

عنوان ✽ فلان دولت نخیمه سنک ...
مقیم بجنرال قونسوس حضرتلرینه

لقب ✽ اصالتلو ... قونسوس حضرتلری
(الخ)

(محررات ظرفلری اوزرلرینه یاز به حق القاب)

محروسه مصره

۱۵ نوهرولی سواقده مقیم ...

فلان تجار ...

استانبولده ...

فلان افندی به وصول بوله

(دعوت تذکره لری)

عزیز دوستم

... کله جنک چهارشنبه کونی ساعت بش

قرارلرنده قاملیای عصمتانه لریله برابر لاجل التناول

چاکر خانلریخی تشریفه رغبتله بسلملری قرین

مسار بیشمار بیورلوق و جاوینازی باینده

﴿جواب﴾

جناب الحبيب... المحترم
غيب آداء الاحترام والاكرام نعرض انه في اللفظ
ساعة وقدت علينا دعوتكم الصكرية التي
تأمر ون بها تشرف للغداء في منزلكم العاصر
فسنلبي أمر كم ان شاء الله في الوقت المعين شاكرين
مكارم...

﴿غيره﴾

أيها الحبيب الاعز الاكرم...
غيب التحية والاكرام المرجو من حبكم أن تمنون
بأنسكم يوم الاربع القادم الساعة السادسة
للغداء وبذلك نغتنم فرصة مؤانستكم ولطفكم
ولا عدمننا كم...

﴿جواب﴾

حبيبي العزيز المحترم...
غيب الاكرام اللائق نعرض اتيا بكل مسرة وقد
أجبنا دعوتكم الانسية وسنسى لا غنى أنسكم
في الوقت المعين ان شاء الله وأتم على أتم المسرة
والحبور

﴿صورة أخرى﴾

حبيبي العزيز...
غيب أهذاكم سلام ارجو ان أمكنكم غدا أن
تفضلوا لاداء على غير تكليف وبذلك نغتنم أنس
الاجتماع بكم ولا عدمنكم

Réponse

M. et Mme B. auront l'honneur d'accepter l'invitation de M. et Mme G. et leur présentent leurs sincères compliments.

Autre

M. et Mme. D. prient M.E. de leur faire l'amitié de venir dîner avec eux mercredi prochain à six heures, et lui renouvellent tous leurs compliments.

Réponse

M.E. accepte l'invitation de M. et Mme. D. et leur fait mille compliments affectueux.

Autre

Cher ami, si vous n'êtes pas engagé pour demain, venez partager notre dîner sans cérémonie.

Ma femme et moi, nous serons charmés de vous avoir, croyez aux sentiments.

(جواب)

پس از ادای احترام و اکرام عرض میشود که در الطف
ادان نامه خوشیامنه همانند اریتان رسید چون مضمونش
یعنی بر دعوت داعی از برای تغذی در خانه عامه
آنجناب بود انشاء الله وقت معین شرفیاب حضور
خواهم شد باقی باقی باشند والسلام

(در صورت دیگر)

دوست عزیزم . . .

پس از حمد و ثناء از محبت شما مستدعی هستم که روز چهارشنبه
آینده ساعت شش برای تاول غذا بپزیده خانه
تشریف آورده اینجانب را سرور و سرافراز فرمایند .

(جواب)

دوست عزیزم

بعد از اکرام شایسته عرض مینمایم که بقایت خوشحالی
نامه محبت شما من سرکار رسید و انشاء الله در ادان
معلوم شرفیاب حضور خواهم شد باقی

(صورت دیگر)

جان عزیزم

پس از سلام و دعای فراوان رجایم شود که اگر امکان
نبود فردا برای صرف چهار بلا تکلیف بمنزل داعی
تشریف فرما شده که بدانسیب انس اجتماع فرصت
و قیمت شماریم باقی از دوستی کم نشوند

(جواب)

عزیز دوستم

. الطف وقت واسعد ساعتده دعوتنامه
علیه لری و اصل و کمال نشاط و شادمانی حاصل
اوله رق امر والالرینه انقیادا انشاء الله وقت
معینده خانه عالیترین کلوب ذات سنیه لریله
مشرف اولنه جغی باینده . . .

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

. کله جت چهارشنبه کونی ساعت التی
را ده لرنده اولیه طعامنه تشریف همیل و رغبت
و مصاحبت و موانست سنیله لریله تاورلری
مستغرق لجه حبور و سرور و سرور مق التماسی باینده

(جواب)

عزیز دوستم

. کمال تشکر و ممنونیتله دعوت عالیترین
قبول ایله وقت معینده مصاحبت پر میمنت
و موانست معالینقبت والالریله مشرف اوله لقلغه
مسارعت اولنه جغی باینده . . .

(نوع دیگر)

بنم عزیز دوستم

. یارین مشغولیتکز یوخسه بلا تکلیف
اولیه طعامنه بنده کزه تشریف همیل و رغبت
و بصورتله عاجزلری نائل ابتهاج و مسرت
یورملری نیازی باینده . . .

﴿جواب﴾

أيها العزيز...
 غب التحاقكم بتهيأتى واكرامى أعرض انى قد
 أجبت دعوتكم المحبوبة طائعا وفى غدا ان شاء الله
 أغتم لذة اخلاصكم ومصافاتى وطال بقاكم
 مخلصكم
 فلان

﴿صورة أخرى﴾

أيها الحبيب...
 غب المصافاة والاكرام أرجو من حبكم أن تهيبونى
 أنسكم ليلة الاثنين ٢٥ كانون الثانى لنصرف
 السهرة معا ولا حرمت لطفكم

﴿صورة استعفاء من دعوة﴾

سيدى الاجل الاكرم...
 غب استعطاف شريف خاطركم واداء فريضة
 الشكر لالطافكم أعرض انى من أيام قد ارتبطت
 مع بعض أمثال سيدى من أهل الفضل على أن
 أكون عنده يوم الاربعاء فذلك أتمس من حلمكم
 قبول عذرى ودمتم

﴿فى طلب المواجهة﴾

سيدى الكريم المحترم...
 غب تادية ما يجب من فرائض الاحترام أعرض انه
 قد عرض لحسوبيكم هذا أموره مهمة تستدعى ان
 أقاوض سيادتكم فيها فأرجو أن تعينوا لى فى أى

Réponse

Cher ami, J'aurai le plaisir de me
 rendre a votre aimable invitation, et
 de vous renouveler ainsi qu'a Madame
 A. mes sentiments de sincère amitié.

Votre affectionné (etc)

Autre

M.R. prie M.D. de lui faire l'honneur
 de venir passer la soirée chez lui lundi
 25 Janvier.

Refuser une invitation

M.B. est engagé depuis plusieurs jours
 pour me. credi; il supplie M. O. d'ag-
 rier ses excuses et l'assurance de tous
 ses regrets

Demander une entrevue

M B. aurait quelque chose d'import-
 tant à communiquer à M.D. Il le prie
 de lui indiquer le jour et l'heure où il
 pourra se rendre chez lui. Il espere que

(جواب)

عزیزم

پس از ادای دوا و تکریم عرض میشود که دعوت
سرکار را اطاعت کردیم و انشاء الله فردا موافقت
دهد و مودت آن جناب را قیمت بشماریم
باقی بقیات

(صورت دیگر)

دوست مهربان

بعد از غلوس و مودت رجا میکنم که در شب دوشنبه
۲۵ ماه کانون دوم مار با انس خود سر فراز فرموده تا با
همدگر شب را از سرور و فرح سحر کنیم باقی والسلام

(صورت عفو طلب کردن از دعوت)

بعد از استفسار خاطر مبارک و ادای واجبات شکر و ثنا
عرض میشود که بنده چند روز است بایعض از باب
دانش که چون سرکار بایند دوستند یا نشان دهد داده که
روز چهارشنبه نزدشان باشم و بنا برین التماس میکنم که
عذر مرا قبول و پذیر فرمایند باقی باقی باشند

(در دیدنی خواستن)

بعد از ادای واجبات احترام عرض میشود آنکه بعضی
امور مهم بمختصر روی داده که مستلزم مواجهه سرکار است
پس امید دارم که روز معین و ساعت مخصوص را تعیین
فرمایند تا اثر نیاب زیارت محل حاضر بشوم و نیاز دارم

(جواب)

بنم عزیز دوستم

.... مع الممنونیه دعوت کز قبول ایدوب
انشاء الله یارین ذایقه بخش فواد اولان مصاحبت
بر موافقت عالیله لذت یاب اولمقلعه شتاب اولنه
جغنی باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

... کانو تانینک ۲۵ نجی بازار ایرتسی کیجه سی
صباحه قدر عیش شادیه وقت کچیرمک ایچون لطفاً
وعنایه تلیله مذ کوره ده مصاحبت و موافقت پرفرح
و مسرتاریله بنده لری منفرح البال بیورمق باینده

(دعوتدن عفو دیک)

.... چهارشنبه کونی نزدلرنده بولمق اوزره
ذات عالیله مثلوار باب معارفدن بعض احبابه
سوز و یرمش اولدیغدن دعوت بهیلر نده بولنمه
جغنی کمال اسغله عرض و بیان ایدرک بویابده
واقع اولان قصور ضروری بنده کانه م عفو
بیورمق التماسی باینده

(کورشمک استقکه دائر)

.... بنده کزه بر امر و مصلحت مهم واقع اولوب
بونک افاده سی ایچون ذات والاریله ملاقات
ایلمک لازمه دن بولنش اولمغله ملاقات ایچون
بر کون و ساعت تخصیص ایدوب اشبو تکلیف

يوم وأية ساعة أتمكن من التشرف بزيارة المحفل
العاهر راجيا أن تغضوا الطرف عن ثقلي فيما
اتخذها فرصة لاستعطاف الخاطر الكريم وأطال
الله بقاءكم

﴿صورة أخرى﴾

سیدی الحبيب الاعز الاكرم...
غيب ابلاغكم تحياتي وأشواقي الكثيرة أعرض
أني منذ ساعة قد وصلت من سفري من (باريس)
فإن كانت أشغالكم تسمح لكم أن تشرفوني هنيئة
من الزمان فإن عندي ما أخبركم به مما يسر خاطركم
وأنا النهار كله في البيت مستعدا لتشريفكم
أية ساعة تختارون ولا عدت وجودكم

﴿جواب﴾

سیدی العزيز المحترم
غيب سؤال خاطركم الكريم مقرونا بأطيب
التحيات والاشواق أعرض أني في أبهى آن قد
تلقيت دعوتكم العزيزة المبشرة برجوعكم
بالسلامة من (باريس) وإذا كان ذلك من أعظم
المسررات عندي لم يكن من باعث يعثنى على
التشرف بمشاهدتكم أعظم من اشتياقي اليكم بعد
ذلك الزمن الطويل فسا كون عندكم
إن شاء الله في هذا النهار بعد الظهر الساعة السادسة
وحينئذ أعنتم أنس مرآكم المشتهى وأقدم
ما على من فرائض التهاني وأطال الله وجودكم

M.D. voudra bien lui pardonner cette
importunité.

Autre

Cher ami, je viens d'arriver de
Paris, si vos occupations vous per-
mettent de venir chez moi, je vous
apprendrai des nouvelles qui vous
feront plaisir. Je serai toute la jour-
née à la maison; ainsi vous pouvez
choisir votre heure.

Réponse.

Je suis charmé d'apprendre que vous
soyez enfin de retour de Paris; quand
je n'aurai d'autre plaisir que celui de
vous en féliciter après une si longue
absence, je m'engagerais à aller vous
voir.

Vous pouvez donc compter que je
me rendrai chez vous cette après-midi
vers les six heures.

که اغماض من از تکلیف بنده نفرمایند تا در خدمت
آن جناب فرصت را قیمت شماریم باقی...

(صورت دیگر)

جناب عزیز کرامی ام...

پس از ابراز شوق و ارز و مندی عرض میشود که حال
چند ساعت شده از سفر شهر (پارس) وارد
شده ام اگر وقتدارید بقدر چند دقیقه تشریف آورده
تا چند چیزی که موجب سرور و خشنودی خاطر جناب
باشد عرض کنم و بنده تمامی روز در خانه مستعد تشریف
قدم شما هستم باقی بقایت والسلام

(جواب)

جناب عزیز ذوی الاحرام

بعد از استفسار خاطر مبارک عرض میشود که در اوان
خوش واسعه ساعت مرده آمدن و عودت جناب
از سفر شهر (پارس) بسلامتی و تن درستی رسید
و کمال مسرت و شادمانی بخیر چون مشاهده دیدار
با سعادت پس از اشتیاق زمانی و مفارقت طول
و دراز ممکن نبود انشاء الله امروز بعد از ظهر مشاهده
و مناظره سرکار را فرصت قیمت دانسته بخدمت
خواهم رسید باقی توشوی همیشه باقی

عاجزانه اغماض عین یورلماق رجا و نیازی
پاینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

..... بنده کز برقاج ساعت اولدی که (پارس)
شهرندن پورایه وارد اولوب بر مانع و مشغولیتکز
پوخسه پورایه از یجق تشریف یوروب موجب
سرور و حبور و الاری اوله جق بعضی عرض
و افاده ایدیم... تشریف عالیله نه منتظرا
بتون کون اوده بولنه جقم اشعاری پاینده

(جواب)

عزیز دوستم

کمال صحت و عافیتله (پارس) دن عودت
یور دقلری بمشرو مشعر تحریرات عنایت آیات
بهیمه لری رسیده دست توقیر اولدقده فوق العاده
محظوظ و مسرور و اولم. ملاقات و لالری نه اشتیاقم
بر کالدر. مفارقت مدیددن غیری مشاهده دیدار
لامع الانوار و الالری نه مانع و حائل اوله جق بر شئ
اولم یوب انشاء الله بو کون اوله دن صکره ملاقات
عالیله نه مسارعت قلنه جق پاینده

سيدي الاجل الاكرم

غيب استعطاق الخاطر الكريم وتادية واجبات
الاحترام أعرض اني في أبهى ساعة تلقيت
رسالتكم العزيزة المؤتنة بتشريفيكم لنزل هذا
الرفيق فعددت ذلك من جملة ما خصت به من
الطافكم وكرم شمائلكم غير اني لما كنت مضطرا
بداع مهمتي الى الخروج الى نواحي البرية يوم غمد
لم أجدي بدا من تأخير نوال هذا الخط الا ما بعد غد
في أية ساعة شامسيدي أن يشرفني به او على كل
حال أرجو مقابلي بالتكرم والصفح الجليل سيدي

﴿صورة أخرى﴾

سيدي الجليل المحترم

غيب تادية ما يجب من الاحترام والاكرام أعرض اني
في لطف الاوقات قد ظفرت بتلاوة تحييتكم المبشرة
بتشريفيكم لهذا الداعي فكان ذلك من جملة
ما استوجب شكرى على لطف خلاصكم وتنازلكم
الا اني لما كنت في هذه الليلة مدعوا الى موضع
كذا فان شامسيدي تأخير جملة هذا الى نهاري غد
الساعة التاسعة فقد ضاعف شكرى وعلى فما
أرجو الا اعدم مواخذتي وتلقي بكرمكم المانوف

M.A. se trouvant obligé d'aller à la
campagne demain, prie M. G. de ne pas
se donner la peine de passer chez lui.
M.A. sera bien aise de voir M. G.
après demain à l'heure qui lui sera la
plus convenable.

Autre.

M. F. allant ce soir à ..., ne pourra avoir
le plaisir de voir M. R. aujourd'hui.
Il le prie de ne vouloir bien venir que
demain à neuf heures et lui renouveler
ses compliments.

(بوزش خواستن)

جناب منظم و مکرم دام اقباله

بعد از رضا جوی خاطر کریم دادای واجبات احترام
و تکریم عرض میکنم چون در احسن ترین اوان بنامه
عزیز آن یار مهربان که مضمون آن مشعر بقریف فرمائی
سرکار بخانه بنده بود کمال سرور از فیض حضور آنجناب
حاصل لیکن بخت مساعد ننمود بواسطه آنکه فردا امر
فرو بردن را مجبور کرده که بی تاخیر بودن بروم و جادارم
که هذر مرا قبول و پس فردا در هر ساعتی خواسته باشند
بنده را سراغ فرمایند

(صورت دیگر)

جناب بزرگوار محترم . . .

بعد از ادای واجبات اعزاز و احترام عرض میشود که
در اسعد اوقات نامۀ آن یار عزیز واصل شد و چون
منوط بآهنگ سرکار بخانه داعی بود باعث شکرانه
گزارای بنده گردید اما چون بنسبده امشب در فلان
جا همان هستم و جایم که جناب سرکار فردا ساعت
نه تشریف آورده امید دارم که داعی را عفو فرمایند
و با احسان و کرم خود بخشایند والسلام

(عذر دینک)

عزیز دوستم

بارین خانه بند کلامه تشریف پیوره جقارینی
مشعر و مبشر رسیده جای تعظیم و توقیر اولان
تحریرات عنایت آیات والاری مستلزم نشاط
و انبساط فراوان اولش ایسه ده بنده لری
یادین بر امر ضروری ایچون بریره کیده حکمدن
او بریسی کون هر نه وقت و ساعت تشریفه میل
و رغبت پیوریاورسه بنده کوی مشرف و سرفراز
پیور رسکز و بویابده واقع اولان قصور ضروری
عاجزانه می عفو پیورملری نیازی باینده

(نوع دیگر)

عزیز دوستم

. علیز لری نه تشریف پیوره جقکاری
مشعر و مبشر عنایتنامه والاری اسعد وقتده
زیب ارای بدشاوری اولدقدم خارج از کتبایش
حوصلة تعریف و توصیف مخطوط و مسرور
اولم ایسه ده بویکیجه فلان برمدعو اولوب اوده
بولنه میه حکمدن بارین ساعت طقوزده تشریف
پیور مکرزی رجا و بویابده واقع اولان قصور
عاجزانه منک عفوئی تمنا یدرم اولیابده

﴿لاداء الشكر﴾

سيدى الاجل الاكرم

غيب تأديقه بما يجب من قرائض الاحترام أعرض انى
اشعارا بما حصل عندى من آثار مننكم الجليلة
التي قلدتنى بقلاد فضلكم الباهر أحرر الآن هذه
الاحرف اليسيرة كصل يتضمن ما استقر فى ذمتى
من واجب حقوق الشكر الذى ساقنى للتشرف
بين أيديكم وتادية ما علينا فى هذا المساء ونهار غد
ان شاء الله ودمتم

﴿الى تاجر او صناعى﴾

حضر الاخ فلان المحترم

غيب الاعزاز والاكرام المرجو حضوركم يوم الثلاثاء
الساعة العاشرة صباحا الى محلنا وأن تستصحبوا
معكم مساطر متنوعة من جنس . . . ودام بقاءكم

﴿صورة أخرى﴾

جناب أخينا فلان المحترم

غيب السلام المرجو حضوركم نهار غد صباحا
لتأخذوا الناقياس طقم ثياب والله يحفظكم

﴿صورة أخرى﴾

جناب أخينا . . .

غيب اهدائككم تحياتنا رجوكم أن تسلموا خادمنا
(أو حامل أحرقنا هذه) الثوب الموعودين به فى هذا
النهار ودام بقاءكم

Pour remercier.

Recevez, Monsieur, ou Madame tous
mes remerciements. J'aurai l'honneur
d'aller moi-même vous les renouveler
ce soir ou demain.

A un marchand ou ouvrier.

Je prie Monsieur B. de venir chez
moi mardi matin à dix heures, et d'ap-
porter avec lui des échantillons de
différentes espèces de—

Autre.

Je prie Monsieur N. de venir chez moi
demain dans la matinée pour me pren-
dre mesure d'un habit.

Autre.

Je prie Monsieur R. de remettre à
mon domestique ou au porteur, l'habit
qu'il m'a promis pour aujourd'hui. . . .

(شکرانه کزاری)

جناب بزرگوار مکرم

پس از ادای واجبات اکرام عرض میشود بنا بر آثار
محاسن و آثار که ما را بدان مغفرت و سزاوار از فرمودند
حقوق شکر و سپاس بر کردن عبودیت واجب بود
باین چند کلمه جسارت و نوشته شد تقدیم خدمت
باسعادت سرکار نموده و انشا الله امروز وقت شام
و یا فردا بخدمت خواهیم رسید باقی باقی باشند

(نامه تجار یا بصفت کار)

برادر عزیز همایانم

پس از اواسال و عار جا میکنم که روز سه شنبه صبح
ساعت ده بمنزل آمده و یا خود از انواع نمونه
آوردده باقی

(صورت دیگر)

برادر عزیز مکرم...

پس از سلام رجاء دارم که فردا وقت صبح با تجار شریف
آوردده جهت اندازه گرفتن یکده ست رخت برای خود

(صورت دیگر)

برادر...

بعد از ارسال سلام رجاء دارم لباسی که فرستادند شرا
بامروزه کرده بودید تسلیم بخدمتکار (و یا بحال
نامه) غایب باقی بقیات...

(تشکرنامه)

عزت و اقدم

... بکره حق بند کانه مده شایان و ارزان بیوریلان
التفات و عنایات والارینت ادا و ایفای تشکر
و محبتی معروضنده و انشا الله بکون اخشام
و یا خود یارین ذات عالیترین کله حکم اشعاری
سیاقنده ترقیم عریضه چاکری به ابتدار قلندی
اولیایه

(تاجر و یا خودار باب صنایع تذکره)

برادر عزیزم

... جنسیدن هر نوع نمونه لری برابر الوب صالی
کونی صباح ساعت اون راده لرند خاتنه شاورری به
کملری پاینده

(نوع دیگر)

برادر عزیزم

... بزه برقات البسه اوبلیسنی المقایچون
یارین صباح بودایه تشریف بیورمکزی رجاء ایدرم

(نوع دیگر)

برادر...

... بکون ارسالی و عدیورلش اولان دویبه بی
خدمتکار من مو یا خود (حامل تذکره) اعطا
و تسلیم ایلیمکزی رجاء ایدرم

﴿في استكتاب وصاية﴾

أيها السيد المحترم

غلب استعطاف شريف خاطركم بالاحترام والوقار
أعرض اني بعد بعض أيام اسافر الى مدينة كذا
فالتمس من احسانكم وغيتكم أن تتفضلوا على
بكتابة وصاية الى الخواجه فلان ان حسن ذلك لدى
سيسى وبذلك تقلدوني أعظم منة وأطال الله
وجودكم مقصدا في كل جيل

﴿التحويلات والكمبيالات وما أشبهها﴾

﴿صورة كمبيالة﴾

١٠٠٠٠

فقط عشرة آلاف غرش لا غير

بعد ثلاثة أشهر من تاريخ هذا ندفع تحت اذن
الخواجه فلان المبلغ المرقوم أعلاه وقدره
عشرة آلاف غرش عملة تعريفة متجرب بيروت
(أو خلاقه) والقيمة وصلتنا نقداً أو بضاعة من
جنس كذا اشتريناها واستلناها من المذكور
بيروت في ١٠ ايلول سنة ١٨٨٣

﴿صورة جبر وأوتحويل على ظهر كمبيالة﴾

وعنا (أو عنا دفع المبلغ مذكور باطنه) لاص
الخواجه فلان والقيمة بالحساب (أو وصالات
نقداً) بيروت في تشرين الاول سنة ١٨٨٣

*Pour demander des lettres de
recommandation.*

Monsieur,

Je pars dans peu de jours et pour B.
Auriez-vous la bonté de me donner
des lettres de recommandation pour M.
D? Vous me rendriez un grand service.

Lettres de Change, Billets. etc.

Modèle de Billet à ordre.

Bon pour P.T. 40,000.

Beyrouth le 10 septembre 1883

F. Dumas

A trois mois de date, je payerai à
l'ordre de Monsieur N. la somme de
dix mille piastres (ou autre) valeur
recue comptant (ou en marchandise)

Endossement.

Bayez à l'ordre de Monsieur S. valeur
recue comptant

Beyrouth le 10 Octobre 1883

(در توصیت نامه خواستن)

جناب مکرم معظم

بعد از استفسار خاطر ماطر و اعزاز و اکرام عرض میشود
که پس از چند روز آرزوی سفر بجانب شهر
فلانی دارم بنا برین از عنایت سرکار امید دارم
اگر استحضار بفرمایند بجهت بنده توصیه نامه بفلان
بنویسند که بردامی مایه عنایت فرادان خواهند
باقی...

(در تحویلات و تمسک و برات)

(صورت برات)

۱۰۰۰۰

تمام ده هزار فروش است

پس از گذشتن سه ماه از تاریخ این برات برداشته میروت
(و یاد لایت دیگر) مبلغ مرقوم بالا را که عبارت از ده هزار
فروش تعریف باشد از جانب ما بفلان... داده و قیمت
برات را از مومی الیه نقداً پول و یا خود از فلان صنف
متاع خریداری شده و اصل این جانب گردید
بیروت فی ۱۰ ایلول سنه ۱۸۸۳

(صورتی که در پشت تمسک نوشته گردد)

مبلغی که درون تمسک مندرج است از وجه حساب
و یا خود نقداً از فلان خواج و در این جانب گردید
بیروت فی سنه ۱۸۸۳

(در توصیه نامه استند عا سنده دائره)

عزت و افتخار

... بنده کن بر قاج کونن صکره فلان ولایت
عزیت ایتک نیت و ارز و سنده اولدیغدن لطفاً
و عنایه فلان خواجیه بر قطعه توصیه نامه
تسطیر و اعطا سیله قولکزی مستدار و ممنون
مسار بیوماری باینده

(در تحویلات و سندات و کبیالاته دائره)

(کبیال صورتی)

۱۰۰۰۰

بالکراون بیک غروشد

سندک یوم تاریخدن اوج ای کچد کدن صکره
بیروت و یا خود بشقه ولایتک رایجی اوزره
بروجه بالا اون بیک غروش، تعریفه طرفزدن
فلان... اعطا اولنه جفی و مقابلنده مومی
الیه دن نقداً و یا خود فلان جنس دن امتعه النوب
بدعنه و اصل اولدیغنی مبین اشبوسند ترقیم قلندی
بیروت فی ۱۰ ایلول سنه ۱۸۸۳

(در جیرو و تحویل و کبیال ظهیرینه یا زیله جفی)

درون سندده مقید اولان مبلغ علی الحساب
و یا خود نقداً فلان هواجیه دن طرفزه و اصل
اولدیغنی مبین ترقیم ظهیری به استدار قلندی
بیروت فی تشرین اول سنه ۱۸۸۳

﴿صورة سند بسيط﴾

١٠٠

فقط مائة ليرة مجيدية لا غير
حين الطالب أدفع الى الخواجه فلان . . . المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره ١٠٠ ليرة مجيدية والقيمة
وصلتني نقديه في دمشق ما ٢ ١٠

﴿صورة وصول﴾

٢٥

فقط خمسة وعشرون ليرة فرنساوية لا غير
بتاريخه وصلني من الخواجه فلان . . . المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره خمسة وعشرون ليرة فرنساوية
وذلك عن باقي رصيد مطلوب منه
اسكندرية ما ٥ تشرين الثاني سنة ٨١
كاتبه فن

﴿صورة بوليصة أو تحويل﴾

١٠٠٠

فقط ألف فرنك لا غير

حساب الخواجه فلان في باريز
غيب اطلعكم على بوليستنا هذه بخمسة أيام نرجو
تدفعوا عنا الامر الخواجه فلان المبلغ
المرقوم أعلاه وقدره ألف فرنك وقيدوا القيمة
في الحساب وغيب دفعكم خذوا بوليستنا مظهره
بالوصول بيروت ٢ سنة ١٨٨٣

Billet Simple.

Je soussigné, reconnais devoir à Monsieur N. la somme de cent Livres Turques que je m'engage à lui payer à la premiere occasion.

Damas le 10 mars 1881

J. Le bel.

Quittance ou Reçu.

Je soussigné, reconnais avoir reçu de Monsieur T. la somme de vingt-cinq Napoléons pour solde de mon compte.

Alexandrie le 5 Novembre 1881

G. Leroy.

Lettre de change.

Bon pour 1000 francs.

Beyrouth le 2 Décembre 1881

A vue (ou a 30 jours de date) veuillez payer par cette première de change (deuxième ou troisième ne l'étant) à l'ordre de Monsieur R la somme de mille francs, valeur reçue en espèces (ou en marchandise) que passerez en compte suivant avis de

F. Legrand.

(صورت تمسک)

۱۰۰

تمام صد مجیدی اثر فی است

مبلغ مرقوم بالا را که عبارت از صد اسکناس فی مجیدی
عثمانی باشد تقداد اصل این جانب شرطی که بنده
در وقت طلب بی تاخیر تسلیم واعطاء بخواجه موسی الیه بکنم
دستی فی سنه ۱۸۸۱

(صورت قبض رسید)

۲۵

بیست و پنج لیرای فرانسا تمام

از مطلوب حسابم در تاریخ فلان مبلغ مرقوم بالا که
عبارت از بیست و پنج لیره فرانسا باشد از فلان
خواجه رسید و این چند کلمات از برای بیان نوشته
گردید . فی سنه ۱۸۸۳

(صورت برات و یا تحویل)

۱۰۰۰

هزار فرنگ بی زیاد

در پاریس بجناب فلان خواجه

پس از اطلاع جناب بر این برات امید دارم که مبلغ
مرقوم بالا را که عبارت از هزار فرنگ باشد در مدت پنج روز
بفلان خواجه کارسازی نماید و قیمت آن را در دفتر
حسابات بنویسید و برات را که مشعر بر وصول است
از دور یافت نماید . فی سنه ۸۴

(سند صورتی)

۱۰۰

بالکزیوز عدد مجیدی لیرا سید

حین طلبیده اعطاء اولحق اوزر معالاده مذکور یوز
عدد عثمانی لیرا سی فلان هواجه مدتی اخذ
ایلدیکمی مبین اشبوسند ترقیم قلندی
شام ۲۵ تشرین ثانی سنه ۱۸۸۱

(وصل صورتی)

۲۵

بالکزیوز بکری بش عدد فرانسیز لیرا سیدر

اشبوسندک یوم تاریخی مطابقه محسوب بوجه
بالایکری بش عدد فرانسیز لیرا سی فلان هواجه
جانبندن ید منزه و اصل اولدیغنی مبین اشبو وصل
سندی ترقیم قلندی ۲۵ تشرین ثانی سنه ۸۴

(پولیچه و یا خود تحویل صورتی)

۱۰۰۰

بالکزیوز یک فرانک قدر

پارسمه مقیم فلان هواجه جناب لری

اشبو پولیچه مزی کوردیک کزده قبول ایدوب
بروجه بالاناطق اولدیغنی یک فرانکی بش کون
ظرفنده فلان هواجه به اعطاء قیمتی حسابمزه قید
ایله وصولانی مشعر پولیچه مزی اخذ ایله سنه
۸۴ فی

في سير الملوك

حكاية

حكى ان ملكا من ملوك العجم خلع ربة العدل
واكتسى الجور فباحكم * وأطال يدا لتناول على
مال الرعية * واخترع اقتناصهم بالنظم والاذية *
فتشتت نظام الخلق من مكايده في الدنيا * وتولوا
طرق الغربة اذا استولى عليهم كرب جورهم بغيا * فلما
نقصت الرعية قبلت الولاية النقصان * وخت
الخزائن من الجواهر والعقبات * وهجمت الاعداء
بالمصايب * من كل جانب

قطعه

اذا رمت الاستجداد يوم مصيبة *

فبادر بيزل الجود في زمن البشر *

وان الرقيت الوغد حيث ظلمته *

* ينثر وبالا احسان تملك للعمر

فاتفق يوما في مجلس هذا الملك المغبون * ان
صارت قراءة الكتاب شاهنامه في زوال مملكة
(الضمالك) ووصول العهد (الفريدون) فقال
الوزير للملك ان فريدون ما كان له ملك ولا خزينة
ولا حشم * فماذا تقر له الملك وانتظم * فاجابه

Sur la conduite des rois.

H

On fait l'histoire qu'un certain roi de Perse avait étendu la main de la tyrannie sur la propriété de ses sujets, et qu'il avait commencé (*à exercer*) la violence et la vexation. Les gens s'en allèrent par le monde, à cause des embûches de son oppression, et prirent le chemin de l'émigration à cause du malheur de sa violence. Lorsque les sujets furent diminués, le revenu des provinces éprouva un dommage, et le trésor demeura vide, et les ennemis apportèrent la violence de toutes parts.

K.

Quiconque voudra du secours au jour du malheur.

Dis (*-lui*): Occupe-toi (travaille) de générosité dans les jours de prospérité.

Si tu ne traites pas avec douceur l'esclave (*ayant*) l'anneau à l'oreille, il s'en ira.

Exerce la bonté, la bonté (*te dis-je*), afin que l'étranger devienne l'anneau à l'oreille.

Un jour, dans sa société, on lisait le livre du Châh-nâmeh sur la chute de l'empire de Dhohâq et sur siècle de Fêridoun. Le vizir interrogea le roi (*en lui disant*): Fêridoun n'avait ni trésor, ni domaine, ni serviteurs: com-

(در سبزه بادشاهان)

(حکایت)

یکی از ملوک عجم حکایت کند که دست تعدی ببال ریست
در از کرده بود و جور و اذیت آغاز و خلق از مکاره نظمش
در جهان برقتند و از کربت جورش راه غربت
گرفتند و چون ریست کم شد ارتقاع ولایت نقصان
پذیرفت و خزینه تهی ماند و دشمنان از هر طرف زور
آوردند

(قطعه)

هر که فریاد رسمی روز مصیبت خواهد *

* کود را بام سلامت بجوای فردی کوش

بند حلقه بکوش از تنوازی برود *

* لطف کن لطف که بیکانه شود حلقه بکوش

روزی در مجلس او کتاب شهباشه همی خواندند در زوال
ملکت ضحاک و عهد فریدون و وزیر ملک را گفت
فریدون کج و ملک و حشم نداشت بادشاهی برو چه کونه
مقرر شد و گفت اینجا که شنیدی خلقی برو تعصب کرد

(پادشاهان عادات و اخلاقی بیاتمدد)

(حکایت)

عجم شاهان برین حکایت ایدر که خلقک مالنه
تعدی و ظلم الی اوزاتمش * و جور و جفایه
باشلامش ایدی * ملککن انتظامی بوزادی *
ورعایانک اکثری انک ظلمدن غربت اختیار
ایدوب ترک وطن ایتدیله * و قلت رعیت علی ایله
محصولات و واردات ملکک نقصان بوالدی *
و عسکره و فایده جک خزینه حاصل اولماغله
هر طرفدن دشمن هجوم ایتکه باشلادی

(قطعه)

کیکه بر محنت کوتیده است به فریاد رس *

* سویله ایتسون خلقه ایام سلامتده سخا

عبد ملوک کوز غمزنسک نی قویوب کیدر *

* لطف ایت کم لطفله بیکانه قول اولور سکا

بر کون اول پادشاه ستمکارک مجلسنده شهنامه
کتابی او قورلردی * و اوقسان محل ضحاک تخت
وسلطنتی و مال و ملککی لندن کیدوب پریشه
(فریدون) پادشاه اولدیغنه دائر ایدی * وزیر
پادشاه دیدی فریدونک خزینه و مال و سلطنتی

كما سمعت أنت أن جماعة من الخلق تعصبوا له
وأيدوه * وبذلك نال الملك بما قلده * فقال
وحيث ما تعلم أن اجتماع الخلق يوجب الملك *
فلماذا شئت تحملهم من هذا السلك * فإذا كان
ما عندك للملك رغبة * ولأنت من زواله في رهبة

(مفرد)

وبالروح رب الجنان كنت حازما *

* فما عظم السلطان إلا يجنده

فقال الملك ما هو السبب في اجتماع العسكر
والرعيه * وتأليف قلوبهم على شاكاة مرضيه *
فقال يجب العدل على السلطان * حتى يجتمعوا
إليه من كل مكان * وعند ذلك يجب عليه نشر
خيمة رجليه * حتى يجلسوا آمنين في ظل دولته *
وأنت من هذين الوصفين خالي * في شيم المعالي

(تنظيم)

لم يستقم ملك والجور صنعه *

* إذ لا يصح ذئاب السوء رعيانا

وكل من يتنى بالظلم دولته *

* يخرب الاس منها كيف ما كانا

ment l'empire lui fut-il assuré ? Il répondit de la manière que tu l'as entendu. Un peuple se réunit autour de lui avec empressement et lui prêta main-forte, de sorte qu'il obtint la royauté. Le vizir dit : Puisque le concours du peuple est une cause de la royauté, toi, pourquoi disperses-tu le peuple ? Peut-être n'as-tu pas le désir de la royauté ?

B.

Même, il vaut mieux que tu prennes soin de l'armée aux dépens de ta vie (avec ta vie).

Parce que c'est avec l'armée que le sultan exerce le commandement.

(Le roi) dit : La cause du concours de l'armée et des sujets, quelle est-elle ?

(Le vizir) répondit : La justice est nécessaire au roi, afin qu'ils se réunissent autour de lui; et la clémence, afin qu'ils reposent tranquilles à l'ombre de sa puissance. Et toi, tu n'as pas chacune de ces deux (qualités).

M.

Le métier de la violence ne fait pas la souveraineté;

Parce que ce n'est pas du loup que vient le métier de berger.

Un monarque qui jette le fondement de l'oppression creuse le pied du mur de son royaume.

آمد و تقویت کردند پادشاهی یافت وزیر گفت چون
کرد آمدن خلق موجب پادشاهیست تو خلق را
چرا پریشان میکنی مگر سر پادشاهی نداری

(یست)

همان به که لشکر بجان پروری *

* که سلطان بشکر کند سروری

گفت موجب کرد آمدن سپاه و ریاست چیست گفت
پادشاه را اهل باید تا برو کرد آیند و رحمت
نا در سایه دو لشن ایمن نشینند و ترا این هر دو نیست

(مثنوی)

نمکند ظلم. بیشه سلطان *

* که نیاید ز کرک چوبان

* پادشاهی که طرح ظلم افکند

* بای دیوار ملک خویش بکند

پو غیدی ضحاک کی عظیم الشان پادشاهه نوجهله
غالب اولوب پادشاهلق آکا مقرر اولدی دیو
پادشاهدن سوال ایلد کده مسموعک اولدیغی
وجهله بر جماعت طرفدارلق ایله فریدونک باشنه
جمع اولوب تقویت ویردی پادشاه اولدی وزیر
دیدى مادامکه خلق جمع اولسی پادشاهلغه
سیدرسن نیچون خلقی طاغدریب پریشان ایدپور
سین پادشاهلغه میل و هوسک یوقی

(یست)

رعایا ایله جند و عسکره قیل اهل پرورک *

* که عسکره ایدر سلطان اولان عالمده سرورک

پادشاه عسکر و رعایانک سبب اجتماع و اتحادی ندر
دیو صور دقده وزیر دیدی پادشاهه عدالت
و مرحمت و شفقت لازم تا که خلق آنک باشنه
طوبی لانه و سایه عدالت و ابه شاهانه لرنده کمال امن
و آسایش له و طوره لرو. سنده بونک ایکس سیده
موجود دکلدر

(مثنوی)

پیشه سی جبر را ولان ایتمز عالمه سلطانلغی *

* چون یلور سین قورددن کلز قیون چوبانلغی

* پادشاه کم خفه ظلم ایدر یلور میسن نیدر *

* دولتی دیوارینک بنیادنی ویران ایدر

فما وافقت نصيحة الوزير طبع الملك * وأمر
باعتقاله في السجن زاعمًا أنه موثق * فلم تمض
مدة حتى قام أبناء عم السلطان المنازعة * ورتبوا
العسكر للمقاومة والمقارعة * فاجتمع عليهم القوم
الذين كانوا يسوا منه وتشتتوا من يد تطاوله .
وقووهم حتى أخرجوا الملك من قصره وتفرعوا عنهم
بعد تخيب مأمليه بتأوله

(قطعة)

من يستبح ظلم الرعايا يلقي *
بؤساء صاحبه عدوًا غلبا *
فأقم باصلاح الرعية آما *
حرب العدى فهم العساكر والطبي

(حكاية)

روى أن نوشروان العادل صنعوا له مرة في الصيد
كبًا ولم يجدوا ملحًا * فاسلوا غلاما لقرية كي يأتي
بالبسير منه منجاء فقال بل ابتاعه بقمته حتى لا يكون
رسما * ولا أَرْضِي أَنْ يَحْدِثَ خرابًا وظلما * فقالوا
وما الخلل * في غير جمل * فقال بناء الظلم في الدنيا
يكون أولًا قليلًا * ثم كل آت يزيده عليه حتى يعود
أخذًا ويليًا

Le conseil du vizir bien intentionné ne fut point agréé du roi. Il donna l'ordre de le lier, et il l'envoya en prison. Il ne se passa pas beaucoup (*de temps avant*) que les enfants de l'oncle du sultan (*c'est-à-dire* ses cousins) se levassent pour la révolte, et réclamassent le royaume de leur père. Des gens (un peuple) qui avaient été réduits aux abois et dispersés par la main de sa tyrannie, vinrent les joindre et les renforcèrent; en sorte que le royaume sortit de sa possession et fut affermi sur eux.

K.

Un monarque qui se permet l'injustice sur le sujet,

Son ami, au jour de la détresse, devient son ennemi puissant.

Entretiens la paix avec les sujets, et reste en sécurité contre l'attaque de ton adversaire.

Parce que les sujets, sont une armée pour l'empereur juste.

H.

On a rapporté que, dans un lieu de chasse, on faisait rôtir une pièce de gibier pour Nouchirévan le juste. Il n'y avait pas de sel. On envoya un jeune esclave au village, afin qu'il apportât du sel. Nouchirévan (*lui*) dit : Prends du sel en le payant, afin que (*cela*) ne devienne pas une coutume et que le village ne soit pas dévasté. On lui dit: De cette quantité (*de sel*), quel dommage on naîtra-t-il? Il répondit: La base de l'injustice, dans le monde, a été d'abord peu (*de chose*); et chacun, qui est venu, y a ajouté, jusqu'à ce qu'elle fût arrivée à cet excès (*où nous la voyons*).

ملک را پسند و زیر ناصح موافق طبع نیامد بنستد فرمود
و بر تانیش فرستاد بسی بر نیامد که بنی عم سلطان بمنازعت
برخواستند و بمقاومت لشکر آراستند و ملک پدر خواستند
قومی که از دست قطادل اویجان آمده بودند و پیریشان
شده برایشان گرد آمدند و تقویت کردند تا ملک از قبضه
تصرفش بدر رفت و بر آنان مقرر شد

(قطعه)

* بادشاهی که روا دارد دستم بر زیر دست
* دوست دارش روز سختی دشمن زور آور است
* بار صفت صلح کن و ز جنگ خصم ایمن نشین
* ز آنکه شاه پنهان عادل را در صفت لشکر است

(حکایت)

آورده اند که (نوشیروان) عادل را در شکار گاهی
صیدی کباب کردند و نمک بود غلامی بروستا فرستادند
تا نمک آورد و نوشیروان فرمود نمک را به قیمت بستان تار سعی
نکرد و دوده خراب نشود گفتند ازین قدر چه غفل زاید
گفت بخیال دظلم در جهان اول اندک بود و هر که آمد
بر و مزید کرد تا بدین غایت رسید

وزیر هوشمند که بصم و پندری اول پادشاه خود
پسندیده خوش کلیوب قید و بند و حبس را معذب
ایستادی بوحال اوزره چوق زمان کچمدی که اول
پادشاه ظالم که عم زاده لری نزاعه قیام ایله حربه
متصدی اولدیله و پدر لری ملکنی استدیله آنک
ظلم و آزاریدن بیزار و پیریشان خاطر و دلفکار اولوب
ترک دار و دیار ایدن آهالی و رعایا انلره متابعت
ایدنجه قوتلندیله و ملک پادشاه که پیداداره سندن
چیقوب انلره مقرر اولدی

(قطعه)

* پادشاه چونکه کوره ظلی رعایا یه روا *
* دوست اولان طارلق کوتنده دشمن بر زور اولور
* جنگ دشمنیدن امین اولق دیلرسک عدل قیل *
* عدل ایدن شاهه رعیت عسکر منصور اولور

(حکایت)

روایت ایدر که عدل و داد ایله مشهور بلاد اولان
(نوشیروان) بر کون صید و شکارده ایکن حضور
نده بر صید کباب ایدر لرایدی حاضر طوز بولغا مغله
کویدن طوز کتورمک ایچون بر خدمتکار کوندر
دیله نوشیروان اول خدمتکاره تنبیه شدید ایدوب
طوزی بهاسیله آل تا که من بعد یوبدعت عادت
و قانون قائمیه و کوی خواب اولمیه * دیدیلر پادشاهم
بو قدر جزئی تکلیفدن نه زیان کلور * دیدی ظلمت
غلی دنیا ده اول آراییدی و هر کیم کلدی آنک اوزرینه
زیاد ایتدی بوراده یه واردی

﴿قطعة﴾

إذا اقتطف السلطان في الروض زهرة * (تفاخا)
 * لبعض الرعايا أهلك الحرث تابعه
 وإن يستج في نفسه غصب بيضة *
 فكل دجاج الصكون فاجأ مصرعه

﴿مفرد﴾

الظالم الباغى يدمر الردى *
 * واللعن يعقبه بوقف خالد

﴿حكاية﴾

سمعت أن عاملاً كان يخرب منازل الرعية * ليعمر
 خزان السلطان بالأذى * ولم يكن خبيراً بقول
 الحكماء * فيما أوصوا قديماً * كل ما تسبب في
 تخريبك غصب الواحد القهار * بتسلطه على
 قلوب خلقه بالأضرار * فأنه تعالى يسلم عليه
 جميع خلقه حتى يدمروه * ومن الوجود يجرؤوه

﴿مفرد﴾

نار السعير اذا ذكت في حرم *
 * لم تستمر كدخان قلب السائل
 (حكمة) يقولون ان الاسد لجميع الوحوش
 رئيس * وأذناء كافة الحيوانات الحمار الخسيس
 وباتفاق العقلاء ان الحمار في رفعة الاجال *
 خير من الريال في تمزقه الرجال

K.

Si le roi mange une pomme du jardin
 de ses sujets,
 Ses esclaves arracheront l'arbre de la
 racine.
 Pour cinq cents que le sultan se per-
 mettra d'injustice,
 Ses soldats mettront mille poules à la
 broche.

B.

L'injuste, de méchante vie, ne restera
 pas (toujours),
 La malédiction éternelle demeurera sur
 lui.

H

J'ai entendu dire qu'un collecteur
 désolait la maison de sujets, afin de
 faire prospérer le trésor du sultan.
 (Il était) sans connaissance de la parole
 des sages qui ont dit : Quiconque vexa
 les créatures de Dieu très-haut, pour
 gagner le cœur d'une créature, Dieu,
 qu'il soit élevé ! suscitera contre lui la
 même créature pour arracher la racine
 de son existence.

B.

La feu ardent ne fait pas sur (avec)
 la rue
 Ce que fait la fumée d'un cœur affligé.

Plaisanterie. On dit : Le chef de
 tous les animaux, c'est le lion; et la
 pire des bêtes, c'est l'âne. Mais, du
 commun accord des sages, l'âne por-
 tant le fardeau vaut mieux que le lion
 déchirant les hommes.

(قطعه)

اگر ز باغ ریخت ملک خورد سیبی *
 * بر آوردند فلان او درخت از بیخ
 * بیخ ریخته که سلطان ستم روا دارد *
 * ز نذر لشکریانش هزار مرغ بسج

(بیت)

نماند ستمکار بد روز کار * ماند بر ولعت پایدار

(حکایت)

طای را شنید مکه خانه ریخت خراب کردی تاخریت
 سلطان آبادان کند بی خبر از قول حکما که گفته اند هر که
 خلق خدای عزوجل را بیازارد * تادل خلقی بدست
 آورد * ایزد تعالی همان خلق ابروی گارد * تا دمار از
 روز کارش برآرد

(بیت)

آتش سوزان نکند با سبند *
 * آنچه کند دود دل مستمند
 گویند سر جملة حیوانات شیر است و کمترین جانوران خر
 و باتفاق خردمندان خراب بر به از شیر مردم در

(قطعه)

اگر باغ رعیتدن قویاروب شاه برالما *
 * کو کنند قالدیر لر اول درختی قولری آنک
 اگر شاه بش دانه عیور طه آله جور و ظلم ایله *
 کباب ایچون اور رییک مرغی شیشه عسکری آنک

(بیت)

او کیم ظلم ایلیه قالدیر بو عالم دن ایدر رحلت *
 * ولکن تا قیامت خلق ایدر اول ظالمه لعنت

(حکایت)

بر مأموری ایستدم که پادشاهک خزینه سنی طوله
 بره جغم دیوتبعه و رعایانک خاتما نلرین خراب
 و انواع عذاب ایدر ایدی اول غافل جاهل تیره دل
 حکمانه قولندن غافل ایدی که دیشلرد هر کم
 بر خلقک رضا سیچون خدای عزوجل همغایر حرکت
 ایدر سه اول کیمسه نک وجود بی دنیادن
 قالدیر مق ایچون حق سبحانه و تعالی همان خلق
 آنک اوزرینه مسلط ایدر .

(بیت)

ظالمه مظلومک آهی ایتدیکی حالتلری *
 * آتش سوزان سینده ایلک ممکن دکل
 دیر لر که جملة حیواناتک سروری ارسلاندر و ادنا
 و الجانی اشکدر و عاقللرک اتفاقیه یولک کو تورجی
 مرکب آدم پرچی ارسلان دن ایودر

﴿تعزيز﴾

- نعم وهي الجسر عن التميز *
 * لصكتها بالجل في تعزيز
 البهم في نقل الجول خير *
 * من بطل يهيج منه الضير
 فعلم السلطان طرفا من أخلاقه يقرائن الاحوال
 واجرى تعزيبه وأهلكه بأنواع العقوبة في الحال

﴿تظم﴾

- هيات ذلك من مليك قلبه *
 * مادام خاطر عبسده مكسورا
 ان رمت من كرم المهين نعمة *
 * فاصنع جيلا في الوري مأورا
 وانفق انه مر عليه أخدم ظالمه فقال

﴿تظم﴾

- ما كل من يشتد ساعد عزمه *
 بالملك يطش في الرعية ظلمه
 فعظيم صلب العظم بعد وصوله *
 * خلق امرئ في البطن يظهر حقه

M.

- Quoique le pauvre âne soit sans discernement,
 Il est précieux, puisqu'il traîne le fardeau.
 Les bœufs et les ânes portant le fardeau
 Valent mieux que les humains tourmentant.
 Une partie des vices de ses mœurs fut connue du roi, il le mit à la torture, et le fit mourir par diverses espèces de tourments.

A.

- L'agrément du sultan ne te sera point acquis,
 Tant que tu ne chercheras pas (à gagner) l'affection de ses sujets (de ses esclaves).
 Veux-tu que Dieu soit généreux pour toi ?
 Fais du bien aux créatures de Dieu
 Un de ceux qui avaient éprouvé son injustice, passa près de lui, et dit :

K.

- Quiconque a la force du bras et une charge administrative.
 Ne mange pas impunément au moyen de (avec) son autorité, le bien des hommes
 On peut avaler dans le gosier un os dur:
 Mais il déchirera le ventre, l'orsqu'il prendra (sejour) sous le nombril.

(قطعه)

* مسکین خاگر چه بی تمیز است
 * چون بار همی کشته عزیز است
 * کادان و خزان بار بردار
 * به ز آدمیان مردم آزار
 * ملک را طر فی از ذایم اخلاقی براین معلوم گشت
 * و بشکوه کشیدش و با انواع عقوبت بگشت

(قطعه)

* حاصل نشود رضای سلطان
 * تا خاطر بنسیدگان نجوب
 * خواهی که خدای بر تو بخشد
 * با خلق خدای کن نگو بے
 * یکی از مستمیدگان برو بگذشت و گفت

(مثنوی)

* نه هر که قوت باز و منصبی دارد
 * بسلطنت بخورد مال مردمان بکذاف
 * توان بخلق فرد بردن استخوان درشت
 * ولی شکم بدر دهن بگیر داند رتاف

(قطعه)

* کرچه بی ادراک در بیچاره خر
 * بول کو تو رد و کیچون اولور معتبر
 * یکدر بول قالدراں کا وایله خر
 * * شول کشیدن کادمه ایله ضرر
 * عاقبت اول ظالم بد اخلاق فی اشفاقک بعض
 * مظالمه پادشاه مطلع اولوب آتی آشکجه بیجکدی
 * و انواع عقوبت و عذاب ایله اولدردی

(قطعه)

* حاصل اولور رضای شاه تا کم
 * قوللرک خاطرینی صورمیه سین
 * دیار ایسک حق ایله سا که کرم
 * * ایلاک ایتمکده خلقه طورمیه سین
 * اول عامل ظالمک التدن ظلم و ستم کورن مظالمردن
 * برسی انک یا تدن کچدی دیدی

(مثنوی)

* دکلدر او یله که هر کیمکه جاه و قوتی وار
 * * کویله مالی خلقک سیوبده قاله خرم
 * بو عازدن اشغی بوتسک اولور ایری کت
 * * ولیک قرنکی برتر کوبکده طور دینی دم

(في فوائد الصمت)
(حكاية)

قلت لأحد أجباني في بعض الأيام * أنه وقع
اختياري على حسم مادة الكلام * لما أنه يتعاقب
الآوقات الجندی * لابد أن يتنوع القول في
طبيوري * والعدو الثاني * لا يتظر إلا هذا
الثاني * فقال أبا أني الأفضل بالنسبة للعدو
المتخيب * أن لا يتظر الطبيب

(مفرد)

الفضل في عين من عاداك منقصة *

.. فوردك الشوك يا (سعدى) عند عدى

(مفرد)

وأخو العداوة لا يمر بصالح *

* إلا ويلزه بكذاب أشر

(مفرد)

الشمس نور الكون بعض صفاتها *

* وينظنها الخفافس أقبح ما يرى

(حكاية)

سبحان وائل في الأوائل * انفرد بالفصاحة
في المحل * الذي يضرب به المنسل * فكان إذا
تكلم بكلمة مستحسنه * لا يعيد لفظها في بحر
السنه * ومتى اضطر إلى ذلك المعنى * جتدله
كسوة المبني * وهذا السلوك * مما تقررت به آداب
مناجمة الملوك

Sur les avantages du silence.

H

Je dis à un de mes amis : j'ai fait
choix du silence par le motif que la
plupart du temps le bien et le mal ont
lieu dans le discours par l'effet du ha-
sard et que l'œil des ennemis ne tombe
que sur le mal. Il dit : O frère ! il vaut
mieux que l'ennemi ne voie pas le
bien.

B.

La vertu est un très grand défaut aux
yeux de l'inimitié.

Salû est une rose, et aux yeux de ses
ennemis c'est une épine.

B.

Le frère de l'inimitié ne passe pas auprès
de l'homme de bien,

Si ce n'est pour le traiter de menteur
très méchant.

B.

La lumière qui éclaire le monde de la
source du soleil

Est vile pour l'œil de la taupe.

H

On a regardé (on a placé) Salibani-
Vail comme incomparable dans la pu-
reté du langage, par le motif qu'il par-
lait toute une année en présence (élevé
au-dessus) d'une assemblée, et qu'il
ne répétait pas un mot (*deux fois*) ; or
si, par hasard, la même pensée se pré-
sentait, il la disait avec d'autres ex-
pressions. (Une) de toutes les belles
qualités des courtisans des rois est
celle-là.

(در فواید خاموشی)
(حکایت)

یکی را از دوستان کفتم امتناع سخن کفتم بعلت آن
اختیار افتاده است که غالب اوقات در سخن
نیک و بد اتفاق افتد و دیده دشمنان جز بر بدی
نیاید و گفت ای برادر دشمن آن به نیک نیفتد

(بیت)

همنز بچشم همداد است بزرگتر عیب است *
گلست (سعدی) و در چشم دشمنان غار است *

(بیت)

دشمن بد خواه بر مصالح چو بتاید کذر *
گویدش از روی خشم و طعن کذاب اثر *

(مفرد)

فوز کیتی فسوز چشمه خور *
زشت باشد بچشم موشک کور *

(حکایت)

سحبان وائل را در فصاحت بی نظیر نهاده اند سالی
بر سر جمعی سخن گفتی و لفظی مکرر نکردی و اگر
همان معنی اتفاق افتادی بیباری دیگر گفتی و از
جمله آداب نداه ملوک یکی اینست

(فوائد سکوت و دایره)
(حکایت)

دوستان را در برینه دیدم سکوت ملازمت اوسیه
مبنی مختارم اولمشدر که اکثر زمان سوزده ایو و فنا
واقع اولور * و دشمنان کوزی فنا نیک غیری بی
کور هن * دیدی ای قرنداش ایوسی او که دشمن
اولک کور مسون

(مفرد)

چون هنرا عدا کوزینه کورینور عیب عظیم *
کل کیکن (سعدی) دشمنان کوزینه خاردر *

(مفرد)

هیچ بر صالحه دشمن کذرا یتز که کا *
طعن ایدوب بغض ایله کذاب اشردردیمه *

(مفرد)

چشمه خوردشید نوری عالمه و پردی ضیا *
بویه ایکن چشم موش کوره کلز خوشنا *

(حکایت)

سحبان وائل فصاحت و بلاغته بی نظیر عنواتی
و پر مشلدر * بر سینه بر جمعیتده سوز سو یلردی
بر لفظی تکرار ایتزدی * فرضا او مضمونی
تکرار ادا ایتک لازم کلیدی * دیگر عباره ایله ایراد
ایلردی * ندمای ملوک جمله آدابندن
بریده بود

﴿ربز﴾

عذب الكلام بك الجنان

* ويقبل الصدق والاستحسان

لكن تحذر أن تعيد الكلمة

* فالخاوي يكتفي مرة في الهمه

﴿حكاية﴾

سمعت أن حكيمًا كان يقول لا يقرأ أحد بجهله
المجهول إلا الذي يكون غيره في وسط الكلام *
فيقطع عليه قوله ويتكلم قبل التمام

﴿ربز﴾

يا ذا الحجب للقول بدء وانتهاء

* ولم يخض في الوسط إلا السفها

فالعقل المدبر الموفق *

ان لم يجد صمتًا فليس ينطق

﴿في تأثير التربية﴾

﴿حكاية﴾

كان أحد الفضلاء يضرب ابن مالك في تعليمه على
الولاء ويترجمه بغير حد أو مراعاة أحد * فعلمت
طاعة الولد * وشكا إلى أبيه قلة الجلد ورفع
الثوب عن آلام الجسد * فعضب أبوملأذه .
ودعا باستانه * وقال أنت لا تستسب جراء قدر
هذا التوبيخ والجفا ، يا بناء اطراف الرعايا

M

Quoique le discours soit attachant et agréable,

Il doit être (il sera) digne de croyance et d'approbation.

Lorsque tu as dit une fois , ne répète pas ensuite;

Car, lorsqu'on a mangé une fois des confitures, c'est assez.

H

J'ai appris qu'un certain sage disait:
Jamais n'a avoué sa propre sottise ,
excepté celui qui se met à parler lorsqu'un autre , qui est à discourir , n'a pas encore fini.

M

Le discours a son commencement et sa fin, ô homme prudent,

Ne porte pas la parole au milieu du discours (d'un autre).

Celui qui est doué de prudence, et d'adresse, et d'intelligence.

Ne parlera pas tant qu'il ne verra pas le silence.

Sur l'effet de l'éducation.

H

Un certain docteur faisait l'éducation d'un fils de roi et le frappait sans ménagement, et lui faisait de dures corrections sans nombre. Un fois le fils, n'y pouvant plus tenir se plaint à son père et ôta sa robe de dessus son corps meurtri (plein de douleur) Le père en eut cœur serré. Il fit venir le maître et

(مثنوی)

* سخن کرچه دلبد و شیرین بود *

* سزاوار تصدیق و تحسین بود *

* چو یکبار کمتی مگو باز بس *

* که حلوا چو یکبار خوردند و بس *

(حکایت)

یکبار از حکما شنیدم که گفت هرگز کسی بجهل خود اقرار
نکند مگر آن کس که چون دیگری در سخن باشد
هنوز تمام ناکرده او سخن آغاز کند

(مثنوی)

* سحر اسرار است ای خردمند و بین *

* میاور سخن در میان سخن *

* خداوند فریبک و تدبیر و هوش *

* نگوید سخن تا نیلند خموش *

(در تاثیر تربیت)

(حکایت)

یکی از فضلا تعلیم ملک زاده کردی و ضربی محابازدی
وز جبری قیاس کردی پسر از بی طاقتی شکایت پیش
پدر برد و جامه از تن دردمند برداشت پدر را دل
بهم برآمد استاد را بخواند و گفت بر پسران احاد تربیت
چندین جفا و توجع روا نمیداری که پسر مرا سبب

(مثنوی)

* سوز کرچه اوله پسند و شیرین *

* شایان شناو داخی تحسین *

* شیرین سده ایتمه آنی تکرار *

* بر طرزد یکرله ایله تذکار *

(حکایت)

حکماک برینن ایشتم دیدی اصلا کسه جهلن
اقرار ایتمز مکر او کسه که غیری کسه سویلر کن
سوزینی بتره کسزین کندی سویلکه باشلایه

(مثنوی)

* هر سوزله اولی هم آخری وارد در قاتلان *

* ببری سوز سویلر ایکن آرا ده سوز سویلر سن *

* عقل و تدبیر و ادب صاحبی اولان آدم *

* کور مدن غیری بی خاموش سوزده اور مردم *

(تربیتک تاثیر بیاتمددر)

(حکایت)

فضلا دن بری بر شهزاد می تعلیم ایدردی و نادیده
افراط ایدوب بی پروا اورردی و حددن افزون
جور و جفای پروا کورردی شهزاده فرخنده زاد
ناز و نغمه معتاد اولغله تادیب استاده طاقت کتور
میوب پدرینه عرض شکایت و انوائی چیقاروب
بره لی وجودنی ارائه ایلد کدم پیریتک کوکلی

نوى الحفا * فما السبب المضى لاني فقال النطق
بالكلام بعد التفكير لاثق * والحركة المقبولة
واجبة على جميع الخلائق * وهذا السلوك *
أشد اختصاصا بالملوك * لان كل ما صدر من يد
الملك ولسانه * يكون في أفواه الورى فهرسة
عنتاته * وأما أقوال العوام * وأفعالهم فلا يعتبر
فيها بذلك القدر حالهم

(تظم)

يخوض فقير الحال في ألف ذلة *
* وأقرانه لا يسطنون لواحد
وان ذل سلطان بفرد جنابة *
* تطير بها الاخبار بين الاما جد
فاذا يكون زيادة الاعتناء بهذيب أخلاق ابناء الملك
أثبتهم الله نبأنا حسنا * أحق بالاهتمام * وأولى
مما يليق في حق العوام

(تظم)

من لم ير التأديب في صغر الصبي *
* شيخ الفلاح عليه في وقت الكبر
رطب الغصون كما اشتبهت عطفته *
* ويسيه ان يستقيم فعلى سقر

lui dit : Tu ne te permets sur les enfants (d'aucun de mes sujets) autant de violence et correction que sur mon fils: quel est le motif? Il répondit: Parler avec réflexion et faire des actions louables est nécessaire à tout le monde, particulièrement aux monarques; parce que tout ce qui aura passé par la main et par la langue des rois, sera nécessairement dit par les bouches; et il n'y a pas autant d'importance dans (pour) la parole et l'action du vulgaire.

K

Quand même il proviendrait d'un pauvre cent (*actions*) blâmables,
Ses amis n'en connaîtront pas un de cent.
Et s'il en vient une blâmable du sultan,
On la fait parvenir de climat en climat.

C'est pourquoi, pour corriger les (*mauvaises*) qualités des enfants du prince, il faut faire plus d'effort qu'à l'égard des sujets.

K

Tout individu que l'on n'instruira pas bien dans son enfance,
Dans l'âge adulte le fellah (le paysan) sera au-dessus de lui.
Tords tant que tu voudras le batont vert;
Sec, il ne sera redressé que par le feu.

بیست گفت سخن باندیشه باید گفتن و حرکت
پسندیده باید کردن همه خلق را خاصه پادشاهان را که هر چه
بر دست و زبان ملوک رفته شود هر آینه در اقواء گفته
شود و قول و فعل عوام را چندان اعتبار نشود

(قطعه)

* اگر عهد ناپسند آید ز درویش *
* رفیقانش یکی از عهد ندانند *
* و گریخت ناپسند آید ز سلطان *
* از اقلیمی باقلیمی رسالتش *
پس در تهذیب اخلاق خداوند زادگان (انتم الله
نباتنا حسنا) اجتهاد پیش آذان باید کرد که در حق عوام

(قطعه)

* هر که در خرد پیش ادب نکند *
* در بزرگی فلاح از او برخاست *
* چوب تر را چنانکه خواهی بیج *
* نشود خشک جز با تش راست *

مکدر اولوب نخواجی بی جلب ایله افراد رعایاتک
چو جقارینه لایق و روا کور مدیکت جور و جفایی
او غلک حقننده اجرایه سبب ندر . دیدی سوزی
دو شوب سویلک و حسن حرکت ایلک جله خلقه
و علی الخصوص پادشاهلره لازمدر . زیر املو کت
النن و دیلشن هر نه صادر اولور سه البته دیلرده
داستان اولور و اطراف و اکافه نشر اولوب بین
العالم شیوع بولور . ولیکن عوامک قول و فعلنه
اولقدر اعتبار یوقدر .

(قطعه)

* بر کدادن صادر اولور سه اگر یوز دور لوعیب *
* بلیه یواد اشلی جائز انک برین ییله *
* پادشاهدن صادر اولور سه ولی بر ناپسند *
* داستان اولور کیدردیلدن دیله ایلدن ایله *
بنیاء علیه جناب حق انلری حسن اخلاق و تربیت
ایله اراسته و حلیه فضل و کمال ایله پیراسته پیور
سون . اقلندی زاده لریمزک تعلیم و تربیه سنه سعی
واقسام * و دقت و اهتمام * عوامک حقننده
اولاندن زیاده اولیق لازمدر

(قطعه)

* شوکم طفل ایکن آنی کیمسه تادیب ایتماش اوله *
* یکیتک علند . آنی اصلاح ایلک اولمز *
نیجه استرسک او یله طوغریلور تاره حبوق اما *
* افاج قوری اولجه یاقه دن فیربه طوغریلز *

فأعجب الملك حسن تدبير الاستاذ المعلم واستحسن
تقرير كلامه المنعم * ووهب من الخلع والنعمة حتى
الزيادة * ورفع رتبة منصبه على سابق العادة

﴿حكاية﴾

كان أحد الحكماء بالهمة الصالحة يبذل لأولاده
النصيحة * قائلاً يا روح أبايكم تعلموا المعرفة *
تستكملوا حسن الصفة . اذ لا يليق الاعتماد على
دولة الدنيا * وملكة العليا . فالتعصب والزيته
لا يخرجان مع الشار من المدينة * والدرهم
والدينار * معرضان للاخطار . اما أن يسرقهما
الصوص مرة واحدة . أو يأكلهما المالك بالتفريق
على حسب الحالة الجاهدة . وأما المعرفة فعين
نابعة . ودولة باقية واسعة . اذ ازلت بصاحبها
في الدولة القدم * فلا يستولى عليه النعم والندم *
اذ هي في نفسها دولة . ومتى حل بها في مكان
يسكنون له الصولة . فيلحظ بعظيم القدر *
ويجلس في الصدر . وأما عديم العرفان فذليل
بكل مكان * يلتقط كسر المعيشة بالرعدة *
ويكابد الشدة

﴿مفردية﴾

وصعب تهوذا الحكم من بعد منصب *

* يحور على المأنوس في دولة النعم

La belle prudence de l'homme de lettres, et l'exposition de son discours, furent agréables à l'esprit du roi. Il lui donna un khilât et de l'argent, et il éleva son grade au-dessus de ce qu'il était.

H

Un sage donnait un conseil à ses enfants, (en leur disant) : Mes chers enfants (âmes de votre père) ! apprenez un talent, parce que la possession et la fortune mondaine ne conviennent pas à la confiance, et que les dignités ne vont pas (avec nous) par la grande porte (de la ville) ; et l'argent et l'or sont une occasion (un lieu) de danger en voyage; ou le voleur vous l'enlève tout d'un coup, ou le maître le mangera en détail; mais le talent est une source vive et une fortune durable. Et si un homme industriel tombe de la fortune il n'y a point d'inquiétude (à avoir), parce que le talent est une fortune en lui-même.. L'homme à talent voit l'estime pour lui partout où il va, et il s'assied à la première place; et l'homme sans talent ramasse la bouchée (il mendie) partout où il va, et il éprouve de la peine.

B.

Il est dur, après avoir été en dignité, d'être soumis au (de supporter le commandement,

(Et) de souffrir la violence des hommes après avoir vécu dans la mollesse

ملک را حسن تدبیر استاد و تقریر سخن او پسندیده آمد
خلعت و نعمت بخشید و پایگاهش از آنجا بود
برتر گردانید

(حکایت)

حکیمی پسرانرا پندهمی داد که جانان پدر هنر آموزید که
ملک دولت دنیا اعتماد را شاید و جاه از دروازه پدر
نرود و سیم و زر در محل خطر است یا در دیگبار برود
و یا خوابه تفارق بخورد اما هنر چشمه زاینده است
و دولت پاینده اگر هنرمند از دولت بیفتد غم نباشد
که هنر نفس خود و دولتست هر جا که رود قدر یابند
و بر صدر نشیند و بی هنر هر جا که رود لقمه چینه و سختی بیند

(بیت)

سختست پس از جاه تکم کردن *

* خورده بنابر وجود مردم بردن *

استاد ادیبك حسن تدبیرینی و تقریر کلام
دلپذیرینی پادشاه نماینده پسند و استعسان ایدوب
خلعت و نعمت اعطا و نائل اولدینی رتبه بی ترفیع
و اعلا ایلدی

(حکایت)

بر حکیم اوغللرینه نصیحت و پروردی که ای پدر
کزك جانپاره لری هنر و معرفت او کز کز دنیا نك
مال و دولت نه کوه نلر. و جاه و منصب قبودن طیشرو
جیمیز. و التون و کش مخاطره دن سالم دکل
یا خرسز طویدن الور کیدر و یا خود صاحبی الوب
بر دربر خرج ایدر. اما هنر اقیبی بر چشمه و دولت
دائمه در. و اگر ارباب علم و هنر دولتدن دوشرسه
غم دکل زیر اهنر کندی نفسنده دولتدر. هنرلی
هنرزه به کیدر سه عزت و حرمت کوروب صدر
مجلسده او نورر. و هنر سز نه محله کیدر سه دیلتور.
و محنت و مشقت کورر

(بیت)

حاکم ایکن خبلی مشکدر کشی محکوم اوله *

* نازه معتاد اولمشیکن خلقدن ذلت بوله

﴿آيات﴾

- وقعت بأرض الشام جمة قتنة *
 * فتفرقت من خوفها السكان
 فسرى بأبناء المعارف عقلهم *
 * لوزارة يزهو بها السلطان
 وبجهل أبناء الوزير تكفئوا *
 * أهل القرى وعلاهم الحرمان

﴿مفرد﴾

متى دمت ارب الاصل فارق لعله .
 فبقا قليل ماله منك يتقى

﴿في آداب الصبغة﴾

المال لاجل راحة العمر يتال * وليس العمر لاجل
 جمع المال * سألوا عاقلا صاحب يكاسه * عن
 مبارك الطالع وطالع النحاسه ، فقال الحسن
 الطالع * ذاك الذى أكل ما هو زارع *
 والردى الطالع من هلك ، وعنده من موجود
 ممالك

﴿مفرد﴾

ولا تصل على من لم يطع عملا .
 وأزهق العمر فى جمع الذى تركه
 نصيحة موسى عليه السلام * نصح قارون
 باهتمام * اذ قال وأحسن كما أحسن الله اليك فما
 سمع * وقال سمعت عاقبة اذ لم يطع

K.

Une fois un trouble survint en Syrie

Chacun s'en alla de son coin.

Des fils de paysans instruits

Parvinrent au vizirat (à la dignité de vizir) du monarque.

Los fils du vizir, ayant une raison défectueuse.

Allèrent dans les villages pour mendier.

B.

Veux-tu l'héritage de ton père ? apprends la science de ton père;

Parce qu'on peut dépenser l'argent de son père en dix jours.

Sur les connexances.

S. La richesse est pour la tranquillité de la vie. Pour amasser de la richesse, on demanda à un sage : Quel est celui qui est heureux, et quel est le malheureux ? Il répondit : L'heureux est celui qui a mangé et semé, et le malheureux est celui qui est mort et qui a laissé.

B.

No prie pas pour cette personne de rien qui n'a rien fait,

Parce qu'elle a vécu dans le désir d'acquérir de la richesse et qu'elle n'a pas consommé.

Monseigneur Moïse, la paix soit sur lui ! conseilla Karoun (en lui disant) : Fais du bien comme Dieu t'a fait du bien. Il ne l'écouta point; et tu as appris sa fin.

(قطعه)

وقتی افتاد قتنه در شام *
 هر کس از گوشه فرار کنند *
 روستا زادگان دانشمند *
 بوزیری بیادش رهند *
 پسران وزیر ناقص عقل *
 بکدامی بر دستار دهند *

(بیت)

میراث پدر خواهی علم پدر آموز *
 گاین مال پدر خرج توان کرد به روز *

(در آداب محبت)

علمت * مال از بهر آسایش عمرست نه عمر
 از بهر کرد کردن مال عاقل را پر سید نیک بخت کیست
 و بد بخت که گفت نیک بخت آنکه خورد و گشت
 و بد بخت آنکه مرد و هشت

(بیت)

مکن غایز بر آن مسیح کس که مسیح نکرد *
 که عمر در سه تحصیل مال کرد و نخورد *

بنده * حضرت موسی علیه السلام قارون را
 نصیحت کرد که (احسن کا احسن اندالیک) نشنید
 و ما قبتش شنیدی

(قطعه)

شامده واقع اولی قتنه بر زمان *
 ایتدیلر بر کوشه دن هر کس فرار *
 عالم اوغلا نچقاری اول کویلرک *
 اولی منظور شه صاحب و قار *
 جاهل و نادان ابنای وزیر *
 کویله طاغدی لری بی اعتبار *

(بیت)

میراث پدر ایستریسک علی او کرن *
 مالی پدرک اون کونکن مصرفی اولمز *

(صحبتک آدابی یا تنده در)

حکمت * دنیا ده مال و دولت عمر عزیزی خوش
 کچروب حضور و آسایش له باشد مق ایچوندر . عمر
 مال جمع ایتک ایچون دکلدی . بر عاقله عالمده
 ایو طالعلی کیم و قنا طالعلی کیم در دیه سوال
 ایتدکلرنده ایو طالعلی اول کیمسه در که بدی .
 واکدی و قنا طالعلی اول کیمسه در که اولدی .
 و براقدی . دیدی

(بیت)

نمازین قبله هیچ خیرا یتیان برنا کسک صاقین *
 که عمرن ماله صرف ایتدی ولکن کورمدی تعین *

نصیحت * حضرت موسی علیه السلام خزانیه
 مالک قارونه نصیحت ایلدی که جناب حق سکا
 احسان ایلدی کی مثللو سنده احسان ایل .
 دکلدی . و انک عاقبتنی ایشتنک .

﴿تظم﴾

- ان الذي جمع الدراهم ثم لم *
 * يرجع بها خيرا نسي عواقبه
 ان رمت في نعم الوجود تمتعا *
 * فهب الوري يني الاله مواهبه
 والعرب تقول جدولا تمن فان الفائدة لك عاتده *
 هب الناس ولا تذقهم منا * لان فائدة ذلك
 عاتدة اليك بالمضاعفة والثنا

﴿تظم﴾

- شجر المكرم ان تمتد أصوله *
 * يسمو السماء علوا ما يتفرع
 ان رمت تحظى بالثمار فلا تضع *
 * منشار من في الاصول يقطع

﴿غيره﴾

- لشكر فالزم حيث كنت موقفا *
 * والله لم يمنعك دأب نعمته
 واحذر عني على المليك بخدمة *
 * فله التفضل اذ قبلت لخدمته

K.

Cette personne qui n'a pas amassé du bien (*spirituel*) avec son or et son argent (avec dinar et dirom),
 A mis le terme de son sort futur dans l'amour de l'or et de l'argent.

Veux-tu jouir du bien de ce monde?

Exerce la générosité envers (avec) les créatures, comme Dieu l'a exercé envers toi.

L'Arabe dit : *Fais du bien , et ne le reproche pas ; et certes l'utilité t'en reviendra.* C'est-à-dire (*en persan*) : Sois généreux , et fais des dons ; et n'en fais pas de reproche , parce que l'utilité t'en reviendra.

K.

En chaque lieu où l'arbre da la générosité a pris racine,

Ses rameaux et sa tige ont passé au-delà du ciel.

Si tu as l'espérance d'en manger du fruit,

Ne mets pas avec reproche la scie à son pied.

K.

Rends grâce à Dieu, parce que tu as été secondé (*par lui*) pour (*faire*) le bien

Il ne t'a point laissé dépourvu des bienfaits de sa bonté.

Ne fais pas de reproche de ce que tu fais le service du sultan,

Regarde comme une faveur de sa part, qu'il te tienne (qu'il t'a eu) à son service.

(قطعه)

انگس که بدینار و درم خیریند وخت *
 * سرعاقبت اندر مردینار و درم کرد
 خواهی سمیع شوی از نعمت دنیا *
 * با خلق کرم کن که خدا با تو کرم کرد
 عرب گوید (جد ولا تمئن فان القاهه البک فاهه) یعنی
 بجش وخت منه که فاهه آن بتو باز کرد

(قطعه)

درخت کرم هر کجا بخ کرد *
 * گذشت از فلک شاخ و بالای او
 کرامید داری کزو بر خوری *
 * بمنزله مناره بر پا شد او

(قطعه)

شکر خدای کن که موفق شدی بخیر *
 * ز انعام فضل او نه معطل گذاشتت
 خست منه که خدمت سلطان بهمی کنی *
 * خست شناس از دو که بخدمت بداشتت

(قطعه)

درهم و دینار ایله خبر ایتمیانلر عاقبت *
 * مال سودا سیله سردن کجیدی خسران ایلدی
 ثروت و سامان دینلادن اواردر سودمند *
 * لطفله خلق جهانمهر دم احسان ایلدی
 عرب سویلر کرم و احسان ایله منت کو سترمه
 تا که او احسانک فائده سی سکاعاند و راجع اوله
 دیک استر که ویرمعی منت ایله ابطال ایلمه لی

(قطعه)

نخل احسان و کرم هر یرده کیم کول باغلبه *
 * شاخ و بالاسن آتوب چرخ معلا دن کچر
 میوه سندن بهره استرسک قو وضع منعی *
 * کیم دیندن آتی منت دس نره کبی بچر

(قطعه)

سنی خیره موفق ایلیان ولایه شکر ایله *
 * کمال فضل وجودندن سنی کیم ایتدی تعطیل
 صقیر سلطان خدمت ایتدی ایله ایلمه منت *
 * اوسا که اصر خدمت ایتدویکنی بلکه منت پیل

(حكمة) المملكة تكسب من العقلاء الجمال *
 ومن الزهاد الكمال * والملوك * أشد احتياجا إلى
 نصيحة العقلاء في حسن السلوك * من احتياج
 العقلاء إلى تقرب الملوك

(نظم)

ملك الوري ان شئت فاقبل نصيحتي *
 * فافضل منها لم تحز كتب الفصل
 عديم النهي لا تعطه - لا وان *
 * يكن مثله لم يأت في عمل العقل

(حكمة) كل سر غلظه * فنع الصديق لا تهتكه *
 اذ ما يدري ان يدور الزمان * ويصير عدو مع
 الدوران * وكل ضرر تقدر عليه - فلا توصله الى
 العدو * فربما صادقت في وقت الهدوء * مارمت
 اخفاؤه لا تطهر عليه - أحدا .. وان كان معتمدا *
 فليس يوجد أوفى من اسبال سرك * على مكنون
 سرك

(نظم)

كن صامتا عن هذ سر النهي *
 * ولا تخجل الخجل فيه يجول
 صن ياسليم العين من رأسها *
 * اذ سلك الانهار شرح بطول

S. Le royaume tient son lustre des hommes sages, et la religion tire son éclat des hommes vertueux. Les monarques ont plus besoin du bon conseil des sages, que les sages de la faveur des monarques.

K.

Si tu écoutes mon conseil, ô pādichâh !
 Dans tout livre il n'est pas de meilleur conseil que celui-ci :
 Ne confie l'emploi qu'au sage,
 Quoique l'emploi ne soit point l'affaire du sage.

S. N'expose pas à ton ami tout secret que tu as. Que sais-tu s'il ne deviendra pas ton ennemi un jour ? Et tout mal que tu peux faire à ton ennemi, ne le fais pas ; il peut arriver qu'un jour il devienne ton ami. Un secret que tu veux tenir (que tu veux qui reste) caché, ne l'expose pas à une personne, quoiqu'elle soit digne de confiance, parce que personne n'aura plus de soin que toi de ton secret.

K.

Le silence vaut mieux que de dire la pensée de son cœur

A une personne, et de lui dire (ensuite) :
 ne le dis pas.

O homme probe ! arrête l'eau à l'ouverture de sa source,

Parce que, lorsqu'elle est devenue abondante, on ne peut pas arrêter le fleuve.

حکمت * ملک از خردمندان جمال گیرد و دین
از پیر هیز کاران گال یابد بادشاهان نصیحت
خردمندان محتاج ترند که خردمندان بتقریب بادشاهان

(قطعه)

پندم اگر بشنوی ای بادشاه *
در همه دفتر به ازین پند نیست *
جز بچود منهد مفرما عمل *
کر چه عمل کار خردمند نیست *
حکمت * هر آن ستری که داری بادوست در میان
منه چه دانی که وقتی دشمن گردد و هرگز ندی که توانی
به دشمن مریان باشد که وقتی دوست گردد و راندی
که خواهی نهان ماند با کسی در میان منه اگر چه معتد بود
که هیچ کس بر سر تو از تو مشفق تر نباشد

(قطعه)

خاموشی به که ضمیر دل غیش *
با کسی گفتن و گفتن که مکوی *
ای صلیم آب ز سر چشمه بیند *
که چو پرشد نتوان بستن جوی *

حکمت * عقلانک رای عالم اراسیل و خساره
ملک حسن و جمال . و صلحانک انوار زهد
و تقوا سیله دین کمال بولور . پادشاهانک عقلانک
نصیحتنه احتیاج عقلانک پادشاهانک تقریه اولان
احتیاج لرندن زیاده در .

(قطعه)

دکار ایست پندی ای پادشاه کامیاب *
بوندن اعلانصح و پندی یازم شد بر کتاب *
منصبی ناداننه تقویض ایتمه هب دانا به ویر *
عقل اولان کر چه کیم منصبدن ایلا اجتناب *
حکمت * حقه سر بسته سر و راز نهانی
دوست که یله آچه نه بیلور سن که بروقت دشمن
اولور . و هر مقتدر اولدیغک ضرری دشمنه ایقاع
ایتمه . احتمال که بروقت دوست اولور . بر ستری
کیزلو قالمق استرایسک اگر چه معتمد اولسه ده
کیمسه به افشا ایتمه زیرا هیچ کیمسه سنک سر که
سندن زیاده مشفق اولمز

(قطعه)

ایسم اولوق یکر در رازی نهانی یار که *
کشف ایدوب اغیاره فاشر ایتمه دیویندا یتمدن *
آبی تاسر چشمه دن سدایده کورای صاف دل *
یوخسه مطاشقین سیل اولدقده فالور بندای یتمدن *

﴿مفرد﴾

- لا ينبغي لك كلمة مختصة *
 * ان لم تكن حسنا بين المحفل
 تحذير * قبول النصيحة من العدو وخطابها
 ولكن سمعها واجب لتعمل بخلافها وذلك عين
 الصواب

﴿رجز﴾

- لا تقرب ما اختاره رأى العدى *
 * فتضرب الكفين في غبن الهدى
 اذا أراك النهج كالسهم القويم *
 * فاعطف الى الميسرة اذا العليم
 (حكمه) يليق الملك الممتد . مادام في هذا الحد
 وهو أن لا يسوق الغضب على الأعداء * ولا يعتمد
 على الأصدقاء * لان نار الغضب تعلق بصاحبها
 في الاول . وبعد ذلك يتصل شررها بالخصم
 أولا يتوصل

﴿رجز﴾

- لا ينبغي للمرء وهو ابن الثرى *
 * بطغي هوى وحدة وكبرا
 يامن تناهى حدة واستعصى *
 * لست تروا أنت نارا تنسى

B.

Il ne faut pas dire en secret une parole
 Qu'il ne convient pas de dire dans toute
 assemblée

Accepter le conseil de ton ennemi
 est une faute; mais il est convenable
 de l'écouter, afin que tu agisses con-
 trairement à ce conseil, parce que cela
 est l'essence de la rectitude.

M.

Garde-toi de ce que ton ennemi te dira
 (en te disant) : Fais cela ;

Parce que (si tu le fais), tu frapperas
 sur ton genou la main de la frustra-
 tion.

S'il te montre un chemin droit comme
 la flèche,

Détourne-t'en; et prends le chemin de
 la main gauche.

S. Il ne faut pas que le pâlíchâh
 pousse la colère sur ses ennemis au
 point qu'il ne reste plus de confiance
 à ses amis. parce que le feu de la co-
 lère tombe d'abord sur celui qui en
 est possédé : alors l'étincelle arrive
 sur l'adversaire, ou n'a arrive pas

M.

Il ne convient pas que le fils d'Adam,
 né de la poussière.

Se mette dans la tête orgueil, et vio-
 lence, et vanité.

Avec une telle chaleur et une telle
 opiniâtreté,

Je ne te crois pas (né) de la poussière.
 Oh ! tu es (né) du feu.

(بیت)

سخنی در نهان نباید گفت *
 که بهر انجمن نشاید گفت *
 تخطیر * نصیحت از دشمن پذیرفتن خطاست ولیکن
 شنیدن رواست تا بخلاف آن کار کنی و آن عین
 صواب است

(مثنوی)

حذر کن ز آنچه دشمن گوید آن کن *
 که بر زانوزنه دست تقابن *
 کرت راهی نماید راست چون تبر *
 از او بر کرد و راه دست چپ بگر *
 حکمت * پادشاه باید که تا بخدی بردشمنان خشم
 نراند که دوستان را اعتماد نماند که آتش خشم اول خداوند
 خشم را افند آنکه زبانه بخصم رسد یا ترسد

(مثنوی)

نشاید بنی آدم خاک زاد *
 که در سر کند بگردندی و باد *
 ترا با چنین گرمی و مرکشی *
 ندانم که از خاک یا ذاتی *
 *
 *
 *

(بیت)

شوسوز کیم اشکاره سویلک جائز دکل آتی *
 * نهانی کیمسه به آنچه کردی پرافاش اولور خلقه
 تنبیه * دشمن بدخواهک نصیح و پندینی قبول
 ایتمک خطادر واصلکن خلافتده حرکت ایتمک
 ایچون ایتمک روادری واول خلافت عین صوابدر

(مثنوی)

هر نهدیر سه طوطه اویمه دشمن خونریز که *
 * پونخسه حسرت ددنی صکره اوررسین دیز که
 صاعکه طوغری برری اوق کبی کیتدیر سه اکر *
 * سن همان دون صولکه صاعلغک استرسک اکر
 حکمت * پادشاه لر دوستلرک کلیا امنیتی سلب
 ایده جت مرتبه قدر دشمنلر حقنده اجرای خشم
 و غضب ایتمایلدیر زبر آتش غضب اول صاحبینی
 یاقر صکره شراره و عاوی دشمنه یا ایشور یا ایشمز

(مثنوی)

خاکدن خلق ایلدی کیم آدمی رب غفور *
 * خاکدن مخلوق ایکن انسانه لایقی غرور
 بویه گرمیتله سرکشاک که سنده واردر *
 * خاکدن صاعم سنی شیطان وش اصلاک واردر

﴿تظم﴾

- حبتي التوى في يلقان بعباد *
- فقلت بقاء النصح طهر من الجهل *
- فقال تحمل كالتراب وان تكن *
- فقيها والافادفن العلم في الوحل *
- مطاييه * ان الشرير موثق في يد عدو وطول مدته *
- ايما يتوجه لا يلقي خلاصا من مخالب عقوبته *

﴿مفرد﴾

- اذا صعد الاقلال من خشية البلا *
- ليم فلا ينجو نخبث طباعه *
- (حكمة) ليس كل حسن في الصورة * صافيا
- في السريره * لان العمل باللب لا بالقشر * عند
- تئين السر *

﴿تظم﴾

- وتجوز معرفة الشماثل في الفتي *
- مهما يكون يفرد يوم واحد *
- لان محذره لا تغتر *
- اذ خبت باطنه خفي مراصد *

K,

J'arrivai dans le pays (dans la terre) de Beilakan, auprès d'un dévot.

Je lui dis : Purifie-moi de l'ignorance par l'instruction.

Il répondit: Va, sois patient comme la terre, ô docteur !

Ou tout ce que tu as appris (tu as lu) mets-le totalement sous terre.

S. L'homme de mauvais caractère est captif dans la main d'un ennemi, parce que, dans quelque lieu qu'il aille, il ne trouve pas délivrance de la griffe de son tourment.

B.

Quand l'homme d'un mauvais caractère irait au-dessus du ciel, hors (de l'atteinte) de la main du malheur.

Il serait (il sera) dans le malheur par la main de son méchant caractère.

S. Il n'y a pas de belles mœurs dans toute personne qui est bonne en apparence, parce que c'est l'intérieur, non la peau, qui constitue (qui a) la conduite.

K.

On peut connaître en un seul jour, aux signes extérieurs de l'homme.

Jusqu'où est parvenu le degré de ses connaissances.

Mais ne sois pas en sécurité sur son intérieur, et ne sois pas séduit,

Parce que la corruption de l'âme ne devient pas connue en plusieurs années.

(قطعه)

* در خاک پلکان بر سیدم ببادی *
 * کفتم مرا بریت از جهل پاک کن *
 * گفتار و چو خاک تحمل کن ای فقیه *
 * یا هر چه خوانده‌ام در زیر خاک کن *
 مطایبه * بدخوی در دست دشمنی گرفتارست
 هر گجا که رود از چنگ عقوبت اخلاصی نیابد

(بیت)

* اگر ز دست بلا بر فلک رود بدخوی *
 * ز دست خوی بد خویش در بلا باشد *
 حکمت * نه هر که بصورت نیکوست سیرت زیبا
 در آدست کار اندرون دارد نه پوست

(قطعه)

* توان شناخت یک روز در شمال مرد *
 * که تا بجاش رسیده است پایگاه علوم *
 دل ز باطنش ایمن مباش و غره مشو *
 * که خبث نفس نکردد بهالها معلوم *

(قطعه)

* یلقان خاک کنده بر پیری زیارت ایلوب *
 * دیدم اکاتریتله جهلدن پاک ایت بنی *
 دیدی وارا یله تحمل خالک ماتسدا ی فقیه *
 * یوخسه هب بلد کلرک کم ایت که کم ایلر سنی *
 مطایبه * کو تو خویلی ادم بردشمن انه گرفتار
 در که هر تریه کیدرسه انک پنجه عقوبت
 ووخامتندن خلاص وره اولا هنر .

(بیت)

* قجوب دست بلادن کو کاره حقیقه اگر بدخو *
 * ینه شین بلا ایچره اولور خوی بدنن او *
 (حکمت) هر کس که صورتی کوزل اولغله سیرتی
 محبوب . و ظاهری مقبول اولغله باطنی مرغوب
 اولمز . مدار اعتبار صورت تغذ کل همان معنی
 و مغزدر .

(قطعه)

* ظاهر ندی بر کونده فهم ایتک اولور *
 * تانه حد مبالغ اولدی علم و فضل و دانشی *
 باطنندن لیک غافل اولمه زیرا کیم انک *
 * نیچه ییلرده ییلمت ز خبث نفس سرکشی *

(الطيفه) عديم الفهم لا يقوى على اطر صاحب
العرفان * كلاب السوق متى رأت كلب صيد
نهضت لحربه بالعيان * ومع ذلك تكثر الصياع
بالنباح * ولا تقدر على قربه لاجل الكناح
(تحذير) السفل اذا لم تمكنه مقابله احدا لمقاتله *
يقع بخيشه في البغته وأنواع اغتاتله

(مفرد)

وغاية ما يبدى الحواسد غيبة *

* مع الضعف حتى لو أروك القاع عذبا

(حكمة) الجواهر نفيس ولو وقع في النجاسة *
والغبار وان وصل الى القل لم يزل في الخساسة *
والاستعداد من غير تربي خسارة واقعه * وتربية
غير المستعد آمال ضايعة * والرماد وان علانسيه
لان جواهر النار عاوى * حيث لم يسم بنفسه فهو
بالتراب مستوى * وقيمة السكر ليست من القصب
* بل خاصيته هي السبب

(مفرد)

اذ لم يكن كنعان ذا فتوة *

* لم تسمه بنوة التبود

* قائد آداب ودع ذا الجوهرا

* الورد من شوك كائن آزرا

S. Les gens sans vertu ne peuvent pas voir les personnes vertueuses. De même les chiens du marché, lorsqu'il voient le chien de chasse, font du tapage et n'osent pas avancer.

Adage. Lorsque l'homme vil ne l'emporte pas sur (avec) quelqu'un par le mérite, il lui tombe sur la peau avec méchancelé.

B.

Il fait nécessairement la critique de l'absent, l'envieux au court moyen (l'envieux a la main courte),

Parce que la langue de la parole est muette en (sa) présence.

S. Si la perle tombe dans la boue, elle est tout de même précieuse; et la poussière, si elle s'élève au ciel (c'est-à-dire, quoiqu'elle s'élève au ciel), elle est vile tout de même. L'aptitude sans éducation, c'est dommage: et l'éducation d'un incapable est perdue. Quoique la cendre ait une origine élevée, parce que le feu est une substance supérieure, cependant, comme elle n'a pas une vertu par elle-même, elle est égale à de la terre.

La valeur du sucre ne vient point de la canne à sucre, parce que cela même vient de sa qualité particulière.

M.

Comme le caractère de Canaan était sans vertu.

Sa naissance d'un prophète n'augmenta pas son prix.

Montre de la vertu, si tu en as, non ton origine.

La rose vient de l'épine, et Abraham d'Azer.

لطیفه ❀ بی هنر آن هنرمندانرا نتوان دیدن همچو
سکای بازاری سگ شکار پراپند و مشغله برآرد و پیش
آمدن نیارند
تخذیر ❀ سفله چون بهنر با کسی بر نیاید بخشش
در پوستین افتد

(بیت)

کند هر آینه غیبت حدود کوه دست ❀
❀ که در مقابل کنگش بود زبان مقال
حکمت ❀ جوهر اگر در غلاب افتد همچنان
نخیس است و غبار اگر بر فلک رسد هنوز نخیس ❀
استعداد بی تربیت در نیست و تربیت نامستعدان
ضایع خاکستر اگر چه نسب عالی دارد که آتش جوهر
علو است ولیکن چون نفس خود هنری ندارد با خاک
برابر است قیمت شکر نه ازنی است که آن خاصیت
و است

(منوی)

جو کنعانرا طبیعت بی هنر بود ❀
❀ پیمبر زادگی قدرش نیفزود
هنر بنمای اگر داری نه کوهر ❀
❀ کل از غارست و ابراهیم از آذر

(لطیفه) هنرسز هنرلوی کوروب سولشمکه
قادر دکلدر زقاق کوپکاری آوکوپکاری
کوردر . و کورلقی قوپاردر . و اوکنه کلکه
قادر اولزلر

(تخذیر) دنی و الحاق هنر در بر کیمسه به غلبه اید
میجبه اول کیمسه نک خباثتله علیم نه قیام ایدر

(بیت)

حسود بی هنر البته غیبت ایتمکد باشدر ❀
❀ سنکله رو بر اولد قدله لکن طوتیاور نطق
(حکمت) جوهر نایاب چرکابه دوشرسه یتنه
نفیس و عزیزدر . و غبار بی اعتبار اقلاکه
چیقارسه یتنه نخیس و ناچیزدر . تربیتسز
استعداده یازق . و قابلیتسزه تربیت ضایع و غیر
لایقدر . ککولک اصلی عالی ایسه ده که آتش
جوهر در ولکن کنیدی نفسنده بر هنری
اولدیغندن طبراقله برابردر . شکر لقمیتی
قامشدن دکلدر . بلکه کنیدی ذاتنک خاصیتی
ولازمه ماهیتی در .

(منوی)

هنردن چون که خالی اولمشیدی طبعی کنعانک ❀
❀ پیمبر راه لکدن قدری عالی اولدی آنک
نسبیه افتخار ایتمه هنر کوستر همان امدی ❀
❀ که ابراهیم اردن طوغوب کل خاردن کلدی

(لطيفه) المسك ما فاحت رائحة من الاشجار *
 لا ما يحدت من عنده العطار * العالم كعبة العطار
 ساكت تلع منه المعرفة * والجاهل كطبل الحرب
 على الصوت فارغ القلب في الصفة

Bon mot Le muse est cela même qui sent le muse, et non cela que le parfumeur dit (*en être*). Le savant est comme le plateau du parfumeur: silencieux, et montrant son mérite, Et l'ignorant ressemble au tambour du guerrier: voix haute et intérieur vide et disant des choses vaines.

(نظم)

R.

ذو العلم بين الجاهلين لوصفه *
 ضرب الامة لطف الامثال *
 بدرأضه الذي عي أو معصف *
 في بيت زبدى خيت الحال *

Le savant au milieu des ignorants,
 Les docteurs en ont fait un proverbe :
 C'est une belle au milieu des aveugles,
 C'est un Koran dans la maison des impies.

~~~~~

بمحمد مولى النعم وعميد الاحسان والكرم تم طبع هذا الكتاب البديع حسن الوضع والصنيع
 الجامع من لطائف اللغات أحسنها المحقق من رفائق براعات العبارات العربية والاجنبية أتقنها
 المسمى (بالتحفة العباسية) للمدرسة العلية التوفيقية المؤلف برسم ولي عهد الحضرة الخديوية تأليف
 العلم الفريد ذي الرأي السديد الذي جواد فضته في منجم الزكاء يجرى حضرة محمد أفندي مهري
 في ظل الحضرة الخديوية وعهد الطلعة الدوارية حضرة من عم الانام ينه وقضاه وأدام الاعين مطمئنة
 انصافه وعدله عزيز الديار المصرية وحامي حوزتها النبيلة ولي نعمته على التمتيق حضرة
 أفندينا محمد توفيق لازالت الايام مسفرة بشمس علاه واليالي مضيئة بيد رحلاه بالمطبعة

العاهرة بيولا قمر القاهرة ملحوظا ينظر حضرة ناظرها الجنب الانبند الهمام

الاسعد الراقي في مراقي العلال الى الارجح الوحيد الذي فاق بفضله كل فوج

من عليه أخلاقه باللفظ ثنى سعادة حسين باشا حسني ونظر

حضرة وكيل السالك جادة سبيله من أجابته المعالي بلبيك

حضرة محمد حسني بك وكان هذا الطبع الجليل

والشكل الجميل في أوائل رمضان المعظم

من هجرته صلى الله عليه وعلى آله

وعقبه وسلم ملاح بدر تمام

وفاح من ختام

لطیفه ۱۰۰ مشک آفت که بوی نه آنکه عطار بگوید
 و اما چون طبله عطار است خاموش و هنرهای نادان
 چون طبل غازیست بلند آواز و میان تن

(قطعه)

عالم اندر سان جاها را *
 منشی گفته اند در یقین *
 شادی در میان کورانت *
 معنی در میان زندیقان *

(ادبیفه) مشک او در کفشهای رایحه ایام
 آید بوخسه تعریف و توصیف عطار ایلدکل
 عالم و دانا مسکچینک طیاره سی که در سسی
 و هنر غادر اما جاهل ادان غازی طاوی
 سسی چوق و لکن هنر دهنی و پوشدر

(قطعه)

اعل علمان کیم الله اطرافنی ارباب جهل
 * دیدیلر حقنده بر زیسامشیل صدیقار
 بر جوانک چوره سین ایش او تورمش کورلر
 * یا که المش مصحف اطرافنی زندیقار

حلیه کل و دانش ایلد آراسته و جواهر زواهر ذکا و فطانت ایلد پیراسته محمد مهری افندی نیک
 ولی عهد خا یوا محی عباس بک افندی حضرت قلی نیک نام نامیلرینه اولدق السنته اربعه نیک سهواتله
 تعلم و تحصیله مدار اولور بر طرز بهین و طریق کزین اوزره ترتیب و تالیف ایلش ارلایغی اشجو
 (تحفة العباسیه) نام کتاب فوائد نصاب رونق افزای کاشانه عز و دولت و پیرایه بخشای ملک داد
 و عدالت باعث امن و رفاه انام مورث رونق و بهجت ایام منبع زلال فیض و افضل معدن بر و نوال
 عزیز دیار و صرخدی اعظم ۱۰۰ محمد توفیق ۱۰۰ انجم ادام الله اجلاله و ع نواله افندی عز حضرت قلی نیک
 عصر معارف حصر خدیوانه لرنده ۱۰۰ نهو رفاق اولان بولاق مطبعه عامره مسنده

سعادت او حسین حسنی پاشا بک حسن نظارت و عزت او محمد حسنی بک افندی نیک
 و کالت دقت غایتلری و طباعتخانه مذکور در تجانی یعقوب افندیله ۱۰۰

مصحح ترکیبی اطاکیه لی محمد نجیبک تصحیح

و دقتلریله بیک اوچیوز بر سنه سی رمضان

۱۰۰ بارکنک اوائلنده طبع

و تمثیلی حسن ختام

بولشدر